

EGYETEMES REGÉNYTÁR

BEATRICE HÁZASSÁGA

IRTA
HUGH CONWAY

BUDAPEST, 1907
SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2015
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-963-417-067-9 (online)
MEK-14356

ELSŐ RÉSZ

I. FEJEZET.

Borus, ködös téli délutánon indult ki a vonat a paddingtoni állomásból. A keskeny első-osztályu kocsik egyikében egy férfi meg egy nő foglalt helyet. Nem lehettek ismerősök, mert a fiatal-ember, a mint gyakorlott utas módjára elhelyezkedett, könyvet vett elő s olvasni kezdett, a nélkül, hogy utitársát csak meg is nézte volna. A nőn korántsem látszott meg az, hogy első-osztályu kocsiban való utazáshoz van szokva, habár azt sem lehetett volna egyenesen rámondani, hogy nem odavaló; külsejéről ítélve épp úgy lehetett szegény, mint gazdag, szép, mint rut, fiatal vagy idős, előkelő, vagy közrendbeli. Egyszerűen feketébe volt öltözve s előrehajtott fejjel ült, látszólag gondolkozásba merülve, úgy hogy arcából semmit sem lehetett látni. Ölében gyermeket tartott, mely vastag kendőbe volt burkolva, úgy hogy csak tömött aranyszőke haja volt látható. A gyermek nem lehetett alkalmatlan senkinek, mert rögtön a vonat elindulása után elaludt.

Az utitársak szólanul, egymásra nem ügyelve, folytatták útjokat az állomásokon keresztül, melyek nagyobb részén a vonat megállás nélkül robogott át. Readingnél a nő félig fölállt ültéből, de aztán ismét visszahelyezkedett, mit azonban az olvasmányába elmerült utitárs nem vett észre. A didcoti állomáson a nő, gyors pillantást vetve a férfira s látva, hogy ez nyugodtan olvas tovább, rányomta ajkát a gyermek aranyos fejére s addig tartotta rajta, a míg a vonat meg nem állott. Akkor azután egy-két pillanatig mozdulatlan maradt, letette az alvó gyermeket az ülésre, hirtelen fölállt s kinyitotta a kocsiját.

A férfi a hideg, ködös levegő betódulására föltekintett.

- Nincs idő a kimenésre, - mondá. - Csak egy percig áll a vonat.

Akár hallotta a nő ezt a jóakaratu figyelmeztetést, akár nem, nem ügyelt reá. Kiszállt s betette maga után az ajtót. A férfi vállat vont: végre is mi köze neki ahhoz, ha ez a gondatlan nő lemarad a vonatról?

Csakhogy mikor a vonat elindult s a nő nem jött vissza, belátta, hogy valami köze mégis csak van ehhez a lemaradáshoz. A legközelebbi megálló-helyig egyedül van ezzel a gyermekkel, mely bizonyosan föl fog ébredni és sirni. A gyermek csakugyan fölébredt s evickélni kezdett. Bizonyosan legurult volna szegényke az ülésről, ha az idegen meg nem könyörül rajta és - mert hiszen kénytelen volt vele - a térdére nem veszi.

Legény-ember lévén (egyéb jellemzést szükségtelen róla adnunk, mert úgy sem fog többet előfordulni történetünkben), meglehetősen ügyetlenül bánt a gyermekkel s leejtette róla a takaró kendőt. Ekkor látta, hogy a gyermek ruhájára nagy cédula van varrva, melyen ez volt olvasható: *Talbert H. urnak, Oakbury, Blacktown mellett.*

Pompás! - gondolá magában a fiatalember. Akár utána jön az anyja vagy dajkája, - ki talán a vonat elindulásakor egy másik kocsira kapott föl, - akár nem: a szállítmány pontosan van „címezve” s ő könnyü szerrel fog tőle szabadulni.

Swindonban állott meg a vonat. A fiatalember előhívta a kalauzt, megmondta neki, hogy mi történt s gondjaira bizta a gyermeket. A kalauz kénytelen volt elfogadni, s mivel a lemaradt nő nem jelentkezett s a vonat egyik kocsijában sem volt található, bevitte a gyermeket a maga rekeszébe, gondosan elhelyezte, úgy a hogy lehetett s ismét elindította a vonatot, melynek mindössze két percig volt szabad állnia. A gyermek ezalatt ismét elaludt és csendesen pihent.

Blacktownba érve, a kalauz egy megbízható embert keresett föl az állomáson, a ki jó borraló reményében kész volt a gyermeket elvinni rendeltetése helyére. A jószívü kalauz, - ki maga is családapa volt, - visszatérítés reményében előlegezett neki néhány pennyt s azután tovább sietett vonatjával.

II. FEJEZET.

Talbert Horace és Herbert úgy voltak ismeretesek Blacktownban, vagyis az ehhez tartozó, de arisztokratikus különállást szenvedő Oakburyben, mint a házirend, pontosság, tisztaság és uri finomság példányképei. Testvérek voltak és agglegények, s úgy ők, mint ismerőseik, régen elfeledték már, hogy az öreg Talbert a maga idejében nagyiparos volt Blacktownban, honnan, miután dusan megszédte magát, Oakburybe vonult vissza a magánéletbe. Legidősebb gyermekét, leányát, egy baronethez, Sir Maingay Clausonhoz adta nőül s ez jelentékenyen emelte a család társadalmi állását. Rövid házasság után a nő meghalt, s nemsokára meghalt az öreg Talbert is, a családi házat együttesen két fiára hagyva, egyéb vagyonát pedig három részre osztva föl gyermekei, vagyis inkább két fia és leánya után maradt unokája közt.

A Talbert testvérek a legbékésebb egyetértésben éltek, teljesen egyformán gondolkoztak, egyiránt szigorúak voltak társaságuk megválasztásában, melynek kifogástalannak kellett lenni, lelkiismeretesen ügyeltek arra, hogy padlójuk fényes és mocsoktalan, asztali poharaik és evőeszközeik csillogók, abroszaik és asztalkendőik szépen vasalva és pontosan hajtogatva legyenek, s minderre személyesen: szóval, sőt ha kellett: tettel is folytak be. Padlót kefélni, poharat tisztogatni, abroszt hajtogatni nem látta őket ugyan senki, de föltette róluk csaknem mindenki, s ez a körülmény gunyveveket is vont rájuk; de szives vendéglátásukért, kifogástalan gentleman magokviseletéért szivesen elnézték nekik e tiszteletreméltó, bár nevetséges félszepségeket.

Akkor este, mikor a vonat Blacktown felé hozta az aranyhaju gyermeket, a Talbert testvérek, mint rendesen, komolyan ültek vakító fehér abroszszal leterített asztaluknál s csöndesen szűröcsölték kávéjukat, midőn Mr. Mordle, az oakburyi fiatal kedélyes lelkész köszöntött be hozzájuk. Szivesen üdvözölték, mint kedves vendéget s régi jó barátot, de Horace majdnem idegesen kérde:

- Bocsánatot kérek, meg...

- Igen, igen, megtisztogattam, megdörzsöltem, megsuroltam a csizmámat a folyosón. Akár minézet táncoljak az abroszukon.

A Talbert testvérek megnyugodtak. Legnagyobb keservük az volt, ha valaki sáros lábbal jött be a szobájukba. Horace bort hozatott, Herbert cigarettel kínálta a vendéget s kedélyes csevegésbe kezdtek. Pár perccel utóbb azonban belépett a Talbertek kifogástalan inasa, vagyis inkább házfelügyelője Mr. Whittaker, jelentvén gazdáinak, hogy „az ember elhozta a gyereket”.

- Miféle ember? Miféle gyereket?! - kérde Horace. - Vársz te valami embert vagy gyereket, Herbert?

- Nem. Mit jelentsen ez, Whittaker?!

- Egy vasutas valami gyermeket hozott ide. Azt mondja, idevaló.

- Tévedésnek kell lenni a dologban, - mondá Herbert.

- Hol van az az ember? - kérde Horace.

- Az előcsarnokban.

- Megsuroolta a cipőjét?

- Meg. Nem eresztettem volna be különben.

- Talán beszélénk ezzel az ostoba emberrel s intéznők el a dolgot, - mondá Horace. - Bocsánat, egy percre, Mr. Mordle.

A két szálás férfi kiment a szobából, ott hagyva a fiatal lelkészt, hogy kedve szerint mosolyogjon rajtuk. Pár pillanat múlva bejött érte a szolga, hogy Horace és Herbert urak kéretik.

Mr. Mordle kiment az előcsarnokba, hol meglehetősen komikus látvány tárult eléje. Az ajtóban a lábtörlőn állott egy tagbaszakadt vasuti szolga, a hosszukás asztal két felén állott a két Talbert, köztük pedig magán az asztalon egy tömzsi fiucska, kinek sapkája alól dus fürtökben puha, aranyszőke haj omlott alá. Horace és Herbert megdöbbent arccal vizsgálták szaru-foglalatu szemüvegükön keresztül a gyermeket, mint két Gulliver egy liliputit.

- Különös! - mondá Horace. - Ezt a gyermeket vasuton küldték, ide cimezve.

Mr. Mordle elolvasta a cédulát: *Talbert H. urnak, Oakbury, Blacktown mellett.*

Az ember elbeszélé, hogy a gyermeket miként hagyta el az anyja egy elsőosztályu kocsiban s hogy aztán a kalauz neki átadta, azt mondván neki, hogy üljön bérkocsiba s hozza el a gyermeket, itt majd jó borralalót kap. Visszavinni a gyermeket nem akarta, mert hát mit csináljon ő vele? Ide volt cimezve, hát vegyék át.

A lelkész tanácsára levágták a gyermek ruhájáról a cédulát, abban a reményben, hogy talán levél vagy valami fölvilágosítás lesz alatta. De nem találtak semmit. Nem lehetett egyebet tenni, mint kifizetni az embert, s várni, hogy hátha csakugyan eljön valaki, a ki a vonatról lemaradt, a legközelebbi vonattal, s megadja a fölvilágosítást.

A gyermek ezalatt szétvetett lábbal csöndesen állott az asztalon; a feje fölött függő lámpa színes karikái sajátságos fényt vetettek aranyos fejére, szikra félelmet sem árult el, sőt nagyon is bizalmas volt, mert mikor a testvérek újból fölibe hajoltak, hogy megnézzék, tömzsi kacsójával beleragadt a Herbert óraláncába s nagyot nevetett.

Mr. Mordle megragadta a kínálkozó alkalmat, hogy végre ő is elnevesse magát. Hiszen olyan furcsa volt a helyzet. Barátaira éjszakának idején rátukmálnak egy ismeretlen gyermeket! Nem valami ronda koldus-porontyot, hanem csinos, szépen öltözött fiucska, a ki elég idős már ahhoz, hogy teli sor fehér foga legyen, de nem elég idős ahhoz, hogy betolakodásáról magyarázatot adjon!

A gyermeknek olyan nagy, világoskék szeme, olyan bámulatos aranyszőke haja, olyan bátor, kedves magaviselete volt, hogy Herbert, ki szerette a gyermekeket, megsimogatta a fejét s kivette zsebéből az órát, hogy a kis zsvány hallgathassa a ketyegését, mig Mordle visszaurrant az ebédlőbe s egy-két darab süteménnyel jött vissza.

Horace komor szemmel nézte az egész dolgot.

- Mit csináljunk? - mondá.

E pillanatban a társalgó-szoba felől zongorázás hallatszott.

- Legjobb lesz, - mondá a lelkész, - ha kikérik a Miss Clauson tanácsát.

III. FEJEZET.

Ki volt Miss Clauson? Senki más, mint a Talbert testvérek unokahuga, vagyis elhunyt néniüknek és Sir Maingay Clauson baronetnek a leánya, ki egy hét óta volt házukban. Beatrice - így hívták a leányt - tizenkét éves korában vesztette el anyját, s a baronet öt álló évig maradt özvegyen, a mikor is aztán újból megnősült. Beatrice épp akkor került haza a nevelőintézetből, s mint afféle regényes fiatal leány, elképzelte magában, hogyan fogja ő atyja mellett

elhunyt anyját helyettesíteni... S midőn hazajött, ezt a helyet már betöltve találta. Új anyának mutatták be, a ki alig volt négy évvel idősebb, mint ő. Mily lesújtó csapás!

Nem is egyezett a két fiatal nő, s örökös csetepaté folyt a házában. Beatrice még abba sem egyezett bele, hogy a nagyvilágba, a társaskörökbe mostohaanyja vezesse be. Apja, kit a leány nagyon szeretett, hiába békéltette, s hiába akart élni apai tekintélyével is: Beatrice sehogy sem akart a Lady Clauson uralma alatt élni, s inkább elkiváncozott atyjának egy másik kastélyába, Fairholmeba, a hol egyedül lehet. Apja e helyett inkább azzal kínálta, hogy jöjjön el velük külföldre, mert Lady Clauson pár évi külföldi utazást kívánt, hogy művelt nagyvilági hölgygé lehessen (mert nem volt az); de Beatrice nem akart velük menni. Sir Maingay sokáig gondolkozott, hogy mitévő legyen ezzel a makacs leánnyal, kinél hagyja itt, mert Talbertékhez, - asszony nem lévén a háznál, - nem adhatja, erővel pedig el nem viheti. Végre egy öreg nagynénje jutott eszébe, ki csöndes visszavonultságban élt London egyik külvárosában. Hozzá is adta Beatricet, s mivel Mrs. Erskine nagyon öreg és nagyon süket is volt s egyedül élt, könnyen elgondolható, hogy Miss Clauson nem valami vig napokat töltött nála apja távolléte alatt, mely - egy vagy más októl, - négy álló esztendeig tartott. Lady Clauson ez idő alatt két fiucskával ajándékozta meg férjét, ki lassanként el is feledte előbbi apaságát. Fiacskái mellett alig gondolt valaha arra a makacs, házsártos leányra, a kit Angliában hagyott.

Igy történt meg az a különös dolog, hogy Beatrice, egy baronetnek a leánya, csaknem teljesen elhagyatottan állt a világon.

Mikor a baronet családjával visszaérkezett, leányát egészen megváltozottan találta. Beatrice nyugodtabb, csöndesebb, szelidebb volt, s mennyit tanult azóta! A baronet csaknem megdöbbsent tudományától; de örült, hogy szép nővé fejlődött, s büszke volt elhagyott leányára. Azt remélte, hogy a családi élet most békésebb lesz, de csalódott. Ha azelőtt nem tudta, hogy a házi villongásban a két nő közül melyik volt a hibás, most ez nem volt előtte kétséges. Lady Clauson nem volt elég szép és fenséges ahhoz, hogy ilyen leány lehessen mellette. Még gyermekei miatt is féltékeny volt rá, mert azok is Beatricehez húzódtak. A helyzet annyira feszült lett, hogy Beatrice az év vége felé levelet irt két nagybátyjának, hogy nem fogadnák-e őt be házukba.

Beatrice ekkor már betöltötte huszonkettedik évét. Nagykoru volt s szabadon rendelkezhetett úgy magával, mint azzal a vagyon-harmadrészzel, melyet anyja után az öreg Talberttől örökölt. A Talbert testvérek komoly megfontolás után azt felelték neki, hogy szívesen fogadják, ha atyja beleegyezik. A baronet nem ellenkezett, s így lőn, hogy Miss Clauson egy hét óta a Talbert-házban lakott, s nagy élvezettel tanulmányozta a két bácsi kedves furcsaságait.

Igen természetes, hogy mikor Horace Talbert, a lelkész tanácsára bejött hozzá s elmondta a nagy ujságot, a leány rendkívül kíváncsi és izgatott lett.

- Szép gyermek?! - kérdés.

- Gyönyörű. Mordle és Herbert úgy becézik, mint két asszony.

Beatrice nem szaladt ki rögtön.

- Mit szándékozik vele tenni, Horace bácsi? - kérdés.

- Nem tudom. Ugy vélem, holnapig itt kell tartanunk s megvárunk, nem derül-e ki a titok. Gyere ki és adj tanácsot.

Beatrice kiment. A gyermek ezalatt nagyot haladt az ismerkedésben. A lelkész csiklandozta és neveltette, Herbert meg apai módon simogatta aranyos fejcskáját. Még a tisztos Whittaker is nyájasan mosolygott.

- Óh, beh kedves kis emberke! - kiáltott föl Beatrice, az asztalhoz közeledve.

Ő volt az első nő, a kit a gyermek azóta látott, mióta a vasuton elhagyták. Nem csoda hát, hogy rögtön ott hagyta barátjait s a hosszú asztalon átszaladt a mosolygó leányhoz, ki tárt karokkal állt előtte. Keblére vetette magát s édes gügyögéssel hajtotta fejét a leány vállára. Olyan szép gyermek volt, hogy semmiféle nő nem állhatta volna meg, hogy meg ne simogassa. Beatrice össze-vissza csókolta, s mint mindenki, ő is simogatni kezdte aranyos fürtöcskéit, melyeket ujjaira csavargatott. A gyöngéd, lágy simogatás alatt a gyermek hunyorgatni kezdte szemét.

- Le kell fektetni, - mondá Beatrice határozott hangon.

- De hová? - kérdé Horace.

- A szolgáló ágyába, - ajánlá Herbert.

- Velem fog hálni. Nem valóságos angyal?

- Szép fiucska. De nem tudjuk, honnan jön. Idegen gyermekkel nem kellene hálnod, - mondá Horace.

- Miért ne? Nézze milyen tiszta, szép gyermek! Whittaker, küldjön meleg vizet a szobámba... Gyer, picikém; meglátom, hogyan értek a dajkáláshoz.

S Miss Clauson dudolva vitte el a gyermeket.

A férfiak visszamentek az ebédlőbe s váltig tanakodtak a különös eseten. Félóra mulva Beatrice azzal jött be hozzájuk, hogy a gyermek ruháján semmi jel sincs. Nagyon örült új bábujának. Minduntalan fölszaladt hozzá, hogy csakugyan elalszik-e, s megint lejött. Utoljára aztán végképp fölment.

- Beatrice sokkal tüntetőbb, zajosabb természetű, semmint gondoltam, - mondá Horace sajnálkozóan. Herbert osztozott sajnálkozásában. Mr. Mordle nem szólt, de azt gondolta magában, hogy a leánynak ez ismeretlen gyermek iránt tanusított ösztönszerű jósága csak újabb bájt csatolt ahhoz a sokhoz, a melyet ő Miss Clausonban máris felfedezett... És hazamenet elgondolta, hogy milyen gyönyörű jelenség volt azzal a gyermekkel a karján.

Szegény Mr. Mordle! Pedig még csak egy hete ismerte Miss Clausont.

Mikor a lelkész elment s a Talbert testvérek lefeküdni készültek, nagy meglepetésükre Beatrice ismét bejött, s még nagyobb meglepetésükre azt kérdezte tőlük, hogy ha másnap senki sem jön el a gyermekért, nem tartanák-e meg?

- De, kedvesem! - kiáltott föl Horace elképedve. - Itt?!

- Óh, Horace bácsi, - mondá a leány, kezét összekulcsolva, - olyan szomorú, egyhangu életem volt tizenhét éves korom óta! Nincs semmi dolgom, semmim, a mivel törődjem. Olyan boldog lehetnék, ha ennek a kedves gyermeknek gondját kellene viselnem... Jöjjön föl csak, s nézze, hogyan alszik. Olyan gyönyörű!

Horace csak annál mélyebben ereszkedett bele székébe, jelezvén ezzel, hogy egy ármádia alvó gyermekért sem mozdul meg.

- Akkor hát jöjjön maga, Herbert bácsi. - Szébb látvány, mint akármelyik remeke a festészetnek.

Herbert csendesen mosolygott. Ő volt a két testvér közül a szelidebbik természetű. Fölvezettette magát unokahugával a szobába, kellően megcsodálta az alvó gyermeket s azután vissza jött Horacehoz, kiben e megbocsáthatatlan gyöngeség láttára az a gyanu támadt és erősödött meg, hogy Herbert többet tud a gyermek kilétéről, mint akárki... Avagy nem simogatta, becézgette-e?... De elhatározta, hogy nem szól neki. A testvérek közt régi és szigorú megállapodás volt az, hogy egymás magánügyébe nem avatkoznak.

IV. FEJEZET.

Másnap a reggelihez Miss Clauson a gyermekkel karján jelent meg. A gyermek szépen meg volt mosdatva és fésülve s olyan volt, mint a rózsa. A Talbert-testvérek - bár úgy gondolták, hogy a gyermek a cselédekkel fog reggelizni - nem ellenezték, hogy Beatrice az asztalhoz ültesse egy vánkosokkal föltornyozott székre, s most, napvilágnál, még Horace is teljesen meg volt elégedve a kis ember külsejével.

Beatrice, meggyőződést szerezvén arról, hogy a reggeli postával semmi hír sem érkezett, nem szólt a múlt éjjeli indítványról; reggeli után elvezette a gyermeket s egész nap kedve szerint játszadozott vele. Ugy tetszett, mintha új érdeket talált volna az életben.

S az igazat megvallva, szüksége is volt e fiatal nőnek valamire, a mi fölizzgassa. Egészen más volt most, huszonkét éves korában, mint akkor, mikor mostoha-anyjának odadobta a keztyűt. Csöndes, higgadt magaviselete, mely a Talbert testvérek legnagyobb helyeslésével találkozott, alig látszott természetesen ilyen szép, gazdag és előkelő leányban. Mert szép volt. Arca nem volt ugyan piros, de egészséges halványsága vonzóbb lehetett az okos férfiakra, mint akárminő rózsás arc. Barna, tömött haja fölségesen koronázta formás homlokát. Szeme szürke volt, de olyan különös, csodálatos, mély árnyalatu, hogy a legtöbb ember barnaszeműnek mondta volna. Tojásdad arcának vonásai kifogástalanul szabályosak voltak. Piros, teli ajkai meghazudtolták nyugodt, csaknem szenttelen modorát, melyért nagybátyjai becsülték.

Olvasmányt, zenét, festést, mindent félretett Beatrice ezen a napon, hogy új bábujával játszassék. Szombat lévén, a Talbert testvérek, mint kivétel nélkül mindig, bekocsiztak Blacktownba, hogy a hétre való bevásárlásokat megtegyék. Mikor pedig hazajöttek, sokkal több dolguk volt a ház ellátásával, semhogy Beatricet multságában háborgatták volna, sőt Mr. Mordle is, ki négy órakor eljött, megkérte, hogy érje be ezuttal a Miss Clauson társaságával. Mr. Mordle be is érte vele.

Kérdősködött, hogy nem jött-e hír a gyermekre vonatkozólag s látva, hogy a fiucska mennyire ragaszkodik Beatricehez (különös, hogy a gyermekek milyen könnyen feledkeznek meg előbbi ismerőseikről, sőt anyjokról is, ha új ismerősük gyöngéden bánik velök), bókolni neki, hogy oly hamar meghódította. A derék Mr. Mordle egyebet, jelentősebbet is akart ezzel mondani, de Beatrice nem értette meg.

Nagybátyjainak elfoglaltsága kerülvén szóba, Mr. Mordle azt a véleményét fejezte ki, hogy a Talbert testvérek aligha fognak tért engedni Miss Clausonnak a házi ügyek vezetésében, mert szigorú rendszerük az, hogy magok végezzenek mindent.

- De nekem nincs elég foglalkozásom, - mondá Beatrice, mialatt keze a gyermek hajával játszadozott. - Mr. Mordle, megkérném valamire.

- Akármire, csak parancsoljon velem, - viszonzá amaz élénk készséggel.

- Annyira megkedveltem ezt az emberkét, hogy ha hozzátartozói nem jelentkeznek, rá szeretném beszélni a bácsimat, hogy hadd tarthassam meg... Olyan boldog lehetnék vele!

S Beatrice megcsókolta s keblére vonta a gyermeket, Mr. Mordle pedig ijedten vette észre, hogy nagyon is sokat ígért az imént, s hallgatott.

- Herbert bácsi, tudom, nem ellenezné, - tevé hozzá Beatrice.

- De Horace sohasem egyeznék bele.

Arra a kérdésre, hogy mi rossz volna ebben, Mr. Mordle megint nem felelt, mert nem merte megmondani a leánynak, hogy milyen botránys pletyka keletkeznék abból, ha két agglegény megtartana egy gyermeket, a melyet ilyen titokzatosan küldtek házukba.

- Támogatni fog, ugy-e? - könyörgött Beatrice, olyan tekintettel, mely a fiatal pap szívét viaszszá változtatta. Megígérte, hogy támogatni fogja.

És Beatrice csakugyan diadalmaskodott is. Először is a lágyabbszívű Herbertet iparkodott megnyerni, a mi nem volt nehéz, mert Herbert megszerette a gyermeket. Aztán pedig vigyázott rá, hogy a gyermek soha alkalmatlan ne legyen, semmihez ne nyuljon, a testvérek szeme elé mindig csak tisztán, csinosan kerüljön; s mikor végre Horace bácsit vette ostrom alá, a Mr. Mordle segítségével, s Herbert is az ő elhatározásától tette függővé a maga beleegyezését, az idősebb testvérben teljes meggyőződéssé lett az a gyanu, hogy Herbertnek oka van a gyermek itt maradása iránt érdeklődni. Napokig habozott ugyan még, - a botrány miatt, - de végre ezzel a kijelentéssel lepte meg unokahugát:

- Beatrice, ha csakugyan itt kívánod tartani a gyermeket egy darabig, hát fogadunk neki dajkát.

Beatrice nem szólt, csak forró csókkal fejezte ki háláját nagybátyjának. Csodálatosan megszerethette a gyermeket, mert szeme tele volt könnyel.

Első gondja az volt most, hogy a gyermeket kiruházza s annyi mindenfélét vásárolt össze, hogy három gyermek kiöltöztetésére is elég lett volna. Mivel pedig a gyermek nevét nem tudták, Beatrice indítványára közösen abban állapodtak meg, hogy Henry legyen.

A dajka-fogadás nagy kérdésének eldöntését a Talbert-testvérek - a mi szinte megmagyarázhatatlan engedékenysége volt részükről - teljesen Beatricera bízták. Jelentkezett is a többi közt egy korosabb, sápadt nő, ki Mrs Millernek nevezte magát s özvegy volt. Beatrice föl fogadta s a Talbert-testvérek belenyugodtak, mert Mrs Miller csöndes magaviseletű, tisztességes beszédű, alázatos, bár nem szolgai modoru nő volt. Miss Clauson nagyon meg volt vele elégedve: gyorskezü, szelid természetű, tapasztalt nő volt, s esetleg komornának is lehetett használni. S meg volt vele elégedve Mr. Whittaker is, a mi nem csekély dolog. A gyermek pedig csakhamar megszerette.

Az idő lassankint eljárt. A Talbertek ismerősei eleinte csodálkoztak, suttoztak, de semmi komoly ellenvetésük nem lehetett a két kifogástalan gentleman eljárása ellen. Mr. Mordle csaknem naponkint eljárt a házba s egyre közelebb érkezett ahhoz a válságos pillanathoz, a melyben Miss Clauson előtt egy fontos kijelentést kellett tennie.

Egy juliusi nap délutánján, mikor a Talbert testvérek Blacktownban voltak, a fiatal pap átjött háromkerekű velocipedjén, melyen nagykiterjedésű községét bejárni szokta (a vasparipázás ugyan furcsa dolog volt papnak, de a püspök nemcsak nem tett ellene kifogást, hanem egyszer, próbaképpen, maga is fölült a Mr. Mordle háromkerekűjére, s ezzel szentesítette ezt a közlekedési eszközt) s Beatricet egyedül találta a kertben.

A leány nyájas mosolylyal fogadta, de mennyiért nem adta volna Mr. Mordle, ha inkább pirulva fordította volna el tőle arcát! Mrs Miller, ölében a fiucskával, kissé távolabb ült a kertben.

- Miss Clauson, - kezdé a fiatal pap az első üdvözlések után, - bizalmasan óhajtanék önnel beszélni. Nem sziveskednék bevezetni a házba?

Beatrice meglepetten, talán zavarodottan is, tekintett reá:

- Jobb lesz itt, - mondá, s odaszólt a dajkának, hogy vigye be a gyermeket. Gyöngéden csókolta meg, mikor elvezették.

- Ön nagyon szereti e gyermeket, - mondá Mr. Mordle.

- Nagyon, nagyon szeretem, - felelt a leány, s nyugodtan fordította rá világos szemét, mint a ki az ígért közlést várja. Mr. Mordle ebből a tekintetből megtudta, hogy vége rá nézve mindennek, de fenéig akarta üríteni a keserű poharat.

- Miss Clauson... Beatrice... - mondá. - Azt akarom öntől kérdezni, hogy tudna-e szeretni... akarna-e hitvesem lenni...

Beatrice nem felelt. Ugy tetszett, mintha sóhajtana, de az a sóhaj semmi reményt sem nyújtott.

- Hogy szeretem önt, az szükségtelen mondanom. Lehetetlen, hogy ne látta volna.

- Valóban, félttem is, hogy úgy van, - mondá Beatrice merengve.

- Ugy van s mindig is úgy lesz. E pillanatban is, midőn szólok, kevés reményem van; de meg akartam legalább mondani, s ön hinni fogja, hogy szeretem...

Beatrice szemeiből könyek peregtek alá.

- Nem akar felelni? - folytató Mordle gyöngéd hangon. - Nem sértem azzal, hogy vagyon- és rang-különbséget emlegetsek. Ha ön szeretne valakit, keveset törődniek ezzel. Nőül menne ahhoz, a kit szeret, bármit mondana is a világ.

Beatrice összerázkódott. Ajka fájdalmasan reszketett.

- Jól ítéltem meg? - kérdé Mordle.

- Ugy hiszem, igen... De oh, mennyire sajnálom ezt...

Hangja bizonyítá, hogy sajnálata őszinte. Mordle megkapta ezzel a választ. Fömlállott. Arca sápadt volt. De férfias kifejezésü.

- De azért barátok maradhatunk? - mondá erőltetett könnyedséggel.

- Ha úgy kívánja, - mondá Beatrice csöndesen, csaknem alázattal.

- Hogyne kívánám? Ön pedig kívánjon nekem szerencsés utat. A jövő héten elmegyek... Franciaországba, Svájcba, a Rajnára.

Beatrice rátette kezét a karjára:

- Kérem, ne beszéljen így... Fájdalmat okoz.

- Fájdalmat?

- Igen. Azt hiszi, nem esik rosszul egy nőnek, ha látja, hogy nem fogadhatja el egy olyan derék férfinak a szerelmét, mint ön? Vagy gondolhatom-e azt, hogy a mikor innen elmegy, mindent elfeled? Nem hiszem, hogy rosszul cselekedtem Mr. Mordle, de mégis fájdalmasan esett.

Mr. Mordle megfogta a leánynak a kezét.

- Nem, ön nem cselekedhetik rosszul. Én voltam az eszelős. De ne aggódjék miattam: férfi vagyok. Ugyis el akartam menni a jövő héten, ha csak... no de mindegy. Ha majd visszajövök - talán nem leszek kigyógyulva eszelősségemből, de ígérhetem, hogy nem fogja rajtam észrevenni... Isten önnel.

Mr. Mordle elment s már az utca végére ért, mikor vasparipája eszébe jutott. Mikor visszajött érte, Beatricet az ablakon látta, merengő arccal...

V. FEJEZET.

Mrs Miller, a tisztos külsejű, éltes özvegy, kit a kis Henry mellé dajkának fogadtak, állandóan a legnagyobb meglepéssel találkozott a Talbert-házban mindenki részéről. Sápadt arca volt, erős vonásokkal; szikár orra és szája állása erős akaratot árult el; szeme sötét, olykor sajátságos csillogású volt. Higgadt, csöndes magaviseletű volt, bár az arcismerő azt mondta volna rá, hogy rendkívül ideges természet, s nyugodtsága csak a hosszas önuralom eredménye.

Sötét ruháiban szikár alakja szinte ridegnek tetszett, de azért szerette mindenki: a Talbert-testvérek, Miss Clouston, a gyermek, s főképp Mr. Whittaker, a mi pedig nagyon fontos volt, mert a cselédházban ő volt az ur. Csak egyet hibáztatott benne: tulságos vallásosságát és sajátságos vallásos elméleteit a predesztinációról, végzettségéről s több efféléről, a mikben Mrs Miller erősen hitt.

Ez a vallásosság azonban senkinek sem volt terhére, s a Talbert-házban minden a legjobb rendben folyt. Talán a házi gépezetnek ez a pontos, rendszeres működése birta rá Mrs Millert arra, hogy egyszer szabad napot vegyen magának.

Egy nappal az után történt ez, hogy Mr. Mordle nagy kísérletével hajótörést szenvedett. Horace és Herbert csak Beatricétől tudták meg, hogy a dajka szabad napot kapott, s bár unokahuguknak nem szóltak, csöppet sem voltak meglepődve, hogy a dolog az ő hirük nélkül történt. Beatrice azt mondta, hogy Mrs Miller alkalmasint Londonba ment, de nem úgy volt.

Mrs Miller korán reggel ment el hazulról, a gyorskocsin, a melyre az országuton kapott föl, Blacktownba, onnan pedig vasuton Weymyuthba ment, hova tizenegy órakor ért. De ezt a kis fürdőhelyet is csakhamar elhagyta, s tovább ment, részint a partmelléki szárnyvonalon, részint bérkocsin, a portlandi fegyházig.

A fegyház kapusának, ki jövelele okát kérdezte, azt mondta, hogy egy Maurice Hervey nevű fegyencel kíván beszélni. A fegyencekkel csak minden félévben egyszer szabad beszélni, s így a kapus szükségesnek tartotta, hogy a tisztességes külsejű látogató kívánságát bejelentse a fegyház igazgatójának. Elment s kevés vártatva azzal jött vissza, hogy az említett fegyencet hónapok és hónapok óta nem látogatta meg senki, s így, ha majd a munkából visszatér, meg fogják tőle kérdezni, akar-e látogatójával beszélni.

Mrs Miller leírta nevét egy cédulára s türelmesen várakozott a kapus szobájában. Nemsokára sulyos lépteket hallott kívülről, s tudta, hogy a fegyencek megjöttek a munkából. Csakhamar bejött hozzá egy ör s fölkerete, hogy kövesse. Bevezette egy helyiségbe, mely kettős vasrácsozattal volt kettéválasztva. A rácson túl másik ajtó nyílt, melyen csakhamar bebocsátottak egy kékruhás fegyencet, míg a két rács közt maradt keskeny utcában egy porkoláb foglalt helyet a számára odaállított széken.

Mikor valamelyik fegyencnek asszonylátogatója van, rendszeren sirással és kéztördeléssel kezdődik a társalgás. Ezuttal nem úgy volt. A Mrs Miller élesvonású arcán inkább gyűlölet, semmint részvét vagy szánalom volt látható, a mint a fegyencet megpillantotta. Emez bőrig nyírott haja, borotvált képe és csámpás ruházata dacára éppen nem volt rút külsejű. Vonásait majdnem finomnak lehetett volna mondani. Közepesnél magasabb termetű, széles vállu, egészséges színű ember volt, s kezein, bár a kemény munkában durvák lettek, meglátszott, hogy nem kicsiny kora óta dolgozott. Szemének kegyetlen, gonosz nézése volt, de ezt a nézést talán a rabságban szokta meg.

Mrs Miller átnézett a maga rácsán a fegyencre, amaz visszanézett a magáén ő reá, a két rács közt pedig egykedvűen ült a porkoláb. A fegyenc szólalt meg először:

- Ni, csakugyan maga az?

- Én vagyok, - mondá Mrs Miller.

- Mit akar? Látni kívánta, hogyan vagyok?

Csaknem enyelgő hangon beszélt. Látogatója megvetően nézett rá.

- Pompás egészségnek örvendek, - folytatá a fegyenc. - Még egyszer olyan izmos vagyok, mint mikor idejöttem. Hja, a rendes étkezés, rendes munka. Szó sincs róla, hogy meghaljak, mielőtt az időm letelik.

- Magam is attól félek, - mondá Mrs Miller olyan keserűséggel, hogy az egykedvű porkoláb bámulva tekintett föl rá, hogy miféle fegyenc-látogató ez.

A fegyenc vadul nézett vissza látogatójára.

Mikor telik ki az ideje? - kérde Mrs Miller. - Nem tudná megmondani? - szólt a porkolábhöz fordulva.

- Pontosan nem, - felelt emez. - Kék ruhája van, hát ez az utolsó esztendeje.

Mrs Miller összerázkódott. Keze önkéntelenül szorult ökölre.

- Azt akarom megtudni, hogy mi a szándéka, ha majd kiszabadul, - mondá.

A fegyenc gunyorosan nézett rá:

- Még semmi egyébre nem gondoltam mostanig, csak az örömré, a melyet hűségem hitvesem karjaiban fogok élvezni.

Az asszony sötét szeme föllángolt. Rányomta arcát a rácsra s merően nézett a férfi borotvált képére.

- Mennyi pénzt akar? - mondá suttogva.

A fegyenc egykedvűen vont vállat:

- A pénz másodrendű kérdés... Szívbeli boldogságért epedek.

Az asszony elfordult s aztán dühösen dobbantott lábával.

- Nézze, - mondá. - El akar-e menni Amerikába, Ausztráliába, vagy akárhova? Pénz lesz.

- Nem akarok, - viszonzá udvariasan a fegyenc. - De meg, - tevé hozzá a porkolábhöz fordulva, kit ez a szokatlan beszélgetés érdekelni kezdett, - úgy gondolom, egy darabig minden hónapban jelentkeznem kell majd a rendőrségnél.

A porkoláb igenlően intett.

Szent Isten, mormolá az asszony magában, s a fegyenchez fordulva, fenszóval mondá:

- Értesíteni fog, ha majd kiszabadul?

- Óh, ne féljen, maga lesz az első egyike, a kiket fölkeresek. Most pedig, ha egyéb mondani-valója nincs, visszavezettetném magamat az ebédhez. Jó a koszt, de jobban szeretem melegen, mint hidegen.

A porkoláb elmosolyodott. A beszélgetésre kiszabott idő még nem telt el, s most történt először, hogy egy fegyenc előbb kívánczozott vissza, semmint kellett volna. Kérdő tekintettel fordult a látogatóhoz:

- Nem kíván vele többet beszélni?

- Nem, - felelt Mrs Miller komoran. A fegyenc udvarias bókolással fordult visszafelé, ő pedig kiment. A kapusnál pontosan megtudta, hogy az „1080-as”, ha tovább is olyan jól dolgozik, mint eddig, körülbelül hat hónap múlva kiszabadul, a mikor is egy öltözet ruhát meg egy kis pénzt is kap s szabadjeggyel utazhatik arra a helyre, a melyet előre kijelöl.

Mrs Miller visszaült a bérkocsiba, mely a fogház előtt várta. A vasuti állomáshoz érve, várnia kellett egy darabig. Fölmászott a parti szirtekre, leült s borusan nézegette a tengert. Ajka mozgott, bár egész teste mozdulatlan volt. Imádkozott, s azt kérte az égtől, hogy nagy irgal-
mában pusztítson el a föld színéről bizonyos fegyencet, mielőtt a szabadulása napját elérné. Meg kell adni, hogy különös imádság egy vallásos asszony szájából.

Mikor Mrs Miller hazatért, a Talbert-testvérek megmondták neki, hogy máskor, ha szabad napot akar kérni, nekik is szóljon, ne csak Miss Clausonnak. Mert itt az a házirend.

VI. FEJEZET.

Mr. Mordle, elutazása előtt, értesítette a Talbert-testvéreket arról, hogy megkérte a Miss Clauson kezét s kosarat kapott. Ez a közlés gondolkozóba ejtette a két bácsit, hogy bizony Beatricenak férjhez kellene már mennie. De Beatrice nem akart Londonba menni velök, mikor az ő rendes londoni mulatásuk ideje elérkezett, hanem szépen otthon maradt, s így természetesen nem találkozhatott férj-jelölttel. A Talbert-testvérek gondolatban sorra vették a megyebeli hozzájuk illő ifjakat, s hosszasan tanakodtak a dolgon, midőn egyszerre csak a sors véletlene hozott elő valakit, a ki eddigelé a háttérben lappangott.

Frank Carruthers volt ez, az öreg Talbert egy mostohatestvérének a fia, ki az oxfordi főiskolán magántanár-féle állást foglalt el, s tudományával és szorgalmával - ifjak kiképzésével - sok pénzt keresett és jó hírnévre tett szert. Az eleven vérű fiatalember, kit özvegyen maradt anyjának halála gyógyított ki előbbi könnyelműségéből, az utóbbi két-három év alatt nagyon is sokat dolgozott, s pihenésre lévén szüksége, irt a Talbert-testvéreknek, hogy most igénybe veszi többszörös szives ajánlatukat, s eljön hozzájuk pár hétre a vakációban.

Beatrice, kit nagybátyjai megkérdeztek, szívesen beleegyezett abba, hogy elfogadják Mr. Carrutherst, ki neki félig-meddig unokabátyja volt, de a kinek eddigelé hírét sem hallotta. Nem is tanusított valami különös érdeklődést a várt látogató iránt. Sajátságos volt e leányban, hogy egykedvű volt minden fiatalember iránt, habár láttuk egy izben, mikor a Mordle szerel-
mét visszautasította, hogy erős érzelmekre is képes.

Mikor a vendéget Horace bácsi a vasutról meghozta, Beatrice kinézett az ablakon. Halvány-
arcu, de különben egészséges fiatalembert látott a kocsiban, nagy csomó málhával, a miből azt következtette, hogy a vendég hosszabb időre jött ide. Azután tovább olvasta a könyvet, melyet kezében tartott. Az sokkal érdekesebb volt neki, mint akármennyi fiatalember.

Az ebédnél találkoztak, a midőn is a bemutatás annak rendje és módja szerint megtörtént. Ha egy leánynak meg egy fiatalembernek több hetet kell együtt töltenie, falun, fölösleges azzal kezdeni az ismeretséget, hogy idegenül viselik magukat egymással szemben. Frank legalább így okoskodott, mert bizalmasan szoritott kezét Miss Clausonnal s úgy beszélgetett vele, mintha gyermekkoruktól fogva ismerték volna egymást. Beatricenek ez nem volt egészen ínyére, s úgy vélekedett, hogy Mr. Carruthers visszaél a rokonsággal.

Társalgásuk közben a fiatalember sok eredeti és helyes megjegyzést tett a maga könnyed modorában, s nem mondhatni, hogy az első benyomás kedvezőtlen volt a leányra. Külsejére nézve Frank sápadt és sovány volt, de meglátszott rajta, hogy ez csak a túlfeszített munka következménye. Betegnek éppen nem volt mondható, mert pompás étvágygal evett.

A Talbert-testvérek, bár a fiatalember pezsgő vérmérséklete és sokszor cinikusan odavetett megjegyzései nem voltak is egészen összhangban az ő követelményeikkel, az ebéd vége felé teljesen meg voltak elégedve új vendégükkel és örültek ittlétének. A társalgás meglehetősen élénk volt s lassankint a szenvtelennek látszó Beatricet is érdekelni kezdte. Frank kiderítette, hogy a leány valóságos tudós, mert latinul is tud, Beatrice pedig rávallott, hogy egy folyóiratban politikai cikkeket olvasott tőle, a melyek névtelenül jelentek ugyan meg, de a beszélgetés folyamán most ráismert szerzőjükre. A Talbert-testvéreknek annyira megtetszett a fiu, hogy elég kegyesek voltak beleegyezni, hogy - unokatestvérek lévén - keresztnéven szólítsák egymást, s Frank rögtön élt is az engedelemmel. Beatricenek azonban nem tette ezt az ajánlatot, és sok idő telt bele, mire másképp szólította, mint Miss Clausonnak. A szerelemnek mindig tisztos modorban kell kezdődnie.

Az ebéd végeztével Whittaker kinyitotta az ebédlő ajtaját s a Beatrice kis fogadott gyermeke beszaladt a szobába. Ilyenkor mindig be szabad volt jönnie néhány percre, ha vendég nem volt a háznál.

- Nini! - kiáltott föl Frank, - ujjabb kellemes meglepetés! (a mivel kétségkívül azt fejezte ki, hogy az *első* kellemes meglepetés a Miss Clauson ittléte volt.) Mi ez? - kérdé azután, a mint a gyermek odaszaladt Beatricehez. - Hozzám nem jönne a kis fiu? igazán mondom, nagyon szeretem a gyermekeket.

A kis Henry egy fürt szőlő csábjának engedve, csakugyan odament hozzá, Frank az ölébe vette, megcsókolta, csiklandozta, simogatta aranyos haját, de egészben úgy viselte magát, hogy teljesen eloszlatta Horacénak azt az ujjabb gyanuját, - melyben Herbert is osztozott vele, - hogy a gyermek Franktól kerülhetett hozzájuk s hogy a fiatalember voltaképp csak a fia meglátogatása végett jött ide. Nagyon örültek e csalódásuknak, habár most ismét csak a sötétben kellett tapogatózniok a gyermek eredetét illetőleg.

Kérdéseire elmondták aztán neki, hogy a virgonc, nevetős gyermek hogyan került hozzájuk s Beatrice hogyan kérte és beszélt rá őket, hogy tartsák meg.

- Nem csodálom, - mondá Frank. - Bár nekem is küldene valaki ilyen kis babát!

Beatrice hálás tekintettel nézett rá. Minden szónak örült, mely őt a gyermek birtokában megerősítette. Mostanáig még nem nézett a fiatalemberre olyan tekintettel, a melyben érzelm lett volna kifejezve. Ez a tekintet azonban egész kinyilatkoztatás volt. Mostanáig Franknak fogalma sem volt arról, hogy azok a sötétszürke szemek mit tudnak kifejezni.

Az első nap elteltével Frank egészen otthonosan érezte magát a Talbert-házban s csakhamar kiismerte unokatestvéreinek furcsa szokásait, melyek azonban nem gátolták abban, hogy jószágukért és szelidségükért igazán megszeresse őket. Sokkal nehezebb volt azonban Beatricet kiismernie. Hiába tanulmányozta: semmi egyebet nem tudott meg róla igazán, csak azt, hogy nagyon szép, s hogy mindennap ujjabb bájt fedezett föl benne. De Miss Clausonnak sejtelve sem volt arról, hogy Mr. Carruthers, kit az ablakból a gyepen látott heverészni s kék cigarettfüstöt eregetni az ég felé, nem ujjabb politikai cikket törli a fejét, hanem ő róla gondolkodik. Sokat érintkeztek egymással a lefolyt héten. Frank nem olyan ember volt, a ki a hosszas gyalogsétát szereti vagy hetedhét országot bejár egy érdekes sziklacsoporthoz vagy vizesésnek a megtekintése végett. Szerinte a vakáció eseménye a henyélés volt.

- Az igazi henyélő nagy ritkaság, - mondá Miss Clausonnak. - Kellően henyélni olyan művészet, a melyet nem lehet megtanulni. Találkoztam már sok gyöngé, silány utánzattal, de az igazi nagyon ritka. Mutasson nekem valakit, a ki egy egész napot így tud eltölteni, olyan embert mutatott benne, a ki meg tudja közelíteni a boldogságot.

Az így alatt Frank a gyepen hanyatt-heverést értette.

- De ön mégis csinál valamit: szivarozik, - mondá Beatrice.

- Igaz, de csak a látszat kedvéért. A nehéz munka e mostani világában nem szabad egészen tétlennek lenni.

Beatricenak mosolyognia kellett volna e kis tréfán, de nem mosolygott, hanem szinte bántó komolysággal nézett le rá szürke szemével. A gyönyörű augusztusi időben, mikor az ég felhőtlen, tiszta kék, a fák teljes fejlettségökben pompáznak, a rózsa még mindig nyílik, bimbóval pótolva hervadt virágait: ilyenkor egy leánynak nem volna szabad komoly szemmel néznie a mellette levő fiatalemberre - s legkevésbé a szép és gazdag Beatricenak.

S Beatrice mégis komolyan nézett és szólt:

- Ön rágalmazza magát, midőn ilyen badarságot beszél, Mr. Carruthers.

Frank a könyökére emelkedett: - Nem beszélek badarságot. De nekem a pihenés csak így élvezet. Mikor dolgozom, az egészen más. Merem hinni, hogy legjobb tehetségem szerint dolgozom. Ha pedig henyélek, legjobb tehetségem szerint henyélek.

- Önnek az emberi boldogságról igen szerény felfogása van.

- Valóban? Halljuk hát az önét.

Beatrice hallgatott, sőt fejét is elfordította.

- Nos? Várom a meghatározást.

A fiatalember hangja most már épp olyan komoly volt, mint az övé.

- Nincs, - mondá Beatrice.

- Nincs felfogása a boldogságról!... Az ön korában? Hát álmai szétfoszlottak már? Mert hiszen a leányok álmodozni szoktak, ha jól tudom. Álmodoznak arról, hogy királynői a társaságoknak, hogy gazdag emberhez mennek nőül - vagy pedig szegényhez, ha regényes hajlamuk; álmodoznak kolostorról, vallási hivatásról, mit tudom én! Melyik az ön álma?

- Nekem nincs, - viszonzá Beatrice hidegen.

- De *kell* álmodnia. Ön most alszik, s minden alvó álmodik néha. Csak az éber, mozgalmas világban felejtik el álmaikat az emberek. Dolgoznak, dolgoznak s némelyikre nézve elérkezik az a nap, a melyen beteljesülnek régi álmai. Csakhogy ekkorára már majdnem elfeledi, hogy álmodott is valaha, - vagy pedig úgy találja, hogy az álom későn teljesült be.

Beatrice szótlanul, lesütött szemmel ült székén.

- Talán nem találtam ki az ön igazi álmát, - folytatá Carruthers. - Elfeledtem, hogy tudományosan képzett leány. Álma talán tudományos vagy irodalmi hirnév lehet...

- Nincsenek álmaim, - ismétlé a leány.

A fiatalember merően nézett rá.

- Elmondhatja-e, hogy „nem is voltak?”

Beatrice nem felelt. Frank pedig, a mint ránézett, azt vélte, hogy e pillanatban is messze kalandozik az álmok birodalmában.

- Nem álmodozott soha rangról, gazdagságról, hírnévről, hatalomról?... Miss Clauson, ön igazán érthetetlen leány.

Beatrice nem akarta folytatni a párbeszédet.

- Bemegyek a faluba, - mondá.

- Ha megengedi, elkisérem.

Beatrice nem ellenezte. Mindenesetre különös, hogy Carruthers, bár annyira dicsőítette a henyélés nemes művészetét, mindig kész volt Miss Clausonnal elmenni akárhová is. De huszonnégy óráig egyvégben ritka ember következetes.

Mr. Carruthers, Beatrice jellemének tanulmányozására adván magát, nem tudott szót találni annak a megjelölésére, a mit belőle eddigelé megismert. Hogy egyik fővonása a szomorúság, abban már bizonyosnak gondolta magát, s ezt a körülményt annak a viszálynak vélte tulajdoníthatni, mely a leány és atyja közt fennforgott. Midőn megtudta, hogy Beatrice már nyolc hónap óta „vendég” a Talbert-házban, könnyen kitalálhatta a leánynak szűkebb családjához való viszonyát.

De e jellemben egyéb is volt, mint szomorúság: szenvtelenség. Bármilyen véleményük is volt e felől a Talbert-testvéreknek, bármilyen előkelő vonásnak tartották is ők Miss Clausonban azt a higgadt, tartózkodó modort, Frank jól tudta, hogy az merő közöny, ha nem teljes érzéketlenség. Különösnek tetszett, hogy egy ilyen művelt, eszes leánynak semmi vágya, semmi óhajta ne legyen az életben. Frank az első pillanattól fogva magas mértéket alkalmazott e jellem meghatározására, épp olyat, mint szépségére. S a mint érintkezésük bizalmasabbá lett, úgy találta, hogy e mérték korántsem volt túlzott. Természetes, hogy Frank Carruthers dr., az oxfordi főiskola magántanára, okos ember volt, s minekutána ennyi fáradságot vett magának a dologhoz, pontosan kellett meghatározni tudnia egy gyöngye nő jellemét.

Igy tehát hoszas tanakodás után abban állapodott meg, hogy megtalálta rá a kellő kifejezést: Beatrice beteges kedélyü. Mindenki tudja, hogy a beteges kedélynek legjobb orvossága az, ha felébresztjük az illetőben az érdeklődést embertársai - vagy akár néha csupán egy bizonyos embertársa iránt.

Nagyon szép dolog volt tehát Carruthers dr.-tól, hogy e pontos diagnózis megállapítása után hozzá is akart látni a gyógyításhoz. Jó cselekedetnek van néha jutalma is.

Fölfogásában jelentékenyen megerősítette az az észrevétel, hogy Beatrice soha sem volt elbájolóbb, mint mikor a kis fiuval volt együtt. Ez apró embertársa iránt való érdeklődése tüntette elő ilyenkor benne azokat a tulajdonokat, melyek minden nőtlén férfit annyira elbűvölnek: a gyöngédséget, kedvességet, szelidséget. Legényember, ha jólelkü és költői kedélyü (reméljük, hogy a kettő egyet jelent) bizonyára úgy vélekedik, hogy a nő akkor legigézőbb, mikor gyermek van körülte. A házasság után persze sokan azt mondják, hogy ennek az együttességnek nem kell mindig meglenni.

De ámbár Mr. Carruthers végkép megállapodott abban, hogy Beatrice beteges kedélyü, meg kellett még állapítania azt is, hogy a kórság hogyan támadhatott éppen egy ilyen lélekben, a melynek a legjobban kellett volna ellene biztosítottnak lennie.

Minél többet okoskodott ezen, annál nagyobb kényszerűséggel kellett elfogadnia a betegség eredeti okául azt, a mit még az ismeretség ez első idejében is nehezebbre esett elhinni. De nem lehetett szemet hunynia ama tény előtt, hogy az olyan fiatal hölgyek, a kik ugynevezett szerencsétlen vonzalomnak az áldozatai, néha beteges kedélyüekké válnak s azt akarják elhítni a világgal, hogy ő rájuk nézve már vége az életnek.

Egy este, nem sokkal az után, hogy idejött, Frank - persze csak úgy mellékesen - sok fontos kérdést intézett a Talbert-testvérekhez Miss Clausonra vonatkozólag: hogy miért nem ment már férjhez, vagy miért nem jár legalább jegyben, s így tovább. A Talbert-testvérek azt felelték, a mit egymás közt már régen mondogattak, hogy bizony itt volna már az ideje, de Beatrice talán ő rájuk ütött s nem házасodós hajlamu. Mr. Carruthers ezt a véleményt kétségbe bátorkodott vonni.

- Meglehet, hogy csalódott a szerelemben, - mondá odavetően, mialatt bort töltött magának.

- Kedves Frank, - mondá Horace komoly méltósággal, - Miss Clauson sohasem engedne meg ilyesmit.

- Nem bizony, - erősíté Herbert.

- Mit nem engedne meg? Nem engedné meg magának, hogy szerelmes legyen?

- Nem azt, hanem azt, hogy csalódjék a szerelemben. Beatrice sokkal... sokkal neveltebb, semhogy rajta ilyesmi megeshetnék. Ha választ magának valakit, az olyan lesz, a kit mindnyájan elfogadunk; így hát a csalódás ki van zárva.

- Ez nagyon megnyugtató, - mondá Frank. - Tehát még nem választott?

- Tudunkkal nem, s hozzátehetem, hogy a Sir Maingay tudtával sem.

Frank nem tett több kérdést. Kisétált a kertbe s nyugodtan beszélgetett Miss Clausonnal, míg a csillagok föl nem tünedeztek az égen.

Bizonyosságot szerezvén arról, hogy Miss Clauson semmi más mükedvelő orvosnak a kezelése alatt nem áll, Carruthers dr. bátran láthatott hozzá a gyógyításhoz a nélkül, hogy valami kollegának a hatáskörébe vágott volna.

VII. FEJEZET.

Nem kell azonban azt gondolni, hogy Miss Clauson, bár egyetlen ismerősét sem említettük eddig, elszigetelt életmódot folytatott a Talbert-házban. Volt ismerőse elég. S ez alig lehetett másképp, mert a Talbert-testvérek nagyon sokat adtak a társadalmi illemre s olyan pontos jegyzéket vezettek a kapott és viszonzott látogatásokról, mint akármelyik nagyvilági hölgy. Miss Clausonnak egyik ismerőse ebben az időben sűrűn került a Mr. Carruthers utjába.

Ez az ismerős egy csinos, husz éves fiu volt, egy előkelő család örököse és reménye. Magas, széles vállu fiu, a ki egy-két év mulva bizonyosan olyan férfivá növi vala ki magát, a ki anyjának büszkeségét, a leányoknak pedig, a kiknek udvarol, örömét képezi. Az oxfordi főiskola hallgatója s egy darabig a Frank tanítványa volt. Mikor tehát egy reggel - persze a Talbert-testvérek látogatására - eljött, nagy meglepetéssel találta ott a híres oxfordi magántanárt, ki épp olyan kedélyesen élte itt a világát, mint valamely diák. Addig maradt a társasággal, míg Beatrice is le nem jött, s utóbb Frank hallotta, hogy azt kérdezte tőle, mikor jöhet el érte egy kis sétalovaglásra.

Frank, bár eddigi kérdezősködéseiből tudta, hogy Beatrice nagyon szeret lovagolni, mostanáig még nem látta a leányt lóháton. Ámor talán legutoljára tartotta leghegyesebb nyilát.

A Talbert-testvérek nem nagy kedvelői voltak a lófélének. Először is ki nem állhatták a lovagló embereket, s habár mint gentleman-nevelésü emberek, jól megtanultak lovagolni, érettebb éveikben jobban szerették a kocsisülést a nyeregnél. Volt két pompásan összeálló hámos-lovuk s az utóbbi hónapokban hátrasülést is vettek Beatricenak. De a leány eddigelé

nem sok hasznát vette. Kísérő nélkül nem lovagolhatott, s ha elment vele egy lovasz, a hámos-lovak egyikét kellett elővenni. Így hát Beatrice csak akkor lovagolt, mikor a Talbert-testvéreknek nem kellett a kocsis, vagy pedig, ha véletlenül olyan kísérője akadt, mint a fiatal Purton.

E pillanatban lova egy állatorvos kezelése alatt volt, s így Purtonnak nem sok reménye lehetett. De a ló állapotáról szóló hivatalos jelentések egyre kedvezőbbek lettek s Miss Clauson remélte, hogy nemsokára használhatja is.

Purton ezuttal minden reggel átlovagolt, hogy megtudja, hazahozták-e már a Miss Clauson lovát. Nagyon szeretett volna a kisasszony számára idegen lovat bérelni vagy kölcsön kérni, de ajánlatát kereken visszautasították. Lehet, hogy Beatrice voltaképp nem tulságosan kedvelte a lovaglást.

Frank, mikor a fiatalemberrel találkozott, ki a legdivatosabb lovagló öltözéket viselte, nevetni, tréfálózni kezdett vele s kérdezgette, hogyan hangzanak a ló-páciensről szóló legutóbbi jelentések. Tudta, hogy Purton urfi egyszer-kétszer belovagolt Blacktownba, hogy a beteg ló állapotáról személyesen szerezzen meggyőződést.

Egy reggel azután, kimondhatatlan örömmel, úgy találta, hogy a ló hazakerült. Miss Clauson pedig kész volt sétalovaglást tenni.

Franknak meg volt az az élvezete, hogy tanuja lehetett elindulásuknak, a midőn is Purton urfi érezte és mutatta is, hogy egy jó lovas, kinek gondviselésére egy bájos hölgy van bízva, mennyivel különb lény a legjelesebb oxfordi professzornál is, a ki csak úgy dobálódzik a latin és görög mondatokkal.

Miss Clausonnak lóháton való megjelenését szükségtelen leírni; de Mr. Carruthers, miután sokáig nézegette kecses, hajlós, de - fájdalom - tovatűnő alakját, belemélyesztette két kezét a zsebébe s nagy töprenkedve járkált a kertben. Azután egy időre átengedte magát kedvenc vakációi foglalkozásának, azaz végigterült a gyepen és nem csinált semmit.

Horace és Herbert ekkorára elvégezték háztartási teendőiket, meg a porolást, meg akármi egyebet, a mivel elfoglalva voltak. Kijöttek hozzá s nevték lustálkodását. Frank hátrtolta kalapját s álmosan nézett föl rájuk:

- Ni, Horace, hol vehetnék én itt lovat?

- Lovat!

- Azt. Egészen el is feledtem... Az orvosom lelkemre kötötte, hogy mihelyt magamhoz tértem kissé, adjam magamat a lovaglásra.

- Nem tudtam, hogy lovagolni tudsz.

- De tudok. Persze, csak afféle jámbor állaton. Meg tudom ülni a lovat - a mig le nem esem róla. A baj csak az, hogy akárhonnán esem le, akár lóról, akár létráról, mindig a fejemre pottyanak, mint a tollas labda.

- Használd az egyik hámos-lovat, - mondá Herbert.

- Mi meg majd a kétkerekűn járunk, - tevé hozzá Horace.

- Szó sincs róla. Az nem illenék hozzátok. Nem elég tekintélyes jármű. Veszek magamnak lovat, s ha majd elmegyek innen, eladom. Bérelt lóra nem bizom magamat. Mondjátok meg hát, hová forduljak.

- De ez nagy dőreség, Frank.

- Dőreség! Mi a dőreség? Az, ha az ember többet költ, semmint módjában van. Én pedig csak úgy hempergek a pénzben. Kiállhatatlanul gazdag vagyok. Nem félek a szabómmal találkozni. De még elégtételt kell szolgálnom az orvosomnak, s bevennem receptjeit, ha még annyiba kerülnek is.

Horace és Herbert látták, hogy komolyan beszél; szóltak hát kocsisuknak, s ennek utbagazítása mellett Frank még akkor délelőtt megalkudott egy lóra egy blacktowni csiszárral.

Mikor Blacktownból hazafelé ballagott, Beatrice és kísérője utólérték. Meglassíták lovaik járását s néhány szót váltottak vele. Purton nagyon jókedvű volt s elragadóan leereszkedő.

- Beh kár, hogy nem lovagol, Mr. Carruthers, - mondá.

- Biz az kár. Maga leckéket adhatna. A boszu édes, hiszen tudja.

- Valamelyik reggel elhozom az apám vén lovát s adok önnek egy leckét. Merem állítani, hogy jó eredménnyel fog tanulni.

- Maga mindig jólelkű fiu volt, - mondá Frank hálásan. - Miss Clauson, mit gondol, meg tudnék én tanulni lovagolni?

- Attól félek, nagyon lusta hozzá.

- Magam is azt gyanitom. De nem háborgatom, Purton. Isten velünk.

A lovak elporoszkáltak, s Frank csendesen mosolyogva ballagott hazafelé.

Délután megérkezett az új ló, s természetesen nagy álmélkodásba ejtette Miss Clausont.

- Azt gondoltam, nem szeret lovagolni, - mondá a leány.

- Nem nagyon.

- Hát miért vett lovat?

- Mert önnel szeretnék lovagolni.

S azzal a gyors pillantással nézett reá, melyet Beatrice már jól ismert. A leány elfordult, szégyelve azt, hogy elpirult.

Egész este hidegen és tartózkodóan viselte magát, de a bátor fiatalember biztosra vette, hogy Purtont kiütötte a nyeregből s Beatrice őt fogadja el kísérőjének.

Purton urfi sokkal félénkebb volt, semhogy kíséretét másnapra is felajánlotta volna, - nem akart terhére lenni Miss Clausonnak. Így hát magányosan lovagolt ki. De ki irhatná le megbotránkozását, midőn nyugodt poroszkálása közben egyszerre csak Miss Clausonnal és Mr. Carrutherssel találkozott, s ez utóbbit olyan lónak a hátán látta, a milyen után ő már régóta sovárgott! S a professzor még úgy ülte is meg a lovat, mintha értene hozzá.

Ez nagyon keserves látvány volt Purton urfinak. Nem is nézhette sokáig, s a kikerülhetlen üdvözlések és a Mr. Carruthers elmaradhatatlan ingerkedései után, vigasztalhatatlanul ügetett haza.

VIII. FEJEZET.

A hosszú vakáció gyorsan telt. Az augusztus átolvadt a szeptemberbe s a szeptember csöndesen suhant el. A kert disze egyre jobban hervadt, s a kertész alig győzte tisztán tartani a hulló levelektől a porondos utat. De Frank Carruthers még mindig Oakburyben élvezte unokatestvérei vendégszeretetét. Miután a Miss Clauson lelki orvosául jelölte ki magát, nyilván nem akart addig távozni, a míg gyökeres gyógyulást nem idéz elő.

Aztán meg a napok elég élvezetesen is teltek. Lovagoltak, sétakocsizásokat tettek a kies westshirei halmokhoz, melyeknek tetejéről messzire ki lehetett tekinteni a tájra, sőt a távoli tengerre is. Mivel Horace hajtott, Herbert pedig mindig mellette foglalt helyet a bakon, Frank és Beatrice maguk ültek az elég tágas kocsiban, a mi egyiknek a kettő közül korántsem volt inye ellen való.

Volt ezenkívül társaság is. Kellemes vendégek jöttek el hozzájuk, s nyájas házigazdák fogadták őket, mikor ők mentek vendégnek. Frankot pedig mindezek annyira megkedvelték, hogy Horace és Herbert valóban büszkék voltak unokatestvérükre.

És végül ott voltak a gyalogséták Miss Clausonnal és mindenekfölött azok a gyönyörrel teli ábrándos órák, a miket egymás mellett ülve töltöttek a sycomore-fa hűs árnyékában s beszélgettek mindenről a világon, az égről, a csillagokról. Vagy pedig úgy ültek ott, hogy Miss Clauson hallgatott, Frank pedig, rajta felejtve szemét bájos arcának vonásain, érezte, hogy a betegség, melyet most már ő is megkapott, idült és gyógyíthatatlan.

Szóval, megértheti akárki is, hogy ha Mr. Carruthersnek nem sikerült a Miss Clauson gyógyítása, ez nem azon mult, hogy nem volt hozzá elég alkalma, sem azon, hogy tüzetesen nem tanulmányozhatta.

Magyarán kimondva: Frank szerelmes lett Beatricebe, s ez a szerelem csaknem az első pillanatban támadt. Épp olyan menthetetlenül rabjává lett azoknak a szürke szemeknek ő is, mint az érzelmes Mr. Mordle. Vajjon szerencsésebb lesz-e?

Mostanában Frank gyakran intézte magához e kérdést, mert időközben megismerkedett a lelkésszel, s megtudta, hogy Beatrice őt visszautasította.

Nem Beatricetől tudta meg, ki, mint minden igazi nő, titkolni, s ha lehet, feledni iparkodott egy férfi csalódásának a történetét. Nem is Herbertől vagy Horacetól tudta meg. A Talbert-testvérek, bár épp úgy szerették a pletykát, mint minden férfi, a világ minden kincséért sem tettek volna ilyen közlést.

Maga Mr. Mordle értesítette Frankot.

Az erős lelkű, pezsgő vérű fiatal pap időközben visszaérkezett Oakburybe. Távolléte alatt a Talbert-testvérek fölkerítették unokahugukat, hogy határozza el, milyen viszony álljon fenn jövőben Mr. Mordle és a Talbert-ház közt. S Beatrice azt az élénk óhaját fejezte ki, hogy Mr. Mordlet épp úgy fogadják ezután is, mint eddig.

Ezzel a határozattal a Talbert-testvérek nagyon meg voltak elégedve. Nagyon kellemetlen lett volna rájuk nézve, ha az egyházzal való viszonyt, bár csak közvetve is, meg kellett volna szakítaniok.

Igy tehát, midőn Mr. Mordle hazaérkezett, tudtára adták, hogy vasparipázzon át a Talbert-házba annyiszor, a mennyiszor csak tetszik. A mit aztán Mr. Mordle, mivel föltett szándéka volt, hogy szívét minél inkább megkeményítse azzal, hogy Beatricet semmi egyébnek se tekintse, mint barátnéjának, igen gyakran tett is meg.

Mr. Carruthers és Mr. Mordle így sűrűn találkoztak. Fölismerték egymás jó oldalait, s csakhamar olyan jó barátságban voltak egymással, mint vetélytársak, - legalább regényben, - még soha. Talán nem is voltak egyébiránt vetélytársak; mert ha a reménynek némi foszlánya megmaradt még a Mr. Mordle utiruháján s visszajött vele Angolhonba, ez nyomban és örökre semmivé lett, a mint Frankot és Beatricet együtt látta.

Ráismert a sors kezére, s fejet hajtott előtte, mint minden jónevelésű ember.

Kétségkívül azért, hogy magamagának bebizonyítsa, mennyire ki van gyógyulva, szánta el magát a fölhevülés egyik pillanatában arra, hogy elmondja Franknak, hogyan és miképpen járt.

A modor, melyben ezt tette, megmutatta Franknak, hogy az ő titka korántsem titok a pap előtt. S bár a bizalmas közlést nem viszonzta hasonló bizalmas közléssel, nem is iparkodott új barátját tévutra vezetni.

Sajátságos mosolylyal nézett a papra.

Nemde, nem várja tőlem, hogy sajnálkozásomat fejezzem ki? - kérdé.

- Nem. Nincs szükségem a részvételre. De legyen róla meggyőződve, hogy ha majd eljön az idő, a mikor önnek gratulálni lehet, őszinte szívből fogom ezt tenni.

- Ah, - mondá Frank mosolyogva, - igazán nemes, nagyon nemes gondolkozásmód...

S halk hangon tevé hozzá:

- Ha majd eljön az az idő...

Erre aztán gondolatokba merült, de gondolatai most is olyanok voltak, mint mindig; egy irányba tartottak s egy bizonyos ponton álltak meg.

Igy álltak a dolgok október kezdetén. Carruthers dr., miután a diagnózist teljesen, habár nem a legnagyobb elégedettséggel állapította meg, érezte, hogy közeledik a pillanat, midőn hozzá kell nyulni a végső eszközhöz is, mely a Miss Clauson betegségét örökre megszüntetni alkalmas. De azért kénytelen volt magának megvallani, - mint sok más orvos is, - hogy biz ő csak a sötétben tapogatózik.

Olyan orvosszerhez készült nyulni, a mely vagy gyógyulást idéz elő, vagy halált okoz, - halált, de nem a betegnek, hanem magának az orvosnak, a mi elég különös és páratlan dolog volt. Nem is csoda hát, ha ily körülmények közt habozott s egyre halogatta a végső kísérletet.

Épp ekkor történt, hogy a Talbert-testvérek nagy estélyt tartottak, - férfi-estélyt. A boldog meghívottak a következők voltak: Lord Kelston, ki pár napra jött le birtokára, Sir John Williams of Almandsthorpe, White ezredes, a szomszédos helyőrség parancsnoka, Mr. Fallon, a hirneves festő, a Royal Academy tagja, ki épp most az oakbury-i fogadóban tartózkodott, s az őszi tájképek tanulmányozásával, vázolásával volt elfoglalva, meg Mr. Fletcher, Lord Kelston után a megye legnagyobb birtokosa.

Ezek Frankkal és a két házigazdával együtt éppen nyolcan voltak, - oly szám, melyen, a Talbert-testvérek elve szerint, soha sem szabad túlmenni.

A fenntebbi nevekből és jellemzésekből könnyű kitalálni, hogy a társaság gondosan és kellően volt összeválogatva. Az összeválasztás és mérlegelés oly dolog volt, a melyre a Talbert-testvérek legalább is olyan büszkék voltak, mint magára a finom, pompás ebédre. E kis társaságban, bármily csekély számu volt is, képviselve volt a tudomány, a művészet, a hadsereg, a földmivelés és a főnemesség. A legtökéletesebb társaság volt, a melyet a Talbert-testvérek csak kívánhattak.

De két nappal a meghívók szétküldése után olyan dolog történt, a mely baljóslatu volt az estély sikerére nézve. Lord Kelston levelet irt Horacénak, - amolyan bizalmas levelet, mely egy lordnak a tollából mindenkor kedves. Azt írta, hogy bátor lesz magával hozni egyik barátját, Mr. Simmonst is.

Mivel pedig ezzel a társaság tagjainak száma kilencre emelkedett, azaz páratlan lett, még valakit kellett meghívni, hogy az asztal két oldala arányos legyen.

Folytak is a komoly, fontos tanácskozások. Kit hivhatnak meg, ilyen rövid idő alatt, a ki méltó volna arra, hogy ily jeles társaságban helyet foglaljon? Sértve érezték volna magukat, ha valaki őket csak úgy hézagpótlónak hívta volna meg, s így nem csoda, hogy visszariadtak a lépéstől. De az asztal felére négy, másokra meg három vendéget ültetni még sem lehetett.

Frank egy darabig szótlánul hallgatta komoly tanácskozásukat, s azután megkísérlette, hogy segítse őket a bajukból.

- Hagyjanak ki engem, - mondá. - Én meg Beatrice (most már gyakran emlegette keresztnevén) együtt fogunk ebédelni a gyermekszobában vagy a házfelügyelő szobájában. Whittaker majd kihozza nekünk a tálakat az ebédlőből. Nagyszerű lesz!

- De kedves Frank!

A Talbert-testvérek ez együttes fölkiáltása azt bizonyította, hogy ez az indítvány teljességgel elfogadhatatlan.

- Hivják meg hát Mr. Mordlet. Kitünő társalgó.

- Hm, hm, - dörmögött Horace, Herbertre pillantva, - aligha papnak való társaság ez...

- Aligha, - ismétlé Berbert, fejét rázva.

Végre nagynehezen abban állapotok meg, hogy egy Mr. Turner nevű kereskedőt hívnak meg. Mr. Turner kereskedő volt ugyan, de nem közönséges szatócs, hanem kereskedők királya, sőt Horace szerint: császára, a ki méltán sorakozott a vagyoni arisztokráciájához. Bizonyosak voltak benne, hogy Mr. Turner két kézzel fog kapni a meghívón, ha megtudja, hogy Lord Kelstonnal fog egy asztalnál ülni, s korántsem fogja magát sértve érezni, hogy csak hézagpótlónak hívták meg.

Az estély napja és estéje elérkezett, s minden a legjobb rendben folyt. Az asztal-disz, ezüstenemű, poharak a legtökéletesebbek, legcsillogóbbak, az étkek a legizletesebbek, az italok a legfinomabbak voltak. De az est még sem sikerült egészen, s egyáltalában nem kellemes emléket hagyott a házigazdáknak. Mr. Turner, a bortól fölhevülve, az ő egyszerű kereskedői eszével sok olyat mondott, a mi a társaság egyes tagjaira nézve kellemetlen volt, s a Talbert-testvérek előzékenysége, vendégeik iránt való figyelmessége nem oszlathatta el a kedvezőtlen benyomást, melyet a kereskedőnek a többi, itt képviselt társadalmi rendekre tett megjegyzései keltettek.

Frank az asztalnál Fallon festő mellett ült, kivel élénk társalgást folytatott művészeti kérdésekről, s egyáltalában nem találta az estélyt olyan unalmasnak, mint ahogy előre képzelte volt. Lassankint azonban mégis megalégtelte azt a tárgyat, és sokszor eszébe jutott Miss Clauson is, a ki bizonyára nagyon elhagyatottnak érzi magát. A fiatal emberek szeretnek magoknak azzal hizelegni, hogy az a leány, a kit szeretnek, ő nélkülök elhagyatottnak érzi magát.

Tudta, hogy ha majd a vendégek átmennek a társalgó-terembe, látni fogja Beatricet. A bácsik azt óhajtották, hogy ott legyen, s a Talbert-házban nem volt szokás az ebédlőből egyenesen a pipázóba menni át.

Igy, mialatt Horace és Herbert vendégszerető, de nem tulságosan erőltető gondossággal ügyeltek arra, hogy a csinos formájú velencei palackok körüljárjanak, Mr. Carruthers összeszedte bátorságát, hogy elosonjon a társaságból, s felvidítani menjen a Miss Clauson magányát.

E magányának a gondolata annyira zaklatta, hogy nem állhatta tovább, s mialatt Horace mély beszélgetésbe volt elmerülve Lord Kelstonnal, észrevétlenül elhagyta az ebédlőt, s az előcsarnokon átmenve, benyitott a társalgó-terembe.

A társalgóterem ajtaja, mint a Talbert-házban minden ajtó, zajtalanul végezte kötelességét. Vannak emberek, kiknek az ajtaja mindig nyikorog és csapódik, éppen úgy, mint némely embernek a cipője mindig recseg. A Talbert-testvérek cipője sohasem recsegett. A Talbert-testvéreknek egy ajtajok sem nyikorgott.

Frank tehát ott állt a szoba puha szőnyegén s nézte Miss Clausont, a kinek fogalma sem volt arról, hogy magánya most már megszűnt.

A zongora előtt ült. Kezei a billentyűkön voltak, de nem csaltak ki belőle hangokat. Beatrice komoly szemmel tekintett a messzeségbe - keresztül azon a csinos rózsafaszekrényen, mely válogatott, ritka porcellán-remekekkel telerakva állott a szemközt való falnál.

Gondolatai, szomorúak vagy édesek voltak bár, az álmok országában kalandoztak.

Frank mozdulatlanul szemlélte. Tudta, hogy helytelenül cselekszik; tudta, hogy figyelmeztetnie kellene őt ittlétére; de a kép olyan istenien szép volt, hogy akaratlanul is elmerült nézésébe.

Beatrice teljes toiletteben volt; ha öltözéke ellen egyáltalában kifogást lehetett tenni, az az lett volna, hogy korához képest nagyon is komoly volt. Karja és nyaka fehéren csillogtak elő a ruha fekete satinjéből, mely úgy illett rája, a mint ruha csakis ilyen termetre illik. A dús barna haj ügyesen és szépen volt összefogva, s egyetlen drágakő vagy akár virág sem zavarta eredeti pompáját.

Nem csoda, ha Mr. Carruthers néma bámulattal állt mögötte.

S a mint nézegette, azt látta vagy vélte látni, hogy könnyek gyűlnek azokba a szürke szemekbe.

Ez több volt, mint a mit ember megállhat.

Mr. Carruthers mind e mai napig azt erősíté magában, hogy mikor a szobába belépett, nem volt szándéka a végső lépést megtenni. El is hihetjük neki, mert valószínű lévén, hogy pár perc múlva egy csapat éltes uri ember fog betódulni, az alkalom nem volt éppen kedvezőnek mondható.

Világos tehát, hogy csakis a pillanat benyomása alatt cselekedhetett.

Nem is tudta, hogyan volt hozzá bátorsága, de mielőtt Beatrice hátrapillantott volna, már ott volt mellette, karja derekára fonva, - a zongoraszék veszedelmesen megkönnyíti az ilyesmit: nincs háta - s szenvedélyes ékesszólással mondta neki, hogy szereti, szereti!...

A lángoló fiatal Frankban nyoma sem volt a szegény Mr. Mordle reménytelenségének.

De hogyan fogadta mindezt Beatrice? Halk sikoltással, melyben talán ijedség, talán harag volt kifejezve, szökött fel, s egy pillanatig merően nézett az ifjura, míg arca olyan sápadt volt, mint a halál. Azután szó nélkül fordult meg, s az ajtó felé sietett.

Frank olyan arccal, mely épp oly halvány volt, mint az övé, futott utána s állította meg.

Megragadta kezét.

- Beatrice, hát semmi mondanivalója sincs? Semmi?

A leány keble zihált. Ugy tetszett, mintha összeszorítaná fogait. Egy hanggal sem felelt.

- Beatrice, nem szól? Nem mondhatja azt, hogy szeret? Feleljen.

Tréfának, könnyedségnek árnyéka sem volt a fiatalember modorában. Olyan embernek a magaviselete volt az, ki életét vagy halálát tudja a kockán.

- Feleljen. Mondja, hogy szeret, - ismétlé.

- Nem lehet, - mondá Beatrice komoran. - Bocsásson.

Frank szó nélkül ejtette el a leány kezét. Még az ajtót is kinyitotta előtte s betette utána. Azután borus arccal állott meg a szoba közepén, nézegetve a sima ajtót s azon tünődve, hogy nem álmodik-e, hogy mióta ide belépett, csakugyan megjátszotta-e a nagy játékot s el is vesztette?

Ha Frank Carruthers utána mehetett volna Beatricenak a szobájába, látta volna, hogy ez mint vetette magát ágyára s fakadt görcsös zokogásra. Látta volna, hogy a komor Mrs Miller mint megy oda hozzá, ölelgeti, csittítja, kérleli. Látta volna, mint öltének a cseléd éles vonásai sötét, elszánt kifejezést - kifejezést, mely sajátságos ellentétben volt azzal a gyöngéd odaadásal, melylyel kesergő urnójét körülvette.

De Frank mindezt nem láthatta, s ha látta volna is, nem tudott volna meg belőle semmit.

IX. FEJEZET.

Mikor Beatrice a szobát elhagyta, Frank mozdulatlanul állt ott néhány pillanatig. Nem volt képes helyzetét egyszerre fölfogni. Homályosan, révedezve látta, hogy ez a hajótörés mily óriási változást idéz elő egész életében, de visszariadt annak az elgondolásától, hogy ezentul milyennek kell lenni életének, kihelvén belőle az a szerelem, a mely nélkül - most már ugy tudta, - nem élet az többé.

Nem bírta megérteni. Nem bírta elhinni. Frank Carruthers, bár eléggé föl tudta magát becsülni, nem volt nyegle, hogy egy nőnek minden csekély nyájasságát, apró figyelmességét arra magyarázza, hogy már lángol is érette.

Habár hetek óta udvarolt már komolyan Beatricenak, a leánynak egyetlen olyan tette sem volt, a melyre ezzel a gondolattal mutathatott volna: „ez nyujtott reményt s biztatott tovább”. Nem érezte kezét kezében maradozni. Nem látta arcát pirba borulni, mikor hozzá közeledett. Nem érte rajta azokat a komoly szürke szemeket, hogy olyan kifejezéssel szögeződtek volna reá, a melyet a szerelmesek könnyen kitalálnak.

Talán éppen mindannak a hiánya, a mi kacérsággal és bátoritással határos, tette Frankra nézve olyan kívánatosá azt, hogy a leányt elnyerje.

És mégis, volt valami, - nem tudta, nem merte meghatározni, hogy mi, - de volt valami a leány modorában, a mi, nevezetesen az utolsó néhány napban... nos hát, hogy csak keveset mondjunk: nagy örömeire szolgált. Azt képzelte, - lehet, hogy csak képzelet volt, - hogy Beatrice most mintha másképp beszélne vele, mint előbb, sőt mintha másképp nézne is rá. Igen, kellett lenni valaminek, mert, habár nem foglalta szavakba e gondolatot, Carruthers jól tudta, hogy ha Beatrice most is olyan lett volna hozzá, mint ismeretségek első idejében, semmiféle szerelem, bármilyen hatalmas is, nem kényszerithette volna őt arra, hogy föltegye azt a kérdést, melyet az imént olyan szomorú s talán előre nem látott eredménnyel tett föl.

E fiatalember könnyed külseje büszke, érzékeny természetet palástolt. Ha a remény teljesen távol lett volna tőle, nem tárta volna föl szívét ama nő előtt, kit legjobban szeretett a világon.

De nem kárhoztatta a keserű csalódásnak még az első pillanataiban sem. Hogy most már mindennek vége, azt jól tudta. Ugy érezte magát, mintha el volna kábulva. Nem tudta érteni, nem láthatta semmi okát szerelme ilyen hirtelen és megmásíthatatlan visszautasításának.

- Ki kell mennem, hogy jól átgondoljam az egészet, - mormolá. - Nem tudok gondolkozni ebben a szobában, mely az ő ruhájának illatával van tele.

Lehajlott s fölvevett egy virágot, mely a Beatrice ruhájáról eshetett le. A zongoráról egy keztyűt vett fel.

- Milyen egyenlővé teszi a szerelem az embereket, - mondá gunyorosan. - Nevetünk a mások ostobaságán, s mikor reánk kerül a sor, mi is úgy cselekszünk... Egy keztyű! Egy virág! Mindennapi szerelmi jelképek; még csak eredetiség sincs bennök. Milyen bolond vagyok!

De azért mind a kettőt megtartotta s kétségkívül annyi vigaszt merített belőlök, mint a mennyit az ilyen holmik egyáltalában nyújtani szoktak.

Azután fogta kalapját s megfélelkezve az egész estélyről, kiment a kertbe, hogy zavartalanul gondolkozhassék. Látszólagos nyugodtsága mellett is nagyon fölindult lehetett, mert a gondolkodás műveletét azzal kezdte, hogy olyan mélyre vájta bele sarkát a gyönyörű sima porondba, hogy másnap reggel félóráig volt dolga a nehéz vashengernek, a míg elegyengette. Azután pedig a szenvedély e kitörését megröstellve, lement a kert végébe s az októberi hűvös, nyirkos levegővel nem törődve, levetette magát egy padra, számot iparkodva magának adni arról, hogy mi és miért történt, s hogy mennyiben van ennek hatása az ő jövőjére.

De bármint gondolkozott is, és bizvást föltehetjük róla, hogy okos gondolkozó fő volt, csupán három következtetésre tudott jutni, a melyek egyenkint éppen nem voltak kielégítők, együttvéve pedig még kevésbé. Először is: jobban szerette Beatricet, mint valaha; másodsor: nem értette, hogy Beatrice miért utasította vissza; harmadszor: miután egyszer megkért egy nőt, hogy legyen hitvese, a világ minden kincseért sem fogja azt a kérést ismételni.

- Nem, nem kunyorálok, - mondá magában Frank. - Ugy látszik, a legtöbb ember kunyorál, mikor szerelmes. Én, Isten bizony, nem! Ebben az egyben legalább eredeti akarok lenni, ha ki kell is tépniem a szívemet.

Ezek a szavak természetesen a harmadik következtetésre vonatkoztak, - olyan föltevésre, melyet a szerelem mindig meghazudtol. Vegyünk egy büszkébb férfit, mint Mr. Carruthers, a ki épp oly reménytelenül szerelmes egy nőbe: az a nő, ha akarja, egy esztendőnek minden hetében kaphat tőle egy vallomást soha el nem enyésző szerelméről. Óh, igen, minden szerelmes tud „kunyorálni”, ha kell.

Egyszerre csak különös szeszélye támadt ennek a mi szerelmesünknek. Elmegy s meglátogatja Mr. Mordlet. Nem mintha föl akarta volna tárnai bánatát a pap előtt, - ez is egy neme lett volna a kunyorálásnak, - de némi keserves elégtételnek látszott együtt lenni azzal az emberrel, ki ugyanazon a sziklán szenvedett hajótörést, mint ő. Aztán meg Mordle bizonyosan Miss Clausonról fog beszélni, - mindig azt cselekszi...

- Milyen bolond is vagyok! - mondá Frank keserűbben, mint valaha.

De azért mégis elment a Mr. Mordle lakására.

A fiatal pap, a mint vendégét belépni látta, fölugrott s vidáman üdvözölte.

- Hahó! - kiáltott föl, - ön itt? Mi ujság?!

- Semmi. Csak eljöttem egy kicsit szivarozni, meg csevegni.

- Azt gondoltam, hogy van otthon része mind a kettőben... Ma este nagy dáridó van a házban.

Frank meghökkent.

- Erről tisztára megfélelkeztem, - mondá az ő szokott önuralma nélkül.

- Megfélelkezett! No, Horace ur neheztelni fog érte, Herbert urnak meg legalább is rosszul fog esni. De már mindegy. Ön itt van.

S Mr. Mordle, mialatt ezt mondá, sűrögre járt-kelt a szobában. Kinyitott egy fiókot, kivett belőle egy skatulya szivart s azután becsapta a fiókot. Kinyitotta a pohárszék ajtaját, kivett egy palack szeszt s azután becsapta az ajtót.

Azután a szivart, a szeszt, egy vizes üveggel, meg egy pohárral együtt lecsapta az asztalra Frank elibe, s várta, hogy ez lásson hozzá.

De Mr. Carruthers némán és mozdulatlanul ült ott.

Nézegette Mr. Mordlet, kinek az arca még most is meg volt barnulva a több heti utazástól s ki a legpóriasabb egészségnek látszott örvendeni. Frank azon tünődött, vajjon a pap is olyan boldogtalannak érezte-e magát, mint ő most, mikor Miss Clauson visszautasította. Ha igen, s ha Mr. Mordle csakugyan le tudta győzni fájdalmát, akkor bizony erősebb és tiszteletreméltóbb férfi, mint ő.

Frank olyan mélyen belemerült ezekbe a gondolatokba, hogy észre sem vette a pap fürkésző pillantásait.

- Nézze, Carruthers, - szólalt meg egyszerre Mr. Mordle. - Ön megfeledkezik egy estélyről, a melyben részt kellene vennie. Ide jön csevegni és szivarozni. És sem nem cseveg, sem nem szivarozik. Mit jelentsen ez?

- Semmit.

Frank összeszedte magát, s szivarra gyujtott.

- Semmit! - ismétlé Mr. Mordle. - Ez azt teszi, hogy: mindent.

- Nos hát, mindent.

A „minden” pedig, az én fölfogásom szerint, azt jelenti, hogy... Mondja meg, Mr. Carruthers, hogy mit jelent. Kivánhatok önnek szerencsét?

A fiatal papnak összeszorult kissé a torka, de azért erőt vett magán.

Frank elcsodálkozott azon, hogy barátja milyen hamar kitalálta, hogy mi történhetett vele. A szerelmes emberek mindig csodálkoznak a mások rendkívüli éleslátásán.

- Kivánhatok szerencsét? - ismétlé Mordle.

- Kivánhat, a mit akar; de a tény az, hogy társak vagyunk a szerencsétlenségben.

- Megtette a kísérletet?

- És kudarcot vallottam.

Frank nyersen vetette oda ezt a három szót. Mordle olyan volt, mint a megtestesült álmélkodás. Kezet nyujtott vendégének.

- A manóba is, - mondá Frank, - nincs szükségem szájalomra! Ha ön elbirta, azt gondolom, én is el fogom birni.

- Az ön esete nem olyan, mint az enyém volt. Ön bizonyosnak tartotta a sikert.

- Gondolja? Nos hát, akkor csak olyan csalódás ért, mely az ilyen koru embereknél szinte természetes.

- Nem értem.

- Minél idősebb lesz az ember, annál inkább van kitéve csalódásoknak. Harminc és negyven közt levő férfi sokkal könnyebben áltatja magát abban a hiedelemben, hogy egy nő szereti, mint a husz éves tacsó.

- Lám, - viszonzá Mr. Mordle, - ez teljesen új dolog előttem. Hadd gondolkozzam csak rajta.

Mr. Mordle szerette a vitatkozásnak ezt a módját. Pár pillanat múlva föltekintett.

- Téves az okoskodás! - mondá. - A husz éves fiu, a ki szerény és jólelkü, semmi okot sem láthat arra, hogy egy nő megszeresse. A harminc éves ember, a ki, tegyük föl, sikerrel haladt az életben, összemérte erejét másokkal, okvetlenül érzi, hogy méltó egy nőnek a szerelmére. No lássa...

- Mindegy, - mondá Frank, - akárhogyan veszi is.

Mr. Mordle rátette kezét a fiatalember vállára.

- Nézze, - mondá, - hallgasson a tanácsomra. Ne vegye végleges válasznak a „nem”-et.

- Kétszer nem fogok megkérni egy nőt, hogy a hitvesem legyen, - mondá Frank, visszaidézve emlékébe utolsó következtetését.

- Ezt az egyet bizony megkérheti huszszor is és boldognak érezheti magát, ha huszonegyedszerre megkapja. De husz kérésre nem lesz szükség, Beatrice szereti önt, Carruthers.

- Badar beszéd.

- Sohasem szoktam badarságot mondani. Láttam önöket együtt. Figyelmesen vizsgáltam mind a kettőjüket. Láttam azt, a mit ön nem látott, s még egyszer mondom: ne fogadja el válasznak a „nem”-et.

- Beszéljünk egyébről, - mondá Frank.

Eszébe jutott, hogy mennyivel könnyebb dolga és higgadtabb ítélete van annak, a ki a játékot csak nézi, mint magának a játékosnak. Azt a veszteség nem bántja.

Más valamiről beszéltek, de ez a valami, mint mindig, mikor az ember szerelmes, folyvást csak egy dolog körül forgott.

Végre Frank eldobta szivarját s jó éjszakát kívánt Mr. Mordlenak. A papnak az a vidító biztatása, hogy nem szükséges kétségbeesni, csillapítóan hatott reá, habár még most is fogadkozott, hogy nem fog „kunyorálni” s nem kéri meg másodszor Beatricet.

Mr. Mordle pedig, mikor vendége eltávozott, fölegyenesedett s helyeslően veregette meg mellét.

- Nagylelkűség, valóban nagylelkűség volt így támogatni egy vetélytársat, - mondá magában.

- De hát én ki vagyok gyógyulva, s így könnyen megtehettem.

Mindig azzal biztatta magát, hogy ki van gyógyulva. Talán úgy is volt. Hanem azért tiszt. Mordle Sylvanus ur mai napig is nőtlen ember.

Frank visszatért a Talbert-házba, s úgy mentegetőzött, a hogy csak tudott. Iszonyu fejszagatás vette elő s kénytelen volt kimenni a szabad levegőre.

Különös, Miss Clausont is fejszagatás üzte - nem ki a szabad levegőre, hanem föl a szobájába.

- Vihar van a levegőben nyilván, - mondá Herbert, ki valamennyi ember közül a legkevésbé volt gyanakvó.

X. FEJEZET.

Tizenegy óra után az utolsó vendég is elhagyta a Talbert-házat, s Horace és Herbert megkönnyebbülten sóhajtottak föl, hogy nagyobb kellemetlenség nem történt. A vendégek egyenként bucsuztak el házigazdáiktól s azután megkezdődött az ablakok bezárása.

Frank komor egykedvűséggel nézte a Talbert-testvéreket, a mint ablakról-ablakra jártak s a szárnyakat, reteszeket próbálgatták. Még azon sem mosolyodott el, mikor Horace nagykomolyan olvasta bele a késeket, villákat és kanalakat a Whittaker kosarába, - mert vendégség alkalmával a tartalékban heverő disz-evőkészlet került az asztalra, - míg Herbert két félig kiürített palackot töltögetett össze egy teli palackká.

A házi teendők végre el voltak végezve, a palackok eltéve, az evőkészlet csinosan belerakva a zergebőr-tokokba, hogy aztán elzárassák újabb használatig a tűzálló szekrénybe.

Horace és Herbert ránéztek Frankra:

- Lefeküdünk-e, vagy fönn szeretnél még maradni?

Frank fölrezzent merengéséből. Legkisebb kedvet sem érzett a lefekvéshez.

- Ha nem bánjátok, - mondá, - bemegyek a könyvtárba s megírok egy pár levelet. A friss levegő úgy kiverte a szememből az álmat, hogy még sokáig nem fogok elaludni.

A Talbert-testvérek természetesen belenyugodtak a Frank kívánságába, de csak azért, mert nem akartak udvariatlanok lenni, Whittaker parancsot kapott, hogy vigye be a lámpát a könyvtárba, s Frank jó éjszakát kívánt unokabátyjainak.

- Kérlek, ne sajnáld előbb jól lecsavarni a belet s csak azután fujd el, - mondá Horace.

- És, - könyörgött Herbert, légy olyan szives, fordítsd a visszájára a lábszőnyegetek, ha majd aludni térsz. Ugy sokkal tovább eltart.

Frank megigérte ezt, s eltűnődött azon, hogy a lábszőnyegnek miért van olyan természete, hogy az éjszakai és hajnali levegő megárt neki.

Azután bement a könyvtárba, bezárta az ajtót, s egyedül volt gondolataival.

Nem szükséges ezeket elősorolnunk. Ismerjük már mindnyáját, s itt a magányban korántsem lettek vidámabbak. Végre Frank maga is rájok unt s hogy megszabaduljon tőlük, levelet akart írni egy ismerősének.

De a toll és tinta látása hatalmas kísértést támasztott benne, hogy ezek segítségével még egyszer elmondja Beatricének azt, a mit már elmondott, valamint azt is, a mit még elmondani akart, mikor Beatrice olyan hirtelen magára hagyta.

Azonban büszkesége nem engedte, hogy ilyen hamar megmásítsa utolsó elhatározását.

Ekkor aztán az olvasással tett kísérletet. Természetesen a költészethez folyamodott. A szerelmes ember épp oly ösztönszerűen fordul a költészethez, mint a kacsza a vízhez. Tennyson vette le a polcra s életében ezuttal rokonszenvezett először a *Locksley Hall* hőisével. Ezután Mrs Browningnak egy kötetére bukkant s mindent elolvasott a költőről, ki bár szenvedélyesen szerette Lady Geraldinet, mégis elég vastagfejű volt, hasonló érzelmet nem fedezni föl ő ladységében.

Éppen a mint ahhoz a helyhez ért, a hol a bájos hölgy éjnek idején jő el, s az ablakon menve be a költőhöz, kissé szokatlan módon tesz neki vallomást, - halk kopogtatást hallott a könyvtár-szoba ajtaján.

Különös, habár nem éppen természetellenes gondolat villant agyába. Talán egy második Lady Geraldine féle jelenet van készülöben? Lehetséges-e, hogy Beatrice...

Oda szaladt az ajtóhoz s fölrántotta. A küszöbön nem Beatrice állott, hanem - keserü csalódás! - Mrs Millernek, a dajkának feketeruhás alakja.

Vajjon mit akarhat tőle ez a mogorva, érdektelen asszony ilyen késő éjjeli órában?

- Ön az, Mrs Miller?... Történt valami?

- Bemehetek? - kérde az asszony.

- Jöjjön. Mit tehetek érdekében?

Mrs Miller belépett a szobába s gondosan csukta be az ajtót. Frank egyre jobban bámult. Akaratlanul is arra gondolt, hogy milyen zokon vennék a Talbert-testvérek, ha megtudnák, hogy ő éjfél után egy órakor a ház egyik nőcselédjével társalog.

- Szabad lenne egy pár szót szólnom önnel, Mr. Carruthers?

Tisztelettel, de olyan hangon tette a kérdést, mint a ki biztosra veszi a feleletet.

- Csak szóljon bátran, - mondá Frank nyájasan. - De talán valami baj van a házban?

- Semmi más, mint a mit ön is tud.

E szavakban célzás rejlett, melyet Frank félre nem érthetett. Azt magyarázta ki belőle, hogy Mrs Miller értesülve van a történetekről. Ez rosszul esett neki. Ime, már a cselédek is tudják, hogy Beatrice őt visszautasította.

- Nos hát, halljuk, mi mondani valója van.

A különös látogató rátette kezét a fiatalember karjára. Magas nő lévén, arca a középstermetű Frankéval egy vonalban volt, s Frank, ki eddigelé nem igen ügyelt a dajkára, csak most látta azt a különös, vad tekintetet ezekben a sötét szemekben, melyek a bágyadt, fehér arcból kifénylettek.

Azon kezdett tünődni, vajjon helyén van-e ennek az asszonynak az esze. De Mrs Miller józanul, habár szenvedélyesen beszélt.

- Mr. Carruthers, - így kezdé, - mondja meg nekem, mennyire szereti Miss Clausont?

Ez a váratlan kérdés épp úgy megdöbentette, mint fölingerelte a fiatalembert. Összevonta szemöldökét.

- Nem szoktam bizalmas közléseket tenni idegennek.

Azt akarta mondani: „cselédeknek”, de természete nem engedte.

- Óh, Mr. Carruthers, ne értsen félre. Mondja meg (az asszony megdöbentő komolysággal beszélt), mondja meg: nyugtassa meg a lelkemet. Hadd tudjam, hogy szívvvel, lélekkel szereti, hogy szentnek tartja azt a földet, a melyre lép, hogy imádja, gondját viselné, hű tudna lenni hozzá mindhalálig!... Mondja ezt és tegyen boldoggá... Óh, bizonynyal nem szégyenli, hogy szereti őt?

Az asszony modora olyan megkapó volt, hogy Frank egy pillanatra elfeledte, hogy cseléd áll előtte.

- Nem, - mondá lassu hangon, szemét a tulsó falra függesztve, - nem, nem szégyenlem, hogy szeretem. Hogy önnek mi köze van hozzá, azt nem tudom, de szeretem urnőjét úgy, a mint nőt férfi csak szerethet.

Az asszony lehajolt s megcsókolta a fiatalember kezét. Mormogott valamit, a mit Frank nem értett. A legtöbb férfi, ha nem király, vagy herceg, nem szereti, ha megcsókolják a kezét. Frank sem szerette.

- Van még valami mondanivalója? - kérdé.

- Csak egy. Fog várni?

- Várni! Mire?

- Ő rá, Miss Beatricere... Óh, Mr. Carruthers, nem fog hallgatni a fölháborodás szavára, hogy odadobja magát az első csinos képű nőnek, a ki rámosolyog, ugy-e? Várni fog arra a nőre, a kit szeret... öt, tiz, husz évig is talán?

Beleragadt a fiatalember karjába s szeme esdeklően tekintett rá.

- Sohasem veszek el más nőt, - mondá Frank.

- Nem, soha. Várjon reá. Az öné lesz ő végre.

A fiatalember agyában egy gondolat villant meg. Vajjon ez a különös asszony a maga szántából jött-e hozzá, vagy Beatrice küldte-e? Szive hevesen dobogott.

- Miss Clausonnak az üzenete ez? - kérdé.

- Nem. Miss Beatrice nem üzenet cseléddel. Nincs tudomása arról, hogy idejöttem. Nem fogja neki megmondani, Mr. Carruthers, ugy-e? Igérje meg, hogy nem mondja meg neki!

Arca, annak az elgondolására, hogy Mr. Carruthers megmondhatja urnójének ezt az éjjeli látogatást, még halványabb lett. Olyan aggódás volt rajta kifejezve, hogy Frank sietve nyugtatta meg, hogy nem fog szólni a dologról. Különös volt bár ez asszony modora, valami azt mutatta Franknak, hogy javát akarja.

- Sohasem bocsátaná meg, ha megtudná!

Mrs Miller rémülten suttogetta ezt, mintha ez az eshetőség nagyon is szörnyű dolog lenne.

- Mondja meg már most, miért törődik az én dolgommal? - kérdé Frank.

- Miért törődöm! Mert ő mindenem nekem ezen s a másvilágon. Mert megölném magamat, hogy testi vagy lelki szenvedéstől megóvjam... Hallgasson meg, Mr. Carruthers. Évekkel ezelőtt - tizenhét-tizennyolc éves leány volt akkor - éhenvesztéstől, haláltól, s még rosszabbtól mentett meg. - Ennem adott, kiruházott, visszaadott az életnek s gondoskodott róla, hogy megélhessek... Azt mondom önnek, Mr. Carruthers, hogy ha egyik lábammal a mennyország kapujának arany-küszöbén állanék, s látnám magát az Istent és angyalainak seregét, hallanám az üdvözöltek hárfáinak zengését, s alattam a pokol tüzes örvénye lángolna... ha tudnám, hogy lábam visszahúzásával biztosítom az ő boldogságát: visszahúznám és elkárhoznám örökre.

Keskeny arca szinte kiszélesedett, mialatt ezt a rémséges fogadkozást elmondta. Mindenesetre tulzott volt egy nőnek más nő iránt való ilyen odaadása. De a nők szeretetének a mélységét sohasem mérték még meg.

Még Frank is, a kiről pedig gondolhatjuk, hogy Beatricet a legtulzottabb imádásra is méltónak tartotta, érezte, hogy Mrs Miller rajongó érzelmeinek ez a leírása sokkal fellengősebb, semmint a helyzethez illenék. De mivel azt a nőt dicsőítette, a kit ő szeretett, szive ellágyult iránta.

- Ez merő bálvány-imádás, - mondá nyájasan.

- Nevezze a hogy tetszik. Ugy gondolkozom, a mint beszéltem.

- S mivel őt olyan nagyon szereti, azt óhajtja, hogy jövője az én kezemben legyen, mert akkor boldog lesz?

- Igen, Mr. Carruthers. Napról-napra vizsgálgattam önt, s láttam, hogy szereti. Kérdésködtém utána s csak jót hallottam felőle. Aztán meg...

Mrs Miller habozott. Frank azt remélte, hogy mondatát valami olyan értesítéssel fogja befejezni, a mely felvilágosítást nyújt Beatrice érzelmei felől. Milyen szívesen hallotta volna Mrs Millertől azt, hogy nem ok nélkül biztatta őt az imént, hogy várjon.

- Nos, aztán? - kérdé midőn látta, hogy az asszony habozik.

- Önök mind a ketten a kiválasztottak közül valók, - viszonzá sajtáságos ünnepélyes hangon Mrs Miller. - Homlokukon van a pecsét.

- Mit akar ezzel mondani? - kérdé Frank elképedve.

Mrs Miller összekulcsolta kezét, szeme különös fényvel csillogott.

- Mit? - kiáltá olyan hangosan, hogy Frank az ajtóra nézett, vajjon be van-e csukva. - Mit! Lehetséges-e, hogy az áldottak, a kik szentekül vannak kiszemelve, e földön jártukban nem is tudnak róla? Pedig én látom, leolvasom az arcáról, meg a Miss Beatricéről, „sokan vannak a hivatottak, de kevesen a kiválasztottak”... Önök a kevesek közül valók.

- Oh! - mondá Frank, ki most már érteni kezdte, hogy vallásos rajongóval van dolga. Ámulását szánakozó kíváncsiság váltotta föl, némi gunynyal vegyülve.

- Ha ezt az ember elhíhetné, nagyon derék dolog volna, - mondá. - Mondja csak, miért olyan bizonyos ön felőlünk? A mi hitünk nyilván egészen más, mint az öné.

- Hit! - tört ki Mrs Miller. - Önök előbb választattak ki, semmint hit volt a világon. A kiválasztottak homlokán ott van már a pecsét, mikor legelsőt lélekzenek. Lehet, hogy egy pogány, a ki sohasem is hallotta az isten nevét, fog a nagy trónus lépcsőjén ülni, mig azok, a kik szentekül éltek e földön, az örök tűzbe jutnak.

- Ez a legridegebb predestináció tana, - mondá magában Frank. - Miért olyan bizonyos ön, Miss Clauson felől és én felőlem? - kérdé.

- Mert az arcukról olvasom. Boldogok lesznek a földön és a mennyekben.

A humoros hajlamu Franknak kedve lett volna megkérdezni Mrs Millertől, hogy milyen sors vár a szelid Horacera és Herbertre, az ő nyájas szívökkel és vénasszonyos szokásaikkal. Sőt azt is szerette volna tudni, hogy mi lesz a derék Whittakerből, meg a furfangos kocsisból, a ki az ő lóvásárlásán, mint utólag kisült, takaros baksist szerzett. De nem tette föl a kérdéseket.

Látta, hogy az, a mi neki multság, ennek a szegény izgatott asszonynak halálos gyötirelem. Nem kívánt teológiai vitába bocsátkozni, jól tudván, hogy a predestináció hiveit a legügyesebb oxfordi vitázó sem képes okoskodásukból kiforgatni, s a teológia különben sem volt neki kedvenc tárgya.

Igy hát beérte annak az udvarias reménynek a kifejezésével, hogy Mrs Miller nyilván a saját üdvözlése iránt is meg van nyugodva.

- Én! - kiáltott föl az asszony, s testén a rémület borzongása futott végig. - Éjjel-nappal imádkoztam, éjjel-nappal könyörögtem, hogy nyilatkozzék kérdésemre az ég, hogy valaminő jellel adja tudtomra sorsomat. A felelet megadatott.

- Nos, reménylem, hogy kedvező, - mondá Frank nyájasan.

Az asszony előrehajolt s ismét megkapta a fiatalember karját.

- Én egyike vagyok a „sokaknak”, - mondá halk, rémes suttogással.

Arca a legnagyobb reménytelenséget fejezte ki. Frank szíve mélyéből szánta a szerencsétlent.

- Jó asszony, - mondá, - az ön hite egyszerűen rettenetes. Iparkodjék tőle megszabadulni, s bizzék abban, hogy mindenki számára van irgalom, a ki jámbor szívvvel könyörög érte. Menjen, beszéljen Mr. Mordle tisztelendő urral, vagy más valakivel, a ki lelkiekben intézkedni hivatva van. Most pedig, úgy vélem, jó éjszakát kívánhatunk egymásnak.

- Jó éjszakát, Mr. Carruthers. Köszönöm a szivességét, - mondá Mrs Miller, az ő rendes nyugodt és alázatos modorával.

Lehajtott fővel, egész valójában a reménytelenség kifejezésével ment lassan az ajtó felé.

Carruthersnek egy gondolata támadt.

- Várjon egy pillanatra, - mondá.

Az asszony megállott s kérdően tekintett rá.

- Néhány sort szeretnék írni Miss Clausonnak, - tevé hozzá Frank.

- Szerelmes levelek semmit sem érnek, Mr. Carruthers.

- Nem szerelmes levél! - mondá Frank boszusan.

Mrs Miller várakozott.

Frank elővett egy iv papirost. Azok után, a mik történtek, érezte, hogy nem szólíthatja „Kedves Miss Clauson”-nak; „Kedves Beatrice”-nak pedig nem merte szólítani.

Megszólítás nélkül kezdte hát a levelet, mely különben is nagyon rövid volt. Ime:

„Most, miután kérdésemet megtettem s ön megadta rá a feleletet, mondja meg, jobban szeretné-e, ha azonnal elmennék innen, vagy pedig itt maradnék még egy ideig, a mint szándékoztam.

Hive F. C.”

Odaadta a levelet Mrs Millernek, ki vonakodva vette el.

- Nem irt bele semmi bántót? - kérdé.

- Nem. Legyen nyugodt

- És megígéri, hogy várni fog?

- Kénytelen vagyok vele, akár tetszik, akár nem, - mondá Frank némi keserőséggel.

- Jó éjszakát kívánok.

Mrs Miller meghajtotta magát s nesztelenül suhant ki a szobából.

Frank ismét elmerengett. Milyen különös, hogy e pár óra alatt, a mióta Beatrice visszatúsította, ketten is mondták neki, hogy várjon és reméljen: Mordle, az ő vidám, kedélyes modorában és Mrs Miller az ő komor, félig eszelős, vallásos rajongásában. Szegény asszony! Milyen különös észjárása van. A predesztináció, a végzetszerűség komor hitével közel áll a vallási őrjöngéshez.

És mégis, ha e két tanácsadó közül valamelyik adott neki reményt, az ez a félőrült rajongó volt. Mrs Miller, Beatricenak benső cselédje, s mint ilyen bizonyára tudhat valamit urnője szívének titkairól, vagy legalább sejthet hozzájuk.

S így, bár saját józan esze is ellene szólott s az asszony zagyva beszéde, kiválasztottakról, pecsétről, meg a többiről, éppen nem lehetett biztató, az örökké fakadó remény vékony gyökeret kezdett bocsátani a Mr. Carruthers szívébe.

Végre aludni tért, azon tünődve, hogy vajjon minő választ fog kapni levelére. Reméljük, hogy a Mrs. Millernek tett ígérete szentebb volt, mint az, melyet a Talbert-testvéreknek tett, mert biz ő csak úgy fujta el a lámpát, mint máskor, a lábszönyeghez pedig hozzá sem nyult.

XI. FEJEZET.

Óh, az az „örökké fakadó remény!” Másnap reggel semmivé tette Beatrice egy levélkéje, melyet - szélsőségek így érintkeznek a mai világban - a borotválkozáshoz való vízzel együtt hoztak be a Mr. Carruthers szobájába.

Az írott üzenet így hangzott:

„Kérem, menjen el.

B. C.”

Utóiratban pedig hozzátette:

„Ne tekintsen rosszlelkűnek. Az ön érdekében jobb lesz úgy.”

Frank összegyűrte kezében a levelet s bizonyára átkozta - nem Beatricet, hanem balszerencsését.

Aznap nem mehetett el. Érezte, hogy ily hirtelen elutazása arra birná Talbert-testvéreket, hogy összedugják a fejüket s találgassák elmenetele okát. De mint ilyen körülmények közt rendesen szokás: levelet, vagy sürgőnyt kapott, melynek következtében másnap reggel indulnia kellett.

Horace és Herbert őszintén sajnálkoztak hirtelen elmenetelén, s erősen unszolták, hogy a legközelebbi szünidőre ismét eljöjjön hozzájuk. Frank megígérte, mert lehetetlen volt megmondania, hogy miért nem jön el többet.

Miss Clausonnal természetesen csak úgy érintkezett ez nap is, mint rendesen, de sem egy szóval, sem egy tekintettel nem célzott arra, a mi köztük történt.

Beatrice félénknek, tartózkodónak látszott, s régi szenttelen modora ismét szembetűnővé lett.

Carruthers dr.-nak nem sikerült meggyógyítania a kedélybetegséget.

Elérkezett az indulás ideje. Horace vette kezébe a gyeplőt, s Herbert melléje ült a bakra. A fiatalember málhait belerakták a kocsi hátuljába.

Frank, mielőtt fölült, hátrafordult, hogy kezét szoritson Miss Clausonnal.

- Beteg testtel jöttem ide, - mondá magában, - s beteg lélekkel távozom... Szomorú csere!

- Nem jössz velünk, Beatrice? - kérdé Herbert.

Beatrice visszahuzta kinyújtott kezét s habozott. Frank félre fordította arcát Semmiképp sem akarta kérlelni.

Egyszerre csak mintegy kihívásul, habár a helyzet éppen nem igazolta ezt, Beatrice így kiáltott föl:

- De igen, megyek. Várjanak egy percig.

S pontosan egy perc múlva már vissza is jött, kalappal, felöltőben, s szemben ült Frankkal.

Kevés szót váltottak egymással az uton. Egyszerű istenhozzádót mondtak mindnyájan, mikor Frank felült a vonatra; de mikor ez a vonat kirobogott Blacktownból s a fiatalember szeme utoljára mélyedt bele a leány szemébe, szíve olyat dobant, mint egy tizenhét éves ifjúé sem különben... és ismét és mindenkorra megerősödött benne az a tudat, hogy nem nyegle hiuság hitette el ő vele azt, hogy Beatricének iránta való modorában volt bizonyos, meghatározhatatlan, megmagyarázhatatlan valami, a mi arra bátorította, hogy kockára tegyen és - látszólag el is veszítsen mindent.

És az „örökké fakadó remény” újra kihajtott szívében, s az a meggyőződés érlelődött meg benne, hogy eljőhet még az a nap, a midőn erős elhatározása ellenére mégis csak kénytelen lesz „kunyorálni.”

S ez a meggyőződés, minden büszkesége mellett is, kellemesen hatott reá.

XII. FEJEZET.

A Talbert-ház, az év utolsó három hónapjában nem hazudtolta meg hírnevét, melyet nyugodt rendszerességével s zavartalan családi életével vivott ki. Minden jel arra mutatott, hogy ezuttal is, mint rendesen, kellemes, csendes, események nélkül való tél fog következni.

Horace és Herbert szokásuk szerint foglalatostkodtak. Olyan emberek voltak, a kik kevés dolgot hosszú időtartamra tudnak elnyújtani, s így sohasem teltek óráik unalmasan.

Beatrice egészen boldognak látszott az aranyos szőke fiucska mellett. A kis legény most már vidáman kezdett csacsogni, s magaviselete a Talbert-testvérekkel szemben, bizalmasabb és merészebb volt, mint valaha.

Egyáltalában úgy tetszett, mintha semmi sem történhetnék, a mi a Talbert-ház kellemes egyhanguságát megzavarhatná, a mig az elevensővény tavasszal újra ki nem hajt.

Pedig, bár a Talbert-testvérek nem is álmodtak róla, vihar volt készülőben, még pedig olyan, mely csaknem feldulással fenyegette a házat.

Eljött a karácsony. Karácsony első napja pedig az a nap volt, a melyen a Talbert-testvérek nagy áldozatokat hoztak felebarátaik jóvoltáért. Mr. Mordle, a ki úgy vélekedett, hogy a szegénységben sinlődőknek épp úgy van joguk testi kellemességhez, mint lelki vigaszhoz, karácsonykor mindig körülhordatta a perselyt, gyűjtést rendezve arra a célra, hogy legszegényebb hiveinek ünnepi ebédet adhasson.

Ezen az ebéden pedig a Talbert-testvérek voltak hűséges támogatói. A ki ismerte válogatós, kényes izlésüket, s látta, hogy mint szeldelték az óriási, véresre hagyott marha-szeleteket, vagy osztogattak a hatalmas *plum-pudding* adagokat: teljes meggyőződést szerezhetett arról, hogy igazán jólelkű emberek.

Herbert egyszer panaszosan kérdezte Mordletől, hogy okvetlenül olyan nagyon vörösnek kell-e lenni a husnak. A lelkész elmosolyodott.

- Ha vörös nem volna, azt mondanák, hogy amerikai, s ott hagynák - felelé.

Ugy látszik, a tapasztalás megtanította Mr. Mordlet arra, hogy gyakran a jótékonyságot megkövetelhető jognak, nem pedig megköszönendő jósnak tekintik az emberek.

Kétségkívül a közebed e szörnyü látványa okozta azt, hogy a Talbert-testvérek a magok asztaláról szigoruan eltiltottak mindenféle karácsonyi nemzeti eledelt, Horace ur igen komolyan jegyezvén meg, hogy művelt lélekre visszásan hat az, hogy bizonyos napot bizonyos fajta ételek elköltésével kell megünnepelni.

Igy aztán az ő ebédjük egyszerű levesből, halból, szárnyas vadból meg omeletteből állott.

- Beatricere nem is gondoltunk, - mondá Herbert bünbánóan. - Hátha Beatricenek éppen *roast-beef* meg *plum-pudding* kellett volna?

De Miss Clauson nem áhitozott karácsonyi eledelre. Sőt gondolatai egyáltalában nem jártak evésen-iváson.

Az utóbbi három hónap alatt a leány még a szokottnál is sokkal csöndesebb és mélázóbb volt. Mivel egy darabig még be kell érnünk azzal, hogy csak külsejéről ismerjük, gondolatai nem árulhatók el. De ma valószínűleg arra a látogatásra gondolt, melyet legközelebb atyjának fog tenni.

Horace és Herbert komolyan kivánták ezt tőle. Nem azért, mintha - a miként nyájasan és igazán mondták neki - egyetlen napra is nélkülözni óhajtanák társaságát; de szükséges, hogy a világ a Clauson-családról abban a véleményben legyen, hogy tagjai egyetértésben élnek együtt.

Sajátságos, hogy némely emberek milyen ostobának tartják a világot s milyen könnyen vélik rászédhetni.

Beatrice megfogadta nagybátyjai tanácsát s a karácsony után való napon elhagyta Oakburyt.

Sir Maingay és családja Londonban töltötték a telet. Valóban meglepő, hogy mennyi előkelő család telel Londonban.

A baronet a paddingtoni állomáson fogadta leányát. Kissé kövérebbnek s valamivel közönségesebbnek látszott, mint mikor Beatrice elhagyta. Gyöngéden üdvözölte leányát, de azonnal megjegyezte, hogy beteges színben van, mintha gond emésztené.

Azután Horace és Herbert felől kérdezősködött, a kik iránt, mivel az első perctől fogva kellő távolban tartották maguktól, nagy tisztelettel viseltetett.

- Igaz, hogy örökbe fogadtak egy gyermeket? - kérdé leányától, mert hallott valamit a dologról.

- Nem, - viszonzá Beatrice. - Én fogadtam.

- Te, édesem! Gyermeket! Hiszen már itt az ideje, hogy a saját anyaságod lehetőségére gondolj. Hónapok óta reméltem már hírét hallani, hogy jegyben jársz s férjhez mégy.

- Sohasem fogok férjhez menni, - mondá Beatrice hidegen.

- Hidd el pedig, hogy ez a legjobb, - sietett rá felelni Sir Maingay.

Azután kis fiainak kora-érettségéről kezdett beszélni, hogy a nagyobbik tegnap mit mondott, a kisebbik tegnapelőtt mit kérdezett, a mi ő rá nézve elég érdekes lehetett, de semmiesetre sem volt általános érdekü.

De mielőtt hazatértek, Sir Maingay egy figyelemreméltóbb megjegyzést is tett:

- A héten boldogult anyádnak egy fiatal rokonával, bizonyos Mr. Carruthersszel ismerkedtem meg, a ki néhány hétig Oakburyben volt veled együtt. Mondtam neki, hogy feljössz, s ő megígérte, hogy meglátogat bennünket.

Sötétedni kezdett már, s így a pirosság, mely a Miss Clauson arcát elborította, nem volt látható.

Hallgatott néhány pillanattig, s azután nyugodtan mondá:

- Örülni fogok, ha Mr. Carruthersszel találkozhatom.

Lady Clauson nyájas és leereszkedő volt. Az utóbbi időben némi sikert aratott a társas-körökben, s így módjában volt a nyájaskodás. De azért Beatricenek különféle jelek adták tudtára, hogy idegen az atyja házában. A kis fiukat elhozták szobájukból, hogy megnézzek mostoha néjüket. Rendes, jó, érdektelen fiucskák voltak, s Beatrice kétségkívül az ő arany hajú kedvencével hasonlította őket össze, a kit Oakburyben hagyott.

A két nő udvarias volt ugyan egymás iránt, de nem rokonszenveztek. Lady Clauson, mint sokan mások is, teljesen képtelen volt Beatricet megérteni.

- Ha csak kikerülheti, sohase menjen nőül özvegyemberhez, - mondá egy barátnéjának. - Senki sem tudja, a ki nem tapasztalta, hogy az első asszony gyermeke milyen kellemetlenséget okoz.

- Nincs különben, - mondá a barátnő rokonérzéssel.

- Ha nem öltözködnék olyan gondosan, - folytatá Lady Clauson bánatosan, - azt hinném, hogy vén leány akar maradni, s talán tesz valamit a fiuk érdekében. Több pénze van, mint a mennyi egy fiatal leánynak való.

Carruthers eljött a baronet házába; ott is ebédelt; sőt mi több, mint bizonyos mértékben rokon, elég bátor és azok után, a mik történtek, elég megalázkodó volt ahhoz, hogy Beatricet elkísérje egy délutáni hangversenyre.

Október óta Frank ezerszer is elképzelte magának Miss Clausonnal való találkozását és ezerszer határozta el, hogyan fogja magát viselni. Az eredmény az volt, hogy elfeledkezett minden föltevésről és egyszerűen úgy viselte magát, a mint természete parancsolta.

Komoly, gyöngéd, tartózkodó volt. Jobban érezte, mint valaha, a leány ígézetét, de szerelemről nem mert vele beszélni. Szíve mélyében, jól tudta, hogy előbb-utóbb csak el kell ismételnie azokat a szenvedélyes szavakat, de most még nem.

A kocka második elvetése az utolsó lesz, - annak kell lennie.

A szerelmére legközelebből vonatkozó szavak, melyeket Beatricenek mondott, a következők voltak:

Közölte vele, hogy levelet kapott Horacetól, melyben arra kéri, hogy bőjt előtt jöjjön el pár napra Oakburybe.

- Ez nagy bók, - tevé hozzá.

- Valóban az, - mondá Beatrice. - Elmegy?

- Azt önnek kell elhatározni, nem nekem.

Beatrice lesütötte szemét s hallgatott. Frank várakozott.

- Megtiltja? - kérdé követelő hangon, melyet a nők szeretnek férfitól hallani. Ismételte a kérdést.

- Nincs jogom megtiltani, - mondá Beatrice.

- Van. Nem célzunk a multra, de azért nem feledjük el. Nézzen rám és feleljen. Elmenjek Oakburybe?!

Különös! Frank parancsoló hangon beszélt a leánynyal, mint azelőtt soha. S Beatrice talán nem kevésbé szerette ezért.

Szinte erőfeszítést kellett tennie, hogy szemét ráemelje.

- Nagy esztelenség volna, - suttogá.

- Természetesen azt gondolja: rám nézve! - viszonzá Frank élénken. - Ezt nekem kell elhatározni, nem önnek.

Beatrice melegen nyújtott neki kezét.

- Jó barátok maradhatunk, Frank, - mondá.

- Mindig, - felelt a fiatalember. - Most pedig elhatározhatjuk, hogy együtt megyünk le.

Beatrice nem tett ellenvetést, s a Mr. Carruthers újabb udvarlása egyelőre véget ért.

Neki kellemes álmai lehettek ez éjszaka, de Beatrice órákig elült szobájában, s fájdalmas, reménytelen kifejezésű arccal nézett a kandalló tűzébe. Az a kis vonal, melyet Frank, legelső találkozásuk napján, homlokán, a két szemöldök közt, észrevett, sokkal mélyebb lett.

XIII. FEJEZET.

Ha Carruthers sokat remélt attól az uttól, melyen együtt voltak teendők Blacktownba, akkor nagy csalódás érte. A Talbert-házban olyan esemény történt, mely miatt Beatrice sietve és egyedül tért vissza Oakburyba.

Egy reggel Horace és Herbert komoly tanácskozásba voltak merülve bizonyos rozszant házibutor fölött, a melyet kijavítani vagy zsbvására bocsátani kellett. Herbert, ki a lassabb eljárás barátja volt, a kijavítás mellett szólott, Horace azonban, mint erélyesebb elhatározású férfit, úgy vélekedett, hogy tul kell rajta adni.

A kérdés olyan fontos és érdekes volt, hogy a testvérek egyike sem hallotta a kocsizörgést, melyet egy *gigne* a ház elé érkezése okozott.

Valóban *gig* volt, egyszerű kétkerekű kocsi. Whittaker, a ki közeledni látta, meg is botránkozott rajta, hogy a főkapu előtt állott meg, a hova csak uri fogatoknak lett volna joguk hajtani. Az efféle alsóbbrendű járművek a mellékkapuhoz valók. A Mr. Mordle *tricycle*-je is csak a pap-tulajdonos miatt részesült türelmes elnézésben.

A *gigről* egy ember szállott le s azután egy nyájas képű, világosszinű ruhába öltözött asszonyt segített le. Egyikök félénken csöngetett, s kellő szünet tartása után a méltóságos Whittaker kegyes volt ajtót nyitni. Az ember azt kérdezte tőle, hogy „az urak” itthon vannak-e?

Ez az egyszerű összefoglalás bántóan hatott Mr. Whittakerre, mert némileg a család kereskedelmi eredetére emlékeztette, a mikor is a felek az öreg Talbertet és társát úgy emlegették: „az urak”.

Azt felelte, hogy Mr. Talbert (mert a családi név az idősebbiket illeti meg) és Mr. Herbert itthon vannak, de e pillanatban el vannak foglalva.

- Majd várunk, a mig elfogadhatnak, - szólott az ember, s így Whittaker bebocsátotta őket a házba. A bejárás előtt olyan gondosan és lelkiismeretesen törölgették meg a lábaikat, hogy rögtön meg lehetett ismerni, hogy tisztességes állású emberek. Whittaker jónak látta, hogy az előcsarnokban székkal kínálja meg őket.

- Micsoda nevet jelentsek be? - kérdé.

- Idegenek vagyunk, - szólt az ember. - Mondja csak azt, hogy bizalmas magánügyben jöttünk.

- De azért mégis meg kell önöket neveznem, - mondá Whittaker.

- Mr. és Mrs Rawlings, - felelt az asszony.

Whittaker fölment, megtalálta gazdáit s jelentette nekik, hogy bizonyos Mr. és Mrs Rawlings bizalmas magánügyben kívánnak velük beszélni.

- Rawlings! - mondá Herbert összerázkódva. - Nem ismerünk ilyen borzasztó nevű embert. - Kicsodák, Whittaker?

- Fogalmam sincs róla, - viszonzá Whittaker.

Ha gazdái borzasztónak találták a nevet, úgy gondolta, hogy sértés volna föltenni róluk, hogy ő ismer holmi Rawlingsokat.

- Hol vannak? - kérdé Horace.

- Az előcsarnokban.

Whittaker örült, hogy nem a társalgóba vezette be őket Ez nagy megtisztelés lett volna.

- Whittaker, - mondá Horace komolyan, - nagyon sajnálnók, ha oly embereket bocsátott volna be házukba, a kik talán ócska ruhával vagy effélével kereskednek, mert különben nem mondhatnák, hogy bizalmas magánügyben kívánnak velünk beszélni.

Föltették pápaszemöket s lementek az előcsarnokba. Egy asszonyt találtak ott, kinek rikitő öltözéke sértette szemöket, meg egy halvány, beteges képű, düledt kékszemű férfit.

A Talbert-testvérek váltig tünődtek azon, hogy mit akarhatnak tőlük ezek az emberek.

- Beszélni kívánnak velünk? - kérdé Horace nyájasan.

A Talbert-testvérek, bár az idegeneket lehetőleg távol iparkodtak maguktól tartani, mindig udvariasak és nyájas beszédűek voltak.

- Igenis, kérem alásan, - felelt az ember.

Horace és Herbert várakoztak.

- Bizalmasan szeretnék uraságtokkal beszélni, - mondá az asszony, a csarnokban körülnézve.

Herbert benyitotta a társalgó ajtaját s mindnyájan bementek.

- Nos, - szólt Herbert bátorítóan, - mit tehetünk érte, Mr. Rawlings... mert, ha nem csalódom, ez a neve...

- Igenis, - felelt Mr. Rawlings, zsebéből könyvecskét s abból névjegyet véve ki, melyet odaadott Horacénak. A névjegyre ez volt írva:

J. C. Rawlings
hentes-mester

London, Gray Street. 142.

Horace összeborzadt. Nagyon mérges volt.

- Sertéshussal, - mondá, - mi sohasem élünk.

Azután intett Hubertnek, hogy csöngessen. De Mr. Rawlings közbeszólt:

- Nem is a végett jöttem, kérem alásan. Hanem azért, mert hallottam, hogy a mult esztendőben egy kis fiugyermek került titokzatos módon az urak házába. Igaz ez, kérem alásan?

- Igaz, - felelt Horace.

Sajnálta, hogy disznóhussal házalónak vélte az imént ezt az embert.

- De miért kérdi? - tevé hozzá.

Mr. Rawlings szemmelláthatólag izgatott lett.

- Én, meg a feleségem, - mondá, - erősen hiszszük és reméljük, hogy ez a kis fiu a mienk, a kit több mint két éve elvesztettünk, vagy tán ellopták tőlünk.

A két testvér arckifejezése méltó tanulmány tárgya lett volna egy festőnek. Hogy *ilyen* emberek tartsanak igényt a Beatrice fogadott gyermekére, ez több volt mint képtelenség.

- Lehetetlen, - kiáltottak föl egyhanguan.

- Ne tessék azt mondani, hogy lehetetlen, - viszonzá Mr. Rawlings. - Ideje volna már, hogy megtaláljuk a kis fiunkat; egész Angliát fölkutattuk már, efféle talált gyermekek végett, meg-lehet, hogy *ez* csakugyan a mienk.

- Miért küldték volna ide?

- Azt nem tudom. De egyetlen követ sem hagyok megmozdittatlanul. Láthatnánk a fiut?

A helyzet nevetséges kezdett lenni, s ha a Talbert-testvérek egyáltalában irtóztak valamitől, az a nevetségesség volt. Hogy e helyzetből szabadulhassanak, legjobbnak látszott az, hogy megmutatják Mr. Rawlingsnak a gyermeket, hadd győződjék meg róla, hogy nem az övé.

Horace csöngetett tehát s meghagyta, hogy hozzák le a gyermeket.

Mrs Miller, a dajka, midőn ezt az utasítást megkapta, azt képzelte, hogy a gyermeket valami kiváló személyiségnek akarják megmutatni. Hamarosan ráadta hát legszebb ruhácskáját s ugy kicsinosította, mint egy kis kherubot.

Rawlings, a mint a gyermek - a szépség és egészség megtestesülése - a szobába bejött, rendkívül izgatott kifejezésü arccal kezdte nézegetni. Világoskék szemei majdnem kifordultak üregükből.

- Mária, - suttogá rekedt hangon feleségének, - nézd meg csak. Éppen ilyen lett volna mostanra a miénk. Szakasztott az a haja, szakasztott az a szeme... Mária, nem a mi fiunk ez?... Felelj - s adj hálát az istennek, hogy végre megtaláltuk.

Az asszony megnézte a gyermeket, de nem felelt azonnal.

- Az... tudom, hogy az, - beszélt tovább Rawlings. - Mondd meg nekik Mária.

- Reménylem, hogy csakugyan az, - szólt az asszony.

A Talbert-testvérek elámultak e szavak hallatára. A dolog egészen váratlan fordulatot vett. Sejteni kezdték, hogy ez a fölismerés fontos következményeket fog maga után vonni.

- Jó ember, - mondá Horace, - ön téved.

- Óh nem, nem tévedek... Hogyan tévedhetne egy apa?... Óh, szép kis fiam... rég elveszett báránykám te!... Gyer ide, csókolj meg... Gyere az édesapádhoz.

S oly hevesen tárta szét karjait, hogy Henry megijedt, s a helyett, hogy a meghívást elfogadta volna, odaszaladt Herberthez s arcát ennek a lábászarához nyomva, visítani kezdett, a mire bejött Mrs Miller s kivezette a szobából. Szigoru utasítása volt Beatricetől, hogy a gyermeket sohase engedje lármázni.

Horace és Herbert bámuló szemmel meredtek látogatóikra.

- Elvihetjük a kis fiunkat rögtön, ugyebár, uraim? - kérde Rawlings.

- Semmiesetre, - viszonzá Horace. Semmivel sem bizonyították be, hogy csakugyan az önök gyermeke.

- De az. Én csak tudom, s Mária is tudja.

- Mondják meg hát, hogy került hozzánk? A míg ezt meg nem tudják mondani, mi egy pillanatra sem fogadhatjuk el jogosnak igényöket. Képtelenség az egész... Okvetlenül tévednek.

- Képtelenség! - erősíté Herbert.

- Hát mondják meg, hogy kinek a gyermeke, ha nem az enyém! - vágott vissza az ember. - Mondják meg, s akkor odább állok. Ahhoz nekem semmi közöm, hogy mi uton-módon került az urakhoz. Én ismerem. A magaménak ismerem. Az én szegény elveszett gyermekem ez, és vissza akarom kapni.

Rawlings most még izgatottabb volt, mint előbb.

Horace már mérgeledni kezdett. Odafordult az asszonyhoz:

- Önnek, ugy látszik, van józan esze. Magáénak vallja ezt a gyermeket?

Az asszony ránézett férjére, s szeme könnybe lábadt.

- Igenis, kérem, - mondá, - azt gondolom, hogy az én gyermekem.

A helyzet egyre kényesebb lett. Szerencséje volt a gyermeknek, hogy Horace és Herbert urakkal annyira megkedveltette magát, mert különben rögtön fölládozták volna, ha egyébert nem is: csak hogy tovább küldhessék a házból ezt az erősködő apát és anyát.

Igy azonban a Talbert-testvérek tétováztak. Megígérték, hogy egy pár napig gondolkozni fognak a dolgon s majd tudatják Mr. Rawlingsszal elhatározásukat.

Mr. Rawlings fölirta névjegyére egy blacktowni fogadónak a nevét, a melybe szállva volt s miután ismételten erősítette, hogy semmi szin alatt sem fogja magát föltalált gyermekétől megfosztatni, végre - barátaink nagy megkönnyebbülésére - távozott.

A Talbert-testvérek sohasem voltak még ilyen nehéz helyzetben. Legalább félóráig ültek együtt, szakállukat simogatva, de semmi kiségitő módot sem tudtak találni. A gyermek ideérkezéne estéje semmi sem volt a jelen pillanathoz képest.

Minél jobban gondolkoztak a dolgon, annál kevésbbé tetszett valószínűnek, hogy csakugyan ezek a gyermek szülei. Pedig az apa ugy erősítette, mintha semmi kétség sem férhetne hozzá. Az a vélemény, hogy a gyermek valami előkelő egyéniségé, a ki - mert valami okból titkolnia kell a dolgot - ő hozzájuk küldte, hogy itt gondos ápolásban részesüljön, s utóbb majd megismerteti magát: már régóta meggyökerezett a Talbert-testvérekben, s most is ragaszkodtak ehhez a fölfogáshoz.

Ellenben az a gondolat, hogy olyan embereknek a gyermekét, mint Mr. és Mrs Rawlings, küldték volna az ő nyakukra, valósággal sérelmes volt. Miért tukmáltak volna éppen ő rájuk egy ilyen gyermeket? És az ismeretlen küldő, ha csakugyan az övék volna a gyermek, miért nem küldte egyenesen haza?

Az egész követelés tehát csak merő tévedés: akár szándékos, akár nem, de tévedés.

A Talbert-testvérek, bár nagyon megszerették a fiucskát, sokkal igazságosabbak voltak, semhogy igazi szüleinek vissza nem akarták volna adni; de egyszerüen csak kiszolgáltatni az első embernek, a ki követeli - ehhez semmi kedvök sem volt.

Aztán meg - Beatrice! mit szól majd ehhez ő? Beatrice, kinek ez a gyermek csaknem a szemefénye volt!

S a Talbert-testvérek most keserü szemrehányást tettek maguknak, hogy valaha engedtek a leány kérésének s beleegyeztek, hogy a talált gyermek a házban maradjon. De hát a mi megtörtént, az megtörtént, és segíteni már nem lehet rajta.

Horace a legközelebbi postával irt Beatricenek. Tudtára adta, hogy nálok járt valaki a gyermekért; ő meg Herbert nem értik az egész dolgot: határozatukat elhalasztották néhány napra, s ha csak lehetséges, nem is fognak határozni, a míg ő vissza nem érkezik.

Beatrice egyedül volt szobájában, mikor ezt a levelet olvasta. Arca fehér lett, mint a halál, s lélekzete elakadt.

Azután csöngetett s meghagyta, hogy csomagolják össze holmiját.

A reggelinél nyugodtan közölte Lady Clausonnal, hogy a legközelebbi vonattal vissza kell térnie Blacktownba. Semmi okát sem tudta e hirtelen elutazásnak, s váratlan elhatározása nagyon bántotta Lady Clausont.

Sir Maingay nem szólt semmit. Leánya régen hozzászoktatta már ahhoz, hogy saját akarata szerint cselekszik.

- Emlékezzék a szavamra, - mondá Lady Clauson, mihelyt Beatrice elutazott, - az a leány egyszer még olyasmit fog tenni, a mivel szégyent hoz a családra.

- Óh, badarság, édesem, - mondá Sir Maingay, ki mostanra már fölismerte, hogy szép neje nem egészen olyan, a milyennek egykor képzelete festette.

Beatrice egészen váratlanul érkezett Oakburybe. A Talbert-testvérek nem voltak otthon, s így a leány egyenesen a gyermekszobába szaladt.

- Hol van Henry?! - kiáltá olyan szenvedélyesen, hogy megijesztette Mrs Millert, a ki semmit sem tudott a tegnapi látogatás céljáról.

A gyermek ott volt, s Beatrice, a nélkül, hogy előbb felső ruháját levetette volna, addig ölelgette, csókolgatta kedvencét, mig azt nem jelentették neki, hogy nagybátyjai hazajöttek.

Azonnal hozzájuk sietett Azok meglepetten üdvözölték.

- Mit csináltak azokkal a nyomorultakkal? - kérdé élénken. - Azokról beszélek, a kik fiacskámat maguknak követelték!

- Eddigelé még semmit sem csináltunk, kedvesem.

- De arra nem gondolnak, hogy kiadják?!

- Reménylem, nem leszünk rá kénytelenek.

- Hallja, Horace bácsi, - szólt a leány, s arca kipirult, mialatt beszélt, - én nem adom ki senkinek - senkinek a világon.

- Meg vagyok róla győződve, kedves Beatrice, hogy teljesen a mi tanácsunk szerint fogsz cselekedni, - mondá Horace.

- Természetesen, - tévé hozzá Herbert nyájasan.

A Talbert-testvérek vérmes emberek lehettek, mert a leány összevont szemöldöke éppen nem volt biztató arra nézve, hogy engedni fog bármiféle tanácsnak is.

- Nem adom ki a gyermekemet soha! - mondá erős hangon, - mindaddig, míg az, a ki követeli, kétségtelenül be nem bizonyítja, hogy az övé. Képes volnék inkább megszökni vele és elrejtőzni, hogy senki ránk ne találhasson!

Horace rendkívüli megütközöttnek látszott.

- Kedves Beatrice, - mondá, - mind a kettőnknek sajnosan esik, hogy ilyeneket beszélsz. A fiu nagyon kedves gyermek, de te úgy beszélsz róla, mintha a tulajdon tested és véred volna.

Beatrice erre nem felelt, de az eredmény az lett, hogy Horace megígérte, hogy irni fog Mr. Rawlingsnak és tudtára adja, hogy oly gyermeknek a fölismerését, a melyet több mint két év óta nem látott, ők nem tekintik elegendő bizonyítéknak, s ha további meggyőzőbb bizonyítékot nem szolgáltat, nem ismerik el igényét. Ekkor aztán Beatrice szobájába vonult, a Talbert-testvérek pedig még jó sokáig elszomorkodtak unokahuguknak ez újabb megdöbbentő érzelmességén.

XIV. FEJEZET.

Két nappal utóbb Horace, egy neki szóló, hivatalos formájú levelet bontott föl. Elolvasta, s úgy tetszett, mintha le akarna esni az álla.

Szó nélkül adta át Herbertnek, Herbert is elolvasta s az ő arca szintén olyan kifejezést öltött.

A két testvér összenézett, s mind a ketten tudták, hogy egy véleményen vannak.

Horace odafordult Beatricehez:

- Beatrice, - mondá siri komoly hangon és a leghatározottabban, - azt a gyermeket ki kell adni!

A leány megdöbbent, de mielőtt szólhatott volna, Herbert ugyanolyan ünnepélyes és határozott hangon ismétlé:

- Beatrice, azt a gyermeket ki kell adni!...

...Az a levél pedig, mely bomba módjára csapott a szelid és békés házba, szóról-szóra így hangzott:

„Blacktown, 18** dec. 31.

Tisztelt uraim!

Ma délelőtt felünk, Mr. Rawlings, ügyvédi irodánkban megjelenvén, előadta, hogy önök vonakodnak részére kiadni gyermekét, John Rawlingsot, a ki a szülei házból két évvel ezelőtt titokzatos módon eltűnt s a kit nevezett Mr. Rawlings legutóbb az önök házában megtalált.

A körülmények, miként azokat felünk elének terjesztette, arra mutatnak, hogy a gyermeket ismeretlen egyén egy vasuti kocsiiban hagyta, s hogy az ezután az önök házába került és tudunkkal mind e mai napig ott is maradt.

Mr. Rawlings e hét szombatján, délutáni 3 órakor, meg fog jelenni az önök házában s remélni merjük, miszerint önök minden ellenszegülés nélkül fogják megengedni, hogy a gyermeket magával elvigye.

Az esetre, ha önök a gyermeket kiszolgáltatni vonakodnának, Mr. Rawlings meghatalmazása folytán, rögtöni törvényes eszközök foganatosításával leszünk kénytelenek a gyermeket édesatyjának visszaszolgáltatni, - annyival inkább, mert a gyermek azonosságát illetően kellő törvényes bizonyítékok forognak fenn.

Kitünő tisztelettel maradván,
tisztelt uraságtoknak

alázatos szolgálói
Blackett és Wiggins

Nem csoda hát, ha ez utóbbi bekezdés olvasása s annak fölismerése után, hogy ez a borzasztó nevű ember a végletekig szándékozik elmenni magzatáért, Horace így kiáltott föl: „Ki kell adni a gyermeket!” És nem csoda, ha Herbert ismételte bátyja fölkiáltását. Nem voltak ugyan nagy képzelőtehetséggel megáldva, de ezuttal rettenetes képe tárult eléjük a makacs ellenszegülés következményeinek.

De ha ők ketten izgatottak voltak, Beatrice még sokkal inkább az volt.

Arca fehér lett; keze, melyet gépiesen nyujtott ki a levél után, reszketett. Herbert odaadta neki ezt az irott bombát, s mialatt a leány olvasta, a két testvér azzal a szomorúan nyugodt és komolyan eszmélkedő tekintettel nézett egymásra, melyet alkalmilag olyan embernek a szemében láthatni, a ki elszánta magát arra, hogy mindvégig elmegy bizonyos kinos kötelesség teljesítésében.

Mikor férfi szeméből férfi szemébe ilyen tekintet sugárzik át, mindegyiknek megerősödik tőle a lába, a kötelesség rögzös útjának megjárására.

Beatrice kétszer olvasta el a levelet. Szó nélkül adta vissza Herbertnek. Azután fölállott, odament a kandallóhoz s egy darabig megállott a tűz előtt, féllábalával a padlót dobogtatva. Háta a Talbert-testvérek felé lévén fordítva, ezek nem láthatták fehér arcának dúlt, komor kifejezését.

Ha láthatták volna, nemcsak bámultak volna, de, a mi több, meg is botránkoztak volna rajta. Erős fölindulást, jónevelésű embernek, csak akkor szabad mutatni, mikor nagy ok van reá. A jelen eset pedig ilyen okot nem szolgáltatott.

Pár pillanat múlva a leány visszafordult hozzájuk:

- Hát végképp elhatározták, hogy engednek ez emberek fenyegetőzésének? - kérdé meglepően elfogódott hangon.

- Nem tehetünk egyebet, - viszonzá Horace.

Herbert szomoru bólintással fejezte ki bátyja véleményéhez hozzájárulását.

- Nem tehetnek egyebet! - ismétlé Beatrice, hangjában némi megvetéssel. - Mi joguk lehet ezeknek az embereknek a gyermekhez? Nem az övék... Horace bácsi, Herbert bácsi, hiszen emlékezhetnek rá, hogyan került ide... Milyen szépen volt felöltöztetve... gondozva... Hát elképzelhetik csak egy pillanatra is, hogy ilyen embereknek a gyermeke? Miféle emberek ezek? Önök azt mondták, hogy hentesek.

- Nekünk úgy mutatták be magukat, - mondá Horace.

- Hogyan lehetne ez az ő gyermekük? - kérdé Beatrice tovább.

- Minden rendű embereknek lehet gyermekük, édesem, - viszonzá Herbert, olyan hangon mondva ki e nagy igazságot, mintha legalább is Salamon királynak valami ujonnan fölfedezett példabeszéde volna.

- És, - mondá Horace, inkább a tárgyhoz szólva, - elvitázhatatlan tény, hogy követelik a gyermeket s követelésüket bíróság elé is készek vinni.

A legtapasztaltabb ember is rendesen felsül, ha törvényt akar magyarázni. Horace is így volt ezzel. Ha tudta volna, hogy Blackett és Wiggins urak csak beható vizsgálat és birói határozat után eszközölhetik ki a gyermek kényszerű átadását, cseppet sem ijedt volna meg a rögtöni eljárással való fenyegetéstől. Így azonban, nem ismervén a büntető eljárást, ténynek fogadta el a fenyegetést.

Tévedése azt bizonyítja, hogy mennyivel jobb volna általában a közönségre nézve, ha minden kényes kérdésben ügyvédhez fordulnának - és mennyivel jobb volna ez főleg az ügyvédekre nézve!

- Bíróság elé, kedves Beatrice, - erősíté kötelességszerűen Herbert.

- Hát feleljék nekik azt, hogy tessék - bizonyítsák be a jogukat.

Horace és Herbert iszonyodással emelték föl keskeny, hosszú kezüket.

- Kedves Beatrice, - mondá Horace olyan ünnepestélyes hangon, mint egy püspök, a ki egy káplánt leckéztet meg, - az isten szerelméért, gondolkozzál kissé higgadtan... Csak ezt kívánjuk tőled... Hogyan jelenhetünk mi meg a bíróság előtt, az emberek jogigényének tagadásával? Képzeld el, mit fog beszélni a világ... milyen nevetségesek leszünk! Magad is fölfoghatod, hogy ajánlatod milyen képtelen, s hogy nekünk mennyire lehetetlen azt elfogadni.

- Igen, Beatrice, magad is fölfoghatod, - erősíté Herbert.

Ha Miss Clauson elég elfogult volt be nem látni kívánságának képtelen voltát és teljesítésének lehetetlenségét, ebben az elfogultságban bizonyára senki sem osztozhatott vele... Horace és Herbert a bíróság elé idézve, azzal vádolva egy Rawlings nevezetű hentes által, hogy törvénytelenül tartják vissza nevezett hentesnek a fiát és örökösét - ez valóban olyan dolog lett volna, a mitől nemcsak Oakburyben mindenkinek, de Blacktownban is igen sokaknak ég fele meredt volna minden hajszála.

Képzeljük el, hogy nevettek volna rajtuk az előkelő családok! És mekkora lenne a botrány még abban az esetben is, ha Mr. Rawlingsnak nem sikerülne bebizonyítania a gyermekhez való jogát.

Az emberek azt kérdeznék egymástól, hogy ugyan miért ragaszkodnak a Talbert-testvérek olyan makacsul ehhez a kis idegenhez. Mert Beatricének a gyermekhez való különös vonzódása nem kielégítő magyarázat.

A Talbert-testvérek ismerték a világot, annak kicsinyességét és gonosz nyelvét. Egyszer már szembeszálltak vele Beatrice egy szeszélyének a kedvéért, de most sokkal komolyabb volt a dolog, semhogy egy leánynak a szeszélyére hajtani lehetett volna.

De Misa Clauson még mindig nem tágitott. Sőt megújította a rohamot.

- Egyáltalában nem fogom föl, - mondá. - Ha ez az ember valamelyik darab földjüket követelné, bizony nem adnák ki neki.

- Egy darab föld nem csöppen az ember házába váratlanul, éjszakának idején, - mondá Horace, - nem tréfásan, hanem mint a ki valamely egyszerű ténnyt említ föl.

- Végy jobb hasonlatot, kedves Beatrice, - mondá Herbert. - Tegyük föl, hogy te az utcán találnál egy aranyat, s odajönne hozzád egy ember és esküdöznék, hogy az övé. Nos hát, te, bár alapos okod volna ez ember állításában kétkedni, bizonyos vagyok benne, hogy odaadnád, már csak azért is, hogy kellemetlen vitától szabadulj.

- Nem hiszem, hogy odaadnám, - mondá Beatrice makacsul.

- De bizony odaadnád, édesem, - mondá Horace komolyan.

- Én is bizonyos vagyok benne, - tóditá Herbert.

Beatrice nem feszegette tovább a Herbert bácsi elmés érvét.

- Hát semmi... semmiféle könyörgésem nem másíthatja meg elhatározásukat? - kérdé.

A Talbert-testvérek szomoruan rázták fejüket. Nehezőkre esett megtagadni unokahuguk kérését, de komoly nézésű szemeik a távolba tekintettek s látták mindazt a borzalmat, a mit a Mr. Rawlingszal való huzakodás előidézne.

Beatrice jól tudta, hogy minden további esengés kárba veszett fáradság lenne.

- Gondolkoznom kell a dolgon, - mondá bágyadtan, tovafordulva a gyermek sorsának bírától.

- Mondhatom, - szólt Horace, s arca kissé elvörösödött, - hogy mind a ketten nagyon sajnáljuk ezt a kényszerűséget. Rendszerint nem kedveljük a gyermekeket, de a te kis barátod nagyon jól viselte magát, s ha lehetséges lett volna, szívesen tartottuk volna itt mindaddig, a míg jövője biztosítva nem lett volna.

Beatrice megfogta nagybátyja kezét s megszorította.

- Köszönöm, - mondá hálásan.

Azután kiment az ajtón, melyet Herbert nyitva tartott előtte - oly udvariasság, melyről a két nagybácsi még a fiatalabb rokonnal szemben sem feledkezett meg soha.

XV. FEJEZET.

A Talbert-testvérek, midőn Beatrice magukra hagyta őket, visszaültek előbbi helyükre, s egy darabig néma csönd uralkodott köztük.

Az volt a dologban, hogy boszankodtak, mérgesek voltak s talán szemrehányást is tettek maguknak. Habár teljességgel lehetetlen volt a Mr. Rawlings követelésének ellenszegülni, mind a kettőjüket bizonyos szégyenérzet lepte meg, mint minden angolt, mikor pusztá fenyegetésre engedni kénytelen. A körömszakadtig való makacs küzdés ösztöne tette Angliát azzá, a mi. S végre is, a Talbert-testvérek, ha jól meggondolták a dolgot, talán jobban is szerették azt a gyermeket, semmint önmaguknak megvallani akarták.

Akármit legyen is, annyi bizonyos, hogy hosszas töprenkedés után Herbert legalább ingadozni látszott.

- Ugy vélem, - mondá kérdő hangon, mint a ki értesülést kíván szerezni, - hogy szó sincs róla, hogy a Beatrice kívánságának engedjünk?

Horace a helyzet magaslatán állott:

- Szó sincs róla, - felelé szigoruan. - Nevetségesekké válnánk s az egész megye gúnyolna bennünket.

Mind a ketten összeborzadtak erre a gondolatra, s a mennyiben rajtok mult, a gyermek sorsa bizony meg volt pecsételve. A megye gúnyolódásának tárgyává lenni, ez nagyon is borzasztó. A vidéki élc, mint mindnyájan tudjuk, gyöngé valami, de metsző és szurós!

A Talbert-testvérek kedvtelenül kerestek szórakozást háztartási dolgaikban. S habár rendszerint igazságosak és szelidek, jóllehet szigorúak és kissé követelők voltak is: ma csaknem megőrijtették a szakácsot meg a szegény Mr. Whittakert, a kik váltig tünődtek, hogy „mi lelhette ma az urakat?”

A fehérarcu Beatrice ezalatt szobájába vonult. Bezárta az ajtót, levetette magát egy pamlagra és sokáig ült ott homlokára szorított kézzel. Nem sirt, tekintete nem is olyan volt, mint a ki megnyugszik sorsában s kész arra, hogy meghajoljon a kénytelenség előtt. Olyan volt inkább az a tekintet, mint a mely sorra kutat és fürkészik minden ösvényt, mely a bajból talán kivezethetné.

De úgy látszott, mintha minden ösvény, melyet lelkileg bejárt, zsákutcában végződne; mert Beatrice végre fájdalmasan sóhajtott föl s a könyek utat törtek maguknak félig lehunyt pillái alól. Fönlállott, csöngetett s meghagyta, hogy hozzák be hozzá a gyermeket. A kis Henry csakhamar ujjongva szaladt be a szobába, mint mindig. Beatrice ölébe vette a kicsikét, szívéhez szorította, simogatta, göndörítette szép aranyos haját, ezernyi kedveskedő, kényeztető névvel illette, összecsókolta szemét, száját, nyakát, gödrös karját, kövér lábcskáját, s általában megtette mindazt, a mit a gyermek-imádás magával hoz.

Világos volt, hogy semmiféle, bármily rideg törvénnyel való fenyegetés sem fogja rábírní arra, hogy belenyugodjék a Talbert-testvérek meghunyászkodó határozatába s lemondjon kis kedvencéről.

Kissé szilaj fölkiáltásai közt egyetlen egy sem volt olyan, mely a válás lehetőségét csak távolról is jelezte volna. Cirógatásai, melyek némelyikét könyhullás kísérte, korántsem váltak be bucsunak.

Végre, még halványabb arccal, mint előbb, megfogta a gyermek kezét, s lement vele. Egy pillanatra megállt annak a szobának az ajtaja előtt, melyben nagybátyjait magukra hagyta volt.

- Nincs más mód... Meg kell tenni, - rebegé szintelen ajakkal, s azután mintegy ünnepélyes elszántsággal nyitott be a szobába.

Akármi volt is szándéka, szinte megkönnyebbültnek érezte magát, midőn a szobát üresnek találta. Szabadon lélekzett föl. Azonban úgy látszott, hogy a megkönnyebbülés ez érzete csak rövid ideig tarthat, mert miután pár pillanatig várakozott és sem Horace, sem Herbert be nem jött: megfordult, mintha keresésükre akarna indulni.

De ugyanebben a pillanatban már ismét mást gondolt, vagy legalább végre más menekülési módot is talált.

Arca élénk színűre vált. Gyors léptekkel vezette el a gyermeket s miután rábizta a Mrs Miller gondjaira, ismét szobájába vonult s újra mély gondolatokba merült el hosszabb időre.

- Gyöngé remény, - suttogá magában, - de megkísérelhetem. Ma csütörtök van, s szombatig semmi lépést sem fognak tenni.

Leült az íróasztalhoz s levelet irt Mr. Mordlenak, fölkerve őt, hogy ma délután vagy holnap korán jöjné el hozzá.

A levelet leküldte a faluba s aztán fölkereste nagybátyjait.

A Talbert-testvérek kissé félénken néztek rá, mintha furdalná őket a lelkiismeret. Azt gondolták, hogy Beatrice meg akarja ujítani az ostromot. Talán attól tartottak, hogy újabb kérések esetére kénytelenek lesznek engedni, bármily végzetes következményeket vonna is maga után ez a gyöngesség.

De Beatricenek semmi ilyes szándéka sem volt. Csak azt kérdezte, hogy ideadhatnák-e neki azt a ruhát, melyet a gyermek akkor viselt, mikor a Talbert-házba megérkezett s melyet Horace, a mint a gyermeknek új ruhát vettek, gondosan elzárt egy szekrénybe.

Mivel e kívánság teljesítése semmi veszedelemmel sem járt, Horace kinyitotta a szekrényt s egy barna papirosba csinosan begöngyölgetett csomagot vett ki, melyen a Horace karcsu- vonású írása volt látható, és odaadta a leánynak.

- Reményem, nem fognak válaszolni az ügyvéd levelére, - mondá Beatrice.

- Nem, nincs rá szükség. A gyermek kiadása elegendő válasz lesz.

Délután Mr. Mordle beállított háromkerekűjén. Arca sugárzott az üde hűs levegőnek, a gyors mozgásnak és annak az örömmek együttes hatásától, hogy Miss Clauson magához rendelte.

Jókedve alig ismert határt. Összezsapkodta kezeit, nem annyira azért, hogy ezzel elősegítse testében a vér gyors forgását, mint inkább azért, hogy gyönyörködjék az összeérő tenyerek kellemes csattogásában.

Boldog új évet kívánt Whittakernek, még pedig olyan hangon, mely azt látszott éreztetni, hogy a boldog évek képezik a szabályt, a boldogtalanok pedig a kivételt. Whittaker illő tisztelettel viszonzta az üdvözlést, és helyeslését bátorkodott kifejezni a Mr. Mordle karácsonyi prédikációja felől. Erre aztán Mr. Mordle valami megjegyzést tett, a mi még a komoly Whittakert is megnevetette.

Miss Clauson jóval előbb hallotta már a fiatal pap csengő hangját, semmint a társalgóba bevezették hozzá.

Mr. Mordle kedélyesen üdvözölte s megtudta, hogy Horace és Herbert urak nincsenek otthon. A Talbert-testvérek mindig délután szoktak hazulról elmenni, s így ez újság nem volt rá nézve meglepő. Ki mondaná azt, hogy Mr. Mordle a maga látogatásait nem az ő órabeosztásukhoz szabta? A négyszemközt való társalgás sokszor igen kellemes, ha az illetők nem egyebek is egymáshoz, mint csupán barátok.

- Szüksége van rám, - mondá Mr. Mordle. - Itt vagyok. Rendelkezzék velem.

- Nagy szivességre akarom fölkérni, s ezért irtam, hogy jöjjön el.

A leány szavai éppen nem voltak különösek, de a hanghordozásban volt valami, a mi a gyors fölfogású Mr. Mordlet meglepte.

- Rendelkezzék velem tetszése szerint, akármiben - mindenben.

Mr. Mordle a szokottnál is gyorsabb hanglejtéssel és nyomatékosabban beszélt. Szíve mélyében a jó fiú meg volt győződve arról, hogy az ő segítségére valami Carrutherst illető dologban van szükség, mert kétségtelennek tartotta, hogy Beatrice szereti a fiatalembert. De azért készségesen megtett volna mindent, hogy boldogságra segítse azt az embert, a ki őt a remény legutolsó szikrájától is megfosztotta.

Azonban a szivesség, melyre Beatrice fölkérni akarta, csak a következő volt:

Elkisérné-e Mr. Mordle Miss Clausont holnap reggel Blacktownba? Egy kis magándolga van a városnak oly részében, a melyet csak kevéssé vagy éppen nem ismer.

Hány órakor jöjjön el érte Mr. Mordle? Gyalog akar-e átmenni vagy kocsin?

Beatrice ránézett s igen lassan, mintha erőfeszítést kellene tennie, mondá:

- Azt akarnám, hogy senkinek, - még nagybátyáimnak se legyen tudomása erről a kirándulásról. Nem sziveskednék a keresztuton megvárni tíz órakor?... Ha idejével vagy jóakarataival visszaélek, kérem, mondja meg.

- Visszaél! Semmi esetre... Tíz órakor? Ott leszek.

Mind a mellett Mr. Mordle nemcsak meg volt lepette, de zavarban is volt. Arról természetesen szó sem lehet, hogy ő Miss Clausontól megtagadjon valamit, bármi legyen is az; de mivel minden járása-kelése mindig nyílt volt, nem szeretett semmi olyat, a mi a titokzatosság színével birt.

- Nyilván valami könyörületes cselekedet e kirándulás célja? - mondá, e kérdő állítást nem kíváncsiságból téve, hanem azért, hogy lelkiismeretét megnyugtassa.

- Nincs semmi megengedetlen célja, - viszonzá Beatrice komolyan.

Szavai kielégítették Mr. Mordlet, mint egy szép nőnek a szavai minden férfinak a lelkiismeretét. A szépség meggyőző ereje valóban csodálatos.

XVI. FEJEZET.

Mr. Mordle, ki a keresztuton körülbelül negyedóra óta éppen olyan türelmesen várakozott, mint a mutatótáblát hordó cölöp, pár perccel tíz óra után közeledni látta Beatricet. Elibe sietett, s éles szemmel azonnal észrevette, hogy a leány bágyadtnak, kimerültnek látszik.

Ha Mr. Mordle tudta volna, hogy Beatrice álmatlanul töltötte az éjszakát, nem csodálkozott volna ezen.

Elindultak s addig gyalogoltak, míg a város széléhez nem értek. Itt a pap, Beatrice kíváncságra bérkocsit szólított elő.

- Hová hajtassunk? - kérdé.

- Ide, kérem, - mondá Beatrice, egy papirszeletet nyujtva oda.

Mordle ránézett az írásra s alig állhatta meg, hogy meglepetésében el ne kiáltsa magát.

A papirszeletre ez volt írva:

„Vásár-utca, Vörös macska”.

Mr. Mordle váltig tünődött azon, hogy mi keresete lehet Miss Clausonnak egy ötödrendű blacktowni fogadóban. Hanem azért nem szólt, megadta a kocsisnak a rendeletet, s tíz perccel mulva a bérkocsi megállott a Vörös macska előtt.

A Vörös macska olyan fogadó volt, mely régebben jobb, sokkal jobb időket látott már s e hagyomány alapján máig is családi és kereskedelmi hotelnek nevezte magát. Talán igazat is mondott, vagy talán csak régi fényét óhajtotta ezzel a címzéssel visszanyerni.

A nagy vásártérre torkolló egyik keskeny utcában állott, s külsejéről ítélve, mindenesetre az utolsó fogadó volt azok közül, a melyekbe tisztos urak családoknak, vagy akár a kereskedelem kényesebb izlésű képviselőinek beszállni kedvük volna.

Mi hozhatta Miss Clausont ilyen helyre?

Semmi más, mint az, hogy a Vörös macska özvegy fogadósnéja régi jó ismerőse volt a Rawlingséknak, s a derék házaspár az elveszett gyermek keresésére Blacktownba rándulván, itt vett szállást. Mr. Rawlings átadta lakása címét a Talbert-testvéreknek s ezektől tudta meg Beatrice, ki most Mrs Rawlingsszal kíván beszélni.

A mint a bérkocsi megállott, Mr. Mordle, ki semmit sem tudott arról, hogy a kis Henryt valaki el akarja vinni a Talbert-házból, kérdő szemmel nézett Beatricere. Látta, hogy Beatrice első tekintetre fölismerte e fogadónak legkevésbé sem ajánlatos voltát, s hogy e benyomást korántsem tette kedvezőbbé egy puffadt, borvirágos képü embernek az alakja, ki az ajtófélnék támaszkodva, kurtaszáru pipát szivogatott.

Azt is látta Mr. Mordle, hogy Beatrice kissé izgatott.

- Jól tette, hogy nem egyedül jött ide, - mondá neki.

- Nem lenne szives bemenni és megkérdezni, hogy nem beszélhetne-e egy fiatal nő Mrs Rawlingsszal, a ki itt van szállva.

Mr. Mordle engedelmeskedett.

Beatrice arcára huzta a fátyolt s hátradólt a kocsiban. Behunyta szemét, mintha egy pillanatra el akarna zárkózni ettől a környezettől.

- Meg kell lenni... - mormolá magában.

Szeme még folyvást be volt hunyva, mikor Mr. Mordle visszajött s látható meglepetéssel azt mondá, hogy Mrs Rawlings itt van s szívesen látja.

Beatrice mozdulatot tett, mintha ki akarna szállni a kocsiból, de a pap nem nyitotta ki előtte a kocsi ajtaját.

- Miss Clauson, - mondá, - nem végezhetném én el a dolgát? Ez alig látszik olyan helynek, a hová ön beléphet.

Mr. Mordle komolyabban beszélt, mint rendesen. Elképzelte magában, hogy Horace és Herbert urak, hogy elképednének, ha csak sejtelmök is volna arról, hogy unokahuguk ilyen helyet keresett föl.

Ugy érezte, mintha visszaélne a beléje helyezett bizalommal, s nem is lehetett nyugodt addig, a míg meg nem tudja, hogy itt a cél csakugyan szentesíti az eszközöket.

- Nem, - mondá Beatrice, - ezt csak magam végezhetem el. Kérem, ne kövessen, de nagyon lekötelezne, ha megvárna.

Mr. Mordle vonakodva nyitotta ki a kocsi ajtaját s aggódó szemmel nézett Beatrice után, a mint elhaladt a borvirágos képü ember mellett, a ki ravasz hunyorítással fejezte ki a csinos nőalakkal való meglepődését.

Azután Beatrice eltűnt a fogadó belsejében, Mr. Mordle pedig érezvén, hogy mint papnak éppen nem válnék becsületére, ha ilyenkor egy ilyen csapszék-félének az ajtaja előtt látnák ácsorogni, behúzódott a kocsi mélyébe. Ott várakozott és tünődött.

Becsületes lelkében meg volt győződve arról, hogy akármi hozta is Beatricet ilyen helyre, idejövetelének célja csakis tiszta és nőhöz méltó lehet. S azért mégis bántó, kínos érzés fogta el. A Talbert-testvérek lidérc módjára nyomták a lelkét. Bár könyörületeseknek ismerte őket s arról iparkodott magát meggyőzni, hogy Beatricet is csak a könyörületesség szelleme hozta ide, jól tudta, hogy Horace és Herbert urak semmi áron sem egyeznének bele abba, hogy unokahuguk a szent jótékonyságot és könyörületet ilyen piszkos oduban gyakorolja.

Beatrice ezalatt bement a vendéglő ivószobájába, hol is a mérőasztal mellett a kövér fogadósnéval találkozott. Ez kíváncsian nézett rajta végig s azután átvezette egy csinos társalgószobába, mely az ivóból nyílt.

A közönséges fogadók társalgószobái is mindig takarosak és melegek. A Vörös macska társalgója sem képezett kivételt. Csinos, alacsony, elég gonddal butorozott és berendezett szoba volt ez, melyben azonban Beatrice nem nézett körül, s így ránézve hatástalan maradt az egész.

Leült a székre, melylyel a fogadósné megkínálta s fátyolát föl sem emelve, várakozott a Mrs Rawlings megjelenésére. Mivel pedig semmiféle valamirevaló asszony nem gondol arra, hogy egy ismeretlen látogatót bizonyos cicoma nélkül fogadjon, Miss Clausonnak több percig kellett várakoznia, míg Mrs Rawlings a kellő külsőt magára ölté.

Végre nyilni hallotta az ajtót, s elfojtott sóhajjal állt föl, fordult meg s állott szemközt a belépővel.

A Mrs Rawlings nyájas, kerek, közönséges képe bámulást fejezett ki. Rögtön észrevette, hogy látogatója éppen nem amaz osztálybeliek közül való, a kik ő hozzá látogatóba jönni szoktak. S mintegy hódolatul a Miss Clauson előkelő külsejének, a jó asszony üdvözlése, mely fej-biccenéssel kezdődött, hajlongással végződött.

- Kérem alásan, kisasszony, tessék helyet foglalni, - kezdé Mrs Rawlings. - Azt mondták, beszélni kíván velem.

- Igen, - mondá Beatrice halk, de elég tisztán csengő hangon. - Beszélni kívánok önnel arról a gyerekről, melyet a magáé gyanánt követel. Hallani kívánom, hogy mi mondani valója van erre nézve.

Az asszony arca elkomolyodott.

- Akkor, - ugymond, - elő kell hivatnom a férjemet. Ez az ő dolga.

Beatrice parancsolóan visszautasító mozdulatot tett.

- A mi mondani valóm van, azt önnek kell megmondanom. Kérem, gondoskodják róla, hogy háborítatlanul beszélhessünk.

Mrs Rawlings kedvetlenül ereszkedett vissza székébe, s egyre nagyobb kíváncsisággal nézegette lefátyolozott látogatóját.

Egyszer csak Beatrice ismét megszólalt:

- Mondja meg nekem, - kezdé, erősen szemrehányó és - talán meggondolatlanul - megvető hangon, - mondja meg nekem, hogyan mer a magáé gyanánt követelni egy gyermeket, a kit pár nappal ezelőtt először látott életében?!

Mrs Rawlings zavarodottnak látszott. Nem láthatta látogatója szemeit, de az a kényelmetlen érzés lepté meg, hogy azok szigoruan néznek rá, mintha zavart vonásaiból akarnák kiolvasni az igazat.

- Elvesztettünk egy kis fiut, - dadogá azután, - egy kedves kis fiut, - a ki épp olyan idős volna ma. Az uram bizonyos benne, hogy ez a miénk.

- De ön, - ön nem bizonyos benne. Férfi tévedhet a gyermekére nézve, de nő nem. Az anya nem felelheti el a gyermekét, s nem hisz a magáénak mást.

- Az én uram olyan bizonyos benne, - ismétlé Mrs Rawlings, - hogy igazának kell lenni. Szegény ember, mióta a gyerekünk elveszett, folyvást kereste, gazdagoknál, szegényeknél. Néha majdnem beleőrült. És most, hogy a gyermeket megtaláltuk, vissza is akarja kapni!

Az utóbbi szavakat Mrs Rawlings csaknem kihívóan mondta.

- Nem fogja megkapni soha, - mondá Beatrice lassu hangon. - Hallgasson meg. Nincs rá eset, hogy önök ezt a gyermeket megkaphassák. Az anyja tudja, hogy kinél van. Ha bíróság elé viszik a dolgot, elő fognak kerülni a bizonyítékok, hogy kié valójában a gyermek. Fájdalmas, keserves lesz az illetőre nézve a bizonyítás, de el fogja viselni, ha kell. Nézze... - tevé hozzá s kivette zsebéből azt a cédulát, melyet a gyermek ruhájáról levágtak, - annak, a kinek ahhoz a gyermekhez joga van, elő kell mutatnia ennek a cédulának a másik felét. És az igazi anya, - ha kell, - elő fogja mutatni.

- Én nem tudok ahhoz, hogy mi a cédula meg a bizonyíték, - mondá az asszony, ki talán csakugyan nem fogta föl a félcédula bizonyító erejét. - Én, kisasszony, csak azt tudom, hogy az uram ráesküszik, hogy a mi fiunk, s én hiszek neki, szegény fejének. Elég baj, hogy két év óta bánkódott... sohasem is volt azóta olyan, mint régen.

- Ön nem hisz neki, - mondá Beatrice határozott hangon, - hanem, hogy megnyugtassa a lelkét, úgy tesz, mintha elhinné, s kész megrabolni egy másik anyát. Jólelkü asszonynak látszik s mégis szörnyü bánatba akar juttatni mást.

- Én nem akarok bántani senkit. Ha nem az én gyermekem is az, úgy sem kell tekintettel lenni arra az anyára, a ki egy ilyen kedves fiucskát el tudott hagyni. De ne beszéljünk róla többet. Máris nagyon sokáig hallgattam és többet mondtam, mint kellett volna. Ha az urammal akar beszélni a kisasszony, előhivatom.

Mrs Rawlings fölállott, a párbeszéd berekesztését akarva ezzel jelezni. Beatrice is fölállott s szemközt állt az asszonynyal.

Fölemelte fátyolát s most mutatta arcát először.

- Nem, - mondá sajtáságos fölindulással, - több, sokkal több mondanivalóm van még. Nézzen a szemembe és legyen róla meggyőződve, hogy igazat mondok... Mit szól ahhoz, ha azt mondom, hogy ismerem annak a gyermeknek az anyját, tudom, hogy miért küldték éppen Oakburybe, tudom, hogy az anyja, ha kénytelen lesz vele, nyilvánosan is magáénak vallja a gyermeket, kiteszi magát inkább a gyalázatnak, semhogy édes szülöttét másnak engedje át?... Lesznek-e már most ezek a dolgok hatással önre és rábirják-e arra, hogy beszélje le férjét a további lépések megtevéséről.

A leány szenvedélyes modora nem tévesztette el hatását az egyszerű asszonnyra. Mrs Rawlings zavarodva tipegett állóhelyén, s kerek szemei, melyek előbb bámulón csüggttek a leány arcán, most le voltak sütve.

Hasztalan, hasztalan, - mormolá fejét csóválva. - Hiába kísérténém meg. Minden áron meg akarja kapni azt a gyermeket. Azt fogja mondani, hogy csak ki akarják játszani.

- Akkor hát még több mondanivalóm is van. Nézzen rám ismét és hallgassa meg, a mit mondok. Tegye magát az én helyzetembe és képzelje el, hogy mire kényszerít... Azt mondom önnek, hogy az a gyermek az enyém... Az én gyermekem... Érti?

Mrs Rawlings félénken csóválta a fejét.

- Az én gyermekem, - folytatá Beatrice. - Én vagyok az anyja!... Elég világosan beszélek?... Az a fiu az én gyermekem... Keservek közt és titokban hordoztam szivem alatt... Nos hát, lesz-e önnek vagy férjének bátorsága ahhoz, hogy a magokénak követeljék, mernek-e megesküdni rá, hogy az önöké?... Feleljen... feleljen...

- Óh, édes Istenem! Édes Istenem! - kiáltott föl Mrs Rawlings.

Beatricenek az arca olyan fehér volt, mint a halál. Lélekzete gyors, lihegő volt, mint a ki nyilalló fájdalmakat érez.

Most, hogy már rajta volt a kényszerűség, s kicsikarták belőle életének fájdalmasan őrzött titkát, úgy beszélt, mint a ki tul lévén már a legrosszabbon, keveset törődik azzal, a mi még következhetik.

- Rajtam és még valakin kívül senki sem tud e gyermek születéséről... Szerettem a gyermeket és egyetlen vágyam az volt, hogy mindig mellettem lehessen. De éveken át alig mertem csak meg is látogatni... Végre olyan tervet gondoltam ki, a melynek segítségével mindig nálam lehet, s még sem tudhatja senki, hogy az én tulajdon édes gyermekem... Senkinek sem ártottam ezzel... A gyermek nálam volt és gondját viselhettem. Boldog voltam... És most ön, a nélkül, hogy haszna lehetne belőle, arra akar kényszeríteni, hogy föltárjam titkomat a világ előtt, vagy pedig váljak meg gyermekemtől... Pedig ön asszony és asszonyi szívének kell lenni!

Beatrice ránézett Mrs Rawlingsra és látta, hogy könny gyűlt a szemébe.

- Hiszem, hogy jószívű, - folytatá szelidebb hangon. - Kényszerített, hogy mondjak el magamról mindent. De hiszem, hogy meg fogja őrizni titkomat és segíteni fog, hogy magam is megőrizzem.

Nem akart rimánkodni, de hangja mégis esdeklő volt.

Mrs Rawlings összecsapta husos tenyereit és szeméből patakzott a könny. A sok évi henteskedés nem fásította el a derék asszony szívét.

- Óh, szegény kisasszony! Szegény kisasszony! - mondá zokogva. - Ön, a ki olyan fiatal, olyan büszke uri nő, és olyan szép!... Hogy még az ilyet is elcsábítják!... Óh, Istenem, én Istenem!... Milyen gonoszak is a férfiak, gazdagja úgy, mint szegényje!

Miss Clauson fülig pirult. Szólni akart, de még idejekorán állott meg.

- Meggyőztem? - kérdé némi szünet után.

- Óh, meg kisasszony. Óh, Istenem, úgy sajnálom!... Jól tette, hogy megbizott bennem. Az én ajkam egy szót sem fog elárulni.

- De a férje?

- Óh, Istenem, istenem! Hát azt kell tennem, mit csak lehet. Meg kell neki mondanom, hogy az nem a mi gyermekünk. Jó ember szegény s nekem kedves, szelid uram, de egy kicsit hirtelen természetű. Tessék elhinni, kisasszony, tökéletesen meg volt győződve arról, hogy az a kedves fiu a mienk. Megvallom, én nem hittem a magaménak, de nem szóltam, mert az a gondolat boldoggá tette... Annyi bizonyos, hogy úgy szerettem volna azt a gyermeket, mintha csakugyan az enyém lett volna... Most már megígérhetem önnek, hogy nem fogjuk többet háborgatni... De annak az én szegény uramnak keserves csalódás lesz ez.

- Talán pénzzel... - kezdé Beatrice félénken.

- Oh nem, kisasszony. Rawlings két év óta nagyon elhanyagolta ugyan az üzletet, s a bátyja, a ki társ, haragszik is érte, de elég jómóduak vagyunk s szépen van megtakarított vagyunkánk is... Az én uramnak pénz nem kell... Neki csak a fiu kellett.

- Hogyan vészett el a gyermekük? - kérdé Beatrice.

Mrs Rawlings zavarodottnak látszott.

- Nem gondolhatok mást, mint azt, hogy a szegény kis poronty vízbe fult s nem találtuk meg. De az uram nem nyugszik bele. Azt mondja, hogy ellopták s egyszer még megtaláljuk.

Miss Clauson komoly méltósággal mondott köszönetet a jó asszonynak. Azután lebocsátotta fáttyolát, s a Mrs Rawlings kíséretében kiment kocsijához és Mr. Mordlehoz.

Elérte célját, de olyan áron, melynek nagyságát csak maga tudta. Hogy mibe került neki élete titkát ez idegen asszony előtt elárulni, azt alig lehet valaha is fölbecsülni.

Annyira lealázottnak érezte magát, hogy csaknem azt kívánta, bár szobájukban találta volna tegnap nagybátyjait, mikor a gyermekkel fölkereste őket, hogy megmondja nekik azt, a mit most Mrs Rawlingsnak mondott meg.

- Végre is, - mormolá keserü mosolylyal, - a végső csapás úgy is csak el van halasztva... Előbb-utóbb be kell következnie.

S e gondolatra önkéntelenül sóhajtott föl.

A fiatal pap éles hallását nem kerülte ki ez a sóhaj.

- Reménylem, nem volt kellemetlensége? - kérdé.

- Föladatom, a melyért ide jöttem, nem volt a legkellemesebbek egyike, - viszonzá Beatrice, - de sikeresen végeztem el.

Mordle nem kérdezősködött tovább. Beatrice a város egyik legelső divatáru-tára előtt leszállt a kocsiból, s itt már - a vásárlásban és válogatásban - nem volt szüksége a Mr. Mordle segítségére.

Köszönetet mondott neki szivességéért, s Mordle jól tudta, hogy ez a köszönet-nyilvánítás egyuttal elbocsátás.

Mély gondolatokba merülve gyalogolt vissza Oakburybe s csak mikor községébe visszaért, jutott eszébe, hogy rendes, derült arckifejezését kell felölnie.

- Könyörületeselekedetekben járt, ez csaknem bizonyos, - mondá magában. - De miért e titkolózás? Miért a Vörös macskában?

Elérkezett a szombati nap. Horace és Herbert - bár ez volt a hétnek legtöbb dolgot adó napja - egész délelőtt tétlenül és nyugtalanul jártak-keltek, sehol nem lelve helyüket.

A Talbert-testvérek, már jóval a Blackett és Wiggins urak által kitűzött óra előtt, a midőn is Mr. Rawlings a gyermekért el volt jövendő, nyugtalan tekintettel nézegettek ki a kocsitúra. Miss Clauson azonban nyugodtnak és jókedvűnek látszott. Női ösztöne nyilván megsugta neki, hogy a gyermek-követelők részéről semmi veszélytől sem kell többé tartani.

Két óra körül Horace odaszólt neki:

- Kedvesem, - mondá neki, - tett Mrs Miller némi előkészületeket a gyermek átadására?

- Nem. Nem is fognak érte küldeni. Az egész csak pusztá fenyegetőzés volt.

Horace és Herbert összenéztek. Tudták, hogy biz az nem volt pusztá fenyegetőzés, de azt nem tudták, hogy e fenyegetés beváltását mi háritotta el.

Lett azután három óra - négy - öt óra is; de sem kocsi, sem Rawlings, sem Blackett, sem Wiggins nem érkezett. Elmult vasárnap, hétfő és kedd is, a nélkül, hogy ellenséges szándék-nak legcsekélyebb jele is mutatkozott volna.

Ekkor aztán a Talbert-testvérek kénytelenek voltak megvallani, hogy unokahuguk helyesen itélt.

- Ugy látszik, Beatrice kiváló éleslátással van megáldva, - mondá Horace.

- Valóban kiváló éleslátással, - tevé hozzá Herbert.

De ha Mr. Mordle, ki az estét nálok töltötte, visszaélt volna a bizalommal és fölemlítette volna Miss Clausonnal való kirándulását, a Talbert-testvérek gyaníthatták volna, hogy unokahuguknak olyan tehetséget tulajdonítottak, a mely talán teljességgel hiányzott benne.

XVII. FEJEZET.

„Óh szabadság, tündöklő istennő,
Boldogságot ki e földre áraszt...”

Minden költő megénekelte a szabadság örömeit, minden író elmondta nagyszerűségéről a maga mondanivalóját. Honfiak mentek érte halálba s államférfiak - különösen az újabb korban - parádéztak vele alkalmas pillanatokban.

Ily hálás lévén a tárgy s oly bőségesek lévén az alkalmas idézetek, szükségtelen hosszasan kiterjeszteni arra a lelkiállapotokra, a melyben a Mrs Miller fegyenc-ismerőse, Mr. Maurice Hervey, az „1080”-as, akkor volt, midőn a portlandi fegyház végre megszűnt őt ingyenes-kosztosának tekinteni s visszaadta a külvilágnak - szabad ember gyanánt, de azzal a kikötéssel mégis, hogy havonként egyszer jelentkeznie kell a rendőrségnél.

A „tündöklő istennő” évek óta azon a napon mutatta meg ismét fényes arcát Maurice Herveynek, a melyen Miss Clauson és Mr. Mordle Blacktownban jártak.

Mrs Miller, ki a bűnös szabadlábra helyezése iránt oly élénk érdeklődést tanusított volt, a legcsekélyebb tudomással sem bírt e szerencsés eseményről. De ennek nem az ő mulasztása volt az oka.

Két izben irt a fegyház igazgatójának, kérve, hogy Maurice Hervey elbocsátásának idejét tudassák vele előre. Leveleit nem Oakburból címezte, hanem Londonból. Az első levélre kapott is feleletet; megígérték neki, hogy értesíteni fogják, de ezuttal még nem tüzhették ki a napot.

Második levele válasz nélkül maradt. Ennek a szembeszökő udvariatságnak az oka pedig a következő volt:

Az „1080”-as elbocsátási napja közeledvén, közölték vele, hogy barátnéja irt az igazgatónak, s megkérdezték, hogy Londonig kíván-e szabadjegyet, hogy ott vele találkozassék.

Maurice Hervey lesütötte a szemét és nagy illedelemmel azt felelte, hogy nagy sajnálattal kell kijelentenie, hogy jelenlegi szégyenletes helyzetét azoknak a rossz tanácsoknak tulajdonítja, melyeket a levél írója adott neki, ő pedig megfogadott. Igenis Londonba kíván menni, de inkább kerülni fogja azt az asszonyt, semmint találkozni iparkodnék vele.

Ily kijelentés után maradt válasz nélkül a Mrs Miller második levele.

Maurice Hervey a művelt osztályból való gazemberek közé tartozott, a kit hamis váltók kibocsátásáért ítéltek el öt évi fegyházra. Mint a legtöbb ilyen ember, kit a társadalom jóvoltáért vetnek börtönbe, Maurice azonnal belátta, hogy minden rugdalózás hiábavaló lenne. A társadalom iránt bizonyos tartozást kellett lerónia. Ha rosszul viseli magát, nem engednek el abból az adósságból egy árva fillért sem, de jó magaviselettel idő múltán megkönnyebbítheti kötelezettségét s rábirhatja hitelezőjét arra, hogy elégedjék meg bizonyos kárpótlással.

Igy hát legjobb tehetsége szerint végezte el a számára kiszabott munkát. Sokkal eszesebb volt, semhogy ahhoz a már ugyancsak elkoptatott fogáshoz folyamodott volna, hogy töredelmes bűnbánással keltsen maga iránt érdeklődést a fegyház káplánjában. Igen bölcsen úgy okoskodott, hogy mai napság már a káplánok is ki vannak tanulva az ilyesmiben.

De nyugodt, szerény magaviseletet tanusított, udvariasan beszélt a porkolábjaival, sohasem panaszkodott és nem is adott panaszra okot.

Csak vasrostélyos cellájának magányában dühöngött az 1080-as, vicsoritotta fogát és szorongatta ökleit. Csakis itt engedte meg magának, hogy míg szive szabadság után sovárgott, ajka vad átkot szórjon és boszu-fogadásokat tegyen.

És így lőn az, hogy Mr. Maurice Hervey, ha - midőn a szabadságot visszanyerte, - meg akarta volna írni a lapokban a fegyházi élményeit, éppen nem keltett volna nagy feltűnést a különféle büntetések - kenyérre és vízre szorítás, sötét cellába zárás, korbácsolás - elősorolásával.

Mielőtt a fegyházból elbocsátották, közölték vele, hogy a „Kiszabadult fegyenceket segélyező egyesület” kétségkívül fog tenni valamit az ő érdekében is. Megköszönte a szives közlést, de hozzátette, hogy hacsak a több évi raboskodás alatt keze el nem vesztette régi ügyességét, nehézség nélkül keresheti meg magának az ő tisztességes - nagy hangsúlylal mondta ezt a szót - kenyerét.

Ügyes rajzoló volt azelőtt, s mesterségét más név alatt most is folytathatja. Raboskodása alatt tömlöctartói előtt szép bizonyosságát adta tehetségének azzal, hogy több pala-lapot igen bonyolult s csaknem művészi kivitelű rajzokkal karcolt tele. Ezeket a műdarabokat még mai napig is, mint érdekes tárgyakat, mutogatják a fegyház látogatóinak.

Elég az hozzá, hogy Maurice Hervey, mint tényleg szabad ember állott az ujév második napján délután London utcáin. Kevés volt rajta, a mi figyelmet gerjeszthetett. Könyörületes és szelid elnézésből meg van engedve, hogy a fegyenc, kiszabadulása előtt két-három hónappal, megnöveszthesse a haját, úgy, hogy e részben Mr. Herveynek semmi föltűnő sem volt. Az az öltözetruha, melyet a fegyházban elbocsátatásakor kapott, meglehetősen durva kelméjű volt s nem volt éppen a testére szabva, de szintén nem keltett különös figyelmet.

Londonban akkor délután száz meg százezer becsületes ember lehetett, a kinek semmivel sem volt tisztességesebb külseje, mint Maurice Herveynek.

Végre hát szabad!

Odamehet, a hova tetszik és - a törvény határain belül - azt teheti, a mit akar. Egészséges, mint a makk, s delén van férfikorának. Szabadságában áll becsületes munkával váltani meg vagy törölni el a multat, vagy pedig a becstelenségbe egyre mélyebben sülyedni bele.

A zsebében öt font, tizenhét shilling és hat penny - éveken át tanusított jó magaviseletének és kikerülhetetlen kemény munkának az eredménye.

Ennek a pénznek a csörgetése új érzést keltett benne, vagy legalább egy régi érzést ébresztett föl. Több mint négy éve már, hogy az ujjai nem érintettek pénzt. Gondoljuk meg ezt, és képzeljük el, hogy mi az a fegyházi büntetés.

Az első dolog, a mit szabadságával és pénzével tett, jellemző volt s attól tartok, elnéző rokon-szenvet fog iránta kelteni az emberiségnek nem a gyöngé nemhez tartozó részében. Bement egy dohányos boltba s vett magának egy kilencpennys szivart.

Rágyujtott, leült a boltban egy székre s néhány percig kéjes némaságban eregette a füstöt.

A boltos kíváncsian fürkészte különös vevőjét. Külseje s nevezetesen a kezefeje nem igen vágott össze azzal, a mit az említett boltos „kilencpennys úr”-nak nevezett.

Hervey észrevette, hogy az az ember a kezeit nézi. Maga is boszus tekintettel s halk káromkodással nézett rájuk. Az éveken át való földhordás, ásás és kőfejtés derekasan megviseli az uri kezeket. A Hervey körmei töredezettek, hasadozottak, foltosak, ujjai vastagok, durvák voltak. Egyáltalában olyan keze volt, a melyet egy külső finomságra sokat adó ember megszivesebben a zsebébe dug.

Voltak e kiszabadult fegyencnek egyéb tényei is, a melyek finnyás természetére vallottak. Mikor a jó szivar élvezésének első mámorító hatása elmúlt, kiment a boltból s egy készruhaüzletnek a keresésére indult. Az elsőben, melyet előtalált, inget, gallért, lakkos cipőt, kalapot, keztyűt, meg egy olcsó öltözéket vett, a mely pár napra elég jó lesz s csaknem uri megjelenést fog neki kölcsönözni.

Engedelmet kért, hogy az üzlethelyiségben válthasson ruhát, s miután ez megtörtént, összecsomagoltatta magának a kormány nagylelkűségéből kapott öltözetet s tovább ment, kétségkívül sokkal jobban érezve így magát e megváltoztatott külsővel.

Néhány további vásárlás után - uri embernek sok mindenféle kell a toilettjéhez, - azt vette észre, hogy a pénze nagyon megfogyatkozott. De volt még annyi, hogy egy szép fekete bőrtáskát vehetett rajta. Ebbe belegyűrte a csomagjait, bérkocsit szólított elő, s utolsó shillingig minden pénzét odaadta azért, hogy egy ismert nevű fogadóhoz vigyék.

Fényüző hajlamu egy fegyenc!

Szobát vett és olyan ebédet rendelt magának, a mely ellen még Horace és Herbert uraiméknak sem lett volna kifogásuk. Hozatott be magának meleg vizet s félóráig dörzsölgette, szappanozta eldurvult, formájukból kiment kezeit. Dühös volt, a mint meg kellett győződnie arról a sajnos tényről, hogy számos akó viznek és sok hónapnak kell elfogyni addig, a mig rútol elkényszeredett végtagjai eredeti külsejüket visszanyerik.

Azután, zsebében egyetlen fillér nélkül, hozzáült az ebédjéhez, melyet egy palack pezsgővel öntött le.

Mindezekből eléggé kiviláglik, hogy Mr. Herveynek, a volt 1080-asnak, nem utolsó fogalmai voltak arról, hogy őt milyen eltartás illeti meg. Pedig ezzel még nem meritett ki mindent.

Az estét azzal töltötte, hogy a fogadó szivarjait szívta és a fogadó grogjit itta. Kellemes volt bár ez a foglalkozás, korán tért pihenni. Mialatt a kezét tisztogatta volt, sóvárgó szemeket vetett a hófehér ágyra és elméjében összehasonlította ennek puha kellemeit annak a szalmazsáknak a kemény durvaságával, mely ennyi éven át volt pihenő helye.

Édes, valóban édes a balsors haszna, ha arra tanítja meg az embert, hogy úgy tudja élvezni az élet egyszerű kellemetlenségeit, mint Maurice Hervey az éjjel élvezte az ágját.

Kéjjel nyújtózott el a fehér ágyruha közt, forgolódott a puha derékaljon és még puhább vánkosokon. Az ágy melege mámorító melegséggel töltötte el a lelkét. S a mint teljesen számot adott magának arról az ellentétről, mely emez ártatlan fényüzés, meg egy szűk, vasrostélyos börtön-cellában való nyomorgás közt van, komoly fogadást tett, hogy többé magaviseletével semmiesetre sem fogja magát arra kárhóztatni, hogy újból ismeretséget kössön a fegyházi ellátással és fegyelemmel.

A fényüzés kedvelése sok embert óvott meg a rossz utra téréstől.

- Különben, - dűnnyögött magában szunnyadozó félben, - nincs is rá szükség, hogy holmi esztelenséget kövessen el. Ura vagyok a helyzetnek. Gond nélkül ehetem, ihatom, vigadhatok holtig.

Sok ember van, a ki jobbizüen aludnék, ha ilyen gondolat ringathatná el.

Másnap a reggeli után eszébe jutott Herveynek, hogy pénz nélkül lakni fogadóban meglehetősen kétséges helyzet. Kellemes volt bár az imént visszanyert szabadság, sokat kellett még végezni, a míg nyugodt lélekkel élvezhette azt.

Igy hát elhagyta a fogadót, végig ballagott néhány utcán s utoljára egy csöndes mellékutcába jutott, mely szerény külsejű apró házakkal volt tele. Ezek egyikében bizonyos Miss Martin után tudakozódott, a ki négy-öt évvel ezelőtt itt lakott.

Miss Martin, miként fölvilágosították, már régen kihurcolkodott és nem mondta meg, hogy hova költözik.

Hervey megjedte, s úgy vette észre, hogy tegnap nagyon is sietett fényüzési hajlamainak kielégítésével. Tudta, hogy hacsak meg nem találja azt, a kit keres, jobb lett volna a jó magaviseletével szerzett pénzt még egy darabig megtartania.

A házfelügyelőné, a ki észrevette az idegen elképedését, hozzátéve, hogy a sarki boltban talán meg tudják mondani, hogy Miss Martin hova lett. Hervey tehát elment a boltba.

Szerencsés volt. Megtudta, hogy ismerőse innen körülbelül negyedmérföldnyire lakik, s hogy most már nem Miss Martin, hanem Mrs Humphreys.

Hervey, a mint ezt az utóbbi értesítést meghallotta, olyan jóízűt nevetett, hogy a boltosné nagyot nézett rajta.

Elment a mondott címre, egy másik csöndes utcának egy másik kis házához. Fölemelte és lebocsátotta az utcaajtó kalapácsát.

Szelid, tisztességes külsejű fiatal asszony nyitott ajtót. Karján csecsemő volt, mellette pedig másik gyermek forgolódott. Az asszony halk sikoltást hallatott s hátratántorodott, a mint látogatóját megpillantotta.

Hervey gunyoros udvariassággal emelt kalapot s fölszólítás nélkül lépett be a házba. Az asszony szólt valakinek, a ki eljött és elvezette a gyermekeket.

Azután kinyitotta a nappali szoba ajtaját s bebocsátotta a látogatóját.

Hervey levetette magát egy székre s csufondáros mosolylyal nézett az asszonyra.

Mostanig még egyetlen szót sem váltottak egymással, Hervey törte meg először a csendet.

- Nos, Fanny, - mondá gunyosan, - hát férjhez mentél és engem elfeledtél?

- Nem, de feledni iparkodom, - mondá az asszony keserűen.

- És nem lehet. Ez, annyi évi távollét után valóban hizelgő bók.

Az asszony egyenesen szemébe nézett.

- Maurice, - mondá, - férjnél vagyok. Derék, jólelkű ember vett el, a ki szeret és dolgozik értem meg gyermekeimért. Sokat tudott a multamról, - habár nem is mindent, - de azért mégis elvett és bizik bennem. Ön persze kacagni fog, ha azt mondom, hogy jó asszony és hű feleség iparkodom lenni. Mindig is kacagott mindenem, a mi jó és tisztességes. De most, Maurice, annak az emlékére, a mi valamikor egymáshoz fűzött bennünket, kérem, kiméljen most... Hagyjon békében élnem s ne kényszerítsen arra, hogy lássam önt.

Az asszony rezgő, komoly hangon beszélt, melylyel éles ellentétben volt a férfi könnyed nevetése.

- Kedves kis lányom, - mondá, - eszem ágában sincs, hogy eltérítselek a hitvesi erény utjáról, s még kevésbé, hogy zaklassalak. Nemesebb vadat hajszolok... De talán emlékszel még rá, hogy mikor bizonyos körülmények kényszerítettek... eh, vesszegtadtát! veled nyíltan beszélhetek... mikor megtudtam, hogy ki van ellenem adva az elfogatási parancs s tudtam, hogy

eljátszottam kis játékaimat, egy kis csomagot tettem le szerető kezeidbe, hogy őrizd meg jobb idők elérékéig... Hol van?

Az asszony elvörösödött s egy pillanatig habozott.

Őszintén szólott az imént, mikor kiméletért esedezett, és igazat mondott azzal, hogy nem kívánja látni... de évekkal ezelőtt ennek az embernek odaadta mindenét, a mit adhatott, és odaadta megfontolás, számítás nélkül... És most ez ember lelkében az egyetlen emlék, mely őket a múltban egymáshoz fűzte, csak bizonyos tárgy, melyet az ő őrizetére bízott.

Hervey látta a pirulást, látta a nő habozását s természetesen rosszra magyarázta mind a kettőt.

Sötét ráncokba vont a szemöldökét.

- Veszettadta! - kiáltott föl, - ha elő nem kerül...

Az asszony sirva fakadt.

- Várjon, - mondá s kisietett a szobából, vendégét kellemetlen bizonytalanságban hagyva ott.

Pár perc múlva visszajött s egy kis lepecsételt csomagot adott neki át.

- Itt van... úgy, a mint akkor este ideadta, - mondá. - Sokszor, a mikor nagy szorultságban voltam és nem tudtam, hova forduljak egy shillingért, sokszor iparkodtam magammal elhitetni, hogy azért hagyjad ezt nálam, hogy szükség esetében használjam... De nagyon jól ismeretek, Maurice... nagyon jól ismertelek.

Hervey nem ügyelt ez utóbbi szavakra, pedig a hang, a melyen kimondattak, olyan megvetést fejezett ki, hogy minden tisztességes érzésű embernek arcába kergette volna a vért.

Föltépte a csomagot. Aranygyűrű és lánc, két értékes gyémántgyűrű s körülbelül százötven arany volt benne. Az órát mellénye zsebébe csusztatta, a gyűrűket meg ujjaira akarta huzni. De a megvastagodott bütyköktől egyik sem ment föl; így hát szitkozódva kotorta zsebébe az aranyakkal együtt ezeket is.

Az asszony szomoruan nézte, hogy mit csinál.

- Köszönöm, édes, - szólt aztán Hervey könnyedén. - Tudtam, hogy megbízhatom benned... De talán meg is vagy szorulva... Végy belőle, szerezhetek még jóval többet is.

S oda tartott neki néhány aranyat.

- Egy fillért se. Az ön aranya égetné a kezemet.

- Nem adnál egy csókot, a multak emléke nevében?... Képzeld! Több mint négy éve már, hogy ajkam női ajkat nem érintett.

Az asszony büszkén tagadó mozdulatot tett.

- Némely nőnek jó volna, - mondá, - ha az ön ajka sohasem érintette volna az övét.

Hervey kelletlenül nevetett.

- Nohát, ha nem élesztjük föl a régi tüzet, Isten velünk... Add át tiszteletemet a férjednek. Tartsd magadat távol a világ szennyétől és gyermekeidet olyanoknak neveljed, a milyeneknek lenniök kell... Isten áldjon.

S vidám dalt fütyörészve, mely akkor volt divatban, mikor őt bezárták, ment ki a házból.

- Most pedig, - mondá, - hogy jó időre el vagyok látva pénzzel, tetszésem szerint szabhatok föltételeket... Várj csak te haszontalan személy, majd meghajlítom most büszke térdeidet.

Összeszorította erős fogait s nagyot dobbantott lábával, de olyan nagyot és dühöset, hogy egy félénk öreg ur, ki mellette haladt el, gyorsított léptekkel sietett tova egy távoli rendőr felé.

XVIII. FEJEZET.

Hervey néhány napig őgyelgett még Londonban. Jelentékenyen gyarapította ezalatt ruhatárát, „kitünő vendég”-e volt a fogadónak, pártolta a színházakat s általában annyi mulatságot szerzett magának, a mennyit csak lehetett.

Idejét nem töltötte egészen tétlenül, a mennyiben nagy részét arra használta föl, hogy egész sor értesülést igyekezett szerezni s tudakozódásaira csak nehezen kaphatott feleletet.

Végre megtudta azt, a mit tudni akart.

- Ilyen közel! - dörmögé. - Attól féltem, hogy át kell rándulnom a kontinensre.

Ekkor aztán kifizette fogadói számláját s magával vivén a tulajdonos és a személyzet legmélyebb tiszteletét, elutazott.

Az est egy kényelmes szálláson találta abban a régi füstös városban, mely Blacktown név alatt ismeretes.

Blacktownban Maurice Hervey nem szállt fogadóba. Talán nem bizott abban, hogy egy blacktowni fogadó el tudja őt látni mindazzal a kényelemmel, a melyhez, annyi évi nélkülözés és nyomorgás után, neki joga van.

Rövid keresés után talált is egy magának való szállást, mely egy háló- meg egy nappali szobából állott, csinosan volt bebutorozva, s ablakai elég tágas kilátást nyújtottak. A mint e szállást elfoglalta, háziasszonyánál azonnal ebédet rendelt meg, s mialatt az asszony ennek a megfőzésével volt elfoglalva, ő elsétált a városba, talált egy szeszes boltot s féltucat whiskyt rendelt meg, hogy küldjék a szállására.

A palackok látása megörvendeztette a háziasszonyt, mert számukból azt következtette, hogy lakója hosszabb ideig fog nála tartózkodni. Ebéd után az új lakó a whisky, forró víz, cukor meg egy csomó szivar mellett kellemesen, ha nem is valami nagy szellemi haszonnal töltötte el az estét.

Reggel ismét elment hazulról. Mint e régi városnak minden látogatója, a kinek nem kell az idővel gazdálkodnia, ő is meg akarta nézni a blacktowni külvárosok természeti szépségeit. Háziasszonya, a ki igen kedves, szeretetreméltó, nyiltszívü gentlemannek találta, fölsorolta előtte a környék összes nevezetesebb helyeit.

De Mr. Hervey, a mint künn volt az utcán, az Oakburybe vezető utat tudakolta, s megmondták neki, hogy körülbelül két angol mértföldnyi igen kényelmes sétauton juthat el arra a közkedveltségü helyre.

Az idő szép volt, de hideg, s így Mr. Hervey arra határozta el magát, hogy gyalog megy át. Csakugyan maga mögött hagyta a ház- és boltsorokat, nekivágott egy széles fehér utnak, mely zöld lankás közt vezetett tova, s körülbelül háromnegyedóra mulva ott állott az oakburyi Kék Oroszlán előtt.

Bement a fogadóba s forró grogot rendelt, melyet azonnal be is hoztak. Hervey jóízűen szürcsölgette az erős italt, szivarra gyújtott s vidám beszélgetésbe eredt a Kék Oroszlánnal és Oroszlánnéval, a kik folyvást lenn tartózkodtak az ivóban, mely egyuttal társalgóterem is volt.

A Kék Oroszlán, nyájas, leereszkedő, lelkes állat lévén, s mint minden nemes állat, szívesen cserélvén föl a fáradalmat az élvezetekkel: midőn látta, hogy vendége beszélgetni óhajt, lebecsátkozott egy kerekhátu zsöllébe a kandalló mellé, ott hagyván az Oroszlánnét, a palackok és poharak közt, hadd végezze a méregetés munkáját, mely - egy óra felé járván az idő - épp most a legjavában folyt.

Hervey számos kérdést tett a környékre vonatkozólag. Könnyen lehetett róla föltenni, hogy valami gazdag uriember, a ki egy kis birtokot óhajtván itten körül vásárolni, tudni akarja, hogy milyen szomszédságba jut.

Sok becses és érdekes fölvilágosítást kapott az „előkelő családok” felől, mint azokat a Kék Oroszlán ismerte.

Megtudta, hogy kik laknak abban a nagy fehér házban, mely a mezőség szögletén, kik abban a másikban, mely a domb tetején, kik abban, mely a domb aljában van.

Hervey fokozatosan tette a kérdéseket abba az irányba, a mely őt kiválóan érdekelte, midőn kívülről kocsizörgés hallatszott, s az Oroszlán az ablakon kitekintvén, letette a pipáját s kiment a ház elibe.

Hervey is kinézett az ablakon s két szíves uriembert látott ülni a kocsinak a bakján. Komolyan s szinte szomorúan beszélgettek az Oroszlánnal, ki mialatt tisztelettel hallgatta őket, kissé levertnek látszott.

- Mi a baj, Joe? - kérde az Oroszlánné némi aggódással, a mint férje visszajött.

- Azt mondják, hogy az utolsó hordó sör két nappal előbb fogyott el, semmint kellett volna, a miből az következnek, hogy nem volt tele... Utána néznek ezek minden apróságnak.

- Ostobaság! - mondá az Oroszlánné fejét megrázva. - Bizonyosan hozzáférközött valaki a hordóhoz. Az ő cselédjeik sem jobbak, mint más emberei.

- Kik ezek? - kérde Hervey.

- Talbert uraimék, - viszonzá az Oroszlánné, azzal a mosolylyal, mely önkénytelenül jelent meg sokaknak az arcán, mikor a szelid lelkű Horace és Herbert nevét említették vagy hallották.

Hervey az ablakhoz sietett s utána nézett a kocsinak, melyet azonban most már alig láthatott.

- Gazdag emberek, ugy-e? - mondá, ismét elfoglalva előbbi helyét.

- Elég gazdagok, de olyan gondosak! - viszonzá az Oroszlánné boszusan. Bántotta a sörös hordó vádja.

- Fösvények? - kérde Hervey.

- Inkább csak szűkmarkuak, - mondá az Oroszlán. - Azt akarják, hogy egy shillingért csak-ugyan egy shilling érőt kapjanak.

- Mindnyájan ezt akarjuk... Kérek két pohár grogot, egyet magamnak, egyet önnek.

Az Oroszlán sietett megtölteni a poharakat, Hervey ügyesen intézett hozzá kérdéseket a Talbert-testvérekre vonatkozólag s csakhamar annyit tudott meg felőlük, a mennyit mi tudunk. Együtt kacagott a fogadással szeretetreméltó furcsaságaikon.

Szerencse, hogy barátaink nem hallották a Kék Oroszlánt, mert többé egy csöpp sör sem került volna a Talbert-házba.

- Mulatságos emberek, - mondá az Oroszlán. - El sem hinné uraságod, de való igaz, hogy a minap egyedül ballagtam az országuton. Hideg, szitáló eső volt. Talbert uraimék mellettem hajtottak el a kocsijokon. Egyszerre csak megállnak a tilosuk sövénye mellett. Mr. Herbert leszáll, kezébe veszi az ostort s nyelével dühösen kezdi szurkálni a sövényt. Odaszaladok, mert azt gondolom, hogy bizonyosan baj van. Dehogy! Szó sincs róla. Egy darab fehér papirost akart kipiszkálni, a mit a szél belefujt a sövénybe. Addig kapargálta, a mig csakugyan kiszedte onnan. - Mr. Horace pedig ezalatt komoly képpel tartotta a gyeplőt s úgy ült a bakon

és nézte az öcscsét, mintha élet-halál volna annak a papirosnak a kiszurkálása... Na, már ilyen gondosnak lenni mégis csak sok, ugyebár?

Hervey megvallotta, hogy őt ez a furcsaság nagyon mulattatja, s folytatta kérdéseit.

Megtudta mindazt, a mit csak lehetett, Miss Clausonról, a Talbert-testvérek unokahugáról, a ki már olyan hosszú idő óta lakik náluk. Sőt megtudta a Talbert-féle háztartás minden egyes tagjának is a nevét, a legrégebb cselédtől, Mr. Whittakertől kezdve, a legújabbig, Mrs Millerig.

Természetesen hallotta az oly titokzatos módon odacseppent gyermeknek is az egész történetét, sok mindenféle részlettel megtoldva. S mialatt az Oroszlánék ezt elmondták, minden önuralma dacára is, arcán a legnagyobb ámulás tükröződött.

Azután fölállott s jó egészséget kívánt a Kék Oroszlánnak.

A történet, a melyet hallott, rendkívüli hatással lehetett rá, mert elfeledte kiinni a grogját, a mi igen hizelgő bók volt a fogadós elbeszélői képessége iránt.

Hervey, a fogadót elhagyva, az első mellékösvényen letért a főútról. Ez az ösvény nem vezetett semmi nevezetesebb helyhez, de Hervey azért választotta, mert teljesen egyedül találta magát rajta. Senki sem lévén körülte, megelégedését különféle taglejtésekkel fejezte ki, a milyeneket öntudatlanul tesz a legtöbb ember, ha valami igen örvendetes hirt hallott.

Csapkodta a combját, dörzsölte a kezét, s ha lehetett volna, talán meg is ölelte volna magát.

Hangosan nevetett, de nevetésének kegyetlen csengése s nevető szájának kegyetlen torzkifejezése volt. Szemében gonosz káröröm és a diadal előérzete csillogott.

- Milyen szerencse! - kiáltott föl. - Milyen szerencse!... Látom az egészet, elejétől fogva... Teringettét! Ez aztán ügyes fogás volt... Ezer ördög! Most már igazán a körmöm közt van!... A körmöm közt van.

Azután lecsillapította magát, visszatért a főútra, s a Talbert-házat tudakolta.

Egy darabig ott állt a főbejárás előtt; de úgy találván, hogy innen a háznak csak a kéményeit látja, kerülőt tett, hogy jobban szemügyre vehesse az épületet.

- Ez mind pénzt jelent! Töméntelen pénzt! - mondá magában, mohón csillogó szemmel.

Azután visszatért a főkapuhoz s úgy tetszett, mintha barátainkat becses látogatásával akarná szerencséltetni. De ha csakugyan ez volt a szándéka, a következő pillanatban már megmástitotta.

- Nem, - mondá tovább menve. - Uj elem van a dologban. Szükségtelen sietni. Hazamegyek a szállásomra s pipaszó mellett gondolkodom a helyzeten.

Megfordult s gondolatokba merülve ballagott lefelé azon az uton vagy ösvényen, melynek rendeltetése az vala, hogy a Talbert-házhoz s még három hasonlóan kiváló urilakhoz vezessen.

XIX. FEJEZET.

Gyönyörű téli nap volt. A tündöklő napfényben az éjjeli zuzmara kristály-cseppekké vált a sövények koronáin, melyek úgy csillogtak, mintha gyémánszemekkel lettek volna telehintve. Az ég alját ezüstös pára borította, de köd nem volt. A levegő hideg és csipős volt, de nem nyirkos, a szél éles, de csöndes.

Egyike volt ez ama ritka napoknak, a melyek ezer közt is alig fordulnak elő, s mindenesetre egyike azoknak, a melyeken egy asszony, a kinek gondjára gyermek van bizva: ha tudja a kötelességét, sétálni viszi azt.

Mrs Miller tudta a kötelességét s így teljesen rendén volt, hogy a mint Maurice Hervey lefelé ment az uton, a dajka a kis fiuval hazafelé menet, fölfelé haladt ugyanezen az uton.

Hervey, mély gondolatokba merülve, egyszerre csak egy ismerősnek tetsző hangot hallott, s fölpillantva, pár lépésnyire maga előtt látta a fekete-ruhás nőt, meg az aranyhaju gyermeket.

Megállott s nézegette őket.

Herveynek a külseje ma annyira különbözött attól a vaskalickába zárt alaktól, melyet Mrs Miller Portlandban látott, hogy valószínűleg a nélkül ment volna el mellette, hogy ráismert volna. Mr. Maurice Hervey a legutolsó divat szerint volt öltözve, s ha akarta volna, akár hozzásurlódhatott volna e nőhöz s ez még sem tudta volna meg, hogy már kikerült a börtönből.

Mivel azonban ez nem volt szándékában, Hervey megállott és várakozott.

Mrs Miller erre természetesen föltekintett s abban a pillanatban megtudta a valót.

Ha a dajka engedett volna annak a benyomásnak, melyet rá az a diadalmas gunyoros arc tett, elsikoltotta volna magát. Csakis attól való féltében, hogy a gyermeket megijeszti, vett erőt magán. Gyors lélekzetet vett s egy pillanatig úgy nézett az emberre, mintha kísértetet látna maga előtt.

Azután lehajolt a gyermekhez s azt mondá neki:

- Szaladj szivecském, szaladj előre, a hogy csak birsz.

A gyermek engedelmeskedett. Hervey nem tett mozdulatot, hogy megállítsa, de megfordult s utána nézett.

Azután ismét szembe állott Mrs Millerrel.

A dajka ezalatt magához tért az első megütődésből, s nem annyira félelemmel, mint gyűlölettel s kihívóan nézett emberére. Tul ment rajta néhány lépéssel s úgy állott meg aztán, hogy mintegy elzárja útját a Talbert-ház felé.

- Mit keres itt? - kérdé indulatosan.

- Kedves Sarah, - szólott amaz gunyolódó hangon, - miféle különös kérdés ez? Ha eszébe jut, hogy mennyire kívánta mielőbbi találkozásunkat, csoda-e, ha rögtön idejöttem, mihelyt csak lehetett, hogy fölkeressem?

- Most már megtalált. Mit akar?

- Szegény jó Sarah, hát nem találja el? Mikor a nyáron kedves látogatásával szerencsételtetett, nem megmondtam-e, hogy szívem mire sóvárog? Azért kerestem fel önt, hogy másvalakit is megtalálhassak.

- Az száz meg száz mértföldre van innen. Sohasem fogja többé látni.

De midőn ezt a hazugságot kimondta, a szegény asszony megijedt, Hervey szemének a csillogása azt mondta neki, hogy hiába hazudott.

Hervey elnevette magát, mint a ki nagyon mulattatónak találja a helyzetet.

- Sohasem fogom többé látni! - ismétlé. - Vigasztalhatatlan vagyok. De sokszor történnek véletlen találkozások is. Persze öntől nem kaphatok értesítést - pénzért sem?

- Inkább kivágnám a nyelvemet.

- Oh, hű és igazlelkű cseléd! Akkor persze hiába is kérdezném. De a mi magát illeti, Sarah, jó helye van itt a környéken?

- Semmi köze hozzá, - mondá Mrs Miller indulatosan.

Hervey ismét elnevette magát.

- Örömmel hallanám, hogy kellemes jó helyre tett szert, valami olyanra, a mely öreg napjaira nyugalmat és kényelmet biztosít. Mert ugyancsak meg van ám viselve, szegény, jó Sarah. Legalább husz esztendővel látszik idősebbnek, mint mikor megismertem.

Mrs Miller nem ügyelt a csufolódásra. Hervey megint nevetett.

- Miféle hely az a magáé, Sarah? Hiszen tudja, hogy mennyire érdeklődöm iránta. Ugy gondolom, dajka.

S fejével a gyermek felé bólintott, ki jó távolságra állott s gyermekes kíváncsisággal nézte, hogy az ő felügyelőjének mi dolga lehet azzal az idegennel.

- Az vagyok, - mondá Mrs. Miller mogorván.

- És az ott a gondjaira bízott gyermekek egyike? Talán a legkisebbik? Gyönyörű legényke... Tudja-e, hogy sokszor álmodoztam arról, hogy nekem is bár lenne egy ilyen fiam? Ugy gondolom, hogy szivem mélyében van valami vágy a családi tisztesség és boldogság után. Mit gondol, Sarah?

- Az ön szive olyan fekete, mint a sötét éjszaka, - tört ki ingerülten az asszony. - Bár adta volna az Isten, hogy a börtönben halt volna meg! Esztendőkön át ez volt mindennapos imádságom.

- És még sem volt fogantatja - hja, ilyen az igazak imádsága! Odafent rosszul állhatnak a dolgok, Sarah... No, de mindegy, én jó kívánattal viszonzom a maga rossz kívánatait. Ismerem itt valamennyire a szomszédságot meg az embereket, s ha választhatnék önnek helyet, két élteses uri emberhez, a Talbert-testvérekhez utasítanám, a kik itt laknak nem messzire, egy szép hajadon unokahugukkal, Miss Beatrice Clausonnal... Az pompás hely volna magának, Sarah!

Mostanáig úgy játszott vele, mint macska az egérrel. Semmi olyat nem mondott, a mivel elárulta volna, hogy mennyit tud. Mrs Miller azt is gondolhatta, hogy egyszerűen csak az ő fölkeresése végett jött ide. Vigyázott tehát minden szavára, minden tekintetére, nehogy bármivel is eláruljon valamit. Most azonban az ellenfél kimutatta a körmeit s világossá tette előtte, hogy nincs menekülés. Háborgott, de nem küzdött tovább.

- Elfogad pénzt? - kérdé.

- Oh, igen, Sarah, elfogadok.

- S azután elmegy és vége lesz minden zaklatásnak? Mondja meg, hogy hol találhatom holnap reggel. Elmegyek oda s elvégezzük mindent.

- Oh nem, nem végzünk el semmit. Közvetítőkkal nem szoktam alkudozni. Nincs szükség a maga közbenjárására, Sarah.

Az asszony mérgesen dobbantott lábával.

- Mondja meg, hogy mit akar! - kiáltott föl - vagy pedig hagyjon itt s menjen, tegye meg a legrosszabbat. Most férfiakkal lehet dolga, nem nőkkel.

Hervey pillanat alatt levetette a gunyolódás álarcát. Megragadta s megszorította az asszony keze csuklóját. Szeme vadul csillogott.

- Ide hallgass, te banya! - mondá. - A te dolgod csak az, hogy megvidd az üzenetemet. Menj hozzá egyenesen. Mondd meg neki, hogy itt vagyok, szabad vagyok s a zsebem tele van pénzzel. Mondd meg neki, hogy jőjjön el holnap délelőtt a szállásomra. Mondd meg neki, hogy tizenkét óráig várok. Ha ott nem lesz, mire a déli harangot meghuzzák, esküszöm, hogy én keresem föl őt a lakásán... Értetted? Felelj!

- Értettem.

- Itt a címem.

Zsebéből egy darab papirost vett ki s ráírt néhány szót.

- Most visszamehetsz s utána láthatsz elhanyagolt kötelességednek. Ejnye, beh kedves kis fiúcska.

Az asszony szó nélkül ment tovább. Megfogta a gyermek kezét s bement a Talbert-ház kapuján. Hervey utána nézett, a mig el nem tűnt, gonoszul nevetett magában s visszaindult Blacktown felé.

Mrs Miller gépiesen adott enni a gyermeknek. Maga nem evett egy falatot sem, de ajkai mozgok, mintha szólana, szivéből pedig buzgó fohász, összefüggéstelen imádság szakadt föl.

Tudva azt, hogy Beatrice a déli ebéd után föl szokott látogatni a gyermekszobába, hogy meggyőződjék róla, vajjon a gyermek jóizüen evett-e, Mrs Miller nem kereste föl. Hallgatódzott, hogy nem közelednek-e már léptei, s mikor végre meghallotta, ajtót nyitott urnője előtt s intett neki, hogy menjenek át a másik szobába, a hol a gyermek aludni szokott.

Bementek s a dajka arcának kifejezése elárulta Beatricenak, hogy mi történt.

- Bekövetkezett? - suttogá fehérre vált arccal.

Mrs Miller térdre vetette magát s a Beatrice kezét megfogva, hangosan zokogott és jajveszékelt:

- Oh, szegény drágám! Szegény drágám!... Bekövetkezett! Az Ur nem látta jónak, hogy meghallgassa az én imádságomat... Bekövetkezett... Oh, édes jó urnóm, vajha kinyujtaná az ő mindenható karját és megkönnyitené azt a keservet, a mely most önre vár!

Megcsókolta a Beatrice kezét. Csuszott-mászott előtte, mint a hűséges kutya. De urnője alig látszott hallani szavait, alig ügyelt magaviseletére.

- Be kellett következnie, - mondá elmerengve. - Hetek óta vártam már. Fejem fölött függött a pallos. Le kellett esnie...

Elhallgatott s azután hozzátevő: - Hol van?

- Itt volt, nem messzire a háztól, - mondá Sarah.

Beatrice összerázkódott...

- Elment már, de beszéltem vele. Meghagyta, hogy adjam át az üzenetet... Oh, édes drága urnóm, ne várjon tőle irgalmat.

- Nem várok, nem is kérek... Mit üzent?

Mrs Miller csaknem szóról-szóra mondta el az üzenetet s azután odaadta a papirost, melyre Hervey a lakáscímet jegyezte föl.

- El kell hozzá mennem, - mondá Beatrice. - Nincs segítség... A gyalázat, melylyel nem mertem szembeszállni, a végső csapás, a melyre gyáva voltam előkészülni, bekövetkezett... Nos hát, ha már ki kell tudódni mindennek, életem legalább megszabadul a hazugság terhétől, mely olyan kínosan nyomasztó volt.

Elfordult, visszament a másik szobába, s megcsókolta a gyermeket... Egyszerre csak ijedten tekintett a dajkára.

- Ön beszélt velem, - mondá. - Látta ő a gyermeket?

Mrs Miller szomorúan bólintott.

- Tudta?... megsejtette?

- Nem szólt. De, óh, édes jó urnóm, volt valami a modorában, a mi megreszkettett s azt árulta el, hogy kitalált mindent.

- Akkor az isten legyen nekem irgalmas! - mondá Beatrice, a szobát elhagyva.

Hálósobájába tért s órákig maradt ott - órákig, melyek alatt újra átélte a lefolyt öt évet - ezeket az éveket, melyek a könnyü véri, heves leánykát komoly, bánatos nővé változtatták át - oly nővé, ki részint saját oktalanságának, részint a más bűnének és kegyetlenségének következtében ma olyan kétségbeesett helyzetben volt, mint nő talán még soha.

XX. FEJEZET.

Mivel Beatrice multjának a története részben olyan dolgokból állt, a miket maga is tudott, részben olyanokból, a miket csak sejtett, részben pedig olyanoktól, a mikről semmit sem tudott, jobb lesz azt a maga teljes valóságában megismernünk, sem mint az ő téli délutáni tünődéséből összeböngésznünk.

A lady Clauson és mostohaleánya közt vívott nagy csaták után s miután a gyöngye Sir Maingay a házi béke kedvéért otthon hagyta leányát, maga pedig drága új kincsével, szép nejével, a kontinensre menekült: Beatrice a lehető legunalmasabb életet kezdte meg, a mely talán elviselhetetlen lett volna, ha a legteljesebb szabadságot nem élvezte vala.

Nagynénje, Mrs Erskine, öreg és beteges volt, s teljesen elzárkózott a világtól. Beatrice úgy tölthette idejét, a mint neki tetszett, jöhetett-mehetett és azt tehetette, a mit akart. Azonban csakhamar úgy találta, hogy ha magányos életmódját tűrhetővé akarja tenni, valami foglalkozást kell kitalálnia, a mely mellett üres óráit eltölthesse. Talán voltak idők, a mikor megbánta, hogy lemondott a külföldön való utazgatás élvezeteiről, de ha úgy volt is, büszkesége nem engedte, hogy megadja magát.

Azonban tennie kellett valamit, hogy némi szórakozása legyen. A társaságokkal keveset törődött, de ha törődött volna is, Londonban egyetlen ismerőse se volt s így nem is járhatott sehova. Arra határozta el tehát magát, hogy - műveltsége ugyis fogyatékos lévén, - időtöltés kedvéért folytatni fogja tanulmányait ott, a hol félbenhagyta, mikor az elsőrangú nevelőintézetből kikerült.

Arra is gondolt, hogy a szenvedő emberiségért szintén kell tennie valamit, s meg is állapította e részbeli teendőit. Költőpénze bőven volt. Sir Maingay, ki az öreg Talbert halála óta évenként jelentékeny összeget kapott leánya örökségének jövedelme gyanánt ennek eltartási és nevelési költségeire, igen bőkezű volt e tekintetben. A lelkiismeretet semmi sem nyugtatja meg annyira, mint a pénzáldozat!

Beatrice annyi jót tett, a mennyit csak lehetett, s erszénye minden siralmas elbeszélésre megnyílt. Jótékonyosságának gyakorlásában megismerkedett egy asszonynyal, ki azelőtt felsőbbrendű uri cseléd volt, de különféle körülményeknél fogva a legnagyobb inségre jutott s már a halállal vívódott. Beatrice meghallgatta történetét, segített szükségén, meggyógyította, s e

könyörületességével holtig való rabszolgájává tette, kivált midőn a szegény asszonyt fölgógyulása után szolgálatába is vette.

A tanulmányok ezalatt szorgalmasan folytak. Beatrice legnagyobbbrészt csak maga tanult, vezető nélkül. Egy idő múlva az jutott eszébe, hogy folytathatná a rajzolás. Mivel pedig becsvágya arra ösztönözte, hogy a közönséges iskolai ügyességén felülemelkedjék, mesterre volt szüksége. Mrs Erskinének egy látogatója mondott is neki valakit, s Beatrice irt az illetőnek s fölkérte, hogy közölje vele föltételeit. A mester felelt, Beatrice elfogadta a föltételeket és fölkérte, hogy egy kitűzött napon jőjjön el.

Igy került össze Maurice Herveyvel.

A leány, mikor először látta, meg volt ugyan kissé lepve, hogy egy körülbelül huszonöt éves fiatalembert szólított föl oktatójának, de egy rajzmesternek az életkora mégis csak másodrendű kérdés lehetett. Ha jól érti föladatát, tökéletesen mindegy, akár huszonöt, akár ötvenöt éves.

Mrs. Erskine semmit sem törődött a dologgal. Csak annyit tudott, hogy egy rajzmester hetenkint két-három leckét ad az ő unokahugának. Az öreg asszonyság még csak a nevet sem tudta meg soha. Neki csak a rajzmester volt az, sem több, sem kevesebb. Sok ilyen öreg asszonyság van.

Hogy a következőket kellő értelemmel lehessen olvasni, két körülményt kell kiválóan figyelembe venni.

Az első az, hogy Beatrice ekkor még nem volt az a méltóságos megjelenésű s látszólag érzéketlen fiatal hölgy, kinek nyugodt, higgadt modora oly kedves volt nagybátyái és olyan érthetetlen Frank Carruthers előtt.

Tizennyolc éves leány volt, büszke, ha úgy tetszik, de regényes, érzelmes, s az apai bálvány megrendülése dacára férfiakban és nőkben egy iránt megbízó. Magányra volt kárhóztatva, rokonkebel után áhitozott, s bár előkelő társadalmi állást foglalt el, élete üres és szintelen volt. Egyszerűen: nem volt célja. És végül - miként a legtöbb tizennyolc éves leány és férfi - csalhatatlannak hitte a maga ítéletét abban, hogy mi reá nézve a legjobb.

A második figyelembe veendő körülmény az, hogy Maurice Hervey huszonöt éves korában nem volt az a vad, visszataszító külsejű gonosztevő, a kit Mrs Miller a portlandi fegyházban látott, s nem volt az a csufondáros, kárörvendő gazember sem, a minőnek kiszabadulása után ugyancsak Mrs Miller látta.

Az álarc, melyet ez az ember akkor viselt, mikor Beatrice vele megismerkedett, tökéletesen eltakarta igazi arcát, s a meddig ő maga nem akarta, egy szemernyit sem tárt föl az alatta lappangó aljas, hitvány természetből.

Határozottan megnyerő külsejű volt, csinosan öltözködött, s ha volt is rajta valami abból, a mit a párisiak *Bohème*-nek neveznek, ez csak tetszetős volt és összevágott a fiatalember hivatásával.

Keze, - a mire a fiatal leányok nagyon is sokat adnak, - fehér és szép alaku, maga pedig figyelmes és tisztelettudó volt feladata végzésében - és kétszeresen az, az első néhány lecke után.

Mert ekkorára már sokat tudott meg szép tanítványa felől, - nem mindent, a mit megtudni akart, de meglehetősen sokat. Megtudta, hogy baronetnek a leánya s hogy gazdag örökség vár reá.

Azt nem tudhatta meg biztosan, hogy mennyi pénzt fog kapni s ki után. De azért eddigi értesüléseit eléggé alaposaknak vélte s azok szerint cselekedett.

Azon kezdte, hogy rokonszenvet iparkodott ébreszteni a leányban a maga méltatlan személyisége iránt. Rengeteg hazugságokat mondott neki, vagyis inkább sejtetett vele a maga sanyaru sorsáról; panaszolta, hogy milyen keserves feladat a leckeadás olyan embernek, a ki művészi ihletet érez magában.

És olyan ügyesen adta elő mindezt, hogy Beatrice szinte lekötelezettjének érezte magát, a miért tanítja. Hazugságai mesteriek voltak, mert nem lehet róla elmondani, hogy - mint annyi sok „félreismert” lángész, - ő maga legalább csakugyan hitt volna saját művészi tehetségében. Jól tudta, hogy az az ügyesség, a melylyel birt, legföllebb elsőrendű rajzmesterré teheti őt.

De mindemellett elhitette a leánynyal, hogy ő a Royal Academy kapuit van hivatva egykor megostromolni, s a mint Beatrice ezt elhitte, megszűnt köztük minden társadalmi különbség. Korunk, mint mindenki tudja, a művészet diadala. Szegénysorsu művészek és inséggel küzdő írók ma már nem csuszkálnak a főurak előtt, hanem a főurak meghívják őket ebédre és kitüntetésben részesítik őket, - vagy legalább ez az általános vélemény.

Igy tehát, midőn Miss Clauson meg volt győződve arról, hogy Maurice Hervey lángész, semmiféle társadalmi akadály nem állta útját a képmutató vágyai teljesültének.

A rajzórák egyre hosszabbak lettek s inkább csak társalgási órák voltak már. Hervey művelt ember volt, vagy legalább előnyösen tudta csillogtatni azt a kis műveltséget, a melylyel birt. Az első jele a történetdőknek az volt, hogy Beatrice zavarodottan gondolkozott azon, hogy ennek az embernek hogyan ajánlhat föl szolgálataiért - pénzt.

Következtek ezután más tünetek is, melyek biztosan jelzik a kórságot, mikor egy önkáratu tizennyolc éves leányról van szó.

Hervey, a mint tanítványával egy színvonalon érezte magát, siettetni kezdte a dolgok fejlődését. Sürgető okai voltak erre, melyeket csak maga ismert. Lehet, hogy merészsége segítette célhoz. Annyi bizonyos, hogy midőn egy napon félredobta a rajzeszközöket és szerelmet vallott neki, kijelentvén, hogy ha szerelmét Beatrice nem viszonozza, neki menekülnie kell innen, hogy többé sohase lássa: a leány válasza olyan volt, a melyet Hervey csak remélhetett.

Beatricere nézve pedig megérkezett gyermekálmainak tündér-királyfia.

Azonnal irni akart atyjának. De - különös! - imádója ezt nem akarta. Nagy szerénységgel adta értésére, hogy a mig hirnevet nem vív ki a művészet mezején, Sir Maingay igen természetesen ellenezheti a házasságot. Csakhogy nem akart várni addig, a mig a hirnév-szerzés ideje tart, s esküvel erősíté Beatricenek, hogy egy hónapokig sem élhet tovább, hacsak férj és feleség nem lesznek.

S még hangosabban esküdözött, mikor Beatrice - úgy mellékesen - megmondta neki, hogy mihelyt nagykorúságát eléri, jelentékeny jövedelemmel fog rendelkezni. Nem, mondá Hervey, keljenek egybe azonnal. Atyja beleegyezését annál biztosabban nyerhetik meg az esküvő után. Kérte a „drága lény”-t, hogy bizza magát teljesen az ő vezetésére.

Beatrice habozott, Hervey unszolta, s végre a leány, mint sok más tizennyolc éves „drága lény”, rábizta magát annak a férfinak a vezetésére, a kit szeretett.

És ez azonnal rávezette az első csalásra. Beatrice bejelentette nagynénjének, hogy elmegy két hétre Bornemouthba egy barátnője látogatására, a kivel együtt volt a nevelőintézetben. Azzal nyugtatta meg magát, hogy az, a mit mondott, nem egészen hazugság. Csakugyan Bornemouthba volt menendő s ott csakugyan lakik vagy lakott egy barátnője, a kit esetleg meg fog látogatni.

A mi atyját illeti, azzal nyugtatta meg magát, hogy mivel Sir Maingay csakis saját tetszése szerint nősült meg, neki is joga van a saját tetszése szerint menni férjhez. Fiatal emberek és leányok sokszor okoskodnak így.

Különben is Sir Maingay nemsokára meg fogja ismerni Mauricet, s ha megismeri, meg is szereti.

Beatrice tehát elment Bornemouthba, de elmenetele előtt egész csöndben megesküdt Maurice Herveyvel, s a Bornemouthban töltött két hét volt a mézes hetők.

A mézeshetek derüje, világossága néha szétoszlatja azt a bűvös fényt, melyben a menyasszony a maga vőlegényét látja. Ilyenféle történt Beatrice-szel is.

Először is, férje még most is ellenezte azt, hogy Sir Maingay a leánya boldogságáról értesítsék. Beatrice pedig, nem akarván vele mindjárt az első napokban ellenkezni, miként előbb, most is rábizta magát az ő tapasztalt vezetésére.

A második különösség a következő volt: Egy reggel Hervey a postával levelet kapott, mely a szokottnál nagyobb borítékba volt foglalva. Beatrice kíváncsian nézte férjét, mialatt ez a levelet kibontotta, s látta, hogy hivatalos irat van benne, melynek felzetén az volt olvasható, hogy William Talbert utolsó akaratának és végrendeletének másolata.

Hervey megmagyarázta nejének, hogy ő egyszerűen csak érdeklődik drága egyetlenének ügyei iránt, s mivel úgy vélte, hogy némi tudomással kell rólok birnia, megküldette magának ezt a másolatot. A magyarázat kielégítő volt, s Beatrice nevetve azt javasolta, hogy üljenek egymás mellé s úgy olvassák együtt a végrendeletet.

A férj beleegyezett, s azután elégtelenül mosolylyal olvasta, hogy a vagyon egy harmad része Beatricere marad a Horace és Herbert kezelése alatt. E rendelkezéshez utóbb még egy záradék csatoltatott, mely az esetre, ha Beatrice huszonegy éves kora előtt hozzá nem illő, vagy akár csak Horace és Herbert véleménye szerint hozzá nem illő házasságra lépne, ez utóbbiaknak korlátlan rendelkezési jogot ad a vagyonrész fölött, elannyira, hogy azt csaknem a magokénak tekinthetik.

Az öreg Talbert azt akarta, hogy a mig unokahuga nagykoru, vagyis önálló itéletü nem lesz, nagybátyái elriaszthassák közeléből a szerencsevadászokat.

Ez a záradék olyan világosan volt fogalmazva, hogy még Beatrice is megérthette. Önkénytelenül tekintett férjére.

A férj arca sápadt volt, keze reszketett s ajka egyszerre csak dühös káromkodásra nyilt.

Metsző fájdalom nyilamlott a fiatal asszony szívébe. Szó nélkül állott föl s távozott el férje mellől.

Hervey csakhamar utána ment, megkövette, s azt gondolta, hogy kiengesztelte; de magaviselete Beatrice szívében azt a kételyt gyökereztetete meg, - a legkinosabbat, melyet fiatal asszony csak érezhet, - hogy férje csupán pénzért, nem pedig önmagáért vette el.

XXI. FEJEZET.

Másnap Hervey berándult a városba, miként mondá, fontos ügyben. Beatricenek zokon esett ez az elhagyatás, de mivel nem volt még elég sokáig férjnél ahhoz, hogy tudja milyen csalárd ürügyek szoktak lenni a „fontos ügyek”, nem panaszkodott. De valami mégis azt sugta neki, hogy a férje dolga a végrendelettel függ össze.

S a kétség most már csaknem bizonyossággá lett.

Különös, vagy talán nagyon is természetes, hogy Beatrice most már nem kívánta atyját a történekről értesíteni. Homályosan bár, de látni kezdte már, hogy minő jelentősége van annak a lépésnek, a melyet tett.

Abban egyeztek meg, hogy ő visszatér nagynénjéhez, s mivel kéthetes házastársak közt egy kis félreértés nem szakíthatja meg végképp a viszonyt, abban is megegyeztek, hogy Hervey a szomszédságban fog lakást bérelni s Beatrice aztán eljárhat hozzá, mint rajzmesteréhez, leckéket venni.

A nyomorult most ismét fölvette az álarcot s úgy tetszett, mintha feledtetni akarná a végrendelet miatt volt jelenetet.

De egyszer már leesett az az álarc s Beatrice - magaviseletét kivéve - nem volt oktalan. Sajgó szívvvel tért haza, évekkel érezve magát idősebbnek, mint mikor két héttel ezelőtt elment. Mrs Erskine nem tanusított érdeklődést a bornemouthi kirándulás iránt, csupán azt a reményét fejezte ki, hogy Beatrice kellemesen töltötte idejét.

Beatrice boldogtalannak érezte magát; homályos aggodás zaklatta, melytől nem birt szabadulni. Rokonszenvre, meghittre volt szüksége. Az olyan titok, minő az övé volt, egy kebelnek nagyon nagy.

Elmondta hát komornájának, Sarahnak, hogy mi történt. Az asszony rabszolgai hűsége és imádása biztosította hallgatása felől.

Mrs Miller, ki vallásos hóbortja mellett is jól ismerte a világot, s tudta, hogy egy ilyen házasság mit jelent, magába fojtotta keservét, melyet e miatt érzett. De hogy lelkén némileg könnyítsen, tudakozódni kezdett Mr. Maurice Hervey felől. Sőt megfigyelte járását-kelését is. Urnőjének ez önkéntes kutatásról nem szólt, de ha úgy találta volna, hogy Hervey megfelel a Beatrice érdekében való kívánalmaknak, buzgóbb hálaimát rebegett volna az éghez, mint életében bármikor.

Egyszer, mikor Beatrice férjénél volt, ez hirtelen odafordult hozzá:

- Pénzre van szükségem, - mondá. - A kerülgetés nem ér semmit.

- Hát nincs pénzed? - kérdé Beatrice.

- Van husz fontom, egy kölcsönkért nagy összegnek a maradványa.

Beatrice el volt készülve erre a követelésre. Habár Hervey ismételten mondotta neki, hogy a leckeadással szép jövedelmet tud szerezni, úgy hogy házasságában a pénz csak másodrendű kérdés: ez mégis egyike volt Beatrice legnagyobb aggodalmainak.

Nem szólt, hanem kivette tárcáját s tartalmát kirázta az asztalra.

Hervey gúnyosan nevetett:

- Nem ilyen hitványság kell nekem. Mához két hétre ezer fontra van szükségem.

- Minek mondd ezt nekem? Én nem szerezhetek.

A nő hangja akaratlanul is hideg volt.

- De igen, szerezhetsz, ha akarsz. Fogsz-e szerezni?

Beatrice merően nézett rá.

- Férjem vagy, - mondá. - Ha lehet, fogok.

- Tudtam én azt, - mondá Hervey ideges nevetéssel. - Nincs egyéb dolgod, mint aláírni egy kötelezvényt, hogy a pénzt kamatjaival együtt visszafizeted bizonyos számú évek múlva a saját jövedelmedből. Megteszed?

- Megteszem. A férjem vagy.

- Az is szükséges, - folytató Hervey, szempillája alól nézve rá, - hogy egy nyilatkozatot adj ki magadról, - merő formáság ez csak. Ki kell jelentened, hogy huszonegy éves vagy.

Ugy történt ugyanis, hogy Hervey a pénzkölcsönzőknél járt s nevek említése nélkül kölcsönügyletet iparkodott kötni oly biztosíték mellett, a minőt Beatrice vagyona nyújthatott. Néhány uzsorás a szeme közé nevetett, de csakhamar talált egyet, a ki mindig szívesen ad pénzt hamisított váltóra, vagy valótlan nyilatkozatra, föltéve, ha a hamisító hozzátartozói olyan emberek, a kik szívesen fizetnek, csak hogy fenytőszék elé ne kerüljön a dolog.

- Nem értem egészen, - mondá Beatrice.

Nem akarta érteni.

- Merő formáság az egész, édesem, nem árt senkinek. Csak hit alatt kell kijelentened, hogy huszonegy éves vagy... Bizonyos vagyok benne, hogy senki sem vonná kétségbe.

Beatrice eltakarta arcát kezével, s könyvek peregtek le ujjai közül. Hervey cirógatni akarta. Szomorúan, de erősen toltá vissza.

- Nem tehetem, - mondá.

A férj arca elsötétült.

- Veszettadta! meg kell tenned, - mondá durván.

Beatrice fölállott.

- Nem teszem! - mondá határozott hangon. - De azt megteszem, hogy kezébe adom az ékszereimet. Az egyetlen kegy, a mire kérlek, csak az, hogy úgy végy rá pénzt, hogy valamikor visszaválthassam. Nagyobb része anyámról maradt.

Hervey tudta, hogy neje összes ékszerei sem segítenek rajta. Unszolta hát, hogy tegye meg a valótlan nyilatkozatot. Előbb parancsolt, azután a rábeszéléssel tett kísérletet, végre pedig alávaló módon rimázkodott.

És ettől a pénzkunyorálástól a szerelemnek utolsó paránya is szertefoszlott a nő szívéből. A szerelem túlélheti a rossz bánást, hűtlenséget, gonosztságot, de a hitványság megöli.

Beatrice megfordult és otthagya férjét, mielőtt ez föltartóztathatta volna.

Ugy tett, a mint megígérte. Mrs Miller még aznap este elvitte Herveynek az ékszeresdobozt. Volt benne néhány értékes darab is, melyeket Sir Maingay talán azért adott át leányának máris, mert attól félt, hogy később nem adhatja, habár Beatricenek joga volt anyja gyémántjaihoz.

Hervey mintegy kétszáz fontot vehetett föl az ékszerekre, s meg kell neki adni, hogy mindjárt azután el is küldött Beatricenek bizonyos titokzatos jegyeket, a melyek lehetővé tették, hogy esetleg visszaszerezze drágaságait, a miktől magát megfosztotta.

Három nappal utóbb Sarah egy fölfedezést tett, vagyis inkább teljessé tette Hervey igazi mivolta felől szerzett értesüléseit. Kitartó utánajárással, a szomszédos házakban való kérdőzködések nyomán megtudta, hogy ez az ember egy idő óta - és még jelenleg is - szerelmi viszonyt folytat egy leánnyal.

Szikrázó szemmel kereste föl Beatricet s adta tudtára a dolgot.

Beatrice szó nélkül hallgatta végig. Azután hideg, kimért hangon szólt hozzá. Az események gyorsan fejlesztették meglett asszonynyá.

- Sarah, - mondá, - elmegyek Mr. Herveyhez s eljössz velem te is. De vigyázz, ha vádad alaptalan, rögtön elbocsátlak.

Magával vitte Saraht, megmondta neki, hogy várjon rá az utcán, s fölment férje lakására. Hidegen s látszólag fölindulás nélkül mondta el neki a mit hallott. Megnevezte az utcát, a házszámot.

Hervey természetesen tagadta. Beatrice erre azt mondta, hogy előhívja rágalmazóját, a kivel érdeme szerint fog elbánni. Hervey tétovázott, dadogott s azután végkép ledobta az álarcot.

Durván azt mondta fiatal nejének, hogy ne avatkozzék az ő dolgaiba. Beatrice ebből megtudta, hogy Sarah igazat mondott. S ezzel a tudomással a szerelmet, a mely szivéből már kiszállott, megvetés és gyűlölet érzete váltotta föl.

Egyszer, de csakis egyszer találkozott még vele. Pár nappal utóbb Hervey irt neki, hogy jöjjön el lakására, azzal fenyegetőzve, hogy különben ő jön el hozzá.

Beatrice elment. Sokkal inkább megvetette, semhogy félt volna tőle.

Hervey megújította kivánságát, hogy írja alá a valótlan nyilatkozatot.

- Nem irom, - mondá Beatrice.

- Sürgönyözzél hát apádnak, hogy mulhatatlanul szükséged van ezer fontra... Mondd neki, hogy élet-halál függ tőle.

- Nem teszem; de nem küldene, ha tenném is.

Hervey, ki mostanra már ismerni kezdte neje jellemét, érezte, hogy semmivel sem hajlíthatja meg. Dühös káromkodással emelte föl kezét és - megütötte.

Durva természete most nyilatkozott csak igazán. Gyalázta, azt mondta neki, hogy soha sem is törődött vele, hogy csak azért vette el, hogy a végpusztulástól meneküljön, azt gondolván, hogy azt a kis pénzt, a mire szüksége van, könnyen föl lehet majd venni az ő jövőbeli vagyonára.

Esküdözött, hogy boszut fog állani makacsságáért. Pokollá fogja tenni életét. Meghurcolja nevét a sárban, szennyben. És Beatrice holta napjáig fogja siratni azt a napot, a melyen vonakodott az ő kivánságának engedni.

Beatrice, miután a szidalmak ez áradatától elmenekült, zugó fejjel tért haza. A mint szobájáig ért, elájult.

Három nappal utóbb azt olvasta egy lapban, hogy Maurice Herveyt váltóhamisítás vádja alatt letartóztatták. Módot talált arra, hogy üzenjen neki, kérdezve, hogy van-e pénze védőt fogadni. Hervey visszaüzent, hogy neki nem kell védő: elítélteti magát.

Ugy is tett, s mivel a váltóhamisításra be volt bizonyítható az előre föltett, gonosz szándék, a bírák öt évi kényszermunkára ítélték.

Neje, midőn az ítéletet olvasta, megkönnyebbülten sóhajtott föl.

Most mutatkozott aztán természetének leggyöngébb oldala, melyet kétségkívül Sir Maingaytól örökölt: folyni hagyta a dolgokat. Egy tizenhét éves leány előtt öt év épp oly véghetetlen nagy időnek tetszik, mint a mily kimeríthetetlen kincsnek ötszáz arany egy iskolás fiu előtt.

Titkos házasságának emléke csak kísérteties álom gyanánt tért vissza-vissza elméjébe.

Öt esztendő. Öt hosszú esztendő! A mig az elmulik, történni kell valaminek.

Történt is!

Mit érezhetett, mikor először ébredt tudatára a valónak? Mikor tisztában volt azzal, hogy nem áltathatja többé magát? Mikor állapotát nem tarthatta többé képzelt betegségnek? Szóval, mikor kénytelen volt magának megvallani, hogy immár viselni kell asszonyi voltának súlyát?

Beatrice ekkor azért imádkozott, hogy bár meghalhatna!

De még sem akarta övéi előtt fölfedezni a valót. Még folyvást előtte terjengtek azok a hosszú, bizonytalan évek. Ha ezt az újabb zavart is eltitkolhatja, mint eltitkolta volt házasságát, évekig élhet még békében.

Elmondta Sarahnak azt, a mit ez már sejtett, s a hú cseléd, urnője kívánságát hallva, egyszerűen hozzálátott annak megvalósításához.

A gyermek megszületett, s anyján és a cseléden kívül senki sem tudott róla. Nehéz volt bár a feladat, nem volt nehezebb Beatricenek, mint másoknak, a kik ily segítség és hú szolgálat nélkül is el tudták titkolni szégyenüket.

Sarah gondoskodott mindenről. Kilépett urnője szolgálatából, alkalmas helyet készített, s az idő beteltével Beatrice mind abban a könnyebbitésben részesült, a melyet egy szerető asszony más asszonynak nyújthat.

Csalással kellett mindezt megtenni, - a csalás jellemző vonásává lett a szegény leány életének! Hosszas látogatásra ment el valahova, s e látogatásból önmagának árnyékaként tért vissza. De az okát senki sem tudta, s nem is sejtette.

A míg a gyermek meg nem született, Beatricenek az volt a könnyörgése, hogy bár mind a ketten meghalnának. Rebeget-e asszony szomorubb, szájalmasabb imát?... Akkor megmondhatná az igazat mindenkinek. A korai halál teljes bűnhődés lenne esztelenségéért. Azok a kevesek, a kik szeretik, megbocsátának neki és megsajnálják.

De imádsága nem hallgattatott meg. A halál még csak nem is fenyegette, sem az anyát, sem magzatát.

A gyermek megszületett, a kicsiny fej odatapadt az anya keblére, s ismeretlen új érzés ébredt benne: az anyai szeretetnek mindennél erősebb érzése. Gondolatai, melyek előbb azt határozatták el vele, hogy ha a gyermek megél, gyűlölni fogja apja miatt: tiszta, édes vonzalommá változtak át az ártatlan, magával tehetetlen pici lény iránt.

Nem hogy holtnak nem kívánta, de most már azt sem kívánta volna, hogy meg ne született legyen.

Mikor hazatért, könyezve hagyta a Sarah gondviselése alatt. Éveken át csak lopva láthatta, egyre szebbnek találva a fejlődő gyermeket s egyre jobban szeretve és imádván azt, s midőn végre apja házába visszatérve, érezte, hogy most már egyre ritkábban látogathatja meg egyetlen kincsét: szilaj vágy támadt szenvedélyes szívében, hogy mindig, a napnak és éjszának minden órájában mellette lehessen.

Azután következett a második összeütközés és az új otthon fölkeresése. S mikor elhatározta, hogy nagybátyaihoz megy lakni, agyában már akkor fogamzott meg a később megérlelt és oly sikeresen végrehajtott terv.

De az öt év telt, egyre telt. Elteltével az várt Beatricere, a minek még az elképzelésétől is visszaborzadt: egy fegyenc, a ki eljön, nejét követelni.

Beatrice már letartóztatásakor el volt arra készülve, hogy Hervey valamiképp módot talál arra, hogy házasságukat köztudomásra adja már csak azért is, hogy nevét, miként fenyegette volt, a sárba rántsa. De Hervey nem adott magáról életjelt. Agyafurt számító volt. Az öt évet nem

tekintette örökkévalóságnak. Tudta, hogy ennek leteltével, ha a titkot megőrzi, sokkal előnyösebben zsákmányolhatja ki a helyzetet. Beatrice akkor már jóval túl lesz a huszonegyen s nagy jövedelemnek birtokában...

Hervey véres boszút akart rajta állni, a miért vonakodott hamis esküvel módot nyújtani neki arra, hogy hamisított váltóit visszavásárolja; de ezenkívül pénzt is akart tőle kicsikarni.

Ez a története annak az utolsó öt évnek, a melyre Beatrice akkor délután visszapillantott. Ez a képe annak a férfinak és nőnek - férjnek és hitvesnek, a kik másnap ellenségeikül voltak találkozandók, halálos párbajban.

És mindezekon kívül még más valami is volt - örökké jelenvaló - a leány gondolataiban: egy másik név, a mely ajkára jött, de nem a gyűlölet, hanem a szerelem hangján. Iparkodott volt, hogy *őt* megcsalja, de magát nem csalhatta meg...

S bűnhődésének, összes szenvedéseinek legsúlyosabb része volt az, hogy szerette Frank Carrutherst... Elzokogta titkát a hű Sarah keblén. Számos éjszakának hosszas óráit sirta át, midőn szerelmöknek teljes reménytelenségére gondolt.

Nemcsak azt kellett siratnia, „a mi volt”, hanem azt is, „a mi lehetett volna”.

Kárhoztassátok, ha kell! Bocsássatok meg neki, ha lehet! De legalább szánakozzatok rajta!

MÁSODIK RÉSZ

I. FEJEZET.

Párbaj előtt álló ember, hacsak nem holmi francia ujságíró, kinek sorvatag becsületét egy karcolás meggyógyítja, rendszerint előkészületeket szokott tenni. A Maurice Hervey küszöbön álló párbaja különös természetű lévén, előkészületei is különösek voltak.

Abból álltak ezek, hogy a szobát, amelyben lakott s amely rendes állapotban elég csinos s barátságos lakás volt, olyan rendtelenné és visszataszítóvá tegye, amint csak tőle telik. Nem vitette ki a reggelijéhez való edényt, sőt mellé tett még egy üveg pálinkát, meg egy poharat. Az asztalra tett továbbá egy kurtaszáru pipát, meg egy dohányzacskót. Nagy meglepéssel talált valamelyik fiókban egy csomó piszkos kártyát; ezt is úgy helyezte el, hogy szembe-tűnjék.

A cselédnek meghagyta, hogy hálósobáját még ne hozza rendbe, úgy hogy ha az ajtó nyitva maradt, a látogató benézhetett a rendetlen alvóhelyiségbe. A rendelkezésre álló anyaggal aztán igen pompás hatást tudott elérni.

Saját személyét összhangban tartotta a környezettel. Lábán papucs volt, melynek félrehágta a sarkát. Ruházata sokkal újabb lévén, semhogy a kopottság színében tűnhetett volna fel, e bajon azzal segített, hogy szennyes inget vett magára, mellényét félregombolta és nyakra-valóját ferdére kötötte.

Így aztán meglehetősen távol állott igazi mivoltától.

Mindezeket a készüléteket a legagyafurttabb gonoszság sugallta. Lelkében akarta megalázni Beatricet, s jól tudta hogy ez a megalázás ilyen környezetben kétszeresen kínos lesz olyan lányra nézve, amilyen ő.

- Teringettét! - mondá, amint helyeslően tekintett végig munkáján. - Csak itt volna a fegyenc-ruhám. Az ön kedvéért szívesen felölténém még egyszer, mylady!...

Meghagyta, hogy ha egy hölgy keresi, azonnal vezessék be hozzá. Azután szivarra gyujtott s elnyujtózott a pamlagon.

Öt perccel tizenkettő előtt, éppen, mikor már azon kezdett tünődni, vajjon egyáltalában el jön-e Beatrice vagy nem, s ha nem jön el, célszerű lesz-e neki elmenni a Talbert-házba, egyszerre csak megnyílt az ajtó s előtte állt Beatrice.

Halk, gúnyos kacaj kelt ajkán, és heverő helyzetéből meg sem mozdulva, nézett föl rá.

Beatricera mindjárt a legelső pillanatban megtette hatását a helyiségnek és lakójának visszataszító volta. Hervey jól láthatta ezt orrcimpái rezgéséről és ajkának megvetőbbé váló kifejezéséről.

Szeme diadalérettől sugárzott.

Beatrice agyán pedig, amint rátekintett, az a gondolat villant keresztül, hogyan szerethette ő még legbalgább fiatalkori napjaiban is ezt az embert - hogyan szerethette csak egy óráig is?

Vonásai ugyanazok voltak, amelyeket egykor olyan fönségeseknek vélt - most: semmiféle emberi teremtvény nem kelthetett volna benne ilyen utálatot.

Nem félt tőle - egyszerűen azért, mert tudta a legrosszabbat, amit tehet; ismerte a legsúlyosabb bűnhődést, amely reá várhat. Vagy legalább gondolta, hogy ismeri.

- Nos, szerelmetes hitvesem, - szólt Hervey, szivarjáról a hamut lecsapva és tetőtől-talpig végignézve rajta, - valóban takaros menyecskévé, csábító delnővé fejlődöttél. Úgy gondolom, nem nagyon keseregtél miattam?

Beatrice összeborzadt, amint hangját s durva, csufondáros bókjait hallotta.

- Mondanivalója van, - mondja el, - szólt ridegen.

- Mondanivalóm! Azt gondolnám, hogy neked lenne mondanivalód. Neked, aki oka voltál, hogy gonosztevők közt kellett töltenem öt esztendő. Neked, aki egy ujjadat sem nyújtottad volna ki, hogy megmentes. Mi mondanivalód van?

Beatrice nem szólt. Szólhatott volna pedig azokról a szenvedésekről, amelyeket átélnie kellett - szenvedésekről, melyekhez képest az ő megérdemelt büntetése semmi sem volt.

- Öt esztendő! - folytatá Hervey. - Képzeld el azt az unalmas, halálra gyötrő raboskodást. Hét után hét, hónap után hónap, év után év - teljes egyhangúságban... S mindez temiattad - temiattad!... És most, drága nőm, mit gondolsz, mit csináljak veled először: megüsselek vagy megcsókoljalak?

Hangja enyelgővé változott s ez még undorítóbb volt Beatricera nézve, mint az előbbi, mely igazi természetét árulta el. Fölállt s közelebb jött hozzá egy lépéssel, mialatt az utolsó szavakat mondta.

- Mind a kettőben volt részem, - mondá Beatrice lassú, keserű hangon, - és a csók emléke ma lealázóbb rám nézve, mint az ütésé.

Hervey találva érezte magát e sértéstől, s dühös tekintettel közeledett ismét egy lépéssel.

Az asztalon éles hegyű kés hevert, Beatrice ujjai gépiesen nyultak e kés nyeléhez.

- Ha hozzám ér, - mondá nyugodtan, - megölöm.

Hervey tudta, hogy ez nem pusztá fenyegetés. Levette magát egy karszékre s megvetően nevetett.

- Eh, - mondá, - beszéljünk üzleti dolgokról.

- Jó. Ez az egyetlen, amiről köztünk szó lehet.

- Ül le. Nem beszélgethetek veled, ha állasz. Pedig sok mondanivalóm van.

Beatrice, hogy megmutassa néki, mennyire nem fél tőle, engedelmeskedett.

- Nos, - szólt tovább Hervey, - hogy mindjárt a dolog velejére térjek, minő ajánlatot tehetsz? A férjed vagyok s akármilyen büszkének és egykedvűnek tetteted is magadat, jól tudod, hogy végre én vagyok az úr.

Beatrice ránézett s ismét azon tünődött, hogyan szerethette valaha ezt a gazembert?

- Kész vagyok a következőre, - mondá. - Bizonyos föltételek mellett átengedem jövedelmem felét.

- És mennyi lehet a te jövedelmed?

- Úgy tudom, évi kétezeröttszáz font.

- Hazudsz! - förmedt rá Hervey. - Több.

Beatrice elvörösödött. Félig már fölállt a székéről, de azután visszaült, anélkül, hogy e durva sértést feleletre is méltatta volna.

- De tegyük föl az okoskodás kedvéért, hogy úgy van, - folytatá Hervey, - s halljuk a föltételeket.

- Hogy soha föl nem keres, nem háborít, és soha senkinek sem mondja meg, hogy a neje vagyok.

- Hát megőrizted a titkot?

- Rajtam kívül csupán hű cselédem ismeri.

- Az a banya!... Persze, azt remélted, hogy meghalok ez alatt az öt év alatt.

- Nem, - mondá Beatrice egyszerűen, - azt reméltem, hogy én halok meg.

A viadal egyre hevesebb lett. Eddigélé Beatrice volt fölényben. De most már Herveyre került a sor.

- Ide hallgass, - mondá. - Nekem is van ajánlatom és vannak föltételeim.

Beatrice lehajtotta fejét.

- Kétezeröttszáz font évi jövedelmed van. A százak teljesen elegendők arra, hogy egy asszony megélhessen belőlük; az ezrek az enyéim lesznek.

Beatrice hallgatott néhány pillanatig.

- Jól van, - mondá. - Megteszem még ezt is, legalább számos éven át.

Hervey gonoszul nevetett.

- Milyen kedves dolog, ha az embert így gyűlölik! Soha sem vettem hasznát az asszonyok szerelmének, de a gyűlöletük határozottan előnyös. Most pedig halld meg a föltételeket.

- Már megneveztem, - mondá Beatrice komolyan.

- Az enyéimet hallgasd meg, ha mondom, - szólt Hervey, öklével nagyot csapva az asztalra. - Elmegyek, sohasem kereslek, sohasem háborgatlak, amíg a pénzt fizeted; de mielőtt elmennék, - s Hervey előrehajolt és halk, érdes hangon beszélt, - s mielőtt elmennék, eljössz hozzám, ide a szállásomra s egy hónapig úgy élsz itt, mint feleségem... Valamennyi előkelő rokonod, valamennyi kedves barátod és barátnőd tudja meg, hogy Maurice Herveynek, a fegyházból kikerült váltóhamisítónak vagy a neje... Azután majd elhagylak és elfogadom a pénzt.

Beatrice nem felelt. Összefogta felöltőjét s föllállott.

- Mintha nem tetszenék az ajánlatom, gúnyolódék Hervey. - Pedig nagy gonddal eszeltem ki... éjszakákon és éjszakákon, éveken és éveken át gondolkoztam azon, hogy mi módon vegyek teljes megtorlást... Most aztán a kezemben vagy... a kezemben vagy, drága feleségecském.

- Azt kell hinnem, meg van örülve, - mondá Beatrice megvetően.

- Meg vagyok örülve?... Nem, nem vagyok megörülve... Menni akarsz? Olyan hosszas távollét után már is el akarsz hagyni?

Beatrice az ajtó felé tartott.

- A mi más szóval azt jelenti, hogy tegyem meg hát a legrosszabbat.

- Azt. Megteheti.

- Vagyis, hogy vegyem el azt, aminek elvevésére a törvény jogot ad?... Mert tudod, hogy ad valamit?

- Úgy gondolom ad, - mondá Beatrice bágyadtan.

- Nos, hát elveszem, amit ad. Jártas vagy-e a törvényben?

Hangjában, diadalmas tekintetében volt valami, ami Beatriceben most gerjesztett először félelmet.

- Tudod-e, - folytatá Hervey, - hogy a törvény rám fogja ruházni bizonyos szép, aranyhaju fiúcskának a gondviseletét? Hogy az olyan asszonynak, aki férjét és otthonát elhagyja, nincs joga ahhoz, hogy őt a gyermekétől is megfossza? Ime, az otthon, amelylyel kinállak. Epedek értetted és fiamért. Követelem, hogy ideadd nekem... Ah, megfogtalak hát!

Megfogta. Szavainak mérges nyila belefűródött a szegény nő szívébe. Beatrice halkan jajdult el s egy szék karjába fogózott, hogy el ne essék.

- Nem igaz, lehetetlen, - dadogá.

- Menj ügyvédhez s tudakold meg, - mondá amaz. - Én már végére jártam. A fiú az enyém. Ah, milyen élvezetet fogok találni a társaságában! És mily pompás lesz neki, ha majd úgy ismerik, mint a fegyenc fiát!...

- Nos, elfogadod-e hát a föltételeimet?... Meghajlítottam-e hát a büszke térdeidet? Eljössz-e hát hozzám s kész vagy-e magadat egy sértett férj nejének vallani?

Ez utóbbi szavakat csaknem rikácsolva mondta el. Érezte, hogy a bosszu teljesen a hatalmában van.

- Gondolkoznom kell... Gondolkoznom, - mormolá Beatrice.

- Jó. Eredj és gondolkozzál. Nekem is gondolkoznom kell még valamin. Azt kell kisütnöm, nem lehet-e valami fogással az egész pénzt kicsikarni tőled. Ha igen, akkor még egyszer meg kell velem esküdnöd s az első esküvőt titokban tartanod... Terringtét! Ez még sokkal jobb lesz.

- Bocsásson, - mondá Beatrice.

- Mehetsz. De holnapután eljőjj. Akkor aztán majd megmondom, hogy mi a teendő... Ah, *milady*, jobb lett volna ideadni azt a pénzt őt esztendővel ezelőtt, mikor szükségem volt rá... Megmondtam akkor, hogy bolondot tettél!...

Beatrice ez utóbbi szavakat már nem hallotta. Kiment a szobából.

Hervey pedig levetette magát a pamlagra s hosszasan kacagott.

- Bosszu is, pénz is! - mondá. - A porban fog előttem fetrengeni, térdein csúszik előttem, amíg csak annyit is megteszek neki, hogy a fiút nála hagyom... Szerencse! Volt a világon valaha ilyen szerencse?...

II. FEJEZET.

Olyanoktól tudom, akik alaposan vannak értesülve, hogy ha az embernek folyó számlája van a bankárjánál, ez hatalmas istápolására szolgál úgy jellemének, mint egész erkölcsi lényének. Mert ez, eltekintve a silány anyagi örömtől, képessé teszi az embert arra, hogy nagyobb bátorsággal szálljon szembe az élet apróbb bajaival és kellemetlenségeivel; erősebbé teszi a kisértések ellen; megtanítja arra, hogy embertársait nyájasabb szemmel tekintse s általában megnyugodjék abban a bölcseségben, mely a világot olyannak alkotá, a milyen.

Ha ez csakugyan így van, akkor a meggazdagodásra való általános vágynak a legnemesebb alapja lehet.

Mivel pedig tíz eset közül kilencben a nő sokkal nagyobb, szinte féltő tisztelettel viseltetik a pénz iránt, ily folyószámlának a birtoka reá nézve kétszeresen üdvös és vigasztaló lehet. Pénzzel az asszony hatalom.

Beatricenek igen nagy folyószámlája volt a *Furlong, Stephens, Eurlong, Seymour és Furlong* urak családi bankjánál, melyet rövidség okáért egyszerűen csak a blacktowni öreg-banknak neveztek. Nagy volt ez a folyószámla, olyan nagy, hogy Horace és Herbert sehogy sem tudtak belenyugodni ilyen sok pénznek a hevertetésébe.

A derék gyámok, az ő dicséretes rendszerességökkel, minden félév végén befizették unokahuguk jövedelmét az ő számlájára a Furlong-bankba és mivel Beatrice e jövedelemnek ötödrészét sem költötte el, a pénz az ő közmondásos termékenységgel szaporodott.

Amíg Beatrice hozzájuk nem jött lakni, a Talbert testvérek az ő megkérdezése nélkül, jövedelmező papirokba helyezték volt el pénzét. Az utóbbi évben azonban unokahuguk megkérte őket, hogy hagyják csak a pénzt egyszerűen a bankban.

A pénz a bankban hevert tehát, alig hozva - Horace mondása szerint, kit ez a pazarlás nagyon bántott - egy törtszámnyi százalékot is.

Horace most karácsonykor is megfeddette ezért.

- Te ezeknek a mi barátainknak (a hosszú nevű cégnek több tagja lakott a szomszédságban) csinos évi ajándékot adogatsz. Kifutja belőle a könyvelőjük fizetése.

- Talán azért volt irántam Mr. Stephens a múlt heti ebéden olyan figyelmes, - mondá Beatrice mosolyogva.

- Badarság, kedvesem. Nekik az ugyis semmi. De miért heverjen náluk a pénz, úgyszólván ingyen, holott ők hét-nyolc százalékra adják ki?

Beatrice erre nem tudott okot mondani. Csupán azt felelte, hogy egy darabig még úgy kívánja hagyni a pénzt.

Horace és Herbert pedig azon kezdtek tanakodni, vajjon unokahuguk nem azt tervezi-e legközelebbre, hogy kórházat alapít, vagy újjáépítteti az oakburyi templomot?

A pénz azonban gyümölcsötlenül hevert, minden pillanatban készen arra, hogy visszaszolgáltassék, s ha Horacének a bankár-gazdagodásról szóló elmélete helyes volt, a főkönyvnek „Beatrice Clauson” feliratu lapja mindenesetre kellemes látvány volt a hosszúnevű cég tagjainak.

Volt pedig a blacktowni öreg-banknak a többi közt egy pénztárosa, aki elevenségénél fogva valamennyi közül kivált. E fiatal ember, ki, jóval szerencsésebben mint mások, olyan hivatalba jutott, amelyre valósággal rászületett, egy robogó kocsiforgó kerekének kápráztató sebességével s egy kronométer csillogó biztosságával olvasta az aranyakat és bankjegyeket, és sugallatszerűen tudta kiböki a sok közül a hibás vagy hamis bankjegyet, aranyat vagy ezüstöt. Megbecsülhetetlen egy pénztáros s méltó arra az előléptetésre, melyet - reméljük - azóta meg is kapott.

Egy reggel - ugyanakkor, mikor Hervej a Beatrice második látogatását várta - pár perccel azután, hogy a tiszteletet gerjesztő, libériás kapus kinyitotta a külső ajtókat, ezzel adván tudtára mindenkinek, hogy jöhetnek: a széptehetségű pénztárosnak egy „Beatrice Clauson” aláírást viselő ezerfontos utalványt nyújtottak be kifizetés végett.

Neki, nem lévén járatos a környékbéli társaságokba, Beatrice Clauson csak olyan név volt, mint más, és semmi különös figyelmet nem ébresztett benne. Tőle lehetett fiatal vagy öreg, szép vagy rút, csak folyószámlája fedezte legyen az utalványozott összeget. De gondolkozni

tudó fiatalember lévén, mégis szokatlannak találta, hogy egy úrhölgy ekkora összegért egyenesen csak a kiadó-pénztárhoz küld el.

Mielőtt tehát a szokásos „milyen pénzben tetszik?”-et elmondta volna, pénztárosunk figyelmesen, bár udvariasan nézett végig az utalvány benyújtóján. Csak annyit látott, hogy bizonytalan koru, fekete-ruhás nő áll előtte. Hogy „saját személy” vagy csak „felmutató”-e az illető, azt nem ítélhette meg.

Kihajolt és a legudvariasabb hangon kérdé, hogy Miss Clausonhoz van-e szerencséje.

- Nem, - felelt az asszony.

Mivel többet nem mondott, a fontos kérdés egyelőre elintézetlen maradt. A pénztáros úgy vélekedett, hogy a pénztári kezelés bizonyos apró részletekben tüzetesebben volna szabályozandó. Tétovázott. Nem volt ugyan erős meggyőződése az, hogy ez utalvány körül valami hiba van, de éleslátása sokkal jobban el volt ismerve, semhogy azt esetleg újra bebizonyítani nem iparkodott volna - annyival inkább, mert jól láthatta, hogy „felmutató” ideges nyugtalansággal néz az órára.

Megkérte, hogy várjon egy pillanatig, odaszólt a legközelebbi hivatalnoknak, hogy tartsa szemmel az asszonyt, bement a hátsó üvegajtón az igazgatókhoz s megmutatta az utalványt.

A gyanu ragadós. Az utalvány aláírását összehasonlították a Miss Clauson eredeti aláírásával, mely a bank névkönyvében megvolt, s a gyanu hatása alatt természetesen úgy találták, mintha a kettő nem volna egészen azonos. A pénztárosnak már dagadozott a keble: a főnökök helyeslően mosolyogtak.

A fiatalember visszatért helyére.

- A banknál szabály az, - mondá - hogy ily nagy összeg kifizetése csak úgy teljesíthető, ha az utalvány felmutatója igazolja magát.

S mialatt ezt mondá, sas-tekintetét merően függeszté az asszonyra.

Emez nagyon nyugtalannak látszott, az ajtó felé pillantott, s egy-két másodpercig nem felelt. Ez alatt az egy-két másodperc alatt a pénztáros büszke ember volt. Látta a bűnösség tüneteit. Ezer fontját mentette meg a banknak. A főnökök pedig még nagyobbra fogják becsülni, mint eddig. Boldog pénztáros!

De a vélt bűnös egyszerre csak megszólalt:

- Nem értem, hogy mit tetszik mondani. Talán legjobb volna, ha kimenne s beszélne Miss Clausonnal.

Ez szörnyű csapás volt, de még nem oszlatott el minden reményt. A künn várakozó „Miss Clauson” egyszerű büntárs is lehet.

A pénztáros sohasem látta Beatricet s így nem is állapíthatta meg a személyazonosságot. Újabb jelentést tett főnökeinek s megütődve látta, hogy arcukon nincs többé helyeslő mosoly.

A jelentés hallatára egy őszbe csavarodott, finom, ildomos külsejű öreg úr föltette kalapját s kiment az utcára. Persze, hogy ott találta Miss Clausont egy bérkocsiban az aranyhaju fiucskával együtt.

Azzal a képmutatással, melyet, ha a kereszténység szelleme nem is, de az üzleti szellem szentesített, - fejezte ki meglepetését és nagy örömét, hogy Miss Clausont itt láthatja.

Bókolt neki, hogy milyen jó színben van - az öreg urak minden fiatal hölgynek bókolnak - s kérdezősködött derék barátja és szomszédurái felől. Megjegyezte, hogy a napok már nemsokára hosszabbodni kezdenek, megsimogatta a kis fiu fejét, jó napot kívánt Miss Clausonnak s visszatért a boltba.

Nem szólt a pénztárosnak, de valami jelváltásnak *kell*t köztük történni, mert a fiatalember minden további akadékoskodás nélkül azt kérdezte Mrs Millertől:

- Milyen pénzben tetszik?

A banküzlet évkönyveibe ezuttal volt először bejegyzendő, hogy a fiatalemberre nagy hatással lehetett az, mikor főnökének szabaddkőművesi jeladását meglátta.

Mrs Miller azt kívánta, hogy ötszáz fontot aranyban, ötszázat pedig százfontos bankjegyekben adjanak ki neki. A pénztáros kiolvasta a pénzt, de nem az ő szokott elevenségével és gyorsaságával. Mrs Miller a keblébe gombolta a bankókat, az arannyal teli erszényt pedig a ruhája zsebébe dugta, ahol is az minden mozdulásnál csaknem fájdalmat okozóan, de egyúttal megnyugtatóan ütődött a lábához.

Azután visszatért úrnőjéhez s beült a kocsiba, mely a vasúthoz vitte ki őket.

Londonba váltottak jegyet s nők számára való kocsiba ültek, ahol egyedül lehettek.

A vonat elindult. Beatrice egy darabig szótlánul elmerengve ült helyén. Mrs Miller, a fiut ölében tartva, nézegette úrnője arcát. Beatrice fölsóhajtott, fölemelte szemét s tekintetök találkozott.

- Utánunk fog jönni, - mondá reszketve.

- Igen, ha megtalálhat. Szegény drágám, ha nyomára akad, halálra üldözi... Elmegyünk valahova, ahol meg nem találhat. Ott aztán várakozunk addig, amíg többé nem háborgathatja önt, édes, jó úrnóm.

- Ah, mikor lesz az? - sóhajtott Beatrice.

- Amikor majd eléri a végzet. Amikor imádságom meg lesz hallgatva. Amikor halálra vált arcát fogja látni s megtudja, hogy már szabad.

- Csitt! Hallgasson. Hogy mer imádkozni egy embernek a haláláért? Még én sem tudnék ajkamra ilyen imádságot venni.

- Oh, drága jó úrnóm, az egészen más! Ön a maga érdekében imádkoznék, s azt nem hallgatná meg az Isten. De én önért imádkozom s meg fog hallgatni.

- Hallgasson, Sarah.

Beatrice mindig megfeddette cselédjét vallásos rajongásáért. De Mrs Miller annyira túl volt most már izgatva, hogy még úrnője parancsa sem volt rá hatással.

- Figyeljen, - mondá rezgő hangon, hogy még a gyermek is bámuló nagy szemekkel nézett rá, - a mult éjjel álmomban jelt láttam. Letekintettem valahonnan, s láttam magamat olyannak, amilyennek lenni rendeltetésem - rendeltetésem attól az időtől fogva, amikor még a világ meg sem alkottatott... ott, ahol nem vész el a féreg...

- Szegény Sarah, csillapodjék.

- Ahol nem alszik ki a tűz. Ott láttam magamat s ott láttam közelben őt is... Az Isten mindenható karja le fog sujtani, még pedig nemsokára - nemsokára.

Hangja olyan rezgő, szemének nézése olyan vad volt, hogy a kis Henry, aki mintegy elbűvölten figyelt rá, mint ahogy gondolkozni tudó gyermekek szoktak, arra a következtetésre jutott, hogy baj van és sírva fakadt.

- No lássa, - mondá Beatrice szemrehányóan, - megijesztette a gyermeket.

Mrs Miller abban a nyomban elcsöndesedett. A rajongás tüze elhuzódott arcából s ő ismét a figyelmes dajka és hűséges szolgáló lett.

A vonat pedig sietve vitte tova a bujdosókat.

Bujdosók! Igenis azok voltak. A Hervey fenyegetése elevenre talált. Meggyőző erővel bírt. Beatrice pillanatig sem kétkedett abban az állításában, hogy bár törvényesen nem kényszerítheti őt arra, hogy vele éljen, a gyermeket elveheti tőle.

Elhatározta, hogy elbujdosik, nyomot sem hagyva maga után, elrejtőzik egy időre, hadd tegye meg távollétében az az ember a legrosszabbat, amit tehet. Ha elmondja rokonainak házasságának történetét, ő legalább meg lesz kímélve az elmondásától.

Hogy hova megy, abban még nem állapodott meg, de még ez éjjel kívül akart lenni Angolországon.

A kis fiu, mint rendesen, ha emberek közé került, a blacktowni váróteremben magára vonta a közfigyelmet. Oly nagy az érdeklődés, melyet egy ilyen tökéletes szépségű gyermek kelt, hogy minden nő s nem kevés férfi is megfordult és utána nézett. Az első állomáson egy hölgy, ki a kocsi ablakában meglátta, előhozta férjét az étteremből, hogy megmutassa neki a gyönyörű gyermeket. Fialat asszony volt még, mert különben nem tette volna.

Bármily kellemes lehetett is ez a csodálat Beatricera nézve, Mrs Millert nagyon nyugtalanította. S amint a vonat ismét elindult, odafordult Beatricehez:

- Meg kell tenni, drágám. Meg kell tenni.

Beatrice, ki most a gyermeket ölében tartotta, erősen magához szorította.

- Nem teszem, nem tehetem, - mondá.

- Végignyomoznak bennünket utána az egész világon keresztül, - mondá Mrs Miller szomorúan.

- Oh, Sarah! Kegyetlen, nagyon is kegyetlen dolog lenne!... Nézze, fogjuk össze és takarjuk el.

Azzal összefogta a kis fiu aranyhaját, fölcsomózta a fejtetőre s egy hajtúvel megerősítette. Úgy tették rá azután a sapkát, s Henry ugyancsak furcsa volt a kontyba csomózott hajjal.

De milyen szép volt ám akkor, midőn egy perccel utóbb, azt gondolván, hogy ez valami új neme a játéknak, lerázta fejről a sapkát, széjjel rázta a kontyot és - egy, kettő, három! ismét leomlott a csillogó aranyfelhő.

Újra összecsomózták. Ő pedig újra széjjelrázta - újra meg újra. Pompás multság volt ez a gyermeknek, de Beatrice félték pillantásokat kezdett vetni cselédjére, ki baljóslatúan csóválgatta fejét.

- Utánunk lehet jönni akárhová - mondá.

Beatrice sóhajtott.

- Ma-holnap nagy fiu lesz, drágám, - szólt ismét Sarah. - S akkor úgyis le kell vágni. Ne kockáztassa most a nyugalját. Nincsen ilyen haj több a három királyságban.

Különös, hogy olyan asszony léte, ki a végzetszerűségben oly rendületlenül hitt. Mrs Miller mégis olyan higgadt és előrelátó tudott lenni nyugodt perceiben.

Beatrice összecsókolta azt a puha felhőt, s azt mondta, hogy biz az nagy bűn.

Sarah szó nélkül szedett elő egy ujságot meg egy nagy ollót.

Beatrice elfordult, hogy könyeit elrejtse.

Az elszánt Mrs Miller lyukat vágott az ujság közepébe, akkorát, hogy a fiu átdughatta rajta a fejét. Át is dugta s kitünően mulatott rajta.

- Tartsa a szélét, kisasszony, - mondá Sarah.

Beatrice félrefordított fejjel fogta meg reszkető kezével az ujság csücskét.

A kegyetlen munka elkezdődött.

Könyörtelenül, miként az Atroposz ollója, villogott a páros penge, s a fiu tündöklő fürtei puha tömegekben hullottak a kiterített *Times* hasábjaira. E világlap cikkei sohasem ragyogtak még ilyen aranyos fényben.

Csitt-csatt, csitt-csatt, szólt az olló, s minden csattogása egy metszés volt a Beatrice szívébe.

Öt perc alatt el volt nagyolva a munka s a Henry hajpompája örökre oda volt.

Beatrice valósággal zokogott. Összeszedett minden egyes arany-szálat, csókolta, siratta a roncsokat, s azután eltette ereklje gyanánt. Keblére szorította elcsúfított kedvencét.

- Oh, szegény kis fiam, - mondá zokogva. - Szegény megnyírott báránkám! Oh, kegyetlenség volt, kegyetlenség... Lásd, milyen kegyetlen anyád vagyok én neked, kis madaram...

És egyre szorongatta magához a gyermeket és siratta aranyos fürteit - e veszteséget, melyet a volt tulajdonos örvendezve látszott szemlélni. A kopaszság új érzés volt neki, s ebben a korban minden új érzés kellemes.

Egyszerre csak Beatricebe is valami új erős érzés látszott támadni.

- Anyád! - mondá, - anyád!... Ide hallgass, kicsikém, mondd utánam: Anyám.

A gyermek mosolygott, kicsücsöritette ajkát, s első kísérletnek elég jól mondta ki e jelentős szót. Beatricenek a szeméből patakzott a könny. Szenvedélyesen csókolta össze-vissza a gyermeket.

- Mondd még egyszer... még egyszer... mindig! - kiáltá, - anyám, anyám, anyám!

A kis zsarnok, kiváló jókedvében lévén, hajlandó volt megtenni neki ezt az örömet, s Beatrice egész Londonig folyvást erre az egy szóra tanitgatta, megértetni iparkodva vele, hogy ezentúl így kell szólítania azt, akinek mostanáig az ő selypítő dadogásában Bébi nevet adott.

A vigasz, melyet e szónak gyors eltanulása a Beatrice szívének nyujtott, csaknem kárpótolta őt az olló kegyetlen pusztításáért.

III. FEJEZET.

A Talbert testvérek előtt valamennyi házibűn közül, melyek közé a cipőmegnemtorlás is kiválóan tartozott, talán leggyűlöletesebb vétség volt az ebédnél való pontatlanság. Nem voltak bár éppen inyencek, edelőket a legtökéletesebben elkészítve szerették. A negyvenen túl levő agglegények legtöbbje ilyen. Horace és Herbert urak nagy gondot fordítottak konyhájukra, de meg is kívánták, hogy a lazactól fogva a sóig minden úgy kerüljön az asztalra, amint kell. Nyersbélüre hagyott burgonya például ismeretlen dolog volt a Talberték asztalán, s szigorú vizsgálat megindítására és esetleg a konyhai fölszerelés részleges megújítására szolgáltatott volna okot.

Estélyeiken szabály volt az, hogy az asztali könyörgés után pár perc elteltével senkire sem vártak. Azt az elméletet állították föl, hogy több vendéget egy késedelmeskedő miatt megvárukoztatni illetlenség. Voltak ugyan rosszlelkű emberek, akik azt mondták, hogy a Talbert testvérek ezt a szabályt egy lord kedvéért megszegnék. De nem volt igazuk. Hercegen vagy legalább márkin alul barátaink senki fiára sem várukoztak volna.

Úgy, hogy midőn Whittaker a nagy harangot megkondította, jelezvén ezzel, hogy készen van a *lunch*, s tíz perc mult el anélkül, hogy Beatrice a vendégszerető hívásnak eleget tett volna, nem csoda, ha Horace és Herbert komolyan kezdtek nézni.

A leves az asztalon volt; Whittaker csöndesen várta gazdáinak parancsait. Régóta lévén a házban, ő is épp úgy átérezte a helyzetet, mint ők, s tekintete hasonlóan komoly volt.

Habár semmi oka sem volt arra a föltevésre, hogy Beatrice megsiketült, mégis azt az észrevételt kockáztatta meg, hogy miss Clauson nyilván nem hallotta a harangszót.

A Talbert testvérek jellemének legszebb oldala abban nyilvánult, hogy nálok az udvariasság mindig legyőzte az elvet. Az elv itt a pontosság vala; ez meg lön sértve, de egy darabig még türelmeskedni kellett.

Horace ellenezte a hívás ismétlését, s tényleg várukoztak még öt percig, mielőtt Whittakert fölküldték, hogy Beatrice után tudakozódják.

Whittaker azzal a jelentéssel tért vissza, hogy Miss Clauson a dajkával és a kis fiúval együtt mindjárt a reggeli után elment hazulról s még nem jött vissza.

- Akkor a gyermek ebédje is elromlik, - mondá Horace szomoruan, mialatt leült s kikanalazta a levest.

Horace, az ő nyájas szívével, mindenkit sajnálni tudott, aki rossz ebédre volt kárhozzatva.

Az ebéd ünnepélyes elköltése után a testvérek egy darabig még az ebédlőben várukoztak. Minden pillanatban várták, hogy Beatrice meg fog jelenni. Természetesen eszökben sem volt, hogy megszidják, de néhány szelid szóval meg akarták feddeni - már csak azért is, hogy kimutassák neki, mennyire megronthat egy háztartást a pontatlanság rossz példája.

De mivel Beatrice csak nem jött, a jóakaratu kis lecke, melyet magokban elgondoltak, hangosan kifejezett ámulássá lett, hogy miért tarthat reggeli sétája ilyen sokáig. Talán elment valahová ebédelni. Vagy talán történt valami...

Éppen amint ez utóbbi föltevésre jutottak, Whittaker táviratot hozott be.

Beatricetől jött s így hangzott:

„Londonban vagyunk. Ne nyugtalankodjanak. Estére írok.”

A Talbert testvérek nagyon meg voltak lepetve; váltig tünődtek azon, hogy Beatrice mi dologban mehetett Londonba?

No, de bizonyosan nincs a dologban semmi rossz. Beatrice valószínűleg az atyjához ment. Lehet, hogy sir Maingay hirtelen megbetegedett. Sürgöny érkezett, Beatrice azt megkapta s meggondolatlanságában rögtön elsietett.

De miért vitte magával a gyermeket, meg a dajkát? Miért...

Itt már aztán a Talbert testvérek nem tudtak tovább menni, s nem volt más mit tenniük, mint az, hogy a reggeli postáig várukozzanak.

- Beatrice bizony világosabb táviratot is küldhetett volna, - mondá Horace még egyszer átnézve a táviratot.

- Úgy van, - mondá Herbert. - Még kilenc szót tehetett volna hozzá ugyanannyi költséggel.

- A táviratozás a mai kor egyik legbántóbb tüneténye, - folytatá Horace. - Az emberek csak úgy odavetik ezeket a rosszul fogalmazott, írásjelek nélkül való mondatokat, ahelyett, hogy tisztességes leveleket fogalmaznának. Ma már senkisé is tud megírni egy szép levelet.

Horacénak, kinek megvolt az a szép adománya, hogy gondosan és finomul kicirkalmazott, habár kissé hosszadalmas leveleket írt, természetesen visszatetsző volt korunknak az az irányzata, mely a levelezésben rövid, szakgatott mondatokra törekszik.

- Reményem, nemsokára visszajön, - mondá Herbert. - Frank holnapután itt lesz.

- Most már jó egészségben van, nemde?

- Pompás egészségben. Legalább úgy gondolom.

- Akkor, úgy hiszem, ezúttal 58-ikkal is tarthatjuk. A 47-iki már nagyon fogytán van.

Ne tessék ezt hitvány fősvényeségre magyarázni. Csupán az a vigyázatosság volt ez, melyet okos embernek a pincéje fölött gyakorolnia kell. Aztán meg ki is panaszkodott volna e cserén? Az 1858-iki igen jó bor, sokan még jobban is szeretik, mint az 1847-ikit.

A Beatrice kilátásba helyezett levele reggel csakugyan megérkezett.

Horace olvasta el először. Arca tökéletesen elvesztett minden kifejezést.

Másodszor is elolvasta, mielőtt odaadta volna az aggódó Herbertnek, ki bár leolvasta bátyja kifejezéstelen arcáról, hogy valami különösnek kellett történni, legtávolabbról sem sejtette a valót.

Ime, itt a levél:

„Kedves nagybátyáim!

Ama sok szivesség után, melyet irántam tanusítottak, hálátlan lennék, ha egy pillanatig is tovább hagynám önöket aggodásban, semmint módomban van. Tegnap délután sürgönyöztem, hogy láthassák, hogy semmi bajom sem történt.

Alig tudom, hogy mit mondjak önöknek. E pillanatban semmi mentséget sem hozhatok föl annak igazolására, amit tenni szándékozom. Nem adhatok magyarázatot.

Mikor házukba jöttem, azt reméltem, hogy otthonomnak fogom azt tekinthetni, mindaddig, amíg önök szivesek lesznek megtartani. Most pedig úgy találom, hogy kénytelen vagyok önöket elhagyni s külön otthont alapítani magamnak.

De ami több, el kell hallgatnom, - legalább egy darab ideig, - hogy új otthonom hol van. Eddigélé egyébiránt magam sem határoztam el. Csak annyit mondhatok, hogy nem Angolhonban lesz. Még azt sem mondhatom meg, hogy miért kell ennek így lenni.

Meg fognak-e valaha bocsáthatni?

Kérem, ne aggódjanak miattam. Vénülni kezdek már, s tudok magamra vigyázni. Különb is velem lesz Mrs Miller, meg a kis Henry is és így életem nem lesz unalmas.

Ha nem ígérhetem meg azt, hogy hollétemet tudatom önökkel, azt legalább megteszem, hogy olykor-olykor hírt adok magamról.

Kérem, mindenre, ami szent előttük, ne iparkodjanak nyomomra akadni, de gondoljanak, - ha lehet, - nyájas szívvel szerető, de boldogtalan unokahugodra:

Beatricere”

- Mit jelent ez, Herbert? - szólt Horace siri hangon.

- Mit jelenthet? - adta vissza a kérdést Herbert.

Hosszasan bámultak egymásra, érezve, hogy ily előre nem látott katasztrófa nem fordult még elő, amióta a világon uriemberek és hölgyek léteznek.

Az ő unokahuguk, önönmaguknak női mása, megtestesülése mindannak, a mi, véleményük szerint, a jónevelésü, jószármazásu nőt teszi - ez követett el ilyen menthetetlen csínyt.

Borzasztó, igazán borzasztó.

Újra meg újra elolvasták a levelet, taglalták az egyes mondatok, az egyes szavak értelmét; de ezzel a taglalással nem mentek semmire. Új világításban iparkodtak tehát Beatricet lelki szemeik elé állítani - másként, mint amilyennek eddig ismerni vélték.

Habár a Talbert testvérek egyike sem érezte soha a „gyöngéd szenvedély”-t, sokan úgy vélekedtek, hogy ha az a szenvedély a kettő közül valamelyiket megrohanná, mindenesetre Herbert lenne az áldozat. Özvegy asszony, másodszor is belépni óhajtva a házasság szent kötelékébe, figyelmét mindenesetre a fiatalabbik testvérré irányozta volna, mint aki hajlíthatóbb anyagból volt, semmint az idősebbik.

Volt is valami homályos hagyomány, amely szerint Herbert egyidőben kissé gyöngéd szemmel nézett bizonyos fiatal hölgyre s ha Horace dicséretes önzéssel hamarjában közbe nem lép s csírájában nem fojtja vala el az egészséget, most neki, Horacénak, egyedül kellene élnie az oakburyi nagy házban s egymaga viselné a háztartás összes gondjait.

Igen érthető tehát, hogy Herbert volt az első, ki a talányt a regényes oldaláról iparkodott szemügyre venni.

- Nem gondolod, - mondá, - hogy Beatrice valami... valami boldogtalan vonzalmat táplált, amelyet mi nem helyeseltünk volna?

- Hogyan volna az ilyesmi lehetséges?

- Mi lehetetlennek tartottuk volna azt is, hogy ily módon hagyjon el bennünket.

Ez az érv hatással volt Horacera. Komolyan vette fontolóra a dolgot.

- Nem, - mondá azután, ítéletet hirdető bíró módjára, - nem lehet. Beatrice sohasem árulta el ilyesminek legcsekélyebb jelét sem. Boldognak és elégedettnek látszott. Étvágya, úgy hiszem, igen jó volt.

- Mindig, - erősíté Herbert.

- Aztán meg, ki is lenne? Ő teljesen ura cselekedeteinek, s ha férjhez óhajtana menni, nekünk abba semmi beleszólásunk sem volna. Beatrice tökéletesen képes arra, hogy saját akarata legyen. Bizonyosság rá a pénz hevertetése.

Horace sohasem tudott megfélekedezni a bankároknak ajándékba adott hét százalékról.

Herbert, bátyja felfogásának engedve, elejtette a boldogtalan vonzalom elméletét, s más magyarázaton kezdett tanakodni.

- Csak azt szeretném tudni, - mondá hosszas szünet után szomorúan, - vajjon nem értettük-e mi félre Beatrice jellemét?

- Majdnem attól tartok, hogy úgy van, - mondá Horace.

- Olyan nyugodtnak és elégedettnek látszott, - sóhajtott Herbert. - Nyilván azoknak az idegen embereknek a követelése, a gyermek miatt való aggodalom zavarta meg.

- Ezzel, úgy vélem, közelebb sejtessz a valóhoz, - mondá Horace. - Lehetséges-e, hogy erre az eszelős... nem nevezhetem másként... erre az eszelős elbujdosásra az az aggodalom ösztönözte, hogy elveszik tőle a gyermeket?

Most Herberten volt az ellenmondás sora:

- Beatrice olyan bizonyos volt annak idején abban, hogy a követelésből semmi sem lesz! S a következéskor igazat adott neki s bebizonyította éleslátását.

Így tanakodtak, okoskodtak, érveltek a Talbert testvérek hosszasan, de sehogysem találtak rá a valóra. Még csak elméletet sem voltak képesek fölállítani. Már pedig elmélet híján lenni nagyon kellemetlen dolog.

Végre Horace fölállott.

- Itt tenni kell valamit, - mondá határozottan.

- Úgy van, - erősíté Herbert kérdő hangon.

- Nekem úgy tetszik, - folytató Horace, - hogy mi igen szerencsétlen helyzetben vagyunk. Ez a titokzatos elmenetel a legsajnosabb következményeket vonja maga után. Tennünk kell valamit, ami pedig bizonyára kínos lesz mind a kettőnkre nézve.

- Csak nem akarsz megbízni valakit, hogy kinyomozza?

- Semmi esetre. Beatrice ura a maga cselekedeteinek s odamehet, ahova neki tetszik. Én inkább csak a magunk helyzetére gondolok. Ez a helyzet pedig elviselhetetlen lesz, ha a dolog köztudomásra jut.

- Hogyan segíthetünk rajta? Tudja az egész háznép, hogy Beatrice elment és semmi podgyászt sem vitt magával.

- Éppen erre gondoltam, - mondá Horace szelid diadalmasan.

Csöngetett s behívatta a szobaleányt.

- Jane, - mondá neki. - Miss Clausont Londonba hívták. Legyen olyan szíves, rakja bele a ládáiba azokat a holmikát, amikre hosszas látogatása alatt szüksége lehet. Lakja össze a dajka- és a gyermekholmit is.

Jane bókkolt és kiment.

De a következő pillanatban ismét visszajött s azt kérdezte, hogy hány ruhát volna legjobb a ládába rakni.

- Két nappali és két estély-öltözéket, - felelt rá Horace minden gondolkozás nélkül.

Herbert váltig csodálta bátyja nagy szellemét, mely a helyzet magaslatára tudott emelkedni.

Jane most meg azt tudakolta, hogy melyik ruhákat? Hát természetesen, hogy a két újat. De aztán még mit? A fekete selymet, a fekete csipkét, a zománccal diszitett magas derekat, a brokát-felsőruhát, vagy mit?

Pillanatnyira még Horace is meg volt akadva. De azután összeszedte magát.

- Fölme gyünk és segítünk, - mondá.

Fölmentek a Beatrice szobájába s szemüvegöket orrukra csiptetve, kétoldalt álltak a nagy láda mellett, gondosan ügyelve a csomagolásra.

Nagy kedvelői voltak bár az ilyes munkának, ma semmi élvezetet sem találtak benne. Alig mertek egymásra is nézni. Szégyelték magukat, mint minden becsületes ember, kit a körülmények hazugságra kényszerítenek.

A csomagolás véget ért. Janet ekkor megbízták, hogy rakja össze a dajka és a gyermek ruháit maga. Ezeknek a kiválogatására már nem volt szükséges felügyelniök.

Nemsokára lehozatták a ládákat, föltették a kocsira s elhajtottak vele.

Ügyesebben már nem lehetett volna megcsinálni a dolgot. Még Whittaker is teljesen tévedésbe volt ejtve.

A Talbert testvérek behajtottak Blacktownba s a ládákat letették a bizományi raktárba.

- No lásd, - mondá Horace, amint a lovakat hazafelé fordította, - Beatrice tényleg Londonba utazott. Hosszabb ideig fog ott maradni, tehát szüksége van holmira. Minden nő így volna ezzel.

- Minden szavad a legisztább igazság, - mondá Herbert vigasztalóban.

De azért szörnyen föl voltak indulva mind a ketten - annyira, hogy teljesen megfeledkeztek a Frank küszöbön levő látogatásáról, mely csak másnap reggel jutott eszökbe, amikor már késő lett volna sürgönyözni.

IV. FEJEZET.

Frank Carruthers, szívében az „örökké fakadó remény”-nyel, miként unokabátyáinak előre bejelentette, a reggeli vonattal érkezett meg Blacktownba. Kissé meg volt lepve, midőn a szálas testvérpárt nem látta a pályaudvaron, sem pedig künn nem várakozott rá a kocsi.

Béerkocsiba ült tehát s egyenesen áthajtatott Oakburybe.

Whittaker nyitott neki ajtót.

- Jól vannak mindnyájan, Whittaker? - kérdé vidáman, de a feleletet már nem hallotta, mert Horace és Herbert abban a pillanatban jelentek meg s barátságosan szorítottak vele kezét.

Bevezették az ebédlőbe s ott ismét kezét fogtak.

- Nos, hogy vagytok? - kérdé Frank.

A Talbert testvérek azt felelték, hogy nagyon jól vannak, de ünnepélyes arcuk mégis azt árulta el Franknak, hogy valami baj történt.

Vajjon mi hibát követhetett el a szakács?

- Hát Miss Clauson... Beatrice? - folytatá Frank a kérdézt látszólag könnyedén, de alig várhatva, hogy megnyiljék az ajtó s belépjen rajta Beatrice.

A Talbert testvérek szomoruan néztek össze.

- Beatrice, - mondá Horace, - nincs... itt...

Hangja olyan ünnepélyes volt, hogy a fiatalember ereiben megfagyott a vér.

- Azaz, hogy nincs itthon... sétálni ment, ugyebár? Várnom kell az üdvözléssel.

A testvérek szemei összenéztek, mintegy tanácsot kérve egymástól.

- Beatrice tegnap Londonba ment! - mondá Horace.

Frank rendkívül meglepettnek látszott.

- Londonba ment! Hiszen csak pár nappal ezelőtt jött el Londonból!... Visszatért az atyjához?

Frank máris mentséget keresett Beatrice számára. Kérdésére baljóslatu csend következett.

- Történt valami? Baj van? - kérdé tovább nagy izgatottsággal.

- Kedves Frank, - mondá Horace, - valóban történt valami, még pedig különös valami, de ez oly szorosan családi ügy, hogy gondolkoznunk kell rajta, vajjon közöljük-e veled. Pedig jó tanácsodnak talán hasznát vehetnők.

Frank most már komolyan megijedt.

- Hiszen én is a családhoz tartozom, - sietett megjegyezni.

A Talbert testvérek kétkedően rázták fejüket. Nem voltak ebben egészen bizonyosak. A „család”, a külvilággal szemben, két tagból, vagy Beatricet is számításba véve, három tagból állott.

- De más, sokkal határozottabb jogom is van megtudni, hogy mi történt, - mondá Carruthers kinos bizonytalanságban vergődve. - Semmi ok sincs rá, hogy eltitkoljam... Szerettem Beatricet az első naptól fogva, a mikor találkoztunk. Egyetlen reményem, vágyam az, hogy nőmmé tehessem őt... Követelem tehát a jogot, hogy mindent megtudhassak, a mi reá vonatkozik.

A Talbert testvérek arca olyan meglepetést árult el, mely világosan bizonyított amellet, hogy halvány sejtelmük sem volt a fiatalember udvarlásáról.

- Szent Isten, Frank! - kiáltott föl Horace.

- Igen. Az öszön, mielőtt innen elmentem, megvallottam neki szerelmemet s kértem, hogy adja nekem a kezét. Megtagadta. Most ismételni akartam kérésemet.

- Visszautasított? - kérdé Horace.

- Vissza, - mondá Frank szomoruan. - De mi történt? Az isten szerelméért, mondjátok meg.

- Herbert, - szólt Horace, - úgy gondolom, ez a körülmény megadta a rejtély kulcsát.

Herbert bólintott.

- Micsoda rejtélynek micsoda kulcsát? Édes jó embereim, nem látjátok, hogy örültté tesztek? - mondá Carruthers.

- Beatrice tegnap elment. Ma reggel ezt a levelet kaptuk tőle.

Horace átadta Franknak a levelet s mialatt ez elolvasta, a Talbert testvérek félrevonultak és suttogva beszélgettek.

A fiatal ember meglepetését szükségtelen leírni. Miként unokabátyjai, ő is csak így kiálthatott fel:

- Mit jelenthet ez?

Horace és Herbert előre jöttek.

Herbert szólott. Miután a kérdésnek ismét a regényes oldala került felszínre, helyes volt, hogy ő legyen a szónok.

- Frank, - mondá - eszünkben sincs, hogy balul ítéljük felőled, de az a körülmény, hogy Beatrice téged visszautasított s te azzal a szándékkal jöttél ide, hogy kéréseidet megújítod, azt a gondolatot ébreszti bennünk, hogy ő te előled menekült el. Mi magunk az ilyen dolgokhoz keveset értünk, de hallottunk már fiatal lányokról, a kik elbujdostak, hogy a kiállhatatlan... hm, hm, hogy is mondjam csak?...

- Üldözéstől meneküljenek, - egészíté ki Horace.

- A kifejezés talán nagyon erős kissé. Én enyhébbet szerettem volna használni. De ez természetesen olyan dolog, a mit a saját lelkiismeretteddel kell tisztába hoznod.

E szónoklat alatt Frank hol az egyik, hol a másik testvérré bámult. Azután ideges kacajban tört ki.

Bármennyire gyötrődött is Beatrice miatt, a helyzet mégis sokkal furcsább volt, semhogy nevetés nélkül állhatta volna meg.

- Nincs ezen semmi nevetni való, Frank, - mondá Horace.

- Örültség, tiszta örültség az egész, kedves barátaim, - mondá Carruthers. - Hát olyan embernek látszom én, a ki egy leányt kiállhatatlan üldözésnek tesz ki?... A manóba is! Büszkébb ember vagyok én, mint ti. Beatrice maga engedte meg, hogy eljőjtek. Talán úgy is tudjátok, hogy abban egyeztünk volt meg, hogy együtt jövünk el Londonból...

A Talbert testvérek valóban emlékeztek arra, hogy Beatricemondotta ezt nekik, s azonnal belátták új elméletök alaptalanságát. Alázatosan meg is követték Frankot. Finomabban senki sem tudott bocsánatot kérni, mint ezek a mi barátaink.

Azután ismét meghányták-vetették az egész dolgot, de a legcsekélyebb eredmény nélkül.

Frank nem szólt sokat. Magányra, csöndes gondolkozásra volt szüksége.

Ezalatt a kocsit a ház elé állott.

- Bocsáss meg, hogy nem küldtük elibed a kocsit, - mondá Horace. - Az van a dologban, hogy az utak nagyon sárosak, s nem lehetett volna a kocsit idejére megtisztíttatni, hogy használhassuk.

- Hová mentek? Kocsikázni?

- Látogatásokat teszünk.

Frank elcsodálkozott s úgy vélekedett, hogy az adott körülmények közt ezt a társadalmi kellemetességet bizvást el lehetett volna halasztani.

- Kínos, felette kínos kötelesség, - mondá Horace, - de érezzük, hogy meg kell tenni. Körül kell mennünk ismerőseinkhez s értésökre adnunk, hogy Beatrice Londonba ment, beváltandó egy régi ígéretét, melyet egy családnak tett, hogy hosszabb időre meglátogatja. Más módot nem tudunk arra, hogy a kérdezősködéseknek és pletykának elejét vegyük.

Frank csak most fogta föl Horace lelkének egész nagyságát.

A Talbert testvérek elhajtottak s amennyire az idő kiadta, betértek mindenkihez, akire csak gondolhattak. Meglátogatták Lady Bowkert, aki gyermekkoruktól ismerte őket; meglátogatták Mrs. Catesbyt, e büszke, de nyájas modoru, gazdag és fényes összeköttetésekkel dicsekvő özvegyet, ki különösen a művészi társaságokat kedvelte; meglátogatták Purtonékat, Fletcherékat s még sok előkelő és néhány egyszerűen csak gazdag családot.

Kedvencei lévén a hölgyvilágnak, a látogatásra engedett idő legutolsó pillanatáig folytatták körutjukat. Azután hazahajtottak, s azzal a megnyugvással tértek be házukba, hogy minden lehető megtettek arra nézve, hogy fátyolt vessenek Beatrice menthetetlen lépésére.

V. FEJEZET.

Frank Carruthers, mikor Horace és Herbert a kötelesség hívó szavának engedve, elmentek, megkérte őket, hogy hagyják nála a Beatrice levelét. S mivel teljesen bebizonyította a családi tanácsba való fölvetelésnek jogosultságát, kérése teljesített is.

Kezébe vette a levelet, bement a könyvtárszobába, s mély gondolkozásba merült a történetek fölött.

A kérdés, amelyet meggondolnia kellett, az volt, hogy minő hatalmas ok lehetett az, amely Beatricet ilyen lépésre kényszerítette?

Horace elbeszélte neki, hogy egy Rawlings nevű ember mint követelte magáénak a Beatrice által örökbe fogadott gyermeket, mint fenyegetőzött a törvényes lépések megtételével, s mint maradt aztán a régiben az egész dolog.

Ebből Frank megértette azt, ami néhány nap óta szintén nagyon nyugtalanította, hogy tudniillik Beatrice miért jött el oly hirtelen Londonból, holott ígérete szerint együtt kellett volna Oakburyba jönniök.

De mostani eltűnésének okát ez nem magyarázhatta volna meg. Rawlingsék már nem követelték a gyermeket, vagy legalább elhallgattak. De különben is, amint ő Beatricet ismerte, ez inkább harcolni, semmint futni lett volna kész.

A gyermek dolgának tehát semmi köze sincs a kérdéshez, vagy legalább ennek az oknak a fejtegetése egyelőre mellőzhető.

Herbert olyasmire is célzott, mintha valami szívbeli vonzalom lehetne a dologban. De Frank, meg lévén győződve arról, hogy Beatrice semmiképp sem terhelhető ily gyanuval, ezt az okot is mellőzte, hanem a föltevést egyenesen szentségtörésnek tekintette.

Frank kiváló képességü, józanul gondolkozó nőnek tartotta Beatricet, aki előre tudja látni bárminő lépésének a következményeit. Beatrice semmiesetre sem cselekedett volna úgy, amint cselekedett, anélkül, hogy előbb jól meg nem fontolta volna, hogy ily lépés mi mindent von maga után.

Nem holmi regényes, kisleányos szeszély vagy hóbort ösztökélte őt arra, hogy rokonainak házáat, második otthonát elhagyja; nem különcködés tétetett vele egy ily meggondolatlanak látszó lépést.

Bármi oka volt is, az az ok mindenesetre alapos volt.

Beatrice boldogtalan. Maga mondja levelében. Valami veszély fenyegette talán? Szerencsétlenség készül reá lecsapni? De minő veszély? Minő csapás? Miért nem lehet mellette ő, Frank Carruthers, hogy megvédje, oltalmazza?

A jóságos egek tudják legjobban, hogy megtenné és nem kívánna érte jutalmat!

Frank fájdalmasan sóhajtott. Boldogtalanak, lesujtottnak érezte magát.

Ebben a szobában keseregte volt el első bánatát. Abból már kiépült, s azzal a reménynyel biztatta magát, hogy az imádott leány végre mégis az övé lesz.

S ime, eljön és nem találja többé.

Beatrice elment - szó nélkül - senki sem tudja hova - senki sem tudja miért!

S neki éreznie kell, hogy Beatrice valami fenyegető veszedelem elől menekül, s ő nem tudhatja, hogy mi az!...

Frank Carruthers bizony nagyon boldogtalan volt.

Olyan hírral jött most ide Beatricehez, melynek ez, csak mint egyszerű barátnője is, mindenestre örvendett volna. Londonban nem szólt neki róla s nem is akart szólni mindaddig, amíg ténynyé nem vált az, ami akkor még csak készülőben volt.

Carruthers évek óta szorgalmasan dolgozott és egyszerűen élt, s a pénz, amit megtakarított, nem csekély összeg volt. Évek óta gondolt az irodalomra, mint életpályára, s terve most a megvalósításhoz állt közel. Politikai cikkei figyelmet gerjesztettek. Jelentékeny publicisztikai állással kínálták meg. Egy kézírata pedig, amelytől sokat remélt, szedés alatt volt.

Elég kiváló hírnév, ha nem is valami rendkívüli vagy várt reá.

Mindezt el akarta most mondani Beatricenek, mielőtt Oxfordba visszatér, hogy ott ügyeit lebonyolítsa s végképp búcsút vegyen a klasszikai várostól.

És ime, valahányszor ajkához akarja emelni az öröm poharát, a sors keze kiüti kezéből.

Meg kell találnia Beatricet. Bármily szent is Horace és Herbert előtt a leánynak az a kívánsága, hogy ne keressék. Frank érezte, hogy ez nem tartozik ő reá. Természetesen nem fog annyira lealacsonyodni, hogy rendőrkhémhez folyamodjék, de a mit maga erejéből megtehet, hogy e titok fátyolát föllebbentse, azt meg fogja tenni.

Beatrice eltűnése ő előtte sokkal komolyabb színben tűnt föl, mint nagybátyái előtt.

Frank elhagyta a könyvtár-szobát, hogy megtekintse a Beatrice arcképét. A leánynak egy igen szép képe függött a szalonban. Frank odament, sokáig állott a kép előtt, attól a szent érzettől áthatva, hogy ez a föld legszebb leányát ábrázolja, méltót arra, hogy egy férfi érette éljen vagy érette haljon.

Azután visszafordult a könyvtárszoba felé.

Amint a folyosón keresztülment, különös látvány tárult szeme elé.

Whittaker, a kifogástalan, méltóságos Whittaker, fekete ruhába bujtatott tagjainak minden egyes körvonalában a legnagyobb felháborodás nyilatkozásával állott a főbejárásnál, amelyre testének egész súlyával nehezedett, míg jobb keze valami különös tárggyal bíbelődött, mely lehetlenné tette azt, hogy az ajtót egészen becsukja.

Közelebbi vizsgálódás meggyőzte arról, hogy az a különös tárgy, mely az ajtó közé szorult, egy vaskos sétabotnak körülbelül három hüvelyknyi vége; hitvány valami, de a másik vége, úgy látszik, elég hatalmas kézben volt ahhoz, hogy az öreg cseléd minden erőfeszítése hiábavaló legyen.

Whittaker pöfögött, dohogott, - a haragtól talán még jobban, mint az erőlködéstől. Becsületes ábrázatja olyan vörös volt, mint a mérges pulyka-kakas taraja.

És Frankban azt a tudatot, hogy a Talbert-házban most valami rendkívüli dolog történik, főképp az ébresztette, hogy e tiszteletreméltó agg háznagyot ilyen szokatlan bajban látta.

- Mi az? - kérdé odamenve az ajtóhoz.

- Egy ember, Mr. Carruthers, - pöfögött Whittaker.

- Mit akar?

- Miss Clausont kereste, sir. Azt mondtam neki, hogy elutazott.

- Hát aztán - kérdé Frank, kit a dolog érdekelni kezdett.

A helyzet ezalatt az ajtón kívül és belül álló két ember közt változatlan maradt.

- Kérdezte, hogy hol találhatja. Azt mondtam neki, hogy nem tudom.

- Hát aztán?

- Hazug gazembernek nevezett, Mr. Carruthers, - mondá Whittaker iszonyu felháborodással és olyan halk hangon, mely világosan bizonyította, hogy mennyire röstelli a dolgot. - Hazug gazembernek, sir!

Az ismétlés csaknem síránkozóan hangzott.

- Nyissa ki az ajtót... hadd nézzek a szeme közé, - mondá Frank.

- Nem tenném, Mr. Carruthers, ha önnek volnék... Úgy gondolom tettelegességre akar vetemedni.

- Ne törődjék vele, nyissa ki csak az ajtót... Velem szemben nem fog tettelegességre vetemedni. Ön pedig a hátam mögé húzódhatik.

Tekintve azt a körülményt, hogy Mr. Carruthers neki csak a válláig ért, Whittaker ezt az utóbbi megjegyzést gúnynak magyarázta. De engedelmességhez lévén szokva, kinyitotta az ajtót s Frank egy körülbelül maga-korú emberrel állt szemközt.

Erős, izmos alkatu ember volt ez, a legutolsó divat szerint öltözve - sokkal keresettebben, semhogy igazi úrnak látszott volna.

Természetesen Maurice Hervey volt.

Hervey, miután Beatricenek a kitűzött időn kívül még huszonnégy órát engedett, most be akarta váltani fenyegetését, hogy ő keresi föl. Azt ugyan nem várta, hogy látni fogja, nem is állapított meg valaminő tervet az esetre, ha Beatrice makacs találna lenni; de tudta, hogy megjelenésével rá fog ijeszteni.

Csak mikor Whittakertől azt hallotta, hogy elutazott, ötlött elméjébe az a gondolat, hogy Beatrice szökés által akarja kijátszani.

Ez aztán kihozta sodrából, gorombáskodott az öreg cseléddel s midőn ez úgy felelt neki vissza, a mint úri cselédnek ilyen körülmények közt felelnie kell, tudniillik egyszerűen becsapta előtte az ajtót, Hervey bedugta botját az ajtó és az ajtófél közé.

Hervey ránézett Frankra; Frank, legtávolabbról sem sejtve, hogy ennek az embernek a létezése minő jelentőséggel bír reá és Beatricere nézve, ránézett Herveyre.

- Nos? - kérdé hidegen.

- Ismételni óhajtok néhány kérdést, melyet e szolgálhoz intéztem, mikor olyan gorombán csapta be orrom előtt az ajtót, - mondá Hervey.

- Én pedig ismételni óhajtom a szolgál feleleteit, melyeket ön oly gorombán fogadott, - mondá Frank.

- Nem tudja, hol van?

- Ha Miss Clausont érti, nem.

Hervey tétovázott.

- Nem Mr. Talberthez van szerencsém? - kérdé.

- Nem, - mondá Frank hidegen.

- Mr. Talbert nyilván megadhatja a kívánt felvilágosítást?

- Nyilván. De úgy vélem, tudni akarja majd, hogy ön mi okból kérdezi.

- Megvárom.

- Nem hiszem. Nincs ugyan hatalmamban, hogy újabb eljövételét megakadályozzam, de itt nem fog várni.

Hervey mérges pillantást vetett rá.

- Talán meg akarja kísértetni, hogy kitegyen? - mondá kihívóan.

- Dehogy, - viszonzá Frank szelíden. - Ön természetesebb, mint én; legalább húsz fonttal nehezebb s tökéletes egészségnek látszik örvendeni. Dehogy teszem... Hanem egyszerűen elküldök az istállóhoz, hogy oldják el a kutyákat, vagy talán beküldök a faluba a konstáblerért. Egyebet nem szándékozom tenni.

Hervey dörmögött valamit, a miről Frank tudta, hogy káromkodás. Azután megfordult, mintha engedni akarna a Frank intésének.

Egyszerre csak mást gondolt s visszajött.

- Tudja Mr. Talbert az unokahúga címét? - kérdé.

Frank egy pillanatra csaknem rosszul érezte magát. Az idegen úgy iparkodott föltenni a kérdést, mintha semmi mellékjelentése nem volna; de ez nem sikerült. Franknak megsúgta valami, hogy ez az ember, bárki legyen is, tudja, hogy Beatrice - megszökött.

- Nem, - mondá, egyenesen a szeme közé nézve emberének, - nem tudja.

Hervey szó nélkül fordult meg s ballagott el.

Frank zúgó fejjel járkált föl és alá a könyvtárszobában. Homályosan sejtett valamit, nem a valót, de valamit, ami bizonytalan aggasztó voltával még rettenetesebb volt a valónál. S amint e sejtelem feltámadt benne, rögtön árulóvá lett, átpártolt Beatricehez, készen arra, hogy védelmezze őt, s a nagybácsikat kijátsza.

Megállt az ajtóban s előhívta Whittakert.

Whittaker előjött.

- Derekasán bánt el azzal a fickóval, Mr. Carruthers, - mondá helyeslően.

- Gondolja, Whittaker?... Nézze, ha önnek volnék, nem szólnék a dologról az uraknak.

- Sir, - viszonzá Whittaker elfogódott hangon, - röstelleném csak szóvá is tenni a dolgot. Mr. Talbertnek és Mr. Herbertnek nagyon zokon esnék az a tudat, hogy a cselédjüket olyan gyalázó szóval illették.

- A szolgálóknak sem szólanék, Whittaker.

- Sir! - kiáltott föl Whittaker, a legnagyobb meglepetés hangján.

- Ah, elfelejtettem, hogy kivel beszélek... Bocsásson meg, Whittaker, - egészen elfelejtettem.

- Valóban elfelejtette, sir, - mondá Whittaker igaz méltósággal.

Hanem azért - ha egyébért nem: hogy megmutassa, mennyire nem tart haragot, - elfogadta azt az aranyat, melylyel Frank megkínálta.

Frank visszaesett töprenkedésébe.

Ki ez az ember, aki erőnek erejével tudni akarja, hogy Beatrice hol tartózkodik? Nem is nézve azt, hogy Whittakerrel szemben milyen gorombán viselte magát, Carruthers megérezte rajta, hogy nem abból az osztályból való, amelyből Beatrice a barátait szerzi. Csak amolyan futtatott arany, nem tizennyolc karátos, az bizonyos.

Horace és Herbert uri embereknek látszanak, akár divatos öltözéket vennének magukra, akár rongyokat, - habár ez utóbbit sohasem cselekedték. S hasonlóképp volna a dolog, - mint Frank Carruthers elég szerényen hozzá gondolta - ő vele is.

De ez a fickó!

Egyszerre csak Frank fölriad komor tűnődéséből.

Miért eresztette el azt az embert? Miért nem kényszerítette, hogy mondja meg, mi célból kívánja tudni a Beatrice címét.

Föltette kalapját s szaladva ment ki az útra s tovább az ösvényen, abban a reményben, hogy utóléri emberét. Egészen a faluig szaladt, de sehol sem látta.

Hervey egy arramenő bérkocsira kapott föl s most már Blacktown felé járt, azzal a kellemes gondolattal foglalkozva, hogy Beatrice őt ugyancsak a karó közé szorította azzal, hogy hirtelen eltűnt.

Most már az a gondolata volt, hogy bárcsak beérte volna a pénzzel s lemondott volna a bosszúról. A tizenkilencedik században a bosszúállási kísérlet, száz eset közül kilencvenkilencben meghiúsul.

VI. FEJEZET.

Frank Carruthers nem találta ugyan meg azt az embert, akit keresett, de talált egy másikat: Mr. Mordlet.

Mr. Mordle és *tricycle*-je ugyanis egy meglehetősen nagy csoport falusi népnek a közép-pontját képezték egy helyen, ahol Frank megállott!

A vasparipának valami baja esett, Mr. Mordle, vidáman mosolygó arccal, mintha egy megfeneklett *tricycle* a legnagyobb és legváratlanabb áldás volna, mely papot csak érhet, vizsgálgatta a kerekeit, küllőit, csavarjait, láncait.

A nézők különféle tanácsokat kockáztattak, melyek egy részét a falusi élcsugalmazta.

„Magsántult - vigye a lódoctorhoz”...

„Abrak kellene a szegény párának”...

„Gyűjtson alá, tisztelendő úr”... stb. stb.

Mr. Mordle jó lélekkel fogadta a nyájabeliek tréfáit, de egyszerre csak, amint föltekintett, Carrutherst pillantotta meg a nézők közt.

Rögtön otthagya a megbénult masinát, s a két jóbarát melegen szorította meg egymás kezét.

- Ni, - szólt a tisztelendő, nyájához fordulva, - vigye el valaki a házamba ezt a holmit.

Azután visszafordult Frankhoz.

- Ön pedig kedves barátom, jöjjön velem, s csevegjünk. Hallottam, hogy lejön a héten. Gyerünk a lakásomra.

Karonfogta Frankot s magával hurcolta.

- Nem adhatok mást, mint egy csésze teát, - folytatá, - meg egy pipa dohányt. Ezért rossz, ha egyházi állást foglal el az ember. Nem kínálhatom meg a vendégemet egy pohár pálinkával, - csak esteli tíz óra után. Ellenség találna betoppanni.

Vidáman csacsogott s úgy látszott, hogy pompás jókedvben van. Ez pedig azért volt, mert bizonyosra vette, hogy Carruthers nem jött volna el másodszor Oakburybe, ha Beatrice még mindig olyan elérhetetlen volna, mint a fiatalember az első pillanatban gondolta.

Világos: Frank csak azért jött el most, mert bizonyos abban, hogy második kísérlete sikeres lesz.

- Roppant sok a mondani valóm, roppant sok, - darált a jó pap, amint szobájába beléptek. - Fanshawe barátom azt írja, hogy ön abban hagyta a tanítást. Erről bővebb részleteket akarok hallani. De várjon, amíg a tea elkészül... Látott már engem teát főzni?

S hozzáfogott a nagy munkához.

- Csodálatos valami ez a téa, - folytató. - Az olcsó tea jelentékeny előmozdítója a kereszténységnek. Valóságos áldás.

A már gőzölgő kis üstöt egészen rátette a tűzre.

- Én - én, Sylvanus Mordle, rájöttem a modern tea-főzés nagy hibájára. Az emberek ma is úgy főzik a teát, mint húsz esztendővel ezelőtt, mikor hét shilling hat penny volt az ára: minden személyre egy kávéskanállal s egyet ráadásnak. Én az árkülönbözet szerint szaporítom az adagot.

S azzal csakúgy öntötte a teát a kannába s rázúdította a forró vizet.

- Most még két perc s aztán: tölts!... Kóstolja csak.

Frank gyönyörködve szemlélte az eleven, fürge, kedélyes lelkipásztort. A téa természetesen nagyon jó volt.

- Most pedig, - mondá Mordle, hosszú lábait elnyújtva, - halljuk az ujságot.

Frank a teafőzési művelet alatt elgondolkozott. Fölfogta, hogy segítségre van szüksége - hathatósabbra, mint aminőt Horace és Herbert nyújthatnak, kiknek egyetlen gondolata az volt, hogy eltitkolják az ismerősök előtt Beatrice megszökését. Tudta, hogy Mordle hű és igazlelkű s megőrzi a titkot.

Azt is remélte, hogy megtudhat tőle némely útbaigazító részleteket Beatrice mindennapi élete felől az utolsó pár hónaptól. Elmondott tehát neki mindent - mindent.

S amidőn ezt elmondta, Frank Carruthers azt látta, amit kevesen láttak ezen a világon: azt tudniillik, hogy tisztelendő Sylvanus Mordle a megtestesült szomorúság és lelkifurdalás vala.

Ez az átváltozás természetesen megdöbbenetette a fiatal embert.

- Folyvást nyomta a lelkemet azóta, - mondá Mr. Mordle csüggetegen.

- Mi nyomta a lelkét? Az Isten szerelméért beszéljen, ha adhat valami fölvilágosítást.

- Nagyon helytelenül cselekedtem. Nem lett volna szabad engednem... És mégis megtettem. Nem tagadhattam meg neki.

- Mit tett meg? Mit nem tagadhatott meg? Szedje össze magát és beszéljen világosan.

Mordle erőt vett magán s elmondta Franknak a blacktowni kirándulás egész történetét.

Frank, ki pár órával ezelőtt minden részletét hallotta a Rawlings-féle követelésnek, könnyíteni iparkodott barátja lelkén s ez valamennyire sikerült is. De azt ki nem verhetette a Mr. Mordle fejéből, hogy a Vörös macskában tett látogatás okvetlenül összefüggésben van a leány szökésével. Frank csak nagynehezen csikarhatta ki tőle azt az ígéretet, hogy nem fog töredelmes vallomást tenni a Talbert testvéreknek.

Elhatározta, hogy fölkeresi azt az asszonyt, akit Beatrice meglátogatott, megtudja tőle, hogy mi történt találkozásuk alkalmával.

Szinte hajlandó volt visszatérni a Horace eredeti elméletére, hogy Beatrice azért bujdosott el, hogy kedvencét el ne vehessék tőle. Talán az ember, akivel Whittaker küzdött, valami ügyvédnek a kiküldöttje volt. Beatrice ama titkos látogatásának talán az volt a célja, hogy a törvényes föllépést késleltesse.

Ha így van, akkor különös lépése egyszerű meggondolatlanság, s végre is szerencsés fordulatot fog venni a dolog.

Erőnek erejével el akarta magával hitetni, hogy ez a rejtély helyes magyarázata. De mégsem hihette. Nem, e titokzatosság alatt többnek, sokkal többnek kell lappangani, s Frank érezte, hogy az az idegen, akit látott, mindent tud.

Keserű szemrehányást tett magának kábaságáért, hogy olyan könnyű szerrel eresztette el azt az embert.

Az estebéd szomorúan folyt le e nap a Talbert-házban.

Frank nem látta házigazdáit, amíg a harang az ebédlőbe nem szólította. Látogatásaik olyan sokáig tartottak, hogy túlságos sietséggel kellett az ebédhez átöltözniük, nehogy magok essenek a pontatlanság bűnébe, ami csaknem annyi lett volna, mint erkölcsi öngyilkosság.

A társalgás, míg Whittaker a szobában volt, természetesen erőltetetten folyt. Frank elmondhatta nekik, hogy életében milyen változás van készülöben, de mivel folyvást arra gondolt, hogy vajjon Beatrice miképp fogadta volna ezt a hírt, előadása teljesen nélkülözte az ő szokott elevenségét.

Horace és Herbert kissé meg voltak lepve. Annak a reménynek adtak kifejezést, - de olyan hangon, mely inkább kétely kifejezésére lett volna alkalmas, - hogy ez a változás javára fog szolgálni Franknak. Bizonyosat a bizonytalanért földadni, kockáztatott dolognak látszik, de hát Frank legjobban tudhatja a maga dolgát, - oly megjegyzés, melyet Mr. Carruthers magában helybenhagyott.

Egészen összevágott a házat ért csapással az a körülmény, hogy az 1858-as palack valami módon fölrazódott s a bor felhősnek, hogy ne mondjuk: zavarosnak tetszett. De Franktól biz' az lehetett akármilyen is.

Semmit, vagy majdnem semmit sem beszéltek a csemege alatt a legutóbbi sajnálatos eseményről. Frank szomorúan, hallgatagon ült helyén. Mindenféle magyarázatokon törte a fejét, folyvást kapcsolatba hozva Beatrice eltűnését azzal az emberrel, aki ma délután itt járt, meg a Vörös macskában tett látogatással.

A Beatrice kedvéért most már Frank csupán a maga szakállára dolgozott. Horace és Herbert ki volt zárva a vizsgálatból.

Mogorvasága rosszul esett házigazdáinak s midőn kínálásukra kijelentette, hogy nem iszik több bort, azt indítványozták, hogy menjenek át a szalonba. Frank szívesen járult hozzá az eszméhez: ott legalább csöndesen ülhet és nézegetheti a Beatrice arcképét.

- Fogtok-e még további lépéseket tenni? - kérdé.

- Nem hiszem, - mondá Horace. - Alaposan megbeszéltük Herberttel a dolgot, s arra a meggyőződésre jutottunk, hogy itt már semmi tenni való sincs. Sokaknál jártunk ma délután, mindenütt azt a benyomást hagytuk, hogy Beatrice látogatóba ment.

- Felette kínos kötelesség volt, - mondá Herbert, - de éreztük, hogy teljesítenünk kell. Magunknak is tartoztunk azzal, hogy elejét vegyük a pletykának.

- Bizonyos vagyok benne, hogy Frank is teljesen fölfogja a helyzetet, - mondá Horace.

Frank ajkán gúnyos mosoly jelent meg.

- Valóban igen kínos föladat lehetett! - mondá. - Úgy érezhettétek magatokat, mint két spártai ifju, kiknek a ruhája alatt róka mardossa a testüket.

- Igen, - mondá Herbert egyszerűen, - valóban úgy éreztük magunkat.

- Gyakran hallottam alkalmazni ezt a hasonlatot, - mondá Horace, - de hatalmas volta sohasem tűnt föl annyira, mint most.

Carruthers elnevette magát - igazán nem tehetett róla. A Talbert testvérek meglepetten néztek rá. Semmi okot sem tudtak ily derülségre. A fiatalember ajka maró gúnyra akart nyilni, de elhallgatta, s a következő percben örült is, hogy nem szólt.

Két szelid, nyájas arcu embert sebzett volna meg vele, akik kétségkívül épp oly kevésbé voltak képesek fölfogni azt a kínt, melyet neki a Beatrice elmenetele okozott, mint ahogy neki sem volt érzéke ama következményeknek a fontossága iránt, amelyeket ők oly nagy áldozattal iparkodtak elhárítani.

Az, hogy ki miként fog föl valamely eseményt, szervezet, nevelés, szoktatás dolga.

Whittaker épp ekkor hozta be a teát, s mikor körüladta, Franknak ideje volt örülni, hogy az imént befogta a száját.

De a balsors még mindig nem vette le súlyos kezét a Talbert-házcól. Frank, amint karjával egy véletlen mozdulatot tett, fölborított egy findzsát, melynek forró tartalma végigömlött ama gyönyörű asztalkák egyikén, melyek a Talbert testvérek szívének büszkeségét, hölgyszemérmőseiknek pedig irigysége tárgyát képezték.

A spártai ifjuról és a rókáról mondott hasonlat még jobban látszott most illeni Horacera és Herbertre, amint mosolyogva biztosították Frankot, hogy nem tesz semmit, éppen semmit. Még csak segítségért sem csöngettek.

Ez azonban azért volt, mert Whittaker, aki tanuja volt a katasztrófának, máris útban volt a szerencsétlenség színhelye felé egy nyaláb puha törőruhával a karján. Olyan gyöngéden nyomogatta, szárítottatta, törülgette az asztalt, mint ahogy egy anya végezné bőrbajban szenvedő gyermekének mosogatását.

Horace és Herbert nézegették egy darabig s azután, nyilván úgy vélekedve, hogy látszólagos egykedvűségök már eléggé megnyugtatta Frankot, szintén hozzáálltak a dörzsölgetéshez és törölgetéshez. Hegybe sodorították a pohártörőik csücskéit s beledugdosták minden egyes szögletbe és közbe, épp úgy, mint a tiszta dajka, ki a gondjaira bízott kisednek a szemét tisztogatja s fülét kotorgatja.

Franknak pedig ez egész idő alatt ott kellett állnia s éreznie, hogy milyen bárdolatlan gonosztevő volt ő. Megkönnyebbülten sóhajtott föl, mikor Whittaker összeszedte a törőruhákat s kivonult.

A társalgás lanyhán folyt. Az asztallal történt baleset háttérbe látszott szorítani Beatricet. Az első bánatot semmi sem oszlatja el olyan biztosan, mint a második. Frank érezte, hogy Horace és Herbert, még folyvást arra a szerencsétlenül járt butordarabra gondolnak.

És igaza volt.

A következő pillanatban Horace kiosont a szobából, s egy kis üveg politurral meg egy darab flanellal jött vissza. Komolyan és szakértően kezdte fényesíteni karcsu-lábu kedvencét.

Ezt már nem állhatta tovább Frank. Van határa a bűnbánásnak is, s ezt a kitartás szabja meg. Idegei a mai nap eseményei következtében túlságosan feszültek voltak, s érezte, hogyha még tovább nézi Horace urat, falrengető kacajba fog kitörni.

- Nem mehetnénk szivarozni? - mondá.

- De igen, - mondá Herbert, ki most már sokkal nyugodtabb volt az asztal fölül. Átkísérte Frankot az ebédlőbe, ahová nemsokára Horace is követte őket. Félreismerhetetlen politur-szagot hozott magával, úgy, hogy Frankban a lelkimardosást folyvást ébren tartották a szagláló idegei.

- Még egy másik kínos kötelesség is vár teljesítésre, - mondá Horace, cigarettre gyujtva.

Frank nem gondolhatott mást, mint azt, hogy ez a közelebbről meg nem határozott kínos kötelesség ismét csak az asztallal van kapcsolatban.

- Kötelességünk, - folytatá Horace, - tudatni a történeteket Sir Maingayvel.

- Természetesen. Ő az atyja.

- Úgy van, közölni kell vele. S úgy véljük, hogy ezt a közlést legjobb lesz élőszóval megtenni. Holnap fölrándulunk Londonba s meglátogatjuk.

Frank ezalatt mindenféle mentségeken gondolkozott már, hogy hamarosan elutazhassék. Érezte, hogy bár nagyon szerette Horacet és Herbertet, állandó társaságuk a jelen körülmények közt okvetlenül félőrültté tenné.

Készségesen ragadta hát meg a kínálkozó alkalmat.

- Veletek megyek, - mondá.

A Talbert testvérek tiltakoztak, de Frank rendületlen volt.

- Kedves jó embereim, - mondá, - kitártam előttetek a szívemet. Megmondtam nektek látogatásom igazi okát. Hogyan maradhatok hát itt, ha Beatrice elment?

Horace és Herbert engedni voltak kénytelenek. Abban állapodtak meg, hogy holnap mindnyájan Londonba mennek. Frank azt ajánlotta, hogy elutazás előtt tudakolják meg, vajjon Beatrice vett-e ki pénzt a bankból.

Igy tehát másnap a városon keresztül menet, Horace és Herbert betértek Furlong és társaihoz s meggyőződést nyertek arról, hogy unokahugok ezer fontot vitt magával.

Mikor a bankból kijöttek, Frankot sehol sem találták. A fiatal ember teljes öt percig vára-koztatta őket, mielőtt megjelent. Betért - ugymond - a másik utcába, hogy megnézzen néhány ódon érdekes blacktowni házat. Valójában pedig odajárt a Vörös macskában, beszélt az öreg fogadósnéval, aki megmondta neki derék barátjának, Mrs Rawlingsnak a címét.

A Talbert testvérek szintén megmondhatták volna ezt neki, de Frank nem akarta tőlük kérdezni.

Mivel a kocsis is velök volt, hogy a vasutról hazavihesse a kocsit meg a lovakat, a Talbert testvérek nem közölhették Frankkal a bankban tett látogatásuk eredményét. Csak akkor mondták meg neki, mikor a vonaton ültek.

Frank szomoruan vette tudomásul ez újabb adatot. A nagy összeg, melyet Beatrice magával vitt, arra mutatott, hogy hosszú ideig szándékozik odamaradni.

- Nem kérdeztétek, hogy milyen számai voltak a bankjegyeknek? - kérdé.

A Talbert testvérek nem kérdezték.

- Én megkérdeztem volna. Az első bankjegy, amelyet fölvált, nyomra vezethetne, s megtudhatnók, hogy hol van.

- Nekem ez sohasem jutott volna eszembe, - mondá Herbert őszinte csodálattal.

Horace nem szólt. Lelkiismerete azt súgta, hogy bizony neki sem jutott volna ilyesmi az eszébe, de méltósága nem engedte, hogy ezt elárulja.

Londonban az utitársak elváltak egymástól. A Talbert testvérek elmentek az ő megszokott fogadójukba, Frank meg, ki teljesen szabad és független akart lenni nyomozásaiban, a magáéba.

Másnap a Talbert testvérek fölkeresték Sir Maingay Clausont, Frank pedig megtalálta a Gray Street 142. számú házát, melyben a Rawlings Testvérek hentes-üzlete volt.

Mrs. Rawlingsot kereste, s mivel nem tudta, vajjon Mrs John vagy Mrs Joseph-e a keresett, meg kellett magyaráznia, hogy azzal a Mrs Rawlings-szal kíván beszélni, ki a mult napokban Blacktownban volt. Az Mrs John volt. De Mr. és Mrs John nincsenek itthon, nem is jönnek haza legalább egy hétig. Hogy hol vannak, azt senki sem tudja pontosan. Nyilván ismét a gyermeköket keresik valamerre.

Frank tehát kénytelen volt a kutatást elodázni. Nagyon nehéz volt a szive. Úgy tetszett, hogy csakis a bankjegyek számainak prózai nyomán fog ráakadhatni. Most már sajnálta, hogy Horacénak és Herbertnek egyáltalában eszébe juttatta ezt.

Lement Oxforgba és elintézte ügyeit, ahogy csak lehetett. Megegyezett a Mordle barátjával Mr. Fanshaweval, hogy vegye át a tanítványait.

Annyira képtelennek érezte magát a munkára, hogy valósággal örült, hogy új foglalkozása csak félév múlva kezdődik, úgy, hogy könyve kivételével, mely sajtó alatt volt, semmi más dolga nem lesz, mint Beatrice föl kutatása.

VII. FEJEZET.

Frank Carruthers, egy-két sikertelen kísérlet után végre megtalálta Mrs John Rawlingsot, ki épp akkor, midőn fiatal barátunk hozzá beköszöntött, nagy munkában volt az izletes kolbászok kötözgetésével. Megtudván azonban, hogy a látogató négy szemközt kíván vele beszélni, megtörölte kezeit s fölvezette emeleti lakásának csinosan, ha nem is éppen finom izléssel berendezett társalgó-szobájába.

Carruthers, miután bevezetésül dicsérőleg nyilatkozott a szoba csinosága felől, rátért látogatása céljára, a Beatricere vonatkozó kérdésekre.

Igenis, Mrs. Rawlings csakugyan volt Blacktownban s a Vörös macskában volt szállva. Ő, vagyis inkább a férje, egy kis fiúcskában a saját elveszett gyermekükre vélt ismerni. Egy reggel aztán egy úrhölgy kereste föl. Nem mondta meg, hogy kicsoda, de sugár, fiatal nő volt, igen szép, szürke szemü, gyönyörű ruhában, szóval: valóságos uri hölgy. Szegényke! valósággal az volt: úri hölgy.

Megmondaná-e, Mrs Rawlings, hogy mit beszéltek egymással? Ah, dehogy! Soha!

A jó asszony behunyta a szemét, összeszorította az ajkát s lassan, ünnepélyesen rázta a fejét, - mindezzel azt akarván jelezni, hogy ama párbeszéd titka örökre el van zárva szívének legszentebb rejtekébe.

Mrs Rawlings valóban meg akarta őrizni a Beatrice titkát, s ha nem faggatták volna, bizonyára meg is őrizte volna híven. De szerencsétlenségre, egyike volt azoknak, akiknek küzdelembe kerül egy titkot magokban tartani, nemcsak egészen, hanem apró részleteiben is, amelyeket akarata ellenére is kicsusztat a száján. Mrs Rawlings úgy volt ennek a titoknak a Frank kérdései ellen való megóvásával, mint aki dunnát akar begyömöszölni egy útiláadába: amint egyik részét lenyomta, a másik kidagad.

A „szegényke” szó máris a legmagasabb fokra csigázta föl a fiatalember kíváncsiságát, ki bizonyosra vette, hogy itt okvetlenül megtudhat valamit.

Van-e neki joga kikutatni azt, amit Beatrice rejtegetni kívánt? Úgy gondolta, hogy van. Igazán, önzetlenül szerette, - oly önzetlenül, hogy elbujdosásának okát nem a maga érdekében iparkodott megismerni, hanem azért, hogy segítséget nyújthasson neki, ha kell.

Igen, annak a férfinak, aki szeret, joga van megtudni mindent arról a nőről, akiről azt hiszi, hogy viszonszereti. De különben is, lekötelezte Beatrice valamikép ezt az asszonyt a titoktartásra? Frank alig hihette ezt. Azt gondolta, hogy Mrs Rawlings, mint sokan teszik, nagy titkot csinál holmi jelentéktelen dologból. Beatrice talán pénzt adott neki, hogy álljon el képtelen követelésétől, s ő most szegényli bevallani.

- Nézze, - mondá Carruthers, - meg kell tudnom minden áron, hogy mi történt ama hölgy és ön közt. Figyelmeztetem, hogy a titkolózással éppen neki árthat legtöbbet. Abból pedig, ha megmondja az igazat, semmi baj sem lehet.

Mrs Rawlings ismét behunyta a szemét és rázta a fejét.

Frank tovább, újra meg újra unszolta. Ő csak őrizte, óvta a titkot, de olykor valami vigyázatlan szóval kiszalasztott egy-egy részletecskét. Elannyira, hogy Frank arra az alapos meggyőződésre jutott, hogy Beatricet valami nagy fájdalmas kényszer vezette volt ehhez az asszonyhoz.

Azt kezdte hinni, hogy Mrs Rawlings, habár még azt is tagadja, hogy a nevét tudja, teljes fölvilágosítást adhatna neki Beatrice elszökéséről.

- Meg tudná mondani, hogy hol találhatom? - kérdé. - Figyelmeztetem, hogy ha tartózkodása helyét eltitkolja előttem, ezzel olyan bajt okoz neki, amely talán sohasem lesz jóvátehető.

Komolyan, megkapóan beszélt, szemét merően függesztve az asszony arcára. Tekintetéből iparkodott kiolvasni, hogy van-e tudomása Beatrice hollétéről, vagy nincs.

Mrs Rawlingst hirtelen ihlet szállta meg. Hentesnek is épp úgy lehet ihlete, mint poétának... Lám, ez a fiatalember, ez a hevesvérű ifju volt az oka minden bajnak és szegénynek... minek hát titkolni előtte bármit is?... Hátha igaza van, s a hallgatásból kiszámíthatatlan baj származik?

- Meg akarja találni? - kérdé Mrs Rawlings. - Nem tudja, hogy hol van?

- Meg, meg akarom találni! Nem lesz nyugtom addig, amig meg nem találom.

Hangja és szavai megerősítették Mrs Rawlingst abban, hogy jól sejtett. Fölállott és igazi meghatottsággal mondá:

- Igen, uram, menjen és keresse föl. Menjen és tegye azt, amit tennie kell. És ha igazi férfi, lelkiismerete meg fogja sugni, hogy mit kell tennie... Oh, uram, tegye jóvá a hibát, amíg még lehet... az élet bizonytalan. Az ilyen bűnök még a halottas ágyon is üldözik az embert...

A bámulat kifejezése, melyet a fiatalember arca eleinte öltött, rémületre változott.

- Tovább, tovább... - mondá izgatottan.

- Talán igazságtalan is vagyok ön iránt, - folytatá az asszony, - s ön talán nem tudott mindenről... Ő azt mondta, hogy a gyermek titokban született... Ön talán sohasem tudta ezt... De most menjen, keresse föl, és tegye jóvá azt, amit lehet. Nem nekem kell ezt mondani, de mi más kívánhat feleségeül egy úriember, mint egy olyan szép, gyönyörű, büszke arcú fiatal teremtést... Istenem, Istenem, mennyit szenvedett, szegényke!...

Frank olyan sápadt volt, mint a kísértet. Belefogózott az asztalba, hogy el ne essék.

Mrs Rawlings ránézett, s látta, hogy rögtönzött szónoklata megtette hatását.

- Nono, ne vegye olyan nagyon a szívére, - mondá nyájasan. - Hiszen lehet, hogy önnek is van mentsége. Az öregeknek nem kell ám a fiatalokról nagyon szigoruan ítélniök.

- Mondjon el mindent, amit önnek mondott, minden szót, - dadogott Frank.

Rákényszerítette volt ezt az asszonyt, hogy adja ajkához a keserü poharat, - fenéig akarta üríteni.

- Óh, a szegényke, elmondott nekem mindent. Elmondta, hogy kellett neki ezt a titkot elárulnia, mikor az uram el akarta tőle vétetni a gyermeket. Vértett érte a szívem. Elmondta, hogy senki sem tud a gyermek születéséről s neki most világ tudtára kell adni a dolgot, hacsak én nem segítek rajta. Elmondta, hogy mint vágyódott a gyermeke után s mint csinálta ki, - nem tudom, mi módon, - hogy mindig mellette, vagy a közelében lehessen... Óh, istenem, olyan gyönyörű szép gyermek! olyan gyönyörű...

Hol található? - kérde Carruthers, habár most már nem remélte, hogy megtudhatja.

- Hol? Azt gondolom, ott a gyermek körül, Blacktown táján. Ön tudja a nevét. Én nem tudom... De meg fogja tenni azt, amit kell, ugyebár?

- Meg, - mondá Frank, - meg fogom tenni azt, amit kell. Köszönöm a szívességét. Isten áldja meg.

Kiment a szobából s eltávozott. Mrs Rawlings visszatért szorgos munkájához. Nem tudta sem a mostani látogatónak, sem a Blacktownban látott fiatal hölgynek a nevét, de mai napig is, ha eszébe jut a fiatalember sápadt arca, melyet nyilván a lelkimardosás tett olyanná, boldoggá teszi az a tudat, hogy néhány igaz szívből eredt, okos szó, habár csak olyan közönséges asszony mondta is, mint ő, diadalra segítette a jót a gonosz fölött, jóvá tett egy hibát s boldogságára vált egy asszony-társának.

Vajha sokan esnének ilyen tévedésbe. Nagy vigaszt lehetne belőle meríteni.

Derék, jó asszony! Hanem hát vegyünk tőle búcsút s reméljük, hogy a hentes-üzlet tovább is gyarapszik.

De Frank! A szegény Frank, kit a nyomozás ilyen keservre juttatott. Ki megtudta a valónak azt a felét, mely egy szokásos mondás szerint, gyakorta súlyosabb, mint az egész!... Frank ballagott, ballagott, ki a Cray Streetből, odább, nem ügyelve arra, hogy hová megy.

Az a fájdalom, melyet most érzett, egészen új volt életében. Mikor, mintegy három hónappal ezelőtt Beatrice azt mondta neki, hogy nem szeretheti, a csapás, - tudjuk, - fájdalmas volt, de azért Beatrice tovább is megmaradt neki Beatricenek. Akkor még volt remény is, - az ilyen esetekben mindig van.

De most nincs semmi! Vége mindennek.

Keserűen kacagott, amint visszagondolt azokra a hosszú órákra, amelyeket annak a kutatásával töltött, hogy mi oka lehet a Beatrice úgynevezett kórságának, szenvtelenségének, a világ iránt való közönyösségének. Most már megtalálta a betegség csiráját. Nem csoda, ha hideg és

tartózkodó volt - ilyen titokkal a kebelében, ilyen rettegéssel a feje fölött. Szegény leány! Szegény leány!

Frank most már láthatta, hogy a gyermek hogyan került a házba. Természetesen a Mrs Miller segítségével. S most meg tudta magának magyarázni azt a különöséget is, melyen eddig hasztalan töprenkedett. A dajka, mikor őt azzal biztatta, hogy reméljen és várjon, azt mondta neki, hogy Beatrice öt évvel ezelőtt az éhhaláltól mentette meg; holott Horace meg azt mondta volt neki, hogy Mrs Millert idegenül fogadták a házba. De nem kutatta volt a dolgot.

Az a különös magaviseletü asszony megigértette vele, hogy várni fog. Várni - mire? Nem várhatott semmire. Még ha, - mint megvetően föltette magáról, - képes volna is annyira megfélemlíteni férfitől, hogy Beatricet még ezek után is nőül vegye: tudta, hogy maga Beatrice fog közöttük olyan gátat emelni, amelyen sohasem hatolhat át.

Nem kárhoztatta. Tudta, hogy Beatricenek az élete gyászba van borulva a történetek miatt. Nem volt miért vádolnia, nem volt miért követ dobni reá.

Beatrice nem iparkodott az ő szerelmét megnyerni. El sem fogadta, mikor följánlotta neki. S Frank jól tudta, hogy miért. De azt is tudta, hogy Beatrice szereti - szereti, de sohasem akar övé lenni.

Ez a gondolat félőrültté tette. Egyetlen barátja sem ismert volna rá, amint sötét homlokkal, nehéz fejjel ballagott tova a londoni külváros csöndes utcáin.

De miért ez az elbujdosás? Semmi új aggodalom, semmi új veszedelem nem fenyegette. Vagy talán mégis azért szökött el, mert ő Oakburybe volt jövendő? Attól félt, hogy nem lesz képes ellentállani s egyik szavával szerelmet kell vallania, a másikkal pedig kijelentenie, hogy köztük a szerelem lehetetlen...

Nem. Hiszen egy szavával meggátolhatta volna az ő elmenetelét. Sőt majdnem hívta is. Beatrice nem előle menekült.

Ekkor eszébe jutott Franknak az az ember, aki Beatricet kereste. Összeborzadt s az ajkába harapott - maga sem tudta, miért. De első gondolata az volt, hogy fölkeresni azt az embert s megtudja tőle, miért kereste Beatricet?

Azután ismét mást gondolt. Nem fogja fölkeresni. Az semmi olyat sem mondhat neki, amit még tudnia kellene. Azok után, amiket ma hallott, minden újabb értesülés csak még boldogtalanabbá tehetné.

Az ő számára nincs már egyéb, mint a rideg, kemény munka. A munka - ez a legnagyobb áldás, mely az embernek adatott.

Igy ballagott tovább, tovább, csaknem sírva fájdalmában, csaknem örvénylve tehetetlenségében, hogy a dolgokon nem változtathat, és - bármennyire megingatta is a talapzatot, melyen bálványa állott - folyvást úgy gondolva reá, mint arra a nyugodt, szép, nemes tartású leányra, akinek ismerte, akit szeretett, az egyetlenre a világon, kire a rágalomnak nem volna szabad szavát fölemelni.

Mielőtt céltalan barangolása véget ért, hangulata szeliddé, szánakozóvá lett. A harag egyszerűen eloszlott. Csak Beatricere és fájdalmára gondolhatott. Csak azt kívánta, hogy láthassa és megmondhassa neki, hogy van valaki, aki mindenkor testvére lesz.

Az a szilaj elhatározás, hogy eltűnésébe nem fog olyan csöndesen belenyugodni, mint nagybátyái, tovatűnt. Föl akarja keresni. Oda akar hozzá menni, megfogni kezét, megmondani neki, hogy ismeri titkát, tettel, tanácscsal segíteni, s ha lehet, megenyhíteni szenvedéseit.

De most már tudta, vagy tudni vélte, hogy mennyi az, amit az élettől még várhat s ez szomorú árnyéka volt annak, amit még csak pár nappal ezelőtt is remélhetni gondolt.

Nem, nem kárhoztatja. Hiszen nem vétett ellene.

VIII. FEJEZET.

Elhatározni valamit, megfogadni, hogy fölkeres az ember egy leányt, aki nyomtalanul eltűnt - és meg is találni: két különböző dolog. A világ meglehetősen tágas helyiség, s a véletlen találkozások nem olyan közönségesek, mint a jóhiszemű regényolvasóval elhitetni szeretnék.

Ezt tapasztalta legalább két ember, akik különböző okból, de egyaránt buzgón fáradoztak azon, hogy a szökevényt megtalálják. Maurice Hervey volt az egyik, Frank Carruthers a másik.

Hervey, ki miután egy Oakburyban tett második látogatás alkalmával valamiképp kisütötte, hogy Beatrice a gyermekkel és a dajkával együtt Londonba ment, sietve búcsúzott el Black-towntól s visszatért a fővárosba. Minél tüzetesebben vizsgálta a helyzetet, annál világosabbá lett előtte, hogy - az ő kifejezésével élve, - karó közé van szorulva.

Amíg Beatrice eltitkolhatja előtte hollétét, addig ő teljességgel tehetetlen. Nyitva áll ugyan előtte a bosszu, de azt szörnyű drágán kellene megfizetni. Bármilyen édes volna is valami, ha nagyon sokba kerül, nem ér semmit. Elmehet bátran Sir Maingay Clausonhoz s vejenek jelentheti ki magát. Elmehet azokhoz a Talbertekhez s bebizonyíthatja nekik, hogy feleségül vette az unokahugukat, mikor ez még alig volt több, mint iskolás-leány. De mi haszna lenne ebből? Nyilát kilóné vele, s tegezében nem maradna több. Beatricet megváltoztatja ezzel, de a pénzét nem veheti el. Világot ismerő férfiakkal lenne dolga, nem pedig egy gyenge nővel, akit nyilvános gyalázzal rémitgethet.

Neki egy portékája volt eladó: a hallgatás. S erre csak egy vevő volt: a felesége. Ezzel úgy alkudhatott, hogy neki legyen előnyös a vásár, de mihelyt más piacra viszi az árúját, az csaknem teljesen elveszti értékét.

Aztán meg, ott volt az az átkozott záradék, az öreg Talbert végrendeletében. Hervey könnyen bebizonyíthatná azt, hogy Beatrice az ő neje, de ezzel azt is bebizonyítaná, hogy Beatrice mint kiskorú, gyámjainak beleegyezése nélkül esküdött meg vele s ez esetben a nevezett gyámok azt tehetnék a vagyonnal, amit akarnak. Valószínűleg vetnének neki évenként kétszáz fontot, ameddig félreáll az útból. De mi az az évi kétszáz font, midőn tudjuk, hogy ha ő nem akart volna erőnek erejével a porba hajtani bizonyos büszke fejet, tízszer annyit is kaphatott volna?

Miért is nem vette el a pénzt s állott el a bosszútól?

A Beatrice szökése, habár nem furfanggal történt, remek sakkhúzás volt, olyan, mely kezét-lábát megkötötte ellenfelének. Hervey vad haraggal nézett elibe annak az időnek, amikor a körülmények arra fogják kényszeríteni, hogy elfogadja a legjobb ajánlatot, amelylyel kínálják.

Jól tudta, hogy abban a pillanatban, amint Beatrice összeszedi bátorságát arra, hogy föltárja övéi előtt a valót, - abban a pillanatban, amint meg meri vallani ifju-leánykori tévedését és szembe mer szállni a szégyennel és gáncscsal, mely reá várhat: az ő hatalmának azonnal vége szakad. Multhatatlanul szükséges tehát, hogy föltalálja Beatricet és reá nézve kedvezőbb alapon kezdje vele újra az alkudozásokat.

A józanabb megfontolás és az a kockázat, hogy mindent elveszíthet, hajlandóvá tette arra, hogy csekélyebb fokra szállítsa alá követeléseit. Elfogad ezerötszáz fontot, sőt neje jövedelmének a felét is, s ha Beatrice követeli, rálép akár a törvényes válás útjára is. Hallgatni fog mindaddig, amíg a hallgatás jobban kifizeti magát.

Hátha holthírét költené magának s megvárná, míg Beatrice második házasságra lép? Akkor volna még csak uralma fölötte! De hogy ezt elérhesse, talán évekig kellene hallgatnia és várakoznia s addig is meg kellene valamiből élnie. De talán Beatrice az előbbi tapasztalatok után nem is menne többé férjhez... Akármint lenne is, pénztárának jelenlegi állapota tiltakozott a várakozásra alapított terv ellen.

Segítséget, amit erővel ki nem csikar, nem várt tőle. Kegyelemre nem számított. Hiszen ő sem adott. Sötétté tette életét; megrabolta ifjúkori éveit édességöktől; kizsákmányolta haszonlesően azt a regényt, mely minden fiatal leánynak a szívében megvan, s azután kitépte belőle és megsemmisítette; megmondta neki durván, kiméletlenül, hogy csak azért vette nőül, hogy pénzt szerezhessen hamis váltóinak visszaváltására és a büntetés kikerülésére.

Hervey jól tudta, hogy mit tett, s tudván ezt, meg sem kísérelte, hogy kedveskedéssel áltassa, mikor Blacktownban összemérték az erejüket. Beatrice arcának komor kifejezése megvető módon és elég világosan adta volna értésére, ha még nem tudta volna, hogy tőle kegyelmet nem várhat s hogy mint párbajt vívó ellenségek állnak egymással szemközt.

Meg kell találnia!

Amint a hónapok egymásután teltek, egyre világosabb lett előtte, hogy mindenáron meg kell őt találnia. Miként a játékos, aki úgy sejt, hogy minden pillanatban „beüthet” a nagy szerencse, fényűző életmódot folytatott volt. S pénze annyira megfogyott, hogy belátta, hogy rövid idő múlva vagy meg kell találni Beatricet, vagy pénzt kell keresnie, vagy éhen kell halnia.

Az első és minden tekintetben legkívánatosabb módozat lehetetlennek látszott. Sem a baronet házában, sem Oakburyben, hová másodszer is lerándult, mind a két helyen óvatosan tudakozódva, hogy gyanut ne keltsen, - nem tudhatott meg semmit.

A harmadik módozat, bár a legegyszerűbb, de egyszersmind a legkellemetlenebb lévén, a másodikra volt kénytelen magát elszánni - legalább egyelőre.

Fegyházba jutása előtt Hervey olykor a képeslapoknak is dolgozott. Mivel mesterségének ez az ága a legjobb kilátást nyújtott arra, hogy szükségleteit fedezhesse, fölkeresett két-három embert, akiket korábbi időkben ismert s akik tudták is, hogy mi okozta hosszas távollétét.

Egyszerűen azt mondta nekik, hogy jóvá akarja tenni a multat, s kérte, hogy nyújtsanak hozzá segédkezet. Bármilyen önzőknek tartják is a világot, sokan vannak, akik szívesen segítenek lábra egy elbukottat. Hervey kapott is egy-két ígéretet, amelyek jövedelmező munkát helyeztek neki kilátásba.

Ami a másik keresőt: Frank Carrutherst illeti, rá nézve borusan, terhesen teltek a napok. Nem tudta, hova forduljon, merre kutassa Beatricet. De mégis jobb dolga volt, mint Herveynek, mert ő legalább közvetlen értesülést kapott felőle.

Beatrice havonként egyszer irt nagybátyyáinak, de levelei semmi olyan felvilágosítást nem adtak, melynek a nyomán el lehetett volna indulnia. Londonban adattak postára, de hogy mely városban keltek, az nem volt megtudható. Beatrice azt írta, hogy csendes, nyugodt életet él; visszakíváncozik a kedves Oakburybe, de nem tudja, hogy vágya teljesülhet-e valaha.

Minden levelében sajnálkozását fejezte ki ama lépés fölött, amelyet tett, s remélte, hogy ha valaha meg tudják az okát, meg fognak neki bocsátani. De azt is remélte, hogy sohasem fogják megtudni.

Tartózkodása helyéről csupán annyit árult el, hogy nagyon hideg van, s hogy idejét a művészet tanulmányozásával tölti: olajba tanul festeni.

E leveleket a rokonszenves érzésű Herbert elküldöztette Franknak s Frank újra meg újra elolvasta azokat, az utóbb szerzett értesülések alapján a sorok között iparkodván olvasni.

S minél többször olvasta a leveleket, annál nagyobb zavarban volt.

Ha Mrs. Rawlings igazat mondott, akkor olyasmi történt, amiért Horace és Herbert sohasem bocsáthatnak meg, s Beatrice mégis úgy írt, mintha a megbocsátás nem volna lehetetlenség. Az is feltűnt Franknak, hogy Beatrice lehetőnek tartotta, hogy nagybátyái megtudták szökése okát.

Vajjon mikor fogja végre föltalálni? Mikor tudja meg a teljes valót?

Leveleiben hasztalan kereste a maga nevét, vagy egy neki szóló üzenetet. Ez is nagyon rosszul esett szívének, nem mintha azt hitte volna, hogy Beatrice elfeledte, hanem, mert azt látta ebből, hogy Beatrice lehetetlennek tartja azt, hogy ők valaha egyek legyenek.

Frank Carrutherst, ha tétlen ember lett volna, a bizonytalanság e hosszú hónapjai megölték volna. De ő szorgalmasan, nagyon szorgalmasan dolgozott egy második könyvén. S higgyék meg nekem, hogy az ember nem akkor írja legrosszabb munkáját, mikor a szíve szomorú. A fogfájás elronthatja az ihletet, de a szívfájás nem okvetlenül. Frank tehát, első könyvének megjelenését várva, buzgón látott hozzá a másodiknak a megírásához.

Első könyve egy szatirikus, félig politikai regény, mely - mellesleg mondva - nagy feltűnést keltett, ideges izgatottságba ejtette, miként minden új írón megtörténik. Egy nap az jutott eszébe, hogy e nagy mű sokkal tetszetősebb lenne, ha képek díszítenék. Kiadója nem akart e költségtöbbletre vállalkozni, de Franknak volt rá pénze.

Fölkereste egy ismerőst, Mr. Fieldet, aki jártas volt az ilyenekben s megmondhatta neki, hogy hol található jó és elég olcsó rajzoló. Ez a Mr. Field pedig véletlenül egyike volt azoknak, akikhez Hervey támogatásért fordult.

Látható tehát, hogy Carruthers- és Herveynek most következő találkozására nem éppen véletlen, sőt inkább természetes és szükségszerű találkozás volt. Nehéz is lenne elképzelni, hogyan történhetett volna a dolog másképpen.

- Ni, éppen a minap járt nálam valaki, aki nagyon meg van szorulva. Alkalmasint használhatná, - mondta Mr. Field.

- Ajánlja? Hogy hívják?

- Nem tudom, ajánlhatom-e, de ön kísérletet tehet vele. Henry Morrisnek hívják, s megvan szorulva, mint mondtam.

- Értésítse, hogy keressen föl, - mondá Carruthers, ki szívesen segített a megszorult embereken. - Ügyes rajzoló?

- Olyan hosszú ideig nem dolgozott, hogy nem ítélték felőle. Rajzoltasson vele próbát... Nézze, ha önnek volnék, nem adnék neki előleget.

- Küldje csak el hozzám, majd beszélek vele.

Carruthers már az ajtóban volt, midőn barátja visszahívta.

- Ni, talán jobb lesz, ha megmondom, legalább nem tehet majd szemrehányást. A fickó öt esztendeig be volt csukva váltóhamisításért. Maurice Hervey az igazi neve. Azt mondja, jóvá akarja tenni a multat... Ön pedig tegyen úgy, amint jónak látja.

Frank elhatározta, hogy elfogadja ez embert, sőt nem is tudatja vele, hogy ismeri a multját. Nem volt ellenére, hogy valakit a becsületesség útján előresegítsen.

Carruthers még mindig a fogadóban volt szállva, de egy nem messzire eső, csöndes utcában külön szobát bérelt magának, ahol nyugodtan dolgozhatott. Itt töltötte a nap legnagyobb részét, új könyvet irogatva, első munkájának kedves kefelevonatait javítgatva, vagy pedig szomorúan gondolva Beatricere és saját végzetére.

Ez az „iroda” az első emeleten volt s meredek, szőnyegtelen lépcső vezetett fel hozzá.

Egy reggel Frank lépteket hallott kívülről. Csakhamar bekopogtatott valaki az ajtaján s ő rákiáltott: „Szabad!”

Nagy bámulatára a belépő senki más nem volt, mint az az ember, aki Oakburyben Beatrice hollétét tudakolta s annyira megsértette az öreg Whittaker méltóságérzetét.

- Mi tetszik? - kérde Frank nyersen.

Hervey előadta, hogy Mr. Field utasította ide, s Frank így megtudta, hogy az az ember, aki Beatricet kereste, váltóhamisító, kiszabadult fegyenc.

Fölemelte fejét s hideg, fürkésző szemmel nézett végig látogatóján.

Hervey e pillanatban nem ismert rá. De most megismerte s azt is látta, hogy a fölismerés kölcsönös. A találkozás eredeti okáról és céljáról mindketten megfeledkeztek. Mindegyiküknek csak egy gondolata volt: Beatrice.

- Nem mondaná meg azt a címet, melyet első találkozásunkkor kérdeztem? - szólt Hervey élénken.

- Nem, - felelt Carruthers röviden.

Most már nem mondta azt, hogy nem tudja, mert nem akarta megvallani, hogy Beatrice eltitkolta hollétét még hozzátartozóitól is. Azt is föltette magában, hogy semmi szín alatt sem fog e volt fegyenchez egyetlen egy kérdést is intézni.

A látogató igen mérgesen fogadta a kerek visszautasítást. Tény ugyanis, hogy Mr. Herveynek a természete nem igen javult, vagyis inkább a sok erős szivarnak és szesznek az élvezete egyre nehezebbé tette rá nézve, hogy természetén uralkodjék. Hozzájárult ehhez még az is, hogy Carruthersnek olyan modora volt, mely kiválóan fölingerlő lehetett azokra nézve, akik vele összetűztek. Hervey már egy előbbi alkalommal is alig találta ezt elviselhetőnek.

Egyelőre azonban mégis uralkodott magán annyira, hogy csupán az asztalra csapott.

- Már pedig okvetlenül meg kell mondania. Igen fontos ügyet kell Miss Clausonnal közölnöm.

- Miss Clauson ügyeit, ugy tudom, gyámjai, Talbert urak intézik. Vagy pedig elmehet a házi ügyvédhez, akit megnevezhetek, ha tetszik.

- Az ügy magántermészetű. Én a kisasszony hollétét kérdezem, jogom van hozzá, hogy megtudjam.

Carruthers vállat vont, felhúzta szemöldökét á la Talbert, s ajkán ismét megjelent az a fölingerlő mosoly.

- Édes úr, - mondá, - hát nem érti, hogy egyáltalán nincs kedvem kívánságának eleget tenni! Hogy úriember nincs feljogosítva arra, hogy akárkinek is megmondja egy hölgy lakcímét?

Menjen el Sir Maingay Clausonhoz; ő a legilletékesebb személy, akihez fordulhat. Ami a jogot illeti, nekem mindenesetre jogom az, hogy távozásra szólítsam fel önt. Azt nyilván maga is gondolja, hogy abból a dologból, amely végett látogatásával megtisztelt, semmi sem lehet.

Hervey dühösen nézett rá, habozott egy pillanatig s aztán kiment. Bölcsen tette, mert többet talált volna mondani, mint amennyit akart; már pedig a valónak korai leleplezése, vagy egyáltalában csak földerítése, teljességgel semmivé tette volna amúgy sem fényes kilátásait.

Mivel udvariatlanságból nagy zavarában nem huzta be egészen az ajtót, Carruthers fölállott, hogy becsukja. Amint az ajtóhoz ért, az ismét benyílt s a két ember szemtől-szembe állt a küszöbön.

- Ha ír Miss Clausonnak, nem foglalna bele tőlem egy üzenetet? - kérde Hervey erőltetett udvariassággal.

- Attól függ, hogy miféle üzenet lenne az.

- Nem írná meg neki, hogy fölkerestem önt, és azt mondtam, hogy most már könnyen lenne elintézhető a dolog? Ebben csak semmi rossz sincs.

- Legalább látszólag. Ha írok, megírom azt is.

- De az igazi nevemet kellene említenie... Az pedig nem Henry Morris, hanem...

- Tudom, hogy micsoda, - mondá Frank könnyed egykedvűséggel.

Hervey nagyon mérges lett.

- Igazán kíváncsi vagyok rá, hogy ki lehet ön, - mondá, - ön, aki írogat neki... Talán szerelmesek egymásba s nemsokára meg is akarnak esküdni...

Ez nagyon vigyázatlan megjegyzése volt a semmirevalónak, de nem állhatta meg; sőt azt sem állhatta meg, hogy jól meg ne nézze Carrutherst; milyen hatást tett az reá.

Emez azonban, bár nagy erőfeszítésébe került, megőrizte nyugodtságát.

- Meglehet, - mondá könnyedén. - De nem hiszem, hogy ez legkevésbé is érdekelhetné *önt*.

A megvető hang, melylyel ezt az utolsó szótagot kiemelte, ostorcsapásként hatott Herveyre.

- Meglehet!?! - ismétlé gúnyos nevetéssel. - Hahah! Azt gondolja, bolond vagyok? Azt hiszi, rászéd ezzel az erőltetett higgadtsággal? Hát nem tudom, hogy majd megöli a kíváncsiság, hogy vajjon ki lehetek?

- Azt már tudom, - viszonzá Frank metsző hangon. - S ha kedvem volna többet is megtudni, a fenyítő hatósághoz fordulnék.

Ez a vágás sokkal erősebb volt, semhogy a legszelidebb természetű fegyházviselt ember is eltűrhetné volna. Herveyben felforrta a düh, fölemelte öklét s nekivágott Carruthersnek.

Carruthers egyike volt azoknak a csalékony külsejű embereknek, akik első látásra nem nagy erőt árulnak el. De ha termete vékony volt is, válla széles s egész teste csupa csont és izom volt. Az ilyen úgynevezett „drót-ember” pedig, mint sok izmosnak látszó „atléta” sajnos tapasztalta, nem megvetendő ellenfél.

Miután Hervey ütését ügyesen elhárította, egyszerűen előre dőfött jobb kezével, ahogy az isten tudnia engedte, belebocsátva testének egész súlyát, s egyenesen mellbe találva ellenfelét.

Hervey éppen a folyosó szélén állott s amint az ütést megkapta, hátrátáncorodott s fejjel lefelé robogott le a lépcsőn. Azt lehetett volna hinni, hogy menthetetlenül nyakát szegi. Lenn azonban mégis föltápáskodott, nyögött, megfenyegette öklével a győzelmet, káromkodott egyet s azután kifelé indult.

Carruthers visszatért írásaihoz, de azok a gondolatok, melyeket ez az izgalmas jelenet benne ébresztett, lehetetlenné tették ezen napra a szellemi munkát.

Két nappal utóbb beköszöntött hozzá Mr. Field.

- Ejnye, Carruthers, - mondá, - ön nagyon különös ember! Elküldök önhöz valakit, akinek támogatásra van szüksége, s ön fellöki, vagyis inkább lelöki.

- Volt önnél?

- Volt, de ugyancsak összetörve. Azt mondja, hogy ön sértegette és ledobta a lépcsőn. Nem tudom elhinni. Nem vall önre.

- Alapos okom volt rá.

- Mondtam neki, de nem hiszi. Eltörte a szárcsontját.

- Hiszen nem sántított, mikor elment.

- Nohát a karcsonjtát. Azt gondoltam, az is szárcsont. Esküdjözik, hogy kártérítést kell kapnia. Panaszra megy stb.

- Nem hiszem, - mondá Carruthers jelentős arckifejezéssel.

- Lehet, hogy nem, ha önnek csakugyan alapos okai vannak. Nem kérdezem, hogy mik voltak, de nézze: annak a fickónak nincs pénze s egy darabig nem is dolgozhatik. Nem gondolja-e, hogy kötelessége volna érte valamit tenni?

- Nem gondolom, - mondá Frank, - de teszek. Tartsa távol tőlem azt a fickót. De az én költségemre fizesse meg az orvosát s adjon neki egy-két fontot hetenkint, a míg fölépül.

Field elnevette magát.

- Úgy fogja tapasztalni, hogy a csont-tördelés drága multság.

- Kedves barátom, - viszonzá Frank, - ha ön tudná azt, amit én tudok, a jelen esetben olcsónak tekintené a multságot.

És így a sors különös gúnyolódása úgy hozta magával, hogy Maurice Herveyt a Frank Carruthers költségén tartották és gyógyították.

IX. FEJEZET.

Beatrice Münchenben volt, Európának eme, nagyságához képest talán legkirályibb fővárosában, szép utcáival, könyvtáraival, múzeumaival, műcsarnokaival. Beatrice maga sem tudta, hogy miért választotta lakóhelyéül éppen Bajorország fővárosát. Mikor első levelét írta nagybátyáinak, őszintén mondta, hogy még nem tudja hová fog menni. Épp úgy mehetett volna akkor Párisba, Brüsszelbe, Bécsbe vagy Berlinbe, mint Münchenbe.

Németországot főképp azért szemelte ki, mert az angolok közt általánosan elterjedt vélemény, hogy egy magányosan álló, tetszetős külsejű fiatal nő kevesebb zaklatásnak van kitéve egy német, mint egy francia városban. Aztán meg németül jobban is tudott, mint franciául.

Mivel Blacktownból pénzen kívül semmit sem vittek magokkal, Londonban sok bevásárlást kellett tenniük, de mégis elég idejére végezték el, hogy az esteli vonattal Doverbe mehesse-
senek. Még akkor éjjel hajóra ültek, s átkeltek a csatornán.

Csak ekkor mert Beatrice szabadon lélekzeni. Londonban folyvást attól rettegett, hogy Hervey
utána jön s megtalálja. Az angol földet elhagyva, szabadon érezte magát.

Jegyezzük meg itt, hogy Beatrice nem ama gyalázat elől menekült, mely esztelen házasságá-
nak elárulása következtében érte volna, habár szívesen fizetett volna évenként nagy összeget,
hacsak férje békében hagyja és a titkot megőrzi. Örömet kötött volna valaminő egyezséget,
mely megóvta volna büszkeségét attól a szégyentől, hogy egy fegyenc nejjének ismerjék.

De mégsem ezért menekült. Egyetlen célja az volt, hogy megóvja gyermekét attól az ember-
től, aki - apja volt.

Hitte, hogy Hervey törvényesen követelheti a gyermeket. Tudta, hogy elég nyomorult ahhoz,
hogy erőszakkal vagy csellel elrabolja tőle, ha alkalma nyílik rá. S amint a gyermek az ő
kezében volna, Beatrice teljesen ki lenne neki szolgáltatva. Kénytelen volna elfogadni minden
föltételt, bármilyen súlyos és megalázó lenne is az, csak hogy visszakaphassa azt az egyet, ami
számára megmaradt, az egyetlent, amit még szerethetett, mit szeretnie szabad volt.

A szökés által időt nyert. Gondolkozhatott. Ez volt a legegyszerűbb, legkönnyebb módja a
nehézségből való menekvésnek. Erre határozta el tehát magát.

Amint a kontinensre értek, kényelmesen, sietség nélkül utaztak, s így jutottak el Münchenbe.
A város megtetszett Beatricenek, bérelt magának egy bútorozott lakást, fogadott egy szelid
természetű, ügyes bajor cselédet, s megkezdte azt a csendes, zavartalan életmódot, amelyről
nagybátyáit leveleiben értesítette.

Ezeket a leveleket borítékba zárva küldte el Mrs Miller egy barátnéjának, ki aztán Londonban
postára adta. Beatrice mindig félt e levelek írásától; attól tartott, hogy valami véletlen, csekély
körülmény vagy jel elárulja hollétét. De olyan lelketlenségnek tetszett, hogy nagybátyáit ne
értesítse hogylétéről.

Atyjának nem írt. Úgy gondolta, hogy őt nem igen fogják háborítani az ő dolgai, s bizonyos
volt abban, hogy minden levele ki lenne téve mostoha-anya fanyar megjegyzéseinek. Bízott
abban, hogy Horace és Herbert mindenről értesíteni fogják sógorukat.

Ismeretséget Beatrice keveset kötött, ha ugyan kötött. Némely ember sohasem köt ismeret-
séget. Amiként vannak férfiak, akitől soha senkinek nem jut eszébe tüzet kérni, úgy vannak
nők, akikkel szemben más nők nem teszik meg az első lépést.

Beatrice az ő udvarias, de tartózkodó modorával, klasszikai vonásaival és előkelő tartásával
kétségkívül elriasztó hatást tett mindenkire, aki közeledni akart volna hozzá.

Egyetlen társasága tehát csak fia és hű rabszolgája: Mrs Miller volt.

Bármennyire szereti egy anya a gyermekét, nem gáncsolható azért, ha úgy találja, hogy ennek
állandó társaságra nem nyújtja mindazt az élvezetet, amit a világtól várhatni. Bármily hűséges
és eszes is egy cseléd, úrnőjétől nem lehet rossz néven venni, ha más társaságra is vágyódik.

Így tehát Beatricenek az élete ismét szomorúvá és színtelenné lett, úgy, hogy ehhez képest, az
oakburyi élet a változatosság és vigadozás vad orgiájának tetszett.

Ott voltak könyvei, zongorája, de nem volt, akivel e könyvekről beszélgessen, aki zenélését
hallgassa. Leckéket vett a festészetben amaz ezernyi művészek egyikétől, akik Münchenben,
a művészet e nagy központjában találhatók. De az csak segítség volt az idő elölésére, s nem
művészi becsvágynak a kielégítése.

Ott voltak gondolatai. De ezeket kerülte, amennyire csak lehetett. Semmi sem volt multjában, amire örömmel pillanthatott volna vissza, semmi jövőjében, amire reménnyel tekinthetett volna. Gyakran emlékezett vissza Franknak ama mondására, hogy szenvtelensége mellett is lehetetlen, hogy boldogságról ne álmodoznék, és sóhajtva gondolá el, hogy élete most még kevésbé kecsegteti, mint valaha, bárminő örömmel, amelyről csak álmodni is merne.

Egy délután Beatrice abban a szobában ült, amelyet tanuló-szobájának nevezett. Egyedül volt, mély gondolatokba merülve. Épp most írta meg nagybátyáinak szóló leveleinek egyikét. Ott volt még az asztalon, megcímezve, de le nem pecsételve.

Beatrice azzal a kísértéssel vívódott, hogy küldjön-e üzenetet Franknak. Nem viselhette el azt a gondolatot, hogy Frank őt hidegnek, szívtelennek tartsa. Írjon-e még egy sort a levélhez? Vagy külön levelet írjon-e?

De mit mondhatna neki? Semmit, semmit?! De meg, föltéve, hogy Frank még nem tudja a valót, a legegyszerűbb üzenet is olyan reményt ébreszthetne benne, amely sohasem valósulhat meg.

Szegény Frank! Miért is szerette őt meg? S ő is miért szereti?...

Nem, nem ezt akarta mondani! Boldoggá tette az a tudat, hogy szereti, hogy szívében van még erő szeretni, hinni. Igen, reménytelen volt bár ez a szerelem, örült, hogy szeretni tudott egy olyan férfit, mint Frank.

De írnia nem szabad neki egy szót sem.

- Ez is hozzátartozik a bűnhődésemhez, - mondá magában, mialatt a levelet lepecsételte. Szeme könnyel telt meg.

Mrs Miller épp ekkor lépett be s meglátta könnyit.

- Édesem, drágám, mi az már megint? - mondá. - Csak nincs újabb baj?

- Nincs, elég a régi is, - mondá Beatrice.

A cseléd résztvevően nézett rá.

- Arra gondol, aki szereti? - mondá enyhítően.

- Arra, - viszonzá Beatrice, nyugalmát nyerve. - Arra gondolok, hogy talán az ő életét is épp úgy semmivé tettem, mint a magamét.

- Nem úgy, szegény drágám, nem. Jóra fordul ez még. Boldog lesz ön is - ő is.

Beatrice reménytelenül mosolygott.

- Úgy lesz... meg vagyon írva, - folytatá Mrs Miller. - Semmi sem változtathat azon. Az Ur karja meg nem rövidült. Az Ő szándéka...

Beatrice parancsokban hallgattatta el.

- Készen van a levél, - mondá. - Fogja és küldje el barátnéjának. Amott vannak a borítékok.

Sarah ránézett úrnőjére, aki ismét belemerült gondolataiba. Fölvett az asztról két borítékot meg egy heverő félív levélpapírost. Aztán átment a másik szobába, sebtében rávetett a papírosra néhány szót, borítékba tette, megcímezte s a Beatrice levelével együtt beletette a harmadik borítékba, melyet londoni barátnéjának címzett.

Beatrice tovább tűnődött kínos gondolatain, a levélírás csak még jobban fölébresztette benne boldogtalansága érzetét. Május volt már: ötödik hónapja, hogy ezt a szomorú életet éli és senkivel sem tudatja, hogy hol van. Meddig kell ennek még tartani?

Azokat a kérdéseket kezdte magához intézni, amelyek legutóbb támadtak lelkében. Valóban a legokosabban cselekedett-e? Hát életét csakugyan végképp gyászba borítsa az az egy esztelen tett? Ha megfordul és keményen szorítja meg a kétélű pengét, végzetes lesz-e a seb, vagy kiállhatja-e?

Beatrice olyan volt, mint a legtöbben vagyunk, telve ellentétekkel. Okos és dőre, bátor és félnék, büszke és alázatos, amint a körülmények szorították. Utálni kezdte ezt a bujkálást, sarokba húzódást. Nem szedhetné-e össze magát, hogy előálljon és szembeszálljon a legrosszabbal?

Mi az a legrosszabb? Az, hogy gyermekét elveszti.

Hátha megírna Horacénak és Herbertnek mindent, kérné őket, hogy bocsássanak meg jámbor csalásáért, esedeznék, hogy beszéljenek azzal az emberrel s egyezzenek meg vele úgy, ahogy lehet? S ha ők aztán biztosítják neki a békét és nyugalmat, nem szembeszállhat-e a világ megvetésével?

Azután azon kezdett tünődni, hogy Hervey nem leplezte-e a valót? Hogy atyja, mostohája (erre a gondolatra összerázkódott), nagybátyái tudják-e, hogy ő ennek az embernek a neje?... S bár csak az imént határozta el, hogy mindent megír nekik, borzadva gondolt arra, hogy már megtudták. Pedig már régen megtudhatták Herveytől...

Ez a gondolat csaknem örülltette. Meg kell tudnia, hogy úgy van-e.

Sajnálkozva gondolt vissza az oakburyi csendes életre. A Horace és Herbert asszonyos furcsaságai szintén hozzátartoztak az otthon kellemességéhez. Eszébe jutott Whittaker, meg a többi cselédség. Bánatosan gondolt Mordlera, aki szintén ő benne találta föl azt a nőt, akit szerethetett. Még a fiatal Purton jólelkű, de oktalan udvarlására is gondolt... S azután természetesen visszagondolt Frankra is - jobban, mint valamennyire.

Hát Frank? Tudja-e ő a titkot, s ha tudja, mit gondol ő felőle? Ugyan mit fog gondolni, ha megtudja? Átkozza-e, átkozni fogja-e még emlékét is?

S Beatrice érezte, hogy szerelmére nem derülhetnek jobb napok.

Megtört, mint megtört volt akkor, mikor a Frank szerelmét visszautasította. Lehajtotta fejét az asztalra s keservesen zokogott.

Sarah, a postától megjövét, így találta, letérdelt mellé, együtt sirdogált vele s csillapítgatta.

- Nem élhetek tovább így! - zokogott Beatrice. - Nem élhetek!

- Édes szívem! Szegény drágám! - mondá az asszony, kinek rideg vonásait átszellemítette a részvét, gyöngéden simogatva a szegény leány barna haját, mintha anyja lett volna.

- Nem viselhetem el tovább, - mondá Beatrice. - Megírok nekik mindent. Megírom nekik... Nem! - kiáltott föl, székről felugorva, - nem tehetem. Más módnak is kell lenni, ő pénzt akar kicsikarni... óh, odaadok neki mindent, csak hallgasson s hagyjon békét... nekem meg a gyermeknek.

- Hadd menjek én el Angliába s beszéljek vele, - mondá Sarah.

- Ön!

Beatrice megdöbbsent erre a gondolatra.

- Én. Gonosz ember, de engem nem bánthat. Ah, édes jó úrnőm, hadd menjek el hozzá. Meghallgathatom, hogy mit kíván, - ígéretet vehetek tőle írásban. Hadd tegyem én ezt meg önnek, drágám... Szeretetemre kérem, engedje meg.

- Hogyan találná meg?

- Bizonyosan Londonban van. Ha nem, vannak, akik megmondhatják, hogy hol találom. Mondja, hogy mehetek. Hadd menjek el még ma, vagy holnap...

Beatrice gondolkozott. Az ajánlat nem látszott éppen képtelennek, Sarah korántsem volt ostoba asszony. Elmehet Angliába, beszélhet azzal az emberrel, megtudhatja tőle, hogy mit követel most. Miért ne bocsátaná el?

Mrs Miller alig tudta bevárni a feleletet.

- Mondja, hogy mehetek, - suttogá.

- Meggondolom még. Majd megmondom. Küldje be Henryt. Az ölembe ültetem, úgy gondolkodom.

A „megnyírott báránka”, miként most nevezték, bejött anyjához, s Beatrice egész délután gondolkozott a dajka ajánlatán.

Este azt mondta neki, hogy mehet. Megadta neki az utasításokat, amelyekben túl nem léphet. Keresse föl Herveyt s hallgassa meg követeléseit. Legyen erős, s el ne engedje az írott nyilatkozatot, melyben Hervey lemond a gyermekhez való minden jogáról.

Mrs Miller sötét arccal bólintott. Ő ugyan nem lesz neki kegyelmes.

- Vigyen magával sok pénzt. Adjon neki, ha kér. Értesse meg vele, hogy nem a pénzemért rejtőztem el. Abból mindig kaphat.

Ebben állapotok meg.

Mrs Miller a fél éjszakát térdein töltötte. Egyedül volt - Henry sokszor aludt édesanyja mellett - s háborítlanul rebeghette el vad imádságait. Ha rajongó valaha viaskodott imádságában a mindenség urával, Sarah Miller most ezt tette.

Miért imádkozott? Jobb azt talán nem is kérdezni, hanem megelégedni azzal a tudattal, hogy a Beatrice boldogságáért könyörgött.

X. FEJEZET.

A Talbert testvérek, miután Beatrice levelét elolvasták s szokás szerint magyarázgatták, elküldték azt Franknak. Herbert néhány sort csatolt hozzá.

„Látni fogod”, írta, hogy ez a levél épp oly kevésbé kielégítő, mint az előbbiek voltak. Teljességgel nem ad felvilágosítást arról, hogy Beatrice hol van, vagy miért hagyott el bennünket. S most, midőn bizonyosak vagyunk arról, hogy jól érzi magát és biztonságban van, hosszas megmagyarázatlan távolléte nem csupán sajnálatos, de komolyan kellemetlen ránk nézve. Rendkívül nehéz feladat felelnünk a rá vonatkozólag hozzánk intézett kérdésekre, a nélkül, hogy egymásnak ellentmondanának.”

Frank az eznapos postával érkezett levelek közül természetesen azt bontotta föl először, melynek a borítékán a Herbert írását látta s felbontván, természetesen a Beatrice levelét olvasta el előbb.

Hasztalan kereste benne a maga nevét, nem sejtve, hogy írója milyen sokáig küzdött magával, mielőtt azt a levelet lepecsételte, a nélkül, hogy neki is küldött volna egy morzsányi vigaszt.

Azután elolvasta a Herbert kísérő sorait s mosolyogva képzelte el Horaceot és Herbertet, hogy mint adogatnak Beatriceről ellenkező felvilágosításokat.

Elmerengett egy darabig, kezében tartva a Beatrice levelét... Az ő ujjai érintették ezt a papirost: ajkához szorította hát s megérezte rajta gyöngye lehelését annak az illatnak, melyre úgy emlékezett vissza, mint a Beatrice kedvenc illatszerére. Világos, hogy a Mr. Carruthers kórsága épp olyan lappangó volt most is, mint valaha.

Utóbb odafordult a többi levelekhez, megnézni, hogy mit küldött a sors. Mai napság a sors is gyakran használja közvetítőnek a postahivatalt. A többi levél közt egynek a borítékán női írást látott Frank. Londonból Oxfordba volt címezve, ahonnan megint visszairányították Londonba.

Egykedvűen bontotta föl s egy félív levélpapirost talált benne, amelyre e szavak voltak írva:

„Emlékezzék ígéretére. Várjon, óh legyen türelmes és várjon!”

Frank keserű mosolylyal dobta el. Jól tudta, hogy ki írta ezt.

Várjon! Mire várjon? Mire várhat?

E néhány szónak a látása visszaidézte emlékébe azt a különös éjjeli látogatást, az asszony komoly, szenvedélyes felszólítását, hogy „várjon öt, tíz, húsz esztendeig is arra, akit szeret.”

Miért ír most s ismétli a felszólítást? Ő, aki mindent tud, aki együtt ment el úrnőjével s nyilván vele van most is.

Frank nem vethette ki elméjéből azt a különös teremtést, kinek olyan vad, de olyan rendületlen hite volt. Az asszony komolysága akkor sokkal mélyebb hatást tett reá, semmint magának is megvallani akarta volna. A babona olyan dolog, amelyről korunkban egy férfi sem akar tudni s tíz közül mégis kilenc ember babonás.

Carruthers azt mondá magában, hogy a Mrs Miller szavaiból csak azért merített reményt, mert a Beatrice meghittjének tudta őt. De nem úgy volt. Csakis az asszony föltétlen, erős, mintegy próféta ihlet szenvedélyességével mondott állítása, hogy e földön boldogság lesz az ő és Beatrice osztályrésze - ez vígasztalta volt Frankot bánatában. Ha az erős hit hegyeket tud megmozgatni, miért ne mozdíthatna meg egy szívet, amely különben is készséggel mozog bizonyos irányban?

És most ez az asszony ismétli fölszólítását és azt mondja neki, hogy szerelme most sem reménytelenebb, mint hónapokkal ezelőtt volt.

Frank fölvette a papirost, melyet az imént összegyűrt és eldobott; kisimította s ismét elolvasta azt a néhány szót.

Most azt is látta, hogy a papiros ugyanaz, amelyet Beatrice használt s amint a lapot megfordította, hátán néhány ónnal írott szót pillantott meg. A vonások olyan gyöngék voltak, hogy csak erős világítás mellett betűzhette ki.

A szavak ezek voltak: „*Madonna di Tempi*”, s a kézírás, a Frank legjobb tudomása szerint - mint a szakértők szokták mondani, mikor hiteles véleményt kell adniok - a Beatriceé volt.

Mit jelentenek ezek a szavak s mennyiben segítenék őt a Beatrice föltalálásában? Abban Frank csakhamar megállapodott, hogy a *Madonna di Tempi* okvetlenül valami festmény. De miféle festmény? Hol található?

Azonban föltéve, hogy e festményről, akár világhírű, akár nem, mindent megtudhat, ebből még nem következik, hogy Beatricet annak a közelében megtalálja. De fonál mégis érdemes volt arra, hogy utána menjen. Utána ment volna ő sokkal vékonyabb fonálnak is, akár a világ végére, csak azt remélhesse, hogy az elvezeti Beatricehez.

Rögtön hozzálátott tehát, hogy értesülést szerezzen, ha egyáltalán lehetséges, egy *Madonna di Tempi* című képről. Remélt, bár reménye nem volt erős.

Carruthers nem volt nagy műértő. Szerette a képeket, mint képeket s elég merész is volt kimondani arra, ami tetszett neki, hogy tetszik, s arra, amely nem tetszett neki, hogy nem tetszik. Amiből kiviláglik, hogy kritikájának rajta kívül senki sem vehette hasznát.

Biz ő nem tudta az ujjain előszámlálni a régi nagy mesterek főbb alkotásait s még kevésbé tudta volna megnevezni a földnek ama pontjait, ahol mindegyik megtalálható. De miként az egyszeri ember, aki egy kihívásra azt felelte: „Én nem tudok vívni, de van egy kis pajtásom, aki tud” s a következő pillanatban leütötte kihívóját egy kurta, nehéz pizskavassal: Mr. Carruthersnek is, ha maga nem is tudta ezeket a dolgokat, volt egy barátja, aki tudta.

Mr. Burnett volt ez a barát, elismert tekintélyű műbíráló. Elfogadott igazság pedig, hogy a műbíráló nem lesz, hanem születik - legalább senki sem fedezte még föl, hogy mi módon *lesz*. Teljesen kifejlődve áll a világ elé a művészet eme szülőtte. Az elismerés azonnal megvan. Nyájas ő és jóakaró. Megfogja kezünket s vezet, megmutatja, hogy mit dicsérjünk, mit gáncsoljunk. Mi pedig hálásak vagyunk, s ha van pénzünk, az ő ítélete szerint tesszük meg vásárlásainkat.

Frank otthon találta Burnettet, munkában - nyilván az imént megnyílt műtárlatról írt bírálatot.

- Ni, Carruthers, ön az? Már egy örökkévalóság óta nem láttam. Üljön le. Rágyujt? - mondá s elibe tolt egy skatulya szivart. - Hallom, könyvet adott ki, melytől a kiadója sokat vár. Maga mondta, de nem hiszem, hogy erre sokat lehetne építeni. Óh igen, kedves barátom... (Carruthers szólni akart) természetesen mindent meg fogok tenni az érdekében, amit tehetek, csak attól félek, hogy az nem sok lesz. Hanem hát...

Franknak végre sikerült közbevágni.

- Hiszen még nem kértem föl, hogy tegyen valamit.

- De akar. Aki ilyen hosszas távollét után keresi föl az embert, az mindig akar valamit. Én csak meg akartam előzni kérését. Mindig előzékeny vagyok, ha lehet.

- De én nem a könyvem végett jöttem.

- Lehetetlen, kedves barátom! Az első könyvéről mindig beszélni akar az ember. Nohát csak beszéljen. Természetellenes volna, ha nem tenné.

- Teringettét, hallgassa meg már az embert. Azért jöttem, hogy megkérjem...

- Tudtam, hogy kérni jött valamit. Csak azt sajnálom, hogy nem találtam ki, mit.

- Ön, nemde, alaposan ismeri a festményeket?

Burnett hunyorgó szemmel nézett látogatójára.

- Ismerem-e? Ah, édes barátom, épp ezt a kérdést intézem magamhoz éjjel-nappal. Alaposan ismerem-e a festményeket? Köztünk legyen mondva, boldogabb volnék, ha erre a kérdésre meg tudnék felelni. Folyvást amiatt aggódom, hogy egyszer éig találok magasztalni valami új képet s aztán kisül róla, hogy hitvány másolat... Feleljen a kérdésre helyettem maga s boldog emberré tesz.

Frank elnevette magát.

- No, de legalább azt tartják felőle, hogy ismeri.

- Ez már más. Nem is kell hozzá szerénytelenség, hogy feleljek. Nos hát, föltéve, hogy fölteszik rólam, hogy alaposan ismerem a festményeket, mi következik ebből?

- Szeretném...

- Kedves barátom, az én kérdésem csak olyan volt, amelyre maga szokott az ember felelni. Jól tudom én, hogy mit szeretne. Vett valahol egy zsidóvásárnál egy régi vásznat, vagy metszetet. Potom áron vette, otthon jól megnézte, dörzsölgette, nagyító-üveggel kereste rajta a művész nevét... Kérem, ne szakítson félbe, tudom az egész históriát... Az a gondolata támadt, hogy festményének óriási értéke van, s hogy erről megbizonyosodjék, azt gondolta magában, hogy megmutatja nekem. A kapum előtt van a bérkocsija s benne van a kép. Ne hozassa föl. Ha minden áron azt akarja, hogy megnézzem, menjen le s tartsa föl. Én majd kinézek az ablakon.

- Nem bérkocsin jöttem, - mondá Carruthers.

- Hát olyan nagy, hogy el se hozhatta? Nagy hiba, Carruthers. No de majd arra megyek valamelyik nap. Ön jó szivarokat szokott színi. Sohse mentegetőzzék, hogy fáraszt. Nem fáradtság. Ami pedig a képet illeti, fordítsa a falnak. Rá se kell néznie. Úgy is megmondhatom a véleményemet. Előre biztosíthatom róla, hogy nem eredeti... Eredeti kép nincs is.

- De mikor én nem vettem képet...

- Akkor hát venni akar. Ha önnek volnék, kedves barátom, óvatos lennék. Nem mennék túl az öt fonton, hacsak nem valami Tizian, Guido, Rafael vagy Murillo. Akkor elmehet hétig is. Hét font elég szép határ egy képvásárlónak. Tudok valakit, aki hét fontjával igen takaros gyűjteményt állított össze régi mesterekből. S a furcsa az, hogy akadt benne néhány eredeti is.

- Szerencsés ember! - mondá Frank, aki kezdte belátni, hogy barátjával nem boldogul, amíg ez ki nem beszéli magát.

Mr. Burnet nem beszélt gyorsan, hanem csak folytonosan. Egyike volt azoknak, akiknek az ajkáról olyan lágyan, olyan gazdagon és olyan kellemesen ömlik a szó, hogy szentségtörésnek látszik félbeszakítani. Félóra is beletelt még, mire Frank előállhatott a következő kérdéssel:

- Ismer ön egy *Madonna di Tempi* című festményt?

- *Madonna di Tempi*? Megnézhetjük. Itt vannak a polcomon az összes európai képcsarnokok katalógusai.

Burnett levett egy könyvet a polcra s felolvasott egy ismertetést belőle az illető képről.

- Nos, ráismer? Ez az ön festménye?

Frank kénytelen volt úgy tenni, mintha csakugyan egy megvásárolni való képről volna szó.

- Ez; határozottan ez. De adja meg a további felvilágosítást.

- Szívesen. Rafael festette. Hallott már Rafaelről valamit, Carruthers?

- Hol van a kép? - kérde Frank sietve, hogy elejét vegye egy újabb értekezésnek.

- A régi Pinakothékában.

- Ebből még nem tudom, hogy hol van.

- Szánalmas tudatlanság. A régi Pinakothéka München egyik nagy képtára. München, azt csak tudhatja, Bajorországnak a fő...

Frank fölugrott - eleget gyötrődött már.

- Köszönöm. - mondá, - igazán lekötelezett.

- Csak nem megy még? Üljön le és csevegjünk. Beszéljen a könyvről. Beszéljen, szeretne róla beszélni.

- Nem én. Mennem kell. Isten áldja meg.

- De hová megy?

- Az ismertetés, amelyet hallottam, feltűzött. Megyek Münchenbe s megnézem a *Madonna di Tempit*.

S mielőtt Burnett újabb kérdést tehetett volna, Frank már künn volt.

A legcsekélyebb mulasztások tönkreteszik a legügyesebben kiesztelt terveket. Beatrice egy henyé pillanatában talán öntudatlanul vetette papírra egy festménynek a nevét, mely figyelmét megragadta, s ez a csekélység nyomra vezette Frankot. A sorson egy toll is fordíthat.

XI. FEJEZET.

Carruthers késő este érkezett Münchenbe. Beszállt a „Négy évszakhoz” címzett kényelmes hotelbe, s mivel a kutatás megkezdésére már késő volt az idő, megvacsorált és lefeküdt. Habár elég izgalmas lehetett az a gondolat, hogy talán egy városban van Beatrice-szel, mély álomban töltötte az éjszakát. A hosszú út kifárasztotta.

Reggelre azonban felüdvélve ébredt föl s készen volt arra, hogy megkezdje a kutatást.

De hogyan? Hiszen abban sem volt bizonyos, hogy Beatrice csakugyan Münchenben van-e? Abból, hogy egy képnek a címét leírta, nem következik, hogy közelében van. Lehet, hogy volt itt s azután elutazott, Isten tudja hova. De azért Frank föltette magában, hogy addig el nem megy Münchenből, amíg kétségtelenül meg nem győződik arról, hogy Beatrice nincs e város falai közt.

Mit tegyen? egyetlen kilátása csak az volt, hogy véletlenül találkozhatik vele az utcán. Néhány napot járkálással fog tölteni. Azután majd kigondol valamit.

Először is abba a képtárba ment el, ahol a *Madonna di Tempi* látható. Merő babonáságból tette ezt csak. Egy darabig szemlélte a képet, nem annyira azért, mert nagyon csodálta, hanem mert talán azt várta, hogy Beatrice esetleg szintén odajön. Beatrice azonban nem jött s ő otthagya a *Madonnát*, valósággal a nyakába véve München városát, melynek utcáin és terein azonban nem a palotákat és szobrokat nézte, hanem Beatricet kereste.

Ismét fogadóházhoz érve, tovább ment lefelé a széles Maxmilian-Strassén, míg végre egy köhídhöz ért, mely a gyors Isaar két partját köti össze.

Megállott s érdeklődéssel nézte a sima deszkából alkotott sajtáságos medret, melyen itt a víz folyik s azután letekintett a háromszögletű kis séta-kertre, mely e folyó két ága közt díszlik.

A kertben, a padok egyikén, egy könyv olvasásába merülve, ült Beatrice. Kis fia mellette játszott.

Franknak nem kellett látnia a gyermeket, hogy bizonyos legyen abban, hogy nem csalódik. Mint minden szerelmes, azt mondá magában, hogy azt a kecses fejet, azt a gyönyörű alakot fél mértföldnyiről is megismerte volna.

Igen, Beatrice volt előtte! A *Madonna di Tempi* nem vezette tévútra. Ha Carruthers katolikus ember lett volna, háláját számtalan font viaszgyertyával fejezte volna ki.

Egy darabig mozdulatlanul állt ott, Beatricet nézegetve, most, hogy meglátta, reszketett saját tettétől. Mit fog neki mondani? S mit szól majd Beatrice? De azzal a gondolattal vigasztalta meg magát, hogy hiszen ő csak azért kereste föl, hogy - ha kell - segíthessen rajta.

Lassu léptekkel ment le a kertbe, s megállt előtte.

Beatrice fölemelte szemét s ráismert. Könyve kiesett kezéből.

Fölugrott és elsikoltotta magát, és ez a halk sikoly nagyon édesen hangzott a fiatalember fülébe, mert félremagyarázhatlanul örömet árult el.

Beatrice, amint a szeretett férfi olyan váratlanul megjelent előtte, egy pillanatra egyebet sem érzett szívében, mint örömet. Elibe nyujtá két kezét.

- Frank, Frank! - kiáltott föl. - Ön itt?

Frank kezébe fogta kezét s nem ügyelve a járó-kelőkre, hosszasan nézett szürke szemébe. Néhány pillanatig nem bírt szólni. Beatrice látása, kezének érintése, rohanásnak indította ereiben a vért.

Napokon, heteken, hónapokon át képzelte el magának ezt a találkozást, s most megtörtént!

Beatrice szebb volt, mint valaha - szebb, mint valaha! vonásai még tökéletesebbeknek, tiszta fehér arca még bájosabbnak, sötétszürke szemei még csodásabbaknak tetszettek, mint régen. S midőn az imént örömeiben elsikoltotta magát, szemében megjelent valami, amit Frank ilyen világosan és leplezetlenül még sohasem látott benne.

A meglepetés, hogy maga előtt látja, elfeledtette vele az óvatosságot, s Frank egy pillanat alatt kiolvashatta szeméből lelkének rejtegetett titkát.

Nem csoda hát, ha szótlánul fogta kezét és nézett szemébe. Mit mondott - mit mondhatott volna? Az a bizonyosság, hogy Beatrice őt szereti, nem tette könnyebbé feladatát: azt, hogy megmondja neki, hogy ismeri titkát, vagy legalább egy részét; azt, hogy megkérje, legyen hozzá bizalma s fogadja el támogatását...

Frank addig hallgatott, amíg Beatrice gyöngéden vonta ki kezét kezéből.

Beatrice arcáról eltűnt a fény. Pillanatnyi feledés után tudatára ébredt szomorú létének. Lesütötte szemét - arca elborult.

- Hogyan talált meg? - kordé elfogódott hangon.

- Különös véletlenből. Majd elmondom egyszer.

- Mondja most.

- Most nem, - viszonzá Frank, fejét rázva. - Legyen elég az, hogy megtaláltam.

- De, - mondá Beatrice izgatottan, - tudják mások is? És megtalálhatnak? Ha ön megtudhatta, miért ne tudhatná meg más?

Frank látta arcán a félelem kifejezését, és sietett, hogy megnyugtassa.

- Rajtam kívül senki sem tudhatja meg. Az ön menedéke biztos.

Beatrice megkönnyebbülten sóhajtott föl. Kínos csönd következett. Frank törte meg először.

- Beatrice, - mondá, - hosszú útat tettem, hogy önt láthassam. Sok a mondanivalóm - s bizonyosan önnek is. Nem mehetnék valahova, ahol beszélgethetünk?

- De igen, a lakásomra.

Beatrice előhívta a gyermeket, s Frank, örülve, hogy a kínos helyzetnek némi változatosságot adhat, nyájasan üdvözölte a kis embert s úgy összebarátkozott vele, hogy az minden áron az ő kezét fogva akart hazamenni.

- Milyen kár azért a gyönyörű hajért! - mondá Frank.

- Kegyetlenség volt levágni, de kellett, - viszonzá Beatrice szomorúan.

Elindultak. Beatrice lehajtott fővel ment előre, mint aki mély gondolatokba van merülve. Tudta, hogy ezzel a találkozással véget ér bujdosása. De hogy mi következik azután, azt nem tudta. El kell mondania Franknak mindent, pedig éppen ő az utolsó, aki előtt titkát föl akarta volna fedezni. Hogyan mondja el annak a férfinak, akit szeret, hogy élete évek óta a csalások láncolata volt? Most, hogy a csalást be kellett vallani, az nem látszott többé olyan ártatlannak, amilyennek eddig gondolta. Beatrice - ha szabad így szólani - úgy érezte magát, miként ezt már Frank is érezte egyszer, mint ahogy egy bálvány érezné magát, amelyet talapzatáról ledönteni készülnek.

Szótlatlanul érték Beatrice lakására, s még akkor is hallgattak, mikor a szobában helyet foglaltak. Beatrice olyan különösnek találta, hogy Frank mellette van, hogy csaknem azon tűnődött, vajjon nem álmodik-e. Kerülte tekintetét, attól félve, hogy szemrehányást olvas benne.

- Hogy vannak otthon? - kérdé. - Hogy vannak a bácsik? Milyen lett az a kedves, régi hajlék?

Szeme könnyel telt meg. Frank látta elérékenyülését.

- Mindnyájan jól vannak, - mondá. - Pár nappal ezelőtt vettem hírt Herberttől. Elküldte az ön levelét.

- Megbocsátanak-e valaha? - mondá Beatrice. - Szólnak-e hozzám még az életben?

- Reményilem, igen, - viszonzá Frank komolyan. - Természetesen nagyon bántotta őket a dolog.

Beatrice idegesen nézett rá. Még ő is csak *reményli* a megbocsátást, pedig szereti... Bár el se jött volna...

- Tudják, hogy miért hagytam el őket? - kérdé félénken.

- Nem tudják. Csak találgatták, de egyik föltevésök sem közelítette meg a valót.

Beatrice összerezett. A valót? Hát Frank tudja a valót? És hogyan tudta meg?

- Tudja ön, hogy miért jöttem el? - kérdé.

A fiatal ember arca kínos kifejezést öltött.

- Tudom, - mondá gyöngéden. - A véletlen tudomásomra hozta történetét. De csakis nekem.

- Mindent tud? Mindent, amit tettem, mindent, amit szenvedtem?

Frank fölállott. Hangja és modora sajátos izgatott volt.

- Mindent! - kiáltott föl. - Beatrice, Beatrice! hogyan találjak szavakat s mondjam meg, hogy mit tudok?... Beatrice, nem hallottam-e, csak az imént, hogy az a gyermek anyjának nevezte?

- Igen, az én gyermekem, - mondá Beatrice nyugodtan.

- Mindent! - folytatá Carruthers hevesen. - Hát kell-e tudnom mindent? Minek gyötrődnöm még azzal is, hogy annak az ajkáról, akit szeretek, mindent halljak? Minek gyötörném őt annak az elmondásával, amit tudok? Nem eleget hallottam-e? Minek többet is tudnom?

- Engedje, hogy elbeszéljem történetemet, Frank, - esedezett Beatrice.

- Nem! - viszonzá Frank azon a parancsoló hangon, melyet Beatrice már ismert. - Nem. Hallgasson meg, Beatrice. Higyjen szavamnak: egyetlen vágyam volt, hogy feltaláljam önt, óhajtván vártam ezt a pillanatot. Ha titkát kifürkésztém, ezt nem a magam érdekében tettem... Beatrice, mikor a véletlen tudomra adta, hogy hol van, csupán egy céllal jöttem ide. Ma reggel - és abban a pillanatban is, mikor megláttam, csupán egy gondolatom volt. Az, hogy eljőjjen önhöz és azt mondjam, hogy azért kerestem föl, mert szenved, mert támogatásra van szüksége. Rendelkezésére állok - kérés nélkül, jutalom reménye nélkül.

Beatrice félbe akarta szakítani, de ő elnémította.

- Hallgassa tovább. Több, sokkal több mondanivalóm van még... Viszontláttam önt - s a fiatalember hangja végzetlenül gyöngéd lett - kezemben tartottam kezét, szemem a szemébe nézett, láttam azt az édes arcot, mely álmaimban folyvást megjelent. És ekkor, Beatrice, egészen megváltoztam..

Letérdelt mellé s megfogta kezét.

- Ha előbb mindent kívántam tudni, most azt mondom: ne mondjon semmit. Mi nekem a múlt? Rejtse el, feledje el, vesse meg. Életünk a mai nappal kezdődik. Szeretem önt. Hajoljon le s mondja, hogy nőm akar lenni.

Beatrice erővel ragadta ki kezét a fiatal ember kezéből, betakarta vele szemét s zokogott.

- Ön is szeret, - folytatá Frank szenvedélyesen. - Az én kedvemért utasítja vissza kérelmemet? Nézzen a szemembe - olvassa ki belőle szívem óhajtását - tudja meg abból, hogy hatalma van boldoggá, vagy semmivé tenni egy embernek az életét... Beatrice! Szerelmem, egyetlen szerelmem, feleljen.

Ismét meg akarta fogni kezét. De Beatrice fájdalmas kiáltással rántotta azt vissza s könnyes szemmel nézett arcára.

- Frank, - mondá - megöl ezzel... kíméljen s engedje, hogy beszéljek.

Frank szorongó szívvel várakozott, mígnem a szegény nő zokogása elhalt s beszélni tudott.

- Frank! Frank! Ön tévúton járt. Csak felét hallotta a valónak. Szeret s mégis hinni meri, hogy ha igaz az, amit hallott, neje tudnék lenni. Nem kárhoztathatom, hogy hiszi. Nincs hozzá jogom. Magaviselete igazolja ezt a hitet. És mégis, Frank, ezzel a hittel a legkegyetlenebb fájdalmat okozta nekem, amelyet valaha éreztem.

A fiatalember lehajtotta a fejét s könyörgött, hogy bocsásson meg neki.

- Nincs miért megbocsátanom. Mit gondol, mi elől, - minő veszély elől menekültem én el? Tudja meg Frank, hogy amaz ember elől menekültem, aki férjem - amaz ember elől, aki öt évvel ezelőtt kizsákmányolta egy fiatal leány dőreségét, nőül vette s nyomorúsággá tette életét...

Carruthers fölállott térdéről. Arca olyan fehér volt, mint a halotti lepel. Egész valója iszonyu kétségbeesést fejezett ki. Ezer meg ezer Mrs Miller sem adhatott volna most már neki reményt.

A férje!... Forogni látszott vele a szoba.

Mikor magához tért, azt látta, hogy Beatricének az arca könnytől ázik. Keserű szemrehányás volt ez a látvány. Így tartotta ő meg fogadását? Ahelyett, hogy vigaszt és segédelmet nyújtott volna neki, csak növelte fájdalmát!

Összeszedte magát, amennyire csak bírta.

- Mondjon el mindent, - mondá különös nyugodt hangon. - Ne féltsen. El tudom viselni. Segíthetek önön.

Beatrice elmondott mindent, szépítés nélkül, híven.

Frank szótlanul hallgatta végig. Szíve vérzett, amint Beatrice szenvedéseire gondolt, s vére fölforrt, midőn e szenvedések galád okozója jutott eszébe. Beatrice nem említette férje nevét, de Frank mindjárt kitalálta, hogy ki az.

Mikor Beatrice elhallgatott, Frank ráfordította sápadt arcát.

- Azt az embert Herveynek hívják, - mondá.

- Igen. Ismeri?

Carruthers önkéntelenül szorította össze öklét. Szilaj elégtelenséggel gondolt vissza arra, hogy milyen körülmények közt látta utólszor a gazembert. Sajnálta, hogy nagyobb nem taszított rajta. Arca kemény, vad kifejezést öltött.

Beatrice észrevette ezt.

- Annyira kárhoztat, Frank, hogy meg nem bocsáthat? - kérdé aggódva.

Frank nőiesen szelid és gyöngéd tekintettel nézett rá.

- Kárhoztatom - én? Ki vagyok én, hogy kárhoztassam? Miért kellene megbocsátanom? Szívemben csak szájalomnak, részvétnek van helye. Ismétlem: rendelkezék velem. Megadom azt a támogatást, amely tőlem telik, amit testvér adhat a testvérnek. Elfogadja, Beatrice?

Beatrice kezet nyújtott.

- El. Több ez, mint amit megérdemlek. Oh, miért kellett az én bánatomnak az ön életét feldőlni?

- Beatrice, - szólt Frank, s keze erősebben szorította a nő kezét, - nem éltem addig, amíg önt nem ismertem. Joga van kívánni tőlem mindazt, amit adhatok. De van még egy, amit kérdezni akarok, amit tudnom kell. Sokat mondott, Beatrice, - megmond-e mindent?

- Megmondtam.

- Nem mindent. Beatrice, az én életem szomorúnak ígérkezik. Legyen meg legalább az az egy vigaszom, ami lehet, Beatrice, hadd halljam saját ajkáról, hogy ha nem történt volna mindez, szeretni tudott volna engem - nőm lett volna.

Beatrice bátran nézett az ifju szemébe.

- Úgy van, Frank, - mondá lágyan. - Szerettem volna. De többet is mondok, szeretem most is. Ah, kárhoztasson bár, Frank, de tudja meg, hogy édes pillanatom volt az, mikor legelőször tudtam meg, hogy szeret, habár azt is tudtam, hogy ez a szerelem önt csak boldogtalanná teheti.

E vallomás után csönd volt köztük néhány pillanatig. Frank előrehajolt.

- Beatrice, szerelmem, - mondá szenvedélyesen, - csókolj meg... egyszer... Csak egyszer...

Beatrice elpirult, de nem ellenkezett. Frank magához vonta s ajka először és a mennyire ő tudta, utoljára érintette ajkát. Adta és vette a csókot mindenik.

Ezután Frank levette róla ölelő karját s eltávolodtak egymástól...

Itt Mr. Carruthers kétségkívül nagyot sülyedt a közbecsülésben. Úgy cselekedett, mint hősnek s éppen regényhősnek sohasem volna szabad cselekednie. Elszalasztott egy alkalmat. Mindenki, aki tanulmányozta az igazi szerelmet, amiként azt a modern regényírók, az emberi szívnek ez ügyes boncolói, festik, érzi, hogy Mr. Carruthersnek akkor szívére kellett volna szorítani Beatricet és esküdjönnie, hogy a szerelem mindennél hatalmasabb. Azt az egy szerény csókot ezer másikkal kellett volna megtoldania. Azt kellett volna mondania: „Mi az a házassági kötelék, mikor két lélek annyira egymásba van forrva, mint a tied meg az enyém?” Meg azt: „Vannak más országok is - országok, ahol senki sem ismer bennünket, ahol az élet örök szerelmi álm lehet! Menjünk oda és legyünk boldogok.” Szenvédélyének örült mámorában el kellett volna némitania a nő esetleges tisztességi kifogásait és, hitves, nem hitves, tova kellett volna őt magával ragadnia, el, messzire, örökre!

Igenis, Mr. Carruthers olyan alkalmat szalasztott el, hogy mentetésre szorul.

Egyikét sem cselekedte ezeknek a szilaj, szenvedélyes dolgoknak; nem cselekedte pedig egyszerűen azért, mert angol gentleman volt, aki azt kívánta, hogy az a nő, akit szeret, az ő hitvese és gyermekeinek törvényes anyja legyen. Igaz, hogy szerelme elég messzire ragadta, midőn kész volt fátyolt vetni arra a képzelt multra. Szerelme elég nagy volt ahhoz, hogy fölemelje magához azt a nőt, akit szeretett; de nem volt elég nagy - vagy mondjuk inkább: nagyon is nagy volt ahhoz, hogy lealacsonyítsa!

XII. FEJEZET.

Mrs Miller az ő vallásos rajongásában rendületlenül meg volt győződve arról, hogy neki küldetése van e földön: biztosítani szeretett úrnőjének a boldogságát s erős hite volt az, hogy ez sikerülni is fog. Hallottuk egyszer, hogy mit mondott Franknak: mire volna képes Beatriceért és igazán mondta.

Miután Beatrice utasításait meghallgatta, vagyis inkább nem hallgatta, mert gondolatai már messzire kalandoztak, elindult s minden baj nélkül érkezett Londonba.

Itt fölkereste azt a barátnőjét, ki a Beatrice levelezését közvetítette, meghált nála s úti fáradozalmát kipihenvén, hozzálátott küldetése első részének teljesítéséhez: Maurice Hervey fölkereséséhez.

Addig kérdezősködött, amíg megtudta, hogy hol van a rendőri felügyelet alatt álló egyének nyilvántartási hivatala; s ott, miután kimutatta, hogy az illetőt nem rossz szándékból keresi, megmondták a lakását.

Bérmocsiba ült s egyenesen odahajtatott.

Hervey, kit pénzének kifogyása a fényűzés lágy öléből az ínség kemény kövére vetett, holmi padlásszobácskában lakott. Csakis az a pénz, amit Carrutherstől kapott, mentette meg az éhenhalástól. Gyűrűi, értékes holmijai mind odavoltak már, csak egy tisztességes öltözet ruhája maradt meg. Ahhoz nagyon szívosan ragaszkodott, jól tudván, hogy ha koldulásra kerül a dolog, a tisztességesen öltözött ember könnyebben kelt rokonszenvet, mint a rongyos.

Ott ült rideg, piszkos szobájában, kurtaszáru pipáját szíva s bosszuterveket forralva, olyanformán, mint mikor a fegyházi cellában volt. Átkozta saját ostobaságát és korlátoltságát s ezt százszor is megtette napjában. Mosdatlan, borotvátlan volt s jobb karja, habár csaknem meggyógyult már, még mindig fel volt kötve.

Órahosszat ült egy helyben s gondolt arra a pompás életre, amelyet élni fog, mihelyt megtudhatja, hogy hol a felesége. Akkor lesz módjában enni, inni, mulatni...

Nem csoda hát, hogy midőn halk kopogtatás után benyílt az ajtó s Mrs Miller állott előtte, nagyot kiáltott örömeiben. Beatrice után mindenestre ez volt az a nő, akit legjobban kívánt látni. S ha ő itt van, akkor Beatricehoz is hozzá lehet férni.

Arca megelevenült. Szeme fényes lett. Ha a nyomorúság napjai alatt föltette volt magában, hogy ha még egyszer összekerül nejevel, enyhébben fog vele bánni: ez a szelid gondolat ebben a pillanatban ismét elhagyta. Közel volt a diadal, s neki most egyetlen gondolata csak az volt, hogy kicsikarja mindazt, amit csak lehet ettől a nőtől, akit ifjúkori meggondolatlansága hozzáláncolt.

Megvetéssel gondolt Beatrice gyengeségére, ki cselédjének ideküldésével kezébe szolgáltatta magát neki.

Sarah, az ő szikár, fehér arcával, melyet sötét ruhája csak annál feltünőbbé tett, belépett, egyenesen Herveynek tartott, megállt előtte s azzal a különös réveteg tekintettel nézett rá, mely gyakran jelent meg arcán.

Hervey, amint a nem remélt látogatás fölött való meglepetéséből magához tért, kíváncsian nézegette az asszonyt s egy darabig mind a ketten hallgattak. Sarah egyre csak nézett rá, nem haraggal, nem rettegéssel, hanem mintegy kíváncsisággal.

Olyan nézés volt az, melyet türelmetlenkedés nélkül senki sem állhatott volna ki sokáig.

- Mi az ördögöt néz úgy rám? - kérde Hervey.

Durva hangja magához térítette Saraht. Elsimította kezével homlokát.

- Oda van írva, oda van írva, - mormolá.

- Mi a mennykő van odaírva, vén bolond?

Az asszony nem felelt, de vékony ajkai mozogtak s szemei ismét különös, kába nézéssel meredtek rá.

- Üljön le! - rivalt rá Hervey, - s beszéljen okosan, ne kóboroltassa az esztét.

Széket tolt elibe. Mrs Miller leült s várni látszott, hogy Hervey beszéljen.

- Nos, mit akar, - kérde emez. - Ő küldte, ugy-e?

- Igen, az úrnóm küldött.

- Minek? Pénzt küldött, vagy ki akar éheztetni? Vigyázzon magára, előbb-utóbb megtalálom.

- Igen, - mondá Sarah sajtáságos, gépies módon, - pénzt küldött.

- Mennyit? Adja ide.

Sarah kicsiny erszényt húzott elő zsebéből. Hervey mohón kapta el.

- Ötven font van benne, - mondá az asszony, ugyanolyan gépies módon, mint az imént.

- Ötven font! - kiáltott föl Hervey dühösen. - Hogy küldhet nekem ilyen hitvány semmiséget? Ötven font! Holott neki ezrei vannak!

- Vegye el, vagy adja vissza, ahogy tetszik, - mondá Sarah.

- Elveszem, ne féljen. El bizony. Lehet, hogy ez csak békéltető akar lenni. Most pedig halljuk, mi a mondanivalója. Csak nem azért jött, hogy ezt a nyomorult összeget átadja?

Mrs Miller fölállott s lenézett a Hervey fölfelé fordított képére. Hangjában csodálatos, szenvedélyes rezgés volt.

- Nem, Maurice Hervey, - kiáltott föl. - Azért jöttem, hogy megmutassam önnek azt az egyetlen utat, amely még nyitva van. Talán már késő lesz rátérni, de én azt mondom önnek, legyen irgalmas, s talán önnek is irgalmas lesz az ég. Hallgasson az intő szóra s hagyja békében azt a szegény teremtet. Éljen magának s engedje, hogy ő is magának élhessen. Ő egyike az Úr kiválasztottjainak, Maurice Hervey, ne szálljon perbe az Úrral. Az Ő haragja kétélű kard, mely...

- Tartsa meg a hóbortjait magának, s mondja meg világosan, hogy mit akar.

- Fogadja el a pénzt, amivel ő kínálja. S aztán ne háborgassa többet.

Hervey gúnyosan kacagott.

- Kedves Sarah, - mondá, - a buzgóságával elibe vág a dolognak. Eddigéle még nem kínáltak pénzzel.

- De Miss Beatrice fog adni, - mondá az asszony élénken. - Oh, fogadja el, fogadja el. Azután pedig menjen s ne keresse őt többé.

- No, valahára rátért a dologra. Mennyit akar adni?

- Évi ötszáz fontot.

Hervey mérgesen nézett az asszonyra, de nem káromkodta el magát.

- Bizonyos abban, Sarah, hogy ez a legnagyobb kínálat? - kérdé.

- Többet nem ad.

- S ha nem fogadom el, mi lesz?

Sarah körültekintett a szobában, azt mutatva ezzel, hogy jól látja a Hervey nyomorúságát.

- Akkor visszamegyek hozzá s azt mondom neki, hogy nem tudtam önt megtalálni. Ön aztán éhen veszhet. Az éhezés keserves dolog, Maurice Hervey.

- Te banya! - kiáltott föl Hervey, - hát hazudni tudnál neki?

- Tudnék én ő érte többet is, - mondá Mrs Miller. - Elfogadja a pénzt?

Hervey vállat vont.

- Kénytelen vagyok vele, - mondá. - Igen, Sarah, el kell fogadnom a nagylelkü ajánlatot. Most pedig mondja meg, hol találhatom hü hitestársamat, hogy bejelenthessem neki meghódolásomat.

- Elfogadja? - kérdé Sarah pihegve.

- Nem mondtam, hogy kénytelen vagyok vele?

- Hála Istennek, - fohászkodott föl Sarah, s kezét összekulcsolva imádkozott.

Hervey kíváncsian nézegette. Sarah észrevette ezt s meghökkent.

- Kész róla írást adni? - mondá.

- Óh, szívesen. De most mondja meg, hogy hol találhatom.

- Nem, vele nem találkozhatik. Az ügyvéd majd megcsinálja az írást, s ha ön aláírja, megkapja a pénzt.

- Jó, - mondá Hervey egykedvűen. - Addig hát ne is beszéljünk a dologról többet.

A készség, mellyel Hervey a föltételeket elfogadta, gyanút keltett Mrs Millerben.

- Ki akar talán játszani? - mondá. - Kész megesküdni a bibliára, hogy megtartja az ígéletét?

- Szívesen, de attól tartok, nincs a házban biblia, amire esküdhethném. Siralmas állapot biz ez, de majd segíték rajta, mire még egyszer eljön.

Mrs Miller nem felelt erre a csúfalkodásra. Kinyitott egy kis börtáskát, mely a karján volt, s egy ócska, elnyűtt bibliát vett ki belőle.

Hervey megvetően mosolygott.

- Tegye újját a levelek közé, - mondá az asszony ünnepélyesen, - azután csókolja meg a szent könyvet és esküdjék: Isten úgy segítse, amint megtartja ígéletét.

Hervey úgy tett, amint kívánta. Sarah rátette kezét az ő kezére, amikor Hervey gúnyoros szájjal, letette a kívánt esküt, kinyitotta a szent könyvet, s megmutatta neki azt a verset, amelyen az újja volt.

- Olvassa, - mondá.

Hervey olvasta.

- Az Úr pedig elpusztítand örökre.

Mrs Miller minden további szó nélkül zárta be a könyvet s ment ki a szobából.

Hervey, amint a különös látogató távozta után magára maradt, nagyot nevetett. Megvárta, amíg Mrs Miller az utcára érhetett, azután lesietett a lépcsőn.

A földszintet egy nagy üzletnek a raktára foglalta el s ebben két tizenkétéves fiu volt. Hervey kiszóltotta az egyiket.

- Most ment ki a házból egy feketeruhás nő, menj utána s tudd meg, hogy hová megy. Kapsz egy aranyat.

A fiu a nagy jutalom reményében sietve ment ki s nyomon követte a semmi rosszat sem sejtő Mrs Millert egészen a lakásáig.

Hervey ezalatt jókedvűen tért vissza padlásszobájába. Bármi lesz is még ezután a dologból, körülményei örvendetesen változtak. A legrosszabb, ami vele történhetik, az, hogy tisztességes évi jövedelmet fog kapni; no, de rajta lesz, hogy ezen is javítson. Föl akarta találni Beatricet, s hatalmánál fogva kényszeríteni fogja, hogy adja oda neki mindenét s magának éppen csak annyit tartson meg, amennyiből megélhet. Csak egyszer kerüljön még a keze közé: többet el nem menekül.

Dühösen szorította össze fogát, amint elgondolta, hogy milyen drágán fizette meg első gondatlanságát. De végre itt az alkalom, hogy azt helyreüsse. Vigyorogva képzelte el, hogy milyen rémült arccal fogja neje köszönteni, ha ismét elibe áll. S milyen pompás, ellenállhatatlan fegyver lesz ismét az a fiu.

Igen, a pénz és a bosszu ismét rendelkezésére áll!

A kém nemsokára visszajött. Megérdemelte az aranyát, mert meg tudta mondani Herveynek, hogy melyik utcának hányadik számú házába ment be a feketeruhás asszony.

Hervey kacagott, felöltözött, betért a borbélyhoz s azután elment és lesbe állott a Sarah lakása elé.

Késő estig állott ott, s hajnalhasadta ismét ott találta. Ott volt délben és este is, s az est végre meghozta kitartása jutalmát.

A ház elé bérkocsi állott. Ládát hoztak ki s föltették a bakra, azután pedig egy feketeruhás asszony jött ki és ült be. Becsapták a kocsi ajtaját s az elrobogott.

Hervey pár pillanattal utóbb becsöngetett a házba, s kérdezte, hogy itt van-e Mrs Miller. Nincs, éppen most ment el. Ejnye, ez baj: fontos ügyben kellett volna vele beszélnie. Hol található?

- Nagy utat kellene tennie, hacsak utól nem érheti, - mondá a házbeli asszony nevetve. Külföldre indul.

- Külföldre? Hova?

- Münchenig meg se áll.

Herveynek nagyot dobbant a szíve. Most már tudja, hol keresse Beatricet.

- Münchenig! - kiáltott föl. - Utól kell érnem, mielőtt elindul. Melyik pályaudvarhoz hajtattott?

- A Charing-Crossra. Hallottam, mikor a kocsisnak megnevezte.

Hervey köszönt az asszonynak, belevetette magát az első bérkocsiba, amelyet meglátott s csakhamar utána robogott Sarahnak. Nem félt attól, hogy a vonat előbb indul el, semmint ő odaér. Tudta, hogy a nők mindig korán mennek ki a vasúthoz, nehogy elkéssenek.

Jól sejtett. Az első, akit az állomásra érve megpillantott, Mrs Miller volt, ki épp akkor adta föl ládáját. Közelébe sompolygott, s hallotta, hogy a gondos Mrs Miller mint figyelmeztette a vasúti tisztet kétszer is, hogy ő Párison át megy Münchenbe.

Hervey, miután ezt meghallotta, elosont, jegyet váltott, s midőn Sarah a vonatra felülni látta, maga is beült egy szomszédos kupéba.

És így a Beatrice kiküldöttje, amint a látszólag elért siker fölött örülve indult visszafelé, nem is sejtette, hogy körülbelül olyan helyzetben van, mint a régi német rege szerint az az ember, aki tudtán kívül vitte be magával a dögvészt abba a faluba, amelyben kedvesei laktak...

XIII. FEJEZET.

Órákon és órákon át maradt meg Mrs Miller az ő áldott tudatlanságában. Az útitársak nem találkoztak másnap reggelig, amikor a vonat már jóval túl volt Párison is. Sarah nem is mutatta magát a dower-calaisi átkelés óta. Az éj viharos volt s a tengeri betegség nagyon elfoglalja az embert. Sarah sokat szenvedett ez átkelés alatt s midőn ismét a sima járásu vonaton ült, álomban keresett feledést. Hervey, ki nem akarta sietség által esetleg elrontani a dolgát, szintén félrevonult, amennyire lehetett.

Csak a párisi és lyoni állomások elhagyása után nyitotta ki Sarah kényelmes kupéjának ajtaját s találkozott össze a kocsi keskeny folyosóján Maurice Herveyvel.

Hervey szivarozva nézegette a tovarepülő vidéket a folyosó ablakán. Megfordult, ránézett Sarahra s kegyetlen kacajra fakadt, amint ennek rémült arcát megpillantotta.

- Ön! - lihegett az asszony. - Utánam jött!

- Lépésről-lépésre, amióta szerény hajlékomat elhagyta, kedves Sarah.

Mrs Miller megfordult s visszatért kupéjába, melyből az imént kijött. Hervey utána ment s nevetve vetette le magát az ajtóhoz legközelebb eső ülésre. A vonat nem volt tele. Egyedül voltak.

A volt fegyenc kegyetlen természetét legjobban jellemezte az az öröm, amellyel a szegény asszony gyötrődését most élvezni készül azzal, hogy az egész út alatt mellette marad.

- Óh igen, Sarah, - mondá csúfondárosan, - követtem önt s nem is hagyom el addig, amig szeretett hitvesemhez el nem vezet. Arra ne is gondoljon, hogy kijátszhat. Előre is megmondom, hogy tudom, hogy Münchenbe szándékozik. Ejnye, beh okos asszony maga, Sarah. Igazán lekötelezettjének vallom magamat.

Sarah görcsösen tördelte kezét, azután betakarta arcát és kesergett.

Ő legjobb tehetsége szerint cselekedett, de ennek az embernek a ravaszsága túljárt az eszén. Úrnője ismét szenvedni fog - s ő általa! Az által, aki szívesen áldozná föl magát testestől-lelkestől, csakhogy neki szenvedése ne legyen.

- Ne duzzogjon, Sarah, - mondá Hervey. - A játéknak most már vége, - bízvást megadhatja magát. Tegye magát inkább hasznossá s töltse meg a pipámat. Nem tudok bánni ezzel az átkozott jobbkezemmel.

Sarah rá sem ügyelt arra, amit mondott, hanem fölemelte fejét s rátekintett.

- Szálljon magába, - mondá halk, mély hangon. - Szálljon magába, mondom, amíg nem késő.
- Hagyja el ezt a vonatot a legközelebbi állomáson és meneküljön, amíg lehet.

Hervey gúnyosan kacagott.

- Hát hiszi, hogy megteszem? - mondá.

Sarah nem szólt többet. Konok hallgatásba merült vissza s attól fogva Herveynek semmiféle megjegyzése, kérdése, csúfolódása nem bírt belőle kivenni egyetlen szót is.

Óra telt óra után s Sarah mozdulatlanul és némán, mint valami szobor, ült szögletében.

De gondolatai! Azok ugyancsak mozgalmasak voltak. Rohamosan tolultak, hánytorogtak, kóvályogtak agyában, verődtek kuszaságból rendszerbe s szóródtak ismét rendetlen összevisszasággá. De az egész zűrzavarból egy gondolat világosan emelkedett ki: ő most úrnőjéhez viszi ezt az embert!...

Mióta Londonból eljött, nem evett. Elhagyta az étvágy, amint ez ember gyűlöletes alakját megpillantotta. Keze forró volt, erei lázzal voltak tele s olykor köd borult szemére, mely csak azért foszlott aztán szét, hogy ismét maga előtt láthassa kínozójának kegyetlen arcát.

Így teltek az órák.

Hervey ennivalót adatott be magának a kocsiba. Azonkívül pedig sűrűn erősítgette magát pálinkával. Szivart vett, rágyújtott s szidta a rossz dohánygyárakat. Olykor fölállt, kiment a folyosóra, nyujtogatta a lábát, de folyvást szemmel tartotta az asszonyt. Egy másodpercnnyire sem akarta őrizetlen hagyni. Mulatságból néha-néha gúnyolta is és csúfolódása, bár Sarah látszólag rá sem ügyelt, a kétségbeesés örvényéhez taszította a szegény asszonyt. Keze forróbb lett, erei szilaj sebességgel lüktettek.

A nap leszállt, az esthomály öregbedett, fölgyújtották a lámpákat... Minden óra, minden pillanat közelebb hozta a vést Beatricehez... Münchenben lesznek, mielőtt a nap még egyszer fölkelne...

Ez a gondolat csaknem őrültté tette a fehérarcu asszonyt.

Stuttgarton túl a kalauz benézett s az ágyak elkészítését ajánlotta. Mrs Miller csak a fejét rázta, jeléül annak, hogy nem kíván lepihenni. Hervey csak pálinkát rendelt s szintén nem kívánt ágyat. A kalauz vállat vont s visszavonult.

Az utasok ismét egyedül voltak. Nem egészen öt óra múlva útjuk véget ér...

A fehérarcu asszony sajgó agyában egyre örületesebben kavarogtak a gondolatok. Egyszerre csak, mintha sugallat, ihlet szállta volna meg - ihlet, mely napnál világosabbá tett előtte mindent. Szemében sajátságos tűz ragyogott. Mintegy villámfénynél látta meg egyszerre, vagy vélte látni, hogy minek kell lenni mindezekből... Az Isten keze munkában volt.

Nem álmodott-e álmot, amelyben Maurice Hervey megjelent? Nem olvasta-e le homlokáról, mikor először pillantotta meg ezt az embert, hogy napjai meg vannak számlálva? Nem bizonyos volt-e abban - épp olyan bizonyos, mint a maga elkárhozásáról - hogy az Úr boldogságra rendelte Beatricet úgy ezen, mint a másvilágon?!

S ím, a szabadulás órája elérkezett. Sugallata, mely mikor útra kelt, azt mondá neki, hogy sikerrel fog járni, nem csalta meg. Az Úr kinyújtotta kezét. Herveynek útra kellett kelnie,

hogy megszegje esküjét s beteljék az a rettenetes szózat, melyre újja a szent könyvben mutatott... Ennek az útjának, melyet ravaszsággal és az Úr intelme ellenére kezdett meg, sohasem leszén vége. Ő, Sarah Miller tisztán olvasta egy rajongó hitének világa mellett, mintha tüzes betűkkel volna előtte leírva...

Ha a vakbuzgóság és örültség közt való határvonal e pillanatban nem is volt még egészen eltörölve a szegény asszony agyában, mindenesetre nagyon homályossá, elmosódottá lett már. Sarah az elmeháborodottság szélén tévelygett már, s az a „rendszer”, mely az örültségben gyakran megvan, működésben volt s pótolta az okoskodást.

Most, hogy világosság lőn előtte, most, midőn tudta, hogy ennek az embernek miért volt szabad, miért *kellett* utána jönnie s egy darabig ő fölötté diadalmaskodnia: azon kezdett tünődni, hogy miként és minő eszközzel fog működni az „Isten keze”. Várta a pillanatot, midőn valamely látszólag földi ok fogja ez ember kezéből kiűtni a diadal kelyhét. Várta, s bár az órák jeltelenül multak egymás után, rendületlen volt abban a hitében, hogy a szabadulás még a legvégső pillanatban is bekövetkezhetik.

Egyszer-kétszer feléje fordult, ránézett s azt képzelte, hogy egyre világosabban látja arcán közelgő végzetének jóslatát. Nem érzett iránta szánalmat, nem is merte volna még egyszer meginteni; de szelid borzalommal nézett rá, tudván, hogy rövid órák vagy percek múlva azon a helyen fog feküdni ez a nyomorult teremtes, amely előre ki van jelölve számára, ott fog feküdni, és ott marad örökkön-örökké!

Örültsége, ha annak nevezhetjük, az idő teltével egyre fokozódott. Akármit mondunk is, a lélek csak rabja a testnek. Lerázhatja ideig-óráig az igát, de előbb-utóbb vissza kell hozzá törődnie. A kimerültség és az étel-hiány befejezte Sarahban azt, amit a bánkódás megkezdett. De neki mégis úgy tetszett, mintha sohasem látott volna tisztábban, sohasem okoskodott volna helyesebben, mint e pillanatban, midőn agya túl volt izgatva.

Hogyan fog cselekedni az Úr? Lesujtja ezt az embert, ott ültőhelyében? Vagy valami borzasztó fog történni? Felfordul talán a vonat? S amint erre gondolt, a kerekének minden egyes csattogása megrezzentette s azt képzelte vele, hogy elérkezett a pillanat.

De nem. Ez nem lehet a kijelölt módszer. Az Ur nem akarhatja azt, hogy az egy Maurice Hervey elpusztítása kedvéért oly sok más élet is megsemmisüljön. Nem. Türelmesen kell várnia és hinnie... De az idő már nagyon rövid volt.

Egyszerre csak megfordult s letérdelt a kocsí fenekére. Imádkozott, hogy világosság jöjjön szemeire, hogy bizonytalanságban való vergődése véget érjen. Hervey nézte s kacagott rajta.

- Helyesen, Sarah, - mondá. - Ne is hanyagolja el vallásos teendőit. De attól félek, ebből a helyzetből ki nem imádkozhatja magát. Hanem azért nem árt, ha megpróbálja.

Ez a hang új irányt adott gondolatainak. Ebben a pillanatban imádságának fogantja lett, s kivilágosodott előtte minden. A felhők szétvonultak szeme elől - vagy talán éppen ekkor húzódtak össze örökre...

Összerezent s még folyvást térdelve fordítá arcát a szőlóra. Tekintete egy pillanatra meg-hökkentette még Herveyt is.

S volt is miért!

Most már mindent tudott. Tudta, hogy miért élt. Tudta, hogy mire rendeltetett évezredekkel ezelőtt. Az Ur őt rendelte ki arra, hogy elmozdítsa ezt az embert arról az ösvényről, mely a kiválasztottakat a boldogsághoz vezet. Miként Jáelnek, miként Juhitnak, neki is megvolt a maga szörnyű rendeltetése, hogy oltsa ki egy embernek az életét, kit az Ur kárhozatra szánt.

Ezzel a szörny-gondolattal állott föl térdéről s ült vissza helyére.

Minden arra mutatott, hogy a végzet e rendelkezését végre kell hajtani. A magány, az éjjeli utazás, még a Hervey használhatatlan jobb karja is, mind csak részlete ez előre megállapított tervnek. Az alkalom megvan, csak a mód és az eszköz hiányzik még. De a kellő pillanatban meg fog adatni az is. Meg fogja tudni, hogy gyöngye asszony léteire hogyan oltsa ki egy erős férfi életét.

Maurice Hervey, amint a sok szivartól, pálinkától és a kimerültségtől szundikálva ült a tulsó szögletben, nem is álmodott arról, hogy minő gondolatok járnak ez asszony fejében.

Az idő ismét telt, s Sarah még mindig nem tudta, mi módon fogja végzetét betölteni... De ni, szeme be van hunyva... Elérkezett-e már a pillanat? Ha volna nála kés, beledöfhetné a szívébe? De nincs, és semmi egyebe sincs, amivel az Isten rendelkezését végrehajtaná. Egyszerre csak eszébe jutott, mint ahogy eszébe jut az embernek egy álom, hogy órákkal és órákkal ezelőtt látta, amint egy utas kinyitotta táskáját s abban legfelül pisztoly volt. Azért adatott neki azt a fegyvert látnia, hogy most eszközül használja céljára? Ha igen, hol van az a pisztoly s hogyan juthat hozzá?

Fölállt és határozott szándék nélkül ment ki a folyosóra.

Hervey a mozdulatra fölébredt. Kidugta fejét az ajtón. De minden ajtó zárva volt. Mindenki aludt. Csupán a vonat szünetlen csattogása hallatszott, amint előbbre s előbbre csörtetett az éjszakában.

Sarah megfordult s visszatért helyére. Az eszközt még mindig nem kapta meg. Homályosan valami józan gondolat is szállongott agyában. Ha így öli meg ezt az embert, elfogják, törvény elé kerül, szégyent hoz imádott úrnőjére... Nem, várnia kell még egy darabig. Az Ur még nem mondta ki az utolsó szót; még nem mutatta meg, hogy rendelése miképp teljesítendő.

De az asszony hite egy pillanatra sem ingott meg.

Nem, legalább addig, midőn már közel volt az út vége, midőn ösztöne azt súgta, hogy néhány rövid perc múlva Münchenbe érnek. Hervey folyvást aludt, de félig-meddig ébren, vigyázva, mint az eb.

Egyszerre csak fölhangzott a sikoltozó, hosszú fütyű. Hervey fölállott, s órák óta most villant agyába Sarahnak először az a gondolat, hogy helyesen olvasta-e a végzet szavait. Az idő olyan rövid. S olyan sok még a tennivaló. És egyre sötétség! Derül-e világosság az utolsó néhány pillanatban?

Görcsösen szorítá össze két kezét, egyiknek a körmét a másikkal a húsába vájva. Ismét ránézett a Hervey arcára, mely a fáradalomtól sápadt, beesett volt. Fölállott és gépiesen, mint aki álmában jár, lépett ki a még mindig sötét folyosóra.

Hervey utána ment.

Sarah, azt sem tudva, miért, végigment a folyosón. Kábán nyitotta ki az ajtót, s kiállott a szabad levegőre. Hervey ide is utána ment. Az ajtó bezárult mögöttük, s ők egyedül álltak a keskeny vasdobogón, mely az egyik kocsit a másikkal összeköti.

A vonat még nem lassította meg járását. Vad rohanása a különben csöndes levegőt még most is szélvészszé korbácsolta. Az asszony fekete haja, mely föloldódott, ziláltan omlott hátára: magas, sötét alak, fehér, halott-fehér arccal és égő szemekkel, amelyek révetegül meredtek ama rendeltetési helyre, ahová a vonat száguldva vitte, míg zavart lelke arra a feladatra irányult, amelyet teljesítenie rendeltetése.

Az éj hűvös és csillagatlan volt. Amodább előre, kissé jobbra a nagy város lámpái némi világosságot vetettek föl a sötét égre. Sarah erre a világosságra szögezte szemét, mialatt ajkai hangtalan szavakat mormoltak.

Hervey egy pillanatig szótlanul állt mellette. Azután azt mondá:

- Nem ér ez semmit, Sarah. Előlem meg nem szökik. Utána megyek akárhová. Legyen esze egyszer s ne fáraszson hiába.

Sarah megszólalt, de nem az ő szavaira felelve.

- Az a fény! Az a vörös fény! - kiáltott föl megdöbbenő hangon. - Nézze csak! Nézze meg jól! Tudja-e, mit jelent ez önnek, meg nekem?

Mielőtt Hervey szólhatott volna, Sarah maga felelt a kérdésre.

- A pokol rőt fénye az! - kiáltá még vadabb hangon. - Annak az örök tűznek a fénye, amely mindkettőnkre vár... S ez az üvöltés? Hallja az elkárhozottak üvöltését!

A gőzcsap ismét éles, üvöltő fütytyel hasította át az éjszakai levegőt s a következő pillanatban már működni kezdtek volna a vonat hatalmas kerékkötői...

Hervey, kit utitársának háborodott magaviselete valóban megijesztett, durván förmedt rá:

- Hallja, ne bolondozzon!

Ezek voltak az utolsó szavai... Az asszony, a legkisebb figyelmeztetés nélkül, egyszerre csak rávetette magát. Karjai az őrzöngés ellenállhatatlan erejével kapták meg, testének súlya pedig kivetette állásából. Hervey hátratántorodott. Ép karjával feléje kapott a vaskorlátnak, de nem tudta megfogni s valószínűleg nem tarthatta volna magát rajta, ha megfogta volna is, - lecsuszott a három-négy vaslépcsőfokon s úgy összeölelkezve zuhantak le szörnyű dobbanással mind a ketten a kavicsos pályára.

Hervey kiáltása, ha egyáltalában ráért kiáltani, elveszett a vonat robogásában s a gőzcsap sivításában.

Egy másodperc alatt vége volt az egésznek... A vonat tovarobogott, sötét tömeget hagyva maga mögött a két sínpar között, melyek egyikén fölfelé, másikán lefelé közlekedtek a vonatok...

Sarah Miller a legeslegutolsó pillanatban tudta volt meg, hogy mit kell tennie. S amidőn együtt zuhant le áldozatával, egyetlen gondolata az az őrzöngő öröm volt, hogy végre megtalálta az Ur munkájának elvégzésére a kellő módot.

Mikor a vonat utolsó kocsija is elsüvöltött, az a fekete tömeg ott az út közepén mozdulatlan maradt egy-két percig. Azután egy része életjelt kezdett adni. Az asszony lassan és kínosan fejtette ki magát áldozata öleléséből. Térdre emelkedett s úgy maradt ott, mozdulatlanul meresztve rá szemét arra a fehér arcra, mely fölfelé volt fordítva.

Örülsége pillanatra elhagyta s alig tudta, hogy mi történt, vagy mit cselekedett.

Sértetlen volt. Hervey esett alul s mind a kettőjük teljes súlyával vágódott a földhöz. Feje a talpfába ütdött s eszméletlenül, mozdulatlanul feküdt ott.

Meghalt-e?

Ezt kérdezte magában az asszony, midőn az örület ismét visszaterelte kusza gondolatait az előbbi kerékvágásba. Lelkifurdalást, iszonyatot nem érzett, de rettegés szállta meg, hogy feladatát talán nem jól teljesítette, hogy nem végezte el a sors rendelését!

Lehajolt a mozdulatlan testre s arcát egészen odatartotta annak ajkához.

Lélegzett! Érezte arcán a gyöngye leheletet!

Rátette kezét az ember szívére s tisztán érezte lüktetését.

Fájdalmas sikoltással ugrott föl.

Nem sikerült! Hervey él s magához fog térni. A munka nincs befejezve!

Vadul merítette bele tekintetét a sötétbe. Mit keresett? Maga sem tudta. Egy nagy követ, egy darab vasat, akármit, ami azt bizonyítaná, hogy az a kéz, amely rettenetes útján idáig vezérelte, nem hagyta el... de nem talált semmit, semmit, amit használhatott volna.

De egyszer csak, messziről, a másik sín páron kerek vörös fényt pillantott meg, amely szemlátomást közeledett. Szíve nagyot dobbant erre. Most már világosan állt előtte szörnyű útjának vége. Megjött az utolsó szó is. Beteljesedett a végzet.

Alátette kezét a mozdulatlan ember vállának s olyan kétségbeesett erőfeszítéssel, melyre gyöngye testét csak a vad örület tehette képessé, vonszolta oda a vashoz. Amaz nyögött egyszer-kétszer, de eszméletlen és mozdulatlan maradt, amint Sarah egyenesen a közeledő vonat útjába helyezte.

A vörös fény már közel volt - közel, de Hervey mozdulatlanul feküdt és semmit sem tudott róla. Az asszony, miután rémes munkáját elvégezte, fejére csavarta fekete kendőjét, azután térdre bocsátkozott s minden egyes pillanattal egy örökkévalóságot élt át.

Hallotta a vastag kendőn keresztül a süvöltést, érezte kezén a vas-szörnyeteg szelét, amint az elrohant; de többet nem érzett, nem hallott. Fölállt és görcsösen rázkódott össze; azután oda sem pillantva, hogy keze mit végzett, átlépett a sinen, lement a gátról s eltűnt az éjszakában.

Elvégezte azt, amire az égiek kirendelték. Maurice Hervey nem fog többé ott állani Beatrice és boldogsága közt.

Azt a szegény nyomorultat a vonat csaknem kettévágta. A kerekek, melyek összezúzták, egy gépnek a kerekei voltak, amely lenn járt a vonalon, hogy üres kocsikat akaszson magához. A gépész megérezte a csekély zökkenést, megjegyezte magának a helyet, ahol történt s visszajövet megállította a vonatot. Ekkor aztán megtudta, hogy mi okozta a zökkenést, megtudta, hogy abban a pillanatban egy embernek az élete oltatott ki.

A holttestet fölszedték, beletették egy kocsiába, bevitték a müncheni állomásra, onnan pedig elszállították arra a helyre, mely a hirtelen vagy erőszakos halállal kimult ismeretlenek holtteste számára volt rendelve.

XIV. FEJEZET.

Ha Beatrice, kinek bizonyára elég oka volt arra, hogy álmatlanul töltse az éjszakákat, az előbbi fejezetben leírtak után való virradatkor fölkelte volna ágyából s kinézett volna ablakán, ugyancsak álmélkodott volna. Az utca túlsó felén Saraht pillantotta volna meg, akiről pedig azt hitte, hogy Angliában van. Saraht, kétségbeesett, fájdalomtól dúlt arccal, amint úgy tekintett föl úrnője ablakára, mint aki a legkedvesebbnek, amije a világon van, búcsút mond örökre - örökre, mert még a jövőendő életben való viszontlátás reménye sincs meg.

De Beatrice, ki sokáig volt fenn, búslakodással töltve óráit, késő reggelig aludt. Talán jobb is volt neki úgy.

Szegény Sarah, az isteni akaratnak e magakijelölte végrehajtó eszköze, miután sötét művének színhelyét elhagyta, céltalanul, tétován barangolt a városszájelen. Ha fényes nappal lett volna s láthatta volna valaki, legfőlegb egy-egy kínos nyögéséről, vagy kezeinek tördeléséről sejtthette

volna lelki gyötrődését. De lelkét nem a megbánás gyötörte, hanem a további áldozaté, amelyet még meg kell hoznia, hogy tettének kívánt és végzet-rendelte következménye legyen.

Őrült volt, és nem is volt örült. Lehet - a kérdés vallásos oldalát tekintve - hogy évek óta ilyen volt már, amióta a rajongás megszállta lelkét. Az az emésztő tűz évek óta éghetett már benne, csak olykor-olykor lángolva föl pillanatra, s csupán a kellő körülményekre várva, amelyek lobogásra szítsák. Most már megtörtént ez, s az a tűz nem fog kialudni addig, amíg eszével együtt életét is föl nem emészti.

Megölt, csaknem hidegvérrel gyilkolt meg egy embert. Nem számítva a bűntény végrehajtásával járó iszonyatot, mely ettől a pillanattól fogva sohasem hagyja el többé, nem érzett kint, megbánást. Kesergett, de nem áldozata halálán, hanem azon, hogy *neki* volt rendeltetése ezt végbevinni. Kesergett, mint talán Júdás kesergett volna a szörnyű végzeten, mely a jóslat beteljesülése végett őt szemelte s rendelte ki arra, hogy mesterét elárulja. S ha igaz az, hogy az isteni gondviselés életet és halált oszt, ki fogja azt mondani, hogy ez asszony örült okoskodása helytelen volt? Avagy a hit és a logika nem halálos ellenségek-e, melyek csak akkor fognak kibékülni, ha majd az oroszán egy akolba kerül a báránnyal?

De másrészt, a kérdés anyagi oldalát tekintve, Sarah még ép, vagy csaknem ép eszűnek volt mondható. Tudott számítani, tervezni, végezni. S a bánat, mely lelkét marni kezdte, az volt, hogy tette örökre elszakasztja őt úrnőjétől. És ebben rejlett a végső áldozat és - talán - a földi bűnhődés is. Soha se látni többé a szeretett arcot, soha se látni többé mellette, hogy szolgáljon, segítsen neki, tervezzen és - ha kell - vétkezzék érte! Soha se látni boldogságában, melyet olyan drágán vásárolt meg számára... Ebben rejlett az áldozat!

Meg kell tenni, kell hozzá erejének lenni, hogy megtegye, s ügyességének haszna legyen.

Látni úrnőjét, csak egyetlen-egyszer is, találkozni vele, annyi lenne, mint semmivé tenni mindent. Neki sohasem szabad megtudnia, hogy kinek a keze szerezte meg a szabadságát. Sohasem szabad gyanítania, hogy a cselédje vágta ketté azt a csomót, melyet semmiféle földi hatalom föl nem bonthatott!...

S amint a szürkület kísérteties körvonalakban kezdte már föltüntetni a fákat, Sarah egyre tanakodott, tervezett, hogy mi módon biztosítsa azt, amit oly drágán szerzett meg. Minden gondolata csak egy célra vezette. El kell menekülnie messzire, messzire erről a helyről, hogy Beatrice soha még hírt se halljon felőle. Még azt sem szabad tudnia, hogy eljött Londonból. Ha kiderülne, hogy együtt utazott azzal a holt emberrel, kitalálhatnák a valót s akkor odalenne minden.

De mielőtt elmegy, látnia kell azt a házat, amelyben drágája lakik, meg kell csókolnia azt a küszöböt, amelyre szeretett lábai léptek. Bucsut kell vennie legalább a helytől s azután úgy el kell tűnnie, mintha meg volna halva.

Nem állhatott ellent e vágynak. Mikor a reggeli világosság első sugarai bocsátkoztak le az alvó városra, ott állt, végkép kimerülve úrnője ablaka előtt s nézegette egy darabig, mint nézné az ember a lehanyatló nap utolsó elhaló sugarát, nem remélve, hogy az újra föl fog kelni, hogy az ő örök sötétségét megvilágítsa.

Miután néhány percig nézelődött a még teljesen néptelen utcában, átvonszolta magát a tulsó oldalra. Odadölt az ajtófélféhez és görcsösen zokogott. Szédülni kezdett, érezte, hogy mindjárt elájul itt az ajtóban. De mégis erőt vett magán s fölegyenesedett. Ha lebocsátkoznék a küszöbre, fáradt tagjai megtagadnák a további engedelmességet. Addig feküdnék itt, amíg megtalálnák s akkor kitudódnék minden. Nem, ha már össze kell roskadnia és talán meghalnia, legyen az olyan messzire, amennyire fogyatékos ereje csak elbírhhatja. Édes volna bár úrnője közelében adni ki utolsó lehelletét, - ő erre a sanyaru vigasztalásra nem tarthat számot.

Csodálatos akaratereje nem csupán testi lankadtságát győzte le, de még azt a lelki vágyat is, hogy Beatricet legalább csak egy pillanatra láthassa. Valósággal eltépte magát az ajtóból s anélkül, hogy csak hátra is pillantott volna, kényszerítette tagjait, hogy jó messzire elvigyék. Talált valahol egy csöndes lépcsőt, amelyen háborítlanul ülhetett, amíg valahol enivalót kaphat...

Nemsokára lassanként ébredezett a város. A boltok nyílni kezdtek, s Sarah csaknem szemközt egy sütő-boltot pillantott meg, amelyet épp most nyitottak ki. Bement, kenyeret vett s egy pohár vizet kért. Nem a maga, de másnak a kedvéért kellett ennie és innia.

Megette a kenyerét s aztán kissé megerősödve kezdte el ismét zarándokolását. Kivánszorgott a pályaudvarra s ott megtudakolta, hogy mikor indul a nyugati vonat.

Sokáig kellett várnia, meghúzódott egy sarokban s úgy ült ott, mint valami szobor. De agya égett, ere lüktetett. Valami különös, dübörgő hang volt folyvást a fülében; fejében mintha nagy kerekek forogtak volna szakadatlanul; ha pedig forró, bágyadt szemét egy pillanatra be merte hunyni, a sötétben vad, vérvörös fényt látott, mely közelebb-közelebb jött.

Mindemellett is képes volt arra, hogy elfoglalja helyét a vonaton, sőt örülni is tudott annak, hogy ereje idáig segítette. Csak még annyi ereje legyen, hogy Londonba érhesen. Akkor aztán szerencsésen el lesz végezve minden. Ő belőle, mindegy, akármilyen lesz. A munka be van fejezve: az eszköz akár el is pusztulhat.

A vonat elindult Münchenből, s amint a pompás állomásból kirobogott, a szegény asszony befödte arcát fekete kendőjével. Meg volt bár győződve arról, hogy csakis a végzet rendelése szerint cselekedett, nem mert oda nézni arra a helyre, ahol a múlt éjjel térdepelt. Mértföldek és mértföldek maradtak el mögötte, mire ismét le merte venni dült arcáról a kendőt. S amint a vonat tovarobogott, agyában egyre gyorsabban forogtak a kerekek, a dübörgés egyre zajosabb lett, s a vad vörös fény egyre közelebb jött.

Az egész hosszú úton alig szólt egy szót is, legfőleg, ha enni vagy inni kért az állomásokon, vagy ha valami utbaigazításra volt szüksége. Sovány kezét, hacsak halántékára nem szorította, hogy talán megállítsa vele az agyában forgó kerekeket, folyvást összekulcsolva tartotta a kendő alatt. Mozdulatlanul ült helyén s nézett a semmibe. Hogyan hunyhatta volna be szemét, ha rögtön azt a vörös fényt kellett látnia?

Ez az út, amennyire ugyan ő tudta, hónapokig vagy akár évekig tarthatott. Az idő neki már nem számított. Nem a véges idő: az örökkévalóság volt előtte. A hosszú szárazföldi s a rövid tengeri út csak egy tartós, de összefüggéstelen álmom volt. Ő csak azt tudta, hogy London felé siet. Végre angol hangokat hallott, angol arcokat látott, s tudta, hogy célhoz érkezett. Összeszedte magát s megtette végső készülleteit.

Kiürítette zsebeit s apró darabkákra tépett minden írást, ami nála volt, hogy semmi se adhasson felvilágosítást. Legutoljára egy borítékból Beatricenak egy arcképét vette elő. Hosszasan, bánatosan nézegette, azután fájdalmas sóhajjal szakította össze azt is, darabjait a szélnek eresztve. Még ezt a csekély ereklyét sem merte megtartani.

Végre Londonban volt! Leszállt a vonatról s ismét ott állt azon a pályaudvaron, melyet három nappal ezelőtt hagyott el. Reggeli három óra volt.

Hova menjen? Merre térjen? Zavarodottan állott meg.

De még valamit kell tennie. Mit is csak? Oh, azok a kerekek, azok a kerekek! Nem akarnak megállni... Halántékára szorította ujjait, hogy eszébe jusson, mit határozott volt el.

Ah, igen, most már emlékszik. A pénzén is túl kell adni. Neki most már nincs szüksége semmire. Angol és német pénzek vegyest voltak zsebében. Összeszedte s odalopózdva egy gyűjtőperselyhez, mely valami jótékony-célra szolgált, behullatta minden egyes pénzdarabját.

Most már senki sem gyaníthatja, hogy kicsoda s honnan jön.

Lehajtott fővel, - szomorú, sötét alak, - ment ki az elektromos lámpák kísérteties fehér világításából a csaknem néptelen Strandre. Céltalanul ment tova s a Temze partján elhaladt egészen a Waterloo-hidig.

Azon is keresztül ment, egészen a közepéig. Ott megállott s lenézett a vízbe. De nem gondolt öngyilkosságra, habár az a vörös fény folyvást a szeme előtt volt, a vad dübörgés egyre zakatolt fülében s azok a rettenetes kerekek mind szilajabbul forogtak agyában. A folyó csak azzal a vonzó hatással volt reá, amellyel a sima, csöndes vízfolyás mindenkire van, akit mély bánat emészt. Ő csak nézett, nézett, sőt át is hajolt a kőkorláton, hogy jobban belelásson a csöndes, sötét mélységbe.

Ebben a pillanatban kápráztató világosság szökött szemébe s vállát egy kéz ragadta meg.

- Csak semmi bolondság! - szólt egy éles hang, egy londoni *policeman* hangja, ki észrevette volt a hídon álldogáló sötét alakot.

Az asszony visszafordult feléje s az arcán mutatkozó kétségbeesés meggyőzte a rendőrt arról, hogy éppen idejekorán érkezett.

- Nem jó a beteges asszonyoknak az ilyen levegő, - mondá nyájasabb hangon. - Menjen egyenesen haza, jó asszony. Lekisérem a hídról. Mehet jobbra is, balra is, de ha itt marad, be kell hogy kísérjem.

Az asszony összekulcsolta kezeit.

- Őrült vagyok! - kiáltott fel siralmas, rimánkodó hangon. - Nem látja, hogy örült vagyok? Vigyen oda, a hova az örülteket küldik.

Akármilyen különösnek tetszett is ez a vallomás, az elbámult rendőr kénytelen volt őt szaván fogni, annyival inkább, mert semmi felvilágosítást sem akart vagy tudott magáról adni, még annyit sem, hogy hol lakik. Így aztán Sarah az éj, vagy inkább a reggel további részét őrizet alatt töltötte.

Akár örült volt, akár nem, munkáját befejezettnek hitte; hitte, hogy olyan helyre jut, ahol úrnője sohasem fogja megtalálni, de még hírért sem hallja többé. Akár örült volt, akár nem, egyetlen célja az volt, hogy megőrizze Maurice Hervey halálának a titkát. Ha örült volt, akkor az örültség „rendszere” valóban pótolta nála a józan okoskodást.

De még sem egészen, mert, mint az örült okoskodás mindig, egy láncszemet elejtett, egy fontos körülményt elfelejtett... Ha csak Beatrice nem értesül férje haláláról, ha csak ez az elhalálozás minden kétséget kizáróan bebizonyítva nincs, akkor a szegény Sarah bűnténye és önfeláldozása mind hiába volt!...

XV. FEJEZET.

Frank, szokása szerint, már korán ott volt Beatricenél. Most, hogy erősen föltette magában, hogy bele kell, akar és fog törődni abba a helyzetbe, amely már úgy is megmásíthatatlan, nem látott okot arra, hogy bármily pillanatban is megfossa magát a Beatrice társaságától.

Azt mondani, hogy megnyugodott sorsában, képtelenség volna. Senki sem nyugszik meg a sorsában. Legfőleg csak meghajolni kénytelen annak zsarnoksága előtt.

Természetes, hogy Frank boldogtalan volt, és boldogtalan volt Beatrice is. Szívükben olyan keservet tápláltak, amint a legérzelgősebb iskolás leányka csak kívánhatná, hogy ily körülmények között tápláljanak. De valójában mégsem voltak olyan boldogtalanok, amint képzelték.

Bármennyire elválaszt is a sors egymástól két fiatal szerelmest, bármilyen örök sötétségbe tekint is szemük, a reménynek egy szikráját sem látván megcsillanni a távol jövőben: ameddig azt tudják, hogy szerelmük kölcsönös, ameddig láthatják egymást, ameddig beszélhetnek egymással, - habár ez a beszélgetés csak közönyös tárgyakra vonatkozhatik is, - nem lehetnek teljesen boldogtalanok.

Megvan legalább az a tudatuk, hogy boldogtalanságuk épp oly kölcsönös, mint szerelmük.

Frank és Beatrice tagadták volna ugyan ez okoskodás helyességét; de azért igaz.

E nap reggelén Beatrice otthon hagyta gyermekét a mosolygó arcú bajor cseléd őrizete alatt és elment Frankkal sétálni

Szép májusi reggel volt. Egy darabig szótlanság s látszólag minden kitűzött cél nélkül járkáltak. Végre Frank megszólalt:

- Mit gondol, Beatrice, mikor lesz készen arra, hogy Londonba visszajöjjön? - kérdé.

Beatrice lesütötte a szemét. Nem felelt a kérdésre.

- Beatrice, megfogadja a tanácsomat? - kérdé ismét Frank, komoly, gyöngéd hangon.

- Meg, Frank, megfogadom, megteszek mindent, amit kíván, teljesen az ön belátására bízom magamat. Elég sokáig cselekedtem a saját belátásom szerint... S ime, hova jutottam vele?!

Szeme könnyel telt meg, mialatt ezt mondá. Frank ökölre szorította a hátrtartott kezét. Olyan tehetetlennek érezte magát arra, hogy segítsen rajta! Olyan kevés az, amit érette tehet!

- Mit ajánl? Alit kellene az ön véleménye szerint tennem?

- Azt gondolom, egyenesen vissza kellene térnünk Angliába, egyenesen vissza Oakburybe. Elkísérem oda, s ha kívánja, elmondok Horacénak és Herbertnek mindent.

- Vajjon mit fognak hozzá szólni? Mit fognak tenni? Én azt hiszem, rögtön kiutasítanak a házukból.

Frank szomorúan mosolygott.

- Kedves Beatrice, - mondá - el tudja-e képzelni, hogy Horace és Herbert csak egy kutyát is kivernének a házukból, ha oltalmat keresett náluk? Persze, ha a kutya sárban nem járt, - tevé hozzá tréfásan.

- De én a sárban voltam, - mondá Beatrice szomorúan, - éveknek a sara tapad rajtam. És sohasem is lesz lemosható, Frank.

Frank, mint férfi, azon volt, hogy vigasztalja, elhitesse vele, hogy az a sár végre is nem olyan fekete, nem olyan csúf. De Beatrice tagadóan rázta fejét, nem akart neki hinni.

Ismét hallgatagon jártak egymás mellett

- Oh, - szólalt meg végre Beatrice, mintegy kifejezést adva eddigi tünődésének, mindig csak arra a régi felkiáltásra kell visszatérni: „Bár meg nem történtté lehetne az, ami történt!”

- Úgy van, - mondá Frank, - az első ember felkiáltása volt ez, aki a beszédet föltalálta! S gondolatban talán meg volt benne már akkor is, mikor még beszélni sem tudott. És ez lesz felkiáltása az utolsó embernek is, ki a világ romjainál álland egyedül.

Hallgatta ismét, amíg Frank másodszor is fel nem tette kérdését.

Beatrice erre azt felelte, hogy nem hagyhatja el addig Münchent, amíg Sarah vissza nem tér.

- Hiszen Londonban van. Sürgönyözzön neki, hogy ne jöjjön vissza, hanem várja meg.

- Megtenném, de nem tudom, hogy hol van. Úgy tudom, ahhoz a barátnéjához szállt, ki az én leveleimet közvetítette. Sarah küldte el hozzá s nekem sohasem jutott eszembe, hogy megkérdezzem, hol lakik.

- S most ő alkudozik azzal a nyomorulttal, - mondá Frank keserűen, - fel van hatalmazva arra, hogy azzal a gazemberrel kifosztassa önt...

- A pénz semmi. Megkaphatja mindazt, amit akar, csak ne háborgasson többet.

Frank az ajkába harapott. A pénzzel, mint olyannal, keveset törődött, de felháborította az a gondolat, hogy ez a gazember fényűzésben éljen annak a költségén, akit boldogtalanná tett. De remélte, hogy ha majd a Talbert-testvéreknek is lesz szavuk e dologban, Herveynek nem lesz olyan jó dolga, mint gondolta.

- Frank, - szólt ismét Beatrice, - hazautazom önnel, mihelyt Sarah visszaérkezik. Ígérem. Most pedig beszéljünk egyébről. Lehet, hogy csupán egy-két napig leszünk még itt. Hadd legyenek ezek a napok olyanok, amelyekre visszapillanthassak, az enyhület napjai a vihar kitörése előtt.

Frank megértette kívánságát. Erőfeszítést tett, hogy úgy beszélgesse vele, mint régen, az ő szokott modorában. De a vidorság, ha ugyan annak nevezhető, üres volt. Az utáztat nem sikerült. De Beatrice hálával fogadta ezt is, csakhogy gondolatai valami más irányba terelődjenek.

- Senki sem képzelheti el a maga egész valóságában, hogy milyen dicső dolog angol embernek lenni, - mondá Frank, - amíg egy németországi útból nem tért vissza Londonba. Olyan jól esik rendes hotelünkbe visszajövet először érteni meg igazán a nagy teuton faj igazi hivatását!

- Minő hivatását?

- Meggyőződni arról, - folytatá Frank az ő furcsa okoskodását, - hogy ez a német nemzet, minden látszat szerint, azért teremtetett, hogy pincéreket szolgáltasson az angolul és más nyelven beszélő fajoknak. Főlemelő hazafias öntudat ez, mely sok kellemetlenségért kárpótolt már, amit e körülmény miatt szenvedtem.

Azután elmondott neki egyet-mást a müncheni fogadjában tapasztaltakról, a kackiás amerikai misszekekről, akik Párist Párosznak ejtik ki, meg sok más vendégéről a table d'hôte-nak, valamint többféle adomát Lajos bajor király furcsaságairól.

- Legnagyobb mulatságom az, ha a kapussal meg a pincérekkel a bajor királyról beszélgetek. Mindenki tud valami újat mondani különcködéseiről. Azt már talán ön is tudja, hogy az ő napja az éjszaka. Éjfél után egy órakor jár kocsikázni.

Beatrice azt mondta rá, hogy csakugyan hallott ilyesmit.

- Csónakázik egy tengerszemen s azt képzele magáról, hogy második Lohengrin. Nem mutatja magát senki előtt... Tudja-e, miért?

- Szerelmi bánat, mely évek óta emészti, - mondá Beatrice.

- Lehet, hogy az volt hóbortjainak az eredete, - mondá Frank. - Az az ok azonban, amiért az emberek elől elrejtőzik, korántsem ilyen regényes. Annyira elhizott, hogy röstel az emberek szeme elé kerülni. Képzелjen egy potrohos Lohengrint!

- Ezt nem hiszem, - mondá Beatrice bosszúsan. - Lajos királyról a legtöbb nő azt tartja, hogy olyan szép, mint egy görög isten.

- Igaz. A multkor éjjel magához hivatott egy opera-énekesnőt. A kisasszonynak egy lélekvesztőbe kellett ülnie a tavon s úgy énekelnie az ő gyönyörködtetésére. Képzелjen egy primadonnát, aki egy ladikban egy láthatatlan királynak énekel. Nos hát, a lélekvesztő keskeny volt, a primadonna meg testes. A ladik egy nagy *cadenzá*-nak a kellő közepén felfordult. Mit gondol, mit tett erre a király?

- Hát kihúzta.

- Dehogy. Meghúzott egy csengettyüt s tovább ment, otthagya az énekesnőt, hogy lubickoljon kedve szerint. Kedve volna az embernek republikánussá lenni, mikor ilyeneket hall.

Így csevegett Frank, de elmékedése mind csak erőltetett volt.

Céltalanul járkáltak s alig tudták, merre jártak.

- Nem mennék valahova? Valamilyik képtárba? - ajánlá Beatrice.

- Nem, - mondá Frank. - Az idő sokkal szebb, semhogy képek bámulására volnánk kényszerülve. Menjünk, nézzük meg inkább a *Bavaria* szobrát.

A szobor jó messzire lévén, bérkocsiba ültek, mely elvitte őket a Bavariához. Megnézték az óriási szobrot, de nem érezhettek kedvet ahhoz, hogy a lábán keresztül fölmenjenek a fejébe. Végig haladtak a *Ruhmeshallen* is, mely a szobor háta mögött van.

De a „látnivaló” épp oly kevésbé könnyített rajtuk, mint a Frank erőltetett jókedve. Szívükben szomorúak voltak mind a ketten.

- Hova menjünk most? - kérdé Frank, amint a bérkocsihoz visszatértek. - Van-e még itten közel valami látnivaló? - tevé hozzá nyakatekert németiséggel, a kocsishoz fordulva.

A kocsis azt felelte, hogy a nagy-temető nincs messzire.

- Nem szeretem a temetőket, - mondá Frank tétovázva.

- Én igen, - mondá Beatrice.

Odahajtottak tehát.

Bementek a sírok palotájának nagy, íves bejárásán. Beatrice, ki most szomoru gondolatokba volt merülve, sem jobbra, sem balra nem nézett, Frank pedig csakis őt nézte.

Egyenesen a nagy, nyílt térségre mentek s egy darabig a májusi nap nyájas verőfényében vándoroltak a sírok erdejében, mely elég szomoru képet mutatott a sírokon és keresztken hervadozó, elszáradt koszorúkkal, amelyek a tavalyi halottak napja óta küzdöttek itt az enyészettel.

Franknak e temető látása csalódás volt. Habár ezúttal járt először Münchenben, úgy emlékezett, mintha azt hallotta vagy olvasta volna, hogy ez a temető egyike a legszebbeknek egész Európában.

Meg is mondta Beatricenek, hogy mennyire csalódott.

- Lehet, hogy a legszebb siremlékek amott vannak a piazza alatt, - mondá Beatrice.

Keresztülmentek a széles piazzán, mely a középső térséget körülfogja. Miként Beatrice gyanította, a legszebb és legpompásabb siremlékek csakugyan a fal mentében voltak. Némi főséges műemkek is volt s Carruthers csak alig ügyelt egyikre is.

A szomorú környezet volt-e az oka, vagy az, hogy Beatrice kívánsága szerint minden áron kerülni akarta a társalgásukban azt a tárgyat, mely szíveikben folyvást jelenvaló volt: nem tudta, de úgy tetszett, mintha fájdalma e pillanatban nagyobb, elviselhetetlenebb volna, mint valaha.

Borosan nézett végig a fehér kövekkel behintett tágas térségen, mely alatt ezren meg ezren aludtak örök álmukat, akik valaha férfiak voltak, mint ő most, lélekzettek, ettek, ittak, reméltek, féltek, szerettek és - meghaltak.

- Ez! - mormolá, - ez a vége mindennek: szerelemnek, nagyravágyásnak, gazdagságnak, szegénységnek, kinnak és gyönyörnek!... Mindnyájan idekerülünk s más emberek és asszonyok járnak hantjaink fölött s eltűnődnek azon, hogy kik lehettünk... Beatrice, Beatrice! - kiáltott föl fájdalmas elkeseredettséggel, - csak egy életünk van s az az egy is semmivé lett.

Amilyen derekasan viselte magát eddig Frank, végre megtört.

Beatrice megdöbbsent. Ezek voltak az első szavak, melyek ajkáról önkéntelenül törve elő, némi szemrehányást tartalmaztak. Még éppen csak ez kellett ahhoz, hogy a szegény nő boldogtalansága tökéletes legyen...

Lehajtotta fejét s szeméből kicsordult a könny. Azután fájó, esdeklő tekintettel nézett Frankra, kinek ez a tekintet egészen a szívébe hatott.

- Örült vagyok, örült vagyok, Beatrice... Bocsásson meg.

- Nem, Frank, igaza van... Oh, miért is születtem erre a világra!

- Menjünk innen, - mondá Frank. - Gyülölöm a holt emberiség e lakóhelyét.

XVI. FEJEZET.

Nehéz szívvel ballagtak tova a temető széles körútján a kijárási felé. Kezők valamiképp találkozott, s úgy mentek tovább: kéz a kézben.

Néhány munkás és ügyelgő járt arra, akik, látva őket, nyilván azt gondolták, hogy angol szokás így járni felnőtt férfiak és nők, vagy pedig, hogy ez a kettő valami közös veszteséget gyászol.

Azt gyászoltak valóban!

Egyikük sem szólott. Frank azt mondá magában, hogy ő gyöngébb, semmint gondolta, hogy nem viselheti el tovább ezt a helyzetet. Hazakiséri Beatricet Angliába. Fölkeresi azt az embert, beszél vele s biztosítja a jövőre Beatrice nyugalma. Azután elmegy - el kell mennie.

Beatrice gondolatai csaknem ugyanezek voltak. Az első perctől fogva tudta, hogy ennek így kell lennie. Ezért is kérte volt Frankot, hogy az a pár nap, melyet még Münchenben együtt töltenek, hadd legyen olyan, amelyeknél szívesen maradozik el az emlékezet. Az a „barátság”, amelyről Frank szólott, ő köztük lehetetlenség.

S amint így egymás mellett ballagtak, érezték, hogy búcsút - talán örök búcsút vesznek egymástól. Nem csoda hát, ha kezük nem akart szétválni!

Amint a bejárás közelébe értek, valami boltféle előtt haladtak, melynek nagy üveglakái szolgálták a piazzára. Előtte két-három férfi és asszony, meg több gyermek álldogált, az utóbbiak lábbujjhegyre ágaskodva s lapos német orrocskáikat az üvegtáblához lapítva.

Frank szintén oda nézett s olyan különös látvány tárult szeme elé, hogy minden szomorúsága mellett is kíváncsian állott meg.

Valamivel bentebb az ablaktól, örökzölddel és virágokkal díszített padokon, vagy tíz-tizenkét kisebb-nagyobb bábu-féle, de csupa nagy bábu feküdt. Mindegyik szép, hosszú, fémpikkelyekkel s egyéb cifrázattal díszített ruhácskába volt öltöztetve s mindannyi meg volt számozva.

Különös látvány! Carruthers közelebb ment, s ekkor ébredt csak a való tudatára. Holt gyermekek voltak. Ott feküdtek, mindegyik a maga kis virág-alkotta nyoszolyáján, várva a temetés napját.

- Ezek halottak! - mondá Frank Beatricehez visszafordulva.

- Azok. Hallottam már, hogy Münchenben ez a szokás; itt künn terítik ki a holtakat: de elfeledtem. Borzalmas szokás.

Borzalmas szokás-e? Ha megdöbbeneti is az idegent, vajjon borzalmasabb-e annál a másik szokásnál, hogy a szegény halottat napokon át hevertetik a szobában, úgy, hogy gyakran az utolsó tekintet, melyet az előbb még szeretett lényre vetünk, olyan látvány, amelyet jobb elfeledni? Ki nem ismeri azokat a szörnyű napokat, melyek a temetést megelőzik? Az a rettenetes szoba, azzal a fülledt halottszaggal, mely édesillatu virágok, kölni víz és karbolsav szagával küzködik! Bántónak tetszhetik, hogy a szegény, élettelen porhüvelyt azonnal elviszik a házból, de nem olyan bántó, mint az a szokás, mely az érzelmesség kedvéért az egészséget veszélyezteti.

Borzalmas szokás-e? Borzalmas-e elgondolni, hogy szeretteink a közönség szemének vannak kitéve? Első tekintetre talán rettenetes látni, hogy asszonyok mint hozzák oda gyermekeiket s emelik föl az ablakhoz, hogy lássák, mi van bent. De ugyan miért félne a holt arc az embertársak tekintetétől jobban, mint az eleven? Miért szokjanak az élők ahhoz, hogy a halottak látványa rémes valami?

Mindnyájunknak meg kell halni, hogy - annyi miriád sírkő tanúsága szerint - menynekbe költözzünk.

De ha talán borzalmas is e látvány az idegenekre nézve, egyúttal lebilincselő. Aki Münchenben jár s a halottas-ház egyik ablakán betekintett, benéz valamennyibe. Általános szabály ez, mely alól Beatrice és Frank sem képeztek kivételt.

Több ilyen ablak van. A legközelebbiben egy öreg papnak a holttestét látták. Ott feküdt örökzölddel ékített ravatalán, legjobb ruhájába öltöztetve, hideg kezével hideg szívére szorítva feszületét. Nyájas viasz-sárga arcára a béke volt fölírva. Borzalmas volt ez?

Odább ezüst-haju agg nő aludta az örökkévalóság megkezdett álmát. Csöndesen, békén szunnyadt, mint szomszédja. Nyugalom ez, teljes nyugalom, s nem borzalom.

Ismét odább, fiatal leány, csontvázvá aszott arccal. Sorvadásban halt meg, s úgy tetszett, mintha szívesen adta volna ki végső lehelletét. Ily fiatalon halni meg elszomorító, de ez sem borzalmas.

És így végig. Frank és Beatrice megilletődötten nézték meg mindnyáját, a virág-ágyaikon nyugvó, temetésüket váró szegény tetemeket, mindegyiknek a kezéhez zsinór lévén erősítve, hogy ha esetleg visszatérne bele az élet, akár nappal, akár éjjel, a zsinór végén csengettyű szólal meg és segedelem érkezik. De biz ők, szegények sohasem csöngetnek.

Frank és Beatrice továbbmentek. Franknak legalább úgy tetszett, hogy az, amit most láttak, alkalmas befejezése e kirándulásnak. Lassan, szótlanul mentek kifelé.

De még nem láttak mindent.

Közvetlenül a bejárás mellett, úgy, hogy a bejövők és kimenők annál jobban észrevegyék, feküdt egy férfi holtteste - nem illatos galyakon, de egyszerű padon, mert senki sem volt, ki örökzöld-ágyat készített volna számára. Fekete lepel takarta a testet s fehér arca az ablak felé volt fordítva.

Görcsösen ragadta meg a fiatalember karját, erőlködött, elsikoltotta magát s eszméletlenül roskadt le a kőkockára.

Frank fölemelte s a kocsihoz vitte. Egyenesen hazahajtatott.

Beatrice a kocsiban magához tért. Kábultan nézett Frankra.

- Álmodtam... álom volt! - suttogá.

- Nem volt álom, - viszonzá Frank elfulladt hangon.

Több szót nem váltottak hazáig. Frank föl akarta kísérni Beatricet, de ez nem engedte.

- Menjen vissza, - suttogá. - Nézze meg, tudjon meg mindent. Ugy-e megteszi?

Frank némán intett, beült a kocsiba s visszahajtatott a temetőbe.

Ereiben vadul száguldott a vér. Az az ember, ki közte és a boldogsága között állott, meghalt volna? Nem lehet! Ilyen dolgok nem történnek a valóságban! Valami véletlen hasonlatosság ejtette tévedésbe őt és Beatricet.

Vajjon rossz néven fogja-e valaki venni Carrutherstől, aki senkinek a halálát sem kívánta, hogy reszketett a csalódástól.

De nem csalódott. Bebocsátást nyert a halotthoz. Látta a kendőt, melyet a halott sérült karjáról levettek volt. S amint ott állott s nézte a holt arcot, szinte hallani vélte annak a különös cselédnek szavát, aki szenvedélyes hangon kérte, hogy várjon Beatricere...

Jóslata beteljesült; sajátságos hite nem csalta meg.

Frank hosszan elnézte azt a fehér arcot. Szánalom, kivéven azt, melyet az erőszakos halál ébreszt bennünk, nem gerjedt szívében... De azt, aki itt fekszik, Beatrice valaha szerette, s ha ő akarta volna, talán még most is szeretné... Milyen különösnek tetszett mindez!

Végre elfordult. Sok kérdésre kellett felelnie, sok tisztviselővel szóba állni. Azt mondá, hogy a halottban egy Maurice Hervey nevű rajzolóra ismer. Egyebet nem mondhatott sem róla, sem hozzátartozóiról - alig beszélt vele életében néhány szót. Azután pénzt hagyott ott, hogy terítsék ki a halottat más, tisztesebb ravatalra. Adott pénzt a temetési költségre meg egy sírkőre is, amelyre M. H. betűket véssenek. Azt mondták neki, hogy a temetés holnap lesz.

Frank visszatért Beatricehez. De ez nem akarta elfogadni. Beüzent hát, hogy elvégzett mindent. Másnap ott állt a Maurice Hervey sírja fölött.

XVII. FEJEZET.

Beatrice másnap sem bocsátotta magához Frankot s megkérte, hogy jöjjön el holnap; nem beteg, de egyedül kíván lenni.

Mikor azután bebocsátották, Frank egyedül találta Beatricet.

Beatrice halvány volt, de elbájoló. Frank sajátságos változást vett észre modorában: bizonyos kecses félénkséget, mely csak újabb bájt kölcsönzött e nőnek, kit eddig olyan higgadtnak, nyugodtnak ismert.

- Mondjon el mindent, - szólt Beatrice, mikor Frank helyet foglalt.

Frank elbeszélte, hogy két-három nappal azelőtt mint találták azt az embert a vasúti síneken, csaknem kettévágva egy gép kerekei által, mely rajta keresztülment, mint hozták be a városba s tették ki a halottas házba, hogy aztán, akár fölismeri valaki, akár nem, eltemessék. Frank elmondá aztán még, hogy miként intézkedett s hogy tegnap már ott állt sírja fölött.

- Hogyan került oda a vonat alá? - kérde Beatrice hosszas szünet után.

- Azt senki sem tudja megmondani. Lehetett véletlen, vagy akár öngyilkosság is. Fekvéséből ítélve, az utóbbit tartják valószínűnek. Pénzt találtak zsebében - hogy mennyit, azt nem tudom; ilyen esetekben sohasem tudhatni az olyat pontosan. Hogyan történt az egész, azt senki sem tudja.

Valóban nem is tudta senki. A vasúti jegyeket már jóval München előtt elszedték s így a vonat beérkeztekor sem Mrs Millernek, sem Herveynek a hiányát nem lehetett észrevenni. A Mrs Miller ládája, mely Münchenbe volt feladva, a raktárba került, mert senki sem kereste s talán máig is ott van még. Kézitáskája pedig, melyet a kocsiban hagyott, odakerült, ahová az ilyesmik kerülni szoktak. A vonatvezető, ha láthatta volna a holttestet, talán ráismert volna, mint egyik utasára, de mire az Konstantinápolyból ismét visszakerült, Hervey már el is volt temetve.

- Mi hozhatta Münchenbe? - kérde Beatrice. - Honnan tudta, hogy itt vagyok?

Frank erre nem adhatott feleletet.

- Bizonyosan beszélt Sarahval, - folytatá Beatrice, - s megtudta tőle, hol vagyok. De miért nem írt nekem Sarah? Valami bajának kellett történnie. Bár itt volna már!

A sírt Beatrice nem kívánta meglátogatni.

- Megbocsátok neki, - mondá - többet nem tehetek... Azt mondják, - folytatá bánatos merengéssel, - hogy a holtakról csak jót kell mondani. Én, Frank, nem emlékezhetem semmi jóra, amit róla mondhatnék. Néhány hétig szerettem, vagy gondoltam, hogy szeretem, de az évekkel és évekkel ezelőtt volt. Óh, jaj nekem, azok az évek! Mindaz, amit tehetek, csak az, hogy nem fogok róla rosszat mondani. Meghalt. Megbocsátok neki s rajta leszek, hogy elfeledjem.

Könnyek tolultak szemébe. Hosszas szünet következett, Beatrice és Frank most már állottak. Frank megfogta kezét s kezében tartotta.

- Beatrice... egyetlenem, - mondá, - emlékszik azokra a szavakra, amiket pár nappal ezelőtt, itt, ebben a szobában mondott? Akkor, mikor a boldogságra látszólag semmi reményünk sem lehetett... Édes boldogságom, most már minden megváltozott... Beatrice, elmondod-e most is azt, amit akkor mondtál?

Beatrice pedig lehajtotta s egyre lejjebb hajtotta fejét, és fehér arcát pír borította el, egyre lángolóbban. Azután fölemelte fejét s szemei belenéztek az ifju szemeibe.

- Hadd menjek ki egy percre, - suttogá s engedelmét be sem várva, kisetett, éppen úgy, mint akkor este Oakburyben, csak hogy most nem reménytelenül hagyta ott.

Alig telt bele egy perc, mire visszajött - a gyermekkel, s némán állt meg Frank előtt.

Frank megértette. Magához vonta a gyermeket, leült s az ölébe ültette. Azután pedig, kezét a gyermek fejére téve, komoly mosollyal nézett föl Beatricera.

- Egyetlenem, - mondá. - Lesznek bár gyermekeink, vagy nem, ez az egy olyan lesz, mint tulajdon fiam. Sohasem fogja gyászolni ismeretlen apját és sohasem fogja megtudni, hogy annak a nevéhez gyalázat tapad.

Megcsókolta a gyermeket, s aztán letette. Föllállott s kitérte karját. Beatrice odaborult, vállára hajtá fejét s a boldogság könnyeit sírta. Frank szerelmes szavakat súgott fülébe, csókolgatta, Henry úrfi pedig bámulva nézegette, hogy mit jelentsen mindez, mígnem jelenlétét észrevéve, kiadták bajor gondviselőjének.

Az a gondolat, hogy csakis a halál adott arra jogot, hogy egymást szerethessék, a Frank és Beatrice szerelmeskedése csöndes, tartózkodó volt. Boldogok voltak, vagy legalább Frank teljesen az volt, de boldogságukkal nem tüntettek. Beatrice, miután Frank ezerszer is elmondta neki, hogy szereti, letérdelt melléje s megfogta kezét.

- Frank, édes szerelmem, - suttogá, - sohasem fogod szememre vetni a multat? Rossz voltam, megcsaltam mindenkit, de meg is szenvedtem érte. Frank, ismerni fogod szívemnek minden gondolatát. Hű hitvesed leszek. Ha valaha azt kellene sejtenem, hogy a multa való emlékezés kétséget támaszt benned felőlem... belehalnék. Frank...

Frank természetesen a karjába szoritotta s esküdözött, hogy Beatrice neki a legédesebb, legkedvesebb, legdrágább stb., stb., amint ezt az ember hasonló körülmények közt szokta.

Azután Beatrice arra kérte, hogy hagyja őt egy darabig magára, - hadd gondolkozzék azon, hogyan történt mindez. Frank engedelmeskedett. Beatrice nagyon nyugtalan volt Mrs Miller miatt. Szemrehányást tett magának, hogy nem kérdezte meg volt tőle, hova fog szállni.

Abban állapotok meg, hogy még egy hétig fognak várni Münchenben; addig talán hallanak valamit Sarah felől. Azután Frank mondott valamit, mi már egész nap járt a fejében.

- Beatrice, mi most hazamegyünk s a te ügyed az én ügyem is. Vannak, akiknek joguk van tőled magyarázatot kérni távollétedért. De van egy jog, melynek a megadása tőled függ, s mely minden más jogot legyőz... Beatrice, térjünk mi haza, mint férj és feleség.

Beatrice elpirult és reszketett.

- Óh, Frank, hogyan tehetném ezt?... Ilyen hamar...

- Hamar! Óh, hiszen már több, mint öt éve. Az az ember nem most halt meg neked. Akkor halt meg, mikor szerelmed halt ki szívedből.

- Igaz!... - mormolá Beatrice. - Akkor halt meg, nem most.

- Nem önzésből kérlek erre, - mondá Frank, - hanem azért, mert neked úgy a legjobb. Bizonyára boldog volnék, ha pár hónapig a jegyeseid lehetnék... Föl kell áldoznom ezt a boldogságot...

Karja derekára fonódott, ajkaik találkoztak.

Beatrice megfogta kezét.

- Legyen úgy, amint akarsz, szerelmem, férjem, uram. A te akaratod legyen az enyém is... Óh, Frank, Frank! Érzem, hogy szembe tudok szállni akárkivel, csak a tied lehessenek!

Münchenben esküdtek hát meg. Miért ne? Ki volt ez a holt ember, hogy köztük állhatott volna? Mit tett, hogy tekintettel lettek volna rá? Elég volt az, ha Beatrice azt mondta - és igazán azt mondta - hogy megbocsát neki s nem mond felőle rosszat. Hiszen mikor meghalni

jött ide, akkor is csak gonosz szándékkal közeledett. Nem, Maurice Hervey nem pár nappal ezelőtt halt meg, hanem évekkal ezelőtt, mikor először dobta le Beatrice előtt álarcát.

Megesküdtek, és elindultak haza, Angliába.

Londonba érve, első gondjuk volt Saraht keresni. A rendőrséghez fordultak, s az adott személyleírás után csakhamar értesítették őket, hogy az illető a szegények tébolyházában van. Kimentek oda, s mikor megmutatták nekik a ruhát, melyet a kérdéses nő odajöttkor viselt, ráismertek.

Frankot ez nem lepte meg. Visszaemlékezett bizonyos éjszakára s tudta, hogy a szegény asszonynak nem is lehetett más vége. De Beatrice nagyon szomorú volt.

- Óh, Frank, - mondá, - te sohasem fogod tudni, hogy az a szegény lélek mennyire szeretett engem!

Frank valóban sohasem fogja tudni, de még maga Beatrice sem, hogy az a szegény asszony mennyire szerette, s mit tett érte!

Beszéltek az orvossal. De ez nem akarta őket hozzábocsátani. Azt mondta, hogy vallásos örületben szenved, napjainak és éjszakáinak nagyobb részét térdepelve és imádkozva tölti, s nem ismer senkit. Ha beszélnek vele, az csak ártalmára lehet. Különben sem fog már sokáig élni.

Beatrice azonban mégis megkérte az orvost, hogy menjen be hozzá s mondja meg neki, hogy ő itt van és boldog. Az orvos bement, de csakhamar azzal jött vissza, hogy a név hallatára a szegény eszelős még izgatottabb lett, de csupán a gyűlölség jeleit mutatta. Az ily elme-kórságnak jellemző tünete az, hogy a beteg éppen azokat gyűlöli, akiket szeretett.

- Hidd el, édesem, - mondá Frank, - Sarah beszélt azzal az emberrel, véletlenül elárulta neki hollétedet s tudta, hogy az utánad indult. És ezen a hű lélek annyira bánkódott, hogy beleőrült.

Beatrice könnyes szemmel távozott férjével. Mindaz, amit tehettek, az volt, hogy Saraht más intézetbe vitették, ahol az ő költségükön gondosabb ápolásban részesülhetett. Azután elutaztak Oakburybe.

XVIII. FEJEZET.

A Talbert-testvérek egy délután Blacktownból hazakocsikázva, Whittakertől azt az értesítést vették, hogy bent „Mr. és Mrs Carruthers” várja őket. Bámulva tekintettek egymásra s azután, kalapját kiki a maga szögére akasztva, bementek.

A nappali szobában Frankot pillantották meg, ki az ő szokott kedélyes mosolyával állt előttük, meg Beatricet, aki tárt karokkal jött elibök. Herbert ismét rábámult Horacera, ki azonban nem bámulhatott rá vissza, mert ekkor már nyakon ölelte.

- Csókoljon meg, Horace bácsi, s mondja, hogy megbocsát, - kiáltott föl Beatrice. - Sok bajt és gondot okoztam önöknek, de mondja, hogy megbocsát.

Ez bizony igaz volt. Sok bajuk és gondjuk volt Beatrice miatt; de Beatrice az ő testvérük gyermeke - és szenvedett. Horace tehát engedett, megcsókolta és azt mondta: örül, hogy viszontláthatja.

Herbert is átesvén a viszontlátási szertartáson, a Talbert-testvérek megigazították nyakken-dőjüket - s most következtek a kérdések. Whittaker azt mondta nekik, hogy Mr. és Mrs...

Frank elmondta nekik, hogy Münchenben esküdtek meg, ahova Beatrice azért menekült el, mert attól félt, hogy elveszik tőle a gyermeket. Horace diadalmasan tekintett Herbertre: mégis ő találta ki az igazat.

A Talbert-testvéreknek most már nem volt sietősebb dolguk, mint szobát rendezni be vendégeiknek, s mialatt ők ezzel fáradoztak, Frank és Beatrice lesétáltak a faluba s fölkeresték Mr. Mordlet. A jó pap csakugyan sziporkázott örömeiben, mikor a nagy ujságot meghallotta. Megfogta kezöket.

- Csak egyet sajnálok, - mondá. - Hogy nem én tettem egymásba kezöket. Egy világot odaadtam volna ezért - elmentem volna akár Münchenbe is... Szükségtelen elmondanom, hogy miért szerettem volna ezt.

Mikor a fiatal pár melegen búcsúzott el tőle, Mr. Mordle felült a vasparipájára s elrobogott legalább tíz angol mértföldnyire és vissza. Azt mondá magában, hogy ily módon akarta magát kellő hangulatba hozni legközelebbi prédikációjához. De mi azt gondoljuk, hogy e fárasztó testgyakorlatra a Beatrice látása készítette.

Hogy a Talbert-testvérek, mikor az estebéd után Frank - miként nejjével előre megbeszélte volt - a maga modorában elbeszélte nekik Beatrice egész történetét, hallani sem akartak a megbocsátásról, az csak természetes. De midőn Frank erre azt mondta, hogy akkor ők rögtön összerakják a holmijokat s átmennek éjszakára Blacktownba, Herbert néhány percnyi gondolkozási időt kért.

Frank lement Beatrice után a kertbe, s alig telt bele húsz perc, midőn Whittaker lejött hozzájuk, jelentvén a Mr. Talbert nevében, hogy a téa a szalonban várja őket. Frank elmosolyodott, karjába ölté neje reszkető karját s bevezette a házba.

Amint Whittaker körüladta a teát, Horace, kezében a findzsával, fölállott.

- Kedves Beatrice, - mondá nagyon komoly hangon, - úgy vélem, hogy ha te meg Frank módját ejthetnétek, hogy holnaphoz egy hétig nálunk maradjatok, néhány jó ismerősünket estélyre hívhatnánk meg. A meghívásra való idő rövid ugyan, de a körülmények igazolni fogják.

Carruthers félrefordítá fejét, hogy ne lássák mosolyogni, de érezte, hogy - tekintve a Talbert-testvérek jellemét - semmi más módon nem lehetett volna világosabban és gyöngédebben kifejezni azt, hogy megbocsátanak a bűnösnek, s nemcsak szóvá nem kívánják többé tenni hibáit, de ha kell, megmutatják a világnak, hogy pártját fogják. A diadal teljes volt.

Többet nem szóltak, de Beatrice nem állhatta meg, hogy néhány könnycseppel ne áztassa a Horace mocsoktalan fehér ingét, vagy hogy egy darabig kezében ne szorongassa a Herbert kezét.

Sir Maingayvel is közölni kellett mindent. Ez nagy baj volt, mert azzal Lady Clauson is értesült az egészről. Szerencsére ő ladysége sokat tart a családi jóhírre s így nem fog túlságosan pletykálni. Az oakburyeknek is sok mindent kell elmondani. Azok persze csóváltgatni fogják a fejöket s pletykálnak, de hát Carruthersék nem köztük fognak élni s így keveset fognak törődni a mende-mondákkal. Ott fognak élni a londoni nagyvilágban, s Frank Carruthers, akár lesz híres ember, akár nem, boldog ember lesz.

És Beatrice? Beatrice is boldog lesz férje oldalán, gyermekével és bizonyára számos ismerőse közt, akik idő multával akár egész történetét is megtudhatják.

De nem - mégsem az egészet. Azt nem fogja megtudni senki, hogy a boldogság miként lett ismét osztályrészévé. Azt csak egy réveteg szemü, fehérarcu asszony tudja, kinek sovány teste napról-napra aszottabbá, állapota egyre reménytelenebbé lesz. Csak ő tudja azt, hogy a Beatrice megváltása mibe került, boldogságát mi biztosította.

És ő nemsokára meg fog halni, hogy odajusson, ahova rendeltetett. S a titkot magával fogja vinni a sír örök mélyébe.

(Vége.)